

de brabantse leeuw

MEDEDELINGENBLAD VAN DE SECTIE GESLACHT-, NAAM- EN
WAPENKUNDE VAN HET PROVINCIAAL GENOOTSCHAP VAN
KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN IN NOORD-BRABANT

ZESTIENDE

JAARGANG

1 9 6 7

N.V. DRUKKERIJ VAN GEBR. JUTEN BERGEN OP ZOOM

de brabantse leeuw

Maandblad van de Sectie voor Geslacht-, Naam- en Wapenkunde van het Prov. Gen. van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant, onder redactie van: Mr. J. P. W. A. Smit, oud-rijksarchivaris in Noord-Brabant, oud-inspecteur van de Gemeente- en Waterschapsarchieven in Noord-Brabant; J. P. H. Goossens; Jhr. Mr. Dr. B. de Roy van Zuidewijn, Mr. G. Berkelmans; redactie-secretaris: J. H. G. J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.

Abonnementsgeld f 10,— (buitenland f 11,—) per jaar te storten op postrekening 1066935 ten name van de uitgever, N.V. Drukkerij van Gebr. Juten, Bergen op Zoom

JAARGANG 16

No. 1

JANUARI 1967

JOHAN VAN RIJSWIJCK GENERAAL DER FORTIFICATIEN

door Dr. J. BELONJE

De naam *Van Rijswijk*, dien ik blijkens het opschrift van deze bijdrage op het oog heb, is er een, die de rechtgeaarde genealoog zo niet tot wanhoop, maar dan toch in grote moeilijkheden brengen kan omdat er nu eenmaal een verscheidenheid van families is geweest, die hem hebben gevoerd. Een directe reden daartoe wordt om te beginnen al gevormd door het veelvuldig voorkomen van de plaatsaanduiding *Rijswijk*. Er ligt een *Rijswijk* in Zuid-Holland, één in de Betuwe, één in de Neder-Betuwe, één in de Lijmers bij Duiven en weer een in het Land van Altena. Ook adellijke huizen van dien naam zijn ten overvloede bekend, zulks afgezien nog van het voorkomen van *Rijswijken* in het buitenland (*Kalkar*). Geen wonder dus, dat er families zijn geweest van onderscheiden herkomst, met onderling sterk afwijkende wapens, die zich allen *Van Rijswij(c)k* hebben genoemd.

De militaire ingenieur, dien ik thans op het oog heb, *Johan of Jan van Rijswij(c)k*, heeft als krijgswouwmeester (ingenieur) generaal der fortificatiën en als monster-commissaris dienst

gedaan in het leger van Prins Maurits. Als zodanig is hij op 1 April 1586 in het commissieboek van den Raad van State opgenomen en hij heet dan uitdrukkelijk „generaal der fortificatiën” ¹⁾. In 1586 ontwierp hij projecten voor de vestingwerken van Tiel en Woudrichem. Hij werd in Maart 1587 aangeduid als oud-Gouverneur van de vesting Grave en als „generaal fortificatie-meester”. Mogelijk is hij dan identiek met den „sieur de Riswick” voor wien Wilkes, die op 21 Febr. 1587 aan Prouninck schreef, tengevolge van eigen ziekte niets uitrichten kon ²⁾. In 1593 was hij behulpzaam bij de aanleg van een fort te Steenberg en nog in de late herfst van hetzelfde jaar moest hij zich naar Ostende begeven ter controlering van de plaatselijke verdedigingswerken. Nauwelijks was 1594 aangebroken of hij visiteerde en tekende in het gezelschap van de Prins steden en schansen in Brabant en Vlaanderen terwijl hij nauwelijks een maand later alweer rapporten uitbracht over de vesting Ostende. Voorshands bleef hij toen op de grenzen van Vlaanderen werkzaam. Een jaar lang vernemen wij weinig over zijn activiteiten, maar in 1596 ontwierp hij een fort op Saaftingen in Zeeland en inspecteerde hij de „forteressen” van Breda, Deventer, Doesburg en de Schenkenschans of 's-Gravenweert. Het daarop volgende jaar bracht hem in Vlissingen en in 1598 fungeerde hij voor afwisseling weer te Ostende, maar nu als monster-commissaris, waarop in '99 te Middelburg en Axel zijn ingenieurskunsten gevorderd werden, gevolgd alweer door opdrachten van soortgelijke aard te Ostende ³⁾.

Het blijkt dan dat hij in October 1600 zijn aandeel had in de aanleg van het Retranchement voor de vesting van Groningen, maar in Februari van het volgende jaar moet hij vandaar vertrokken zijn, aangezien destijds de vraag zich voordeed om „mits d'absentie van den Ingenieur Rijswijck eenen anderen nyeuwen ingenieur aldair te senden” ⁴⁾. Uit Groningen kreeg hij een opdracht te Lingen (1600).

Nog eenmaal wordt Van Rijswijck's naam vervolgens aange-

1) Commissieboeken 1525, fol. 124.

2) Dr. H. Brugmans „Correspondentie van Robert Dudley”, II, Utrecht 1931, blz. 128.

3) „Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek”, X, Leiden 1937, kol. 865/6; F. A. J. Vermeulen „Handboek tot de Geschiedenis der Nederlandsche Bouwkunst”, II, 's-Gravenhage 1931 blz. 425 met noot 6 en blz. 432.

4) Dr. N. Japikse (voortgezet door H. H. P. Rijperman) „Resolutiën der Staten-Generaal van 1576-1609”, X, 's-Gravenhage 1930, blz. 156, 618, 627 en 642; XI, 's-Gravenhage 1941, blz. 138, 150, 275 en 529. — Zie nog J. A. Feith „Wandelingen” in „Groningsche Volksalmanak” 1898, blz. 1 evv.

haald in de resolutiën der Staten-Generaal. Dat gebeurde in 1602, toen op 2 April een brief van den Markgraaf van Ansbach in behandeling genomen werd, waarin deze verzocht had hem te willen helpen aan een ingenieur en twee „schantsmeesters”, als hoedanig toen werden voorgesteld de ingenieur Rijswijk en Corput, die evenwel in 's-Lands dienst zouden moeten blijven, terwijl men overleg zou plegen omtrent de aanwijzing van twee getrouwe schansmeesters⁵⁾. Maar dan treedt er een volledig stilzwijgen in: de generaal der fortificatiën Van Rijswijk wordt nimmer meer genoemd⁶⁾.

Al vermeldt de Nederlandse historie de naam van deze grote vestingbouwkundige niet meer, dit duidt volstrekt nog niet op het einde van zijn leven, laat staan van zijn actieve werkzaamheid. Op merkwaardige wijze vond ik daarvan het overduidelijke bewijs.

Op een zwerftocht door het zo hoogst aantrekkelijke land van Lippe, voor ruim twee jaar bezocht ik toevallig het mooie, niet ver van de Weser gelegen Langenholzhausen. Tegen de zuidelijke buitenmuur der dorpskerk daar stond aangeleund een zware, zogenaamde dubbele zerk, die voorheen in het gebouw een plaats gehad moet hebben. Van de steen was de linkerzijde grotendeels afgelopen: het aangebrachte relief was daar nog maar nauwelijks of niet herkenbaar.

Gevat binnen een krans in vrijwel ronde vorm was op het centrale deel der zerk voorgesteld een mansschild, bezaaid met herkruiste kruisjes, waarin twee rechtop geplaatste en van elkander afgewende zalmen; helm met wrong en dekkleden; helmteken de zalmen uit het schild met de koppen omlaag⁷⁾. Op een banderol onder het wapen was toegevoegd in Romeinse kapitalen de ietwat verfromfaaide, bijbehorende naam van het geslacht:

RYSCBICK — V — ALTENA.

Binnen een vierkante cartouche nu, met Vredeman de Vries-ornamentiek stond in hetzelfde lettertype, doch cursief een 6-regelig opschrift, waarin de tweede helften van de regels ge-

5) „Resolutiën” a.v. XII, 's-Gravenhage 1950, blz. 113.

6) In de „Resolutiën” a.v. XIII, 's-Gravenhage 1957 betreffende de periode 1604-1609 komt zijn naam niet meer voor.

7) J. B. Rietstap „De Wapens van den Nederlandschen Adel”, Groningen 1890, blz. 388, die dit wapen daar verklaart als te zijn dat van Rijswijk uit Gelderland, gesproten uit Altena; het schild is rood, de zalmen zilver en de kruisjes goud.

lijkmatig weggesleten waren. Daarin werden hier en daar ligaturen aangetroffen, die de toch al tamelijk duistere tekst des te moeilijker leesbaar maken. Wel stond vast, dat wij hier met één, misschien met twee bijbelteksten te maken hebben, waarschijnlijk ontleend aan de Brieven van de Apostel Paulus⁸⁾.

Om cartouche en wapen heen was een reeks van liefst 16 kwartieren geplaatst, elk wapen op een ovaal schild, binnen een eenvoudige omlijsting, die elk aan de onderkant een banderol met de bijbehorende naam inhield, zulks evenwel met uitzondering van de twee middelste in de bovenrand, die *volle wapens* bevatten, (kennelijk dus betrekking hebbende op een echtpaar).

Helaas waren aan de vrouwelijke- derhalve op de steen de *linkerzijde*, alle wapens met hun bijschriften finaal weggesleten. Een uitzondering hierop vormde dat van de vrouw zelf, het middelste links in de bovenrij. Dit stelde voor drie palen (of mogelijk een gepaald schild?); helm met wrong en dekkleden; helmtéken twee gepantserde armen vluchtsgewijs, die in de samenkomende handen boven een bol dragen.

Aan de *rechter* — of manszijde is gelukkig alle heraldiek bewaard, zelfs met de bijbehorende namen. Na de herhaling in de bovenrand midden links van het reeds beschreven centrale en volle wapen-Van Rijswijk (alweer met hetzelfde ongelukkig gespelde onderschrift!) volgt het wapen van het bekende adellijke geslacht Van Haeften, bestaande uit de drie palen van vair met de barensteel of lambel in het schildhoofd. Het onderschrift luidt: H A F T E N. — Dan komt daaronder V A N D E M H A M met drie palen, elk belegd met 4 hoefijzers en een effen schildhoofd. Het vierde in de reeks is B R A K⁹⁾ E L — V — A L T E N A met het schild voorzien weer van de twee ruggelings geplaatste zalmen tussen de herkruiste kruisjes. Het daarop volgende schild is nogal tamelijk afgesleten: het schijnt een staande ladder voor te stellen; het onderschrift luidt B V C H T. Als vijfde kwartierwapen volgt dan het insgelijks zeer bekende wapen van de bastaarden van Brabant: Pijlijzer, met (op zwart) de (gouden) klimmende leeuw, die de (roode) pijl in de voor-prank houdt, de pijlpunt naar omlaag. Het onderschrift is hier: P I L Y S E R. Daarna komt een wapen,

8) Mogelijk uit de Brief van Paulus aan de Hebraeëen 13 vs. 18?
PAVLVS-AD...../..... FRIST-I...../ ME..... VONI...../VAN BE-
TINGE...../EM-ET-BON...../CONSCIËN...../

9) Deze laatste twee letters in ligatuur.

Zerk te Langenholzhausen, Lippe, voor Johan van Ryswyck tot Altena.

Foto E. Glöckner.

waarop drie eggen van drie bij drie ijzers (mogelijk ook roosters?) staan uitgebeeld, waarvan het bijschrift luidt: B O R K E L — V — H E ⁹⁾ N E B E. En ten laatste bevat deze rij dan het wapen B O X T E L, van het bekende, tot de groep-Cuijck behorende geslacht, hetwelk in rood twee zilveren dwarsbalken voerde, vergezeld van acht zoomsgewijze geplaatste merletten van hetzelfde.

Tenslotte was er nog het randschrift, dat oorspronkelijk geheel om de zerk heeft gelopen. Ook dit is in Romeinse kapitalen uitgevoerd. Mede hiervan was de linkerzijde volkomen verdwenen door de afslijping van het object terwijl ook de onder-rand al evenzeer geleden had: deze bleek voor een belangrijk deel onleesbaar. Bovenaan beginnende, las ik:

AN ¹⁰⁾ O 161Z — DEN 25 IANVAR ⁹⁾ Y — STARB — DER-
EDLER — GESTREN...../

...../

.....NA(?) RHE ⁹⁾ N BEY DEN STATEN VON /
HOLLANDT — VND ⁹⁾ GRAF ⁹⁾ LIHER — LIPPISHER-
GEHEIMER — RATH DESSEN SEELE GODT GNADE-

De vermelding, dat de hier op 25 Januari 1612 overleden Raad Van Rijswijck tot Altena in dienst van Lippe en van de Staten-Generaal gestaan had dwong mij als het ware naar het Staatsarchiv te Detmold. Van Dr. Kittel de Directeur dezer instelling, zowel als voornamelijk van Dr. Otto Gaul te Lemgo mocht ik heel wat nadere gegevens ontvangen, waaruit onmiddellijk bleek, dat wij in dit geval inderdaad te doen hadden met dezelfde Johan van Rijswijck tot Altena, die het in dienst van onze Staten-Generaal het reeds gebracht had tot de voorname post van Generaal der Fortificatiën.

Johan van Rijswijck fungeerde van 1600 tot Augustus 1601 en van October 1609 tot aan zijn overlijden als „Baumeister” bij Graaf Simon VI van Lippe. Hij woonde in dat land op het kasteel Varenholz, dat ook nu nog in ongeschonden staat bewaard is en dat als een prachtig specimen van Weser-Renaissance alom bekend is. Varenholz ligt kerkelijk onder het oude dorp Langenholzhausen, hetgeen zijn bijzetting in de daar staande Evangelische Kirche begrijpelijk maakt. De begrafenis werd uit de Varenholzer Amtskasse voldaan, derhalve was de-

10) Boven de A. een dwarslijntje, derhalve ontwikkeld: „Anno”.

ze min of meer als een teraardebestelling van staatswege aan te merken: „21 Taler uf weilandt Johann von Ryswicks Begräbnis gegangen, so wegen Ihro Gnaden uf Befehlig entrichtet”.

Uit Groningen schijnt Johan van Rijswijk op recommandatie van Olivier van den Tempel maar voornamelijk van Graaf Willem Lodewijk van Nassau, die hem noemde „le premier ingénieur, un homme fort expérimenté en toutes sortes de fortifications sous advis de conseil duquel S. Exc. de Nassau (dus Prins Maurits!) n'entreprend rien en semblables affaires,” rechtstreeks in Lippe terecht gekomen te zijn. Daar heeft hij reeds in 1600-1601 de tekeningen gereed gemaakt voor de vesting Lipperode¹¹⁾, die vervolgens door de Friese schansmeester Jetze Igens¹²⁾ is aangelegd. Ook is hij nog voor de stad Bremen werkzaam geweest, maar desondanks bleven de betalingen, die hij van de Graaf van Lippe ontving, bij voortduring hoog, naar schatting ten belope van 300 Rijksdaalders 's-jaars. Graaf Simon bleef na Van Rijswijk's dood zelfs nog 498 Rijksdaalders verschuldigd.

Ook overigens vallen er uit het land van Lippe nog talrijker bijzonderheden aangaande de levensloop van Van Rijswijk te melden, die ik hier korthedshalve achterwege laten zal. Moeilijker is het gesteld intussen met het verkrijgen van gegevens betreffende 's mans familie of afkomst. In 1611 wordt te Lemgo een vaandrig Frans Risewich genoemd, die daar soldaten aanwierf namens hertog Jürgen van Lüneburg voor de oorlog met Denemarken.

Maar zelfs de naam van de echtgenote van de ingenieur is onbekend tot dusverre. De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat zij ergens in de Nederlanden woonachtig is gebleven. Toen hij met haar trouwde, zal zij een *weduwe* geweest zijn, want Van

11) A. Falkmann „Geschichte Graf Simons VI. zur Lippe und seine Zeit” III, Detmold 1902, S. 117, 299 sqq.

12) Jetse Igges Follegae ondertrouwde te Leeuwarden 16 November 1594 Appelony Hendricxdochter. Hij als schansmeester en zijn vrouw voornoemd kochten op 19 December 1694 een huis c.a. bij het Blokhuis aldaar, dat zij — hij was toen „WACHTMEESTER IN DE FORTRESSE BOERTANGE” op 3 Juni 1597 verkochten, waarna hun namen daar nogmaals bij koop van percelen aldaar te Leeuwarden genoemd worden op 18 Mei 1602 en 2 Mei 1609; in het eerste geval heet hij weer „SCHANSMEESTER”. Als „INGENIEUR VAN DEN GRAEF VAN DER LIPPE” kocht hij andermaal een huis en hof te Leeuwarden op de Nieuweburen, Noordzijde, voor 2463 goudgulden (proclam. 22/4-15/5; groot cons. 15/5, fol. 24); vriendelijke mededelingen van de Heer W. Dolk te Leeuwarden.

Rijswijk had een *stiefzoon*. Immers, toen hij in 1609 te Varenholz terugkwam werd aldaar op 21 October geboekt: „1 Taler für Wein geben, als Johan v. Ryswick mit dem Rittmeister seinem Stiefsohn alhier angelangt“, terwijl op 24/6 October 1609 vermeld werd: „Graf Hermann der junge Herr zur Lippe ein andermaal alhier wieder angelangt und mit etzlichen Räten nach Petershagen¹³⁾ gezogen und Johann v. Ryswick und gemelten Rittmeister zu Dienst bei sich gehabt“.

Tenslotte volgde nog een korte nabeschouwing. Helaas viel uit de kwartieren der linkerzijde op de steen enkel iets naders te zeggen over het bovenste wapen uit de reeks: het wapen met de palen en het helmteken met de boldragende armen. Helaas ben ik, ook na veel vergelijkingen, er niet in geslaagd dit te identificeren. Maar zelfs na identificatie zijn wij er nóg niet, want dan blijft de vraag: was dit vrouwe-wapen nu dat van Johan van Rijswijk's moeder, dan wel van zijn echtgenote?

Bij deze problemen blijft het bovendien niet. Want ofschoon op grond van zijn gevoerde wapen wel vaststaand is, dat Johan van Rijswijk van Altena tot het adellijke geslacht van het gelijknamige huis uit het Brabantse (voorheen Hollandse) dorp van dien naam afkomstig zou zijn, de op zijn grafzerk uitgebeelde kwartieren, al mogen deze dan ook aan geslachten behoren van vrijwel uitsluitend Brabantse adellijke herkomst, zeggen ons voorshands bedroevend weinig... Een enkele alliantie daaruit zou mogelijk van bewijs niet ontbloot zijn¹⁴⁾ maar ten aanzien van de overigen tasten wij toch volledig in het duister.

Zeer zou ik het daarom op prijs stellen, wanneer vooral onze Brabantse medeleden en lezers hun aandacht aan deze moeilijke vraagstukken zouden willen wijden, opdat de zo hoogst belangrijke en ook interessante figuur, die Johan van Rijswijk tot Altena was als Generaal der Fortificatiën, deze man van internationale roep in zijn tijd, gelijk hij verdient te beter nog aan de vergetelheid zal kunnen worden ontrukkt.

Alkmaar, November 1966.

13) De residentie van de Bisschop van Minden. — Graaf Herman was, 10 jaar oud voor zijn militaire opleiding naar Holland gezonden in de dienst van Prins Maurits, waardoor hij Van Rijswijk zowel als diens stiefzoon dus zeker wel gekend zal hebben.

14) Bijvoorbeeld Pijlizer — Van Boxtel; vgl. „De Brabantse Leeuw“ X, 1961, blz. 69. — Zie mogelijk Collectie Mr. W. A. Baron van Spaen LaLecq, Hoge Raad van Adel te 's-Gravenhage inventaris no. 182, tomus XVIII, fol. 163 sqq en „De Nederl. Leeuw“ XLVIII, 1930 k. 287.

DE PORTRETTEEN EN WAPENS DER OUDSTE HERTOGEN EN HERTOGINNEN VAN BRABANT

In aflevering 4 van de vorige jaargang van dit tijdschrift heeft Dr. J. P. W. A. Smit op overtuigende wijze aangetoond, dat de afbeeldingen en wapens der hertogen en hertoginnen van Brabant, die voorkomen in de „*Annales ducum Brabantiae*” van de Bossche kanunnik Haraeus verre van betrouwbaar zijn. Hij vermeldt dat in het Plantijn Museum te Antwerpen nog 41 van de 43 portretten berusten, en dat deze gesneden zijn door Jan-Baptist Vrient.

Van der Haer's boek dateert uit 1623 en bevat 44 afbeeldingen der Brabantse vorsten, te beginnen met Pepijn van Landen en eindigend met de aartshertogen Albertus en Isabella.

Ik kan aan Dr. Smit's mededelingen toevoegen, dat het merendeel dezer portretten (nl. 33 stuks) reeds in het jaar 1600 het licht heeft gezien en wel eveneens bij de beroemde Antwerpse drukkerij. Zij zijn nl. opgenomen in het werk van Hadrianus Barlandus : *Ducum Brabantiae Chronica*, dat ter perse werd gelegd door dezelfde J.-B. Vrient¹⁾. Vermoedelijk is niet gebruik gemaakt van dezelfde drukplaten omdat er bij aandachtige beschouwing kleine verschillen tussen de prenten van Barlandus en Haraeus opvallen.

Belangrijk is wat Vrient achter de inhoudsopgave vermeldt over de herkomst der afbeeldingen. Hij zegt daar dat hij de portretten der Brabantse hertogen heeft verzameld „uit oude gedenkschriften”²⁾. Al geeft hij daarvan geen nadere omschrijving, toch kan deze mededeling ons iets meer vertrouwen geven in de afgeleide of oorspronkelijke echtheid der contereitsels. Omtrent de echtheid der wapens geeft zij echter geen zekerheid.

1) *Ducum Brabantiae chronica Hadriani Barlandi, item Brabantiados poema Melchioris Barlaei : iconibus nunc primum illustrata, aere ac studio Ioan. Bapt. Vrienti : opera quoque Nob. viri Antoni de Succa ad serenissimos principes Albertum et Isabellam Brabantiae duces. Antverpiae in officina Plantiniana apud Ioannem Moretum. Anno saeculari sacro CIO. IIO*

2) Pag. 1 achter de index capitum : „Dum enim Ducum Brabantiae, quorum Icones pridem ex antiquis monumentis collegeram....”.

Vrient begon de reeks portretten ook reeds met Pepijn van Landen, maar hij slaat enkele figuren over zoals Lotharius II, Ludovicus en Carolomannus, Lotharius III, een paar Hendriken en een Baldericus, allen vorsten die wèl bij Haraeus voorkomen. De Bossche kanunnik mist drie Hendrikken van Barlandus. Achter in Barlandus' werk wordt nog een aanvulling gegeven van de portretten der oudere Brabantse hertogen³⁾.

Toen Barlandus' kroniek door Vrient werd uitgegeven was de auteur reeds lang overleden. Hij was afkomstig uit het Zuid-Bevelandse dorp Baarland, waar hij in 1488 het levenslicht zag. Na studie te Gent en Leuven werd hij meester der vrije kunsten en later hoogleraar in de welsprekendheid aan de Leuvense hogeschool. In deze stad stierf hij rond 1542⁴⁾. Zijn Brabantse kroniek had reeds een eerste druk beleefd in 1580 toen zij verscheen in de „*Annales sive historiae rerum belgicarum a diversis autoribus ad haec nostra usque tempora conscriptae*”⁵⁾.

In de vorige eeuw is nog een poging gedaan om te komen tot een heruitgave van Barlandus' kroniek met de hertogsportretten, deze laatste nu in kleurendruk. Het stadsarchief te Breda⁶⁾ bezit een soort dummy van dit werk, die bestaat uit 10 pag. tekst en 10 platen in steendruk, voorstellend de „hertogen” vanaf Pepijn van Landen tot hertog Hendrik III van Brabant. Van elk der afgebeelde personen wordt in het frans een korte biografie gegeven, waarna in franse vertaling hoofdstuk 28 en 29 der kroniek van Barlandus volgen⁷⁾. Het is ons niet bekend

3) Pag Cc tot Dd 4.

4) G. D. J. Schotel, Biographisch Woordenboek der Nederlanden I (Haarlem z.j.) letter B, p. 8.

5) Zij is opgenomen op pag 5-44 van deel II getiteld : „*Rerum maxime memorabilium in Brabantia, Flandria, Hollandia, Selandia, finitimisque provinciis ab anno MDXXVI in annum MDLXXIX usque gestarum.*” Francofurti ad Moenum, impensis Sigismundi Feyerabendt, 1580. Schotel (o.c.) vermeldt nog het in 1532 te Leuven uitgegeven werkje van Barlandus : *Hadriani Barlandi rhetoris inclitae Academiae Lovaniensis libri tres, de rebus gestis Ducum Brabantiae*. De **Prefatio** in Vrients' uitgave blijkt identiek te zijn met het voorwoord in dit boekje.

6) Handbibliotheek, Stamboek no. 1857.

7) E. Marechal de la Kethulle, *Chronique des ducs de Brabant et des comtes de Hollande* (Brussel 1828). Het merendeel der afbeeldingen lijkt niet bepaald op die in Vrients editie van 1600.

of de uitgave der kroniek ooit is voltooid; in ieder geval komt zij niet voor in Pirenne's „Bibliographie de l'histoire de Belgique”.

Het bovenstaande was reeds geschreven toen mij twee andere werken onder ogen kwamen, waarin dezelfde of nagenoeg gelijke portretten en wapens der Brabantse hertogen voorkomen. Het eerste is de in 1612 eveneens bij Plantijn verschenen *Chroniecke van de hertoghen van Brabant, verciert met hunne figuren nae t'leven*, door Laurens van Haecht Goidtsenhoven. Zij begint ook met het portret en het wapen van Pepijn van Landen en geeft daarna nog 41 contereitsels tot en met de aartshertogen Albertus en Isabella. Zij komen mij voor geheel identiek te zijn met die in de 12 jaar eer verschenen uitgave van Barlandus.

Anders is het in een veel oudere uitgave, die dateert van het jaar 1546⁸⁾. Gelijk in deze tijd te verwachten bevat zij geen gravures maar houtsneden; voorts begint dit werk lang vóór Pepijn van Landen, nl. met Salvius Brabo. Daarna volgen tot Pepijn nog 16 „hertogen”. Ook alle volgende Brabantse vorsten dragen als wapen slechts het wapen van Brabant; eerst zekere Pepijn de derde heeft een wapenschild met lelies.

Er schijnt nu reden te zijn om aan te nemen, dat de illustrator van Barlandus' kroniek door de uitgave van 1546 is geïnspireerd en dat de beide latere edities van Haecht (1612) en Haraeus (1623) min of meer copieën van Barlandus' platen bevatten zo zij hier en daar al niet geheel identiek zijn.

Breda.

Dr. F. A. Brekelmans.

8) Dit is die afcoemste ende genealogie der hertogen ende hertoghinnen van Brabant / van de welcke de eerste was Salvius Brabon / met zyn huysvrouwe Swana, LI jaer voor Christus gheboorte / tot op onsen alderluchtichsten Keyser Carolus de vijfde van dien name / ende met zynnen sone Philippus Coninck van Spaengien. Anno MDXLVI. Gheprint Thantwerpen op de Camperpoort Brugge.....

Het wapen van deze familie *Gerardi* luidt : Doorsneden geënt van goud op blauw. Variaties op ditzelfde thema kan men vinden bij de families Gerardi te Antwerpen in Graf- en gedenkschriften der provincie Antwerpen, dl. IV, p. 336 en 400.

Van de Brussels-Eindhovense tak is het volgende bekend :

- I. N.N. Gerardi, gehuwd met Maria Christiani¹⁾, die hem minstens drie kinderen schonk, te weten :
 1. Nicolaas, volgt ad II;
 2. Matthias, volgt ad II a;
 3. Johan, volgt ad II b;
- II. Nicolaas Gerardi, huwt de Eindhovense Hillegonde van der Sterren, dochter van schout Henrick en van Anna van Esch. Nicolaas was kunstschilder (van beroep?), zoals blijkt uit werkstukken te Helmond : „Item betaelt aen Sr. Nicolaus Gerardi schilder tot Eindthoven, om de schilderye van Onsser Lieve Vrouwe-Aultaer hermaeckt te hebben”, en elders : „Item den 27en Januari 1644 betaelt aen Sr. Nicolaus Gerardi voor het herschilderen van Onsse Lieve Vrouwe ende andersints”²⁾.

Kinderen uit het huwelijk Gerardi-van der Sterre :

1. Guilliam, ecuyer seigneur de Clerxhove, huwt Dame Marie Anne Potier, die hem schonk Marie Anne Gertrude Gerardi, Dame de Clerchove, gehuwd met Jean Philippe de Raet vom der Voort, zoon van Jean Baptist, baron de St. Empire Romain, en van Marie Justine de Jongh van der Nieuwenhuyse³⁾.
2. Mr. Nicolaas Isfridus, licentiaat in de rechten⁴⁾.
3. N.N., gehuwd met Johan Christoffel de Rosenecq, aan wie zij schonk : a. juffr. Carolina, b. juffr. Jenne Franchoise, c. juffr. Maria Anna Albertina, religieuze in de abdij Vrouwenpark bij Leuven⁵⁾.
De erfgenamen van Nicolaas verkopen op 10-10-1679 het huis „de Hopbel” te Eindhoven⁶⁾.

*) Mijn erkentelijkheid aan de heer A. F. N. van Asten te Asten voor de gegevens betreffende Heeze Leende.

1) Eindh. R 40, f. 2v, 23-5-1625. 2) Bossche Bijdragen IV, p. 250.

3) Gens Nostra 1959, p. 221.

4) Heeze-Leende R 98, f. 360, 7-2-1669; N. 1232, 18-10-1679.

5) Eindh. R 53, f. 202v, 10-10-1679. 6) Idem.

II a. Matthias Gerardi, deken van het kapittel te Eindhoven van 1609 tot 1644/45 ⁷⁾. Hij was geboren te Brussel in 1580 ⁸⁾. Rond 1630 is Gerardi uit Eindhoven weggetrokken om er niet terug te komen: Aanvankelijk signaleren we hem in Brussel, later te Hamont ⁹⁾. Zijn meubilair te Eindhoven had hij doorverkocht aan zijn broer Nicolaas op 19 maart 1636 ¹⁰⁾. Een door hem gedane verkoop van het huis „de Hopbel” wordt vernaderd door zijn broer Johan in 1641 ¹¹⁾.

II b. Johan Gerardi, drossaard van Heeze en Leende, huwt te Tilburg op 19 april 1622 Maria de Roy, dochter van Jan en Angela Spijckers. Het echtpaar Gerardi woonde te Heeze op „den hoogen huyse” ¹²⁾. Het echtpaar werd begraven bij de franciscanen te Weert nadat Johan overleden was op 9 juni 1652 en Marie de Roy op 19 mei 1664: „Obiit spectatissimus ac ornatissimus dominus Johannes Gerardi, satrapa ac aedituus in Heeze et Leende etc. In vita singularis patrum ac fratrum amator et in morte bonam conventui legavit eleemosynam pro fabrica sacelli B. Mariae de Portiuncula.

Conthoralis ipsius, honesta domicella Maria de Roij, seraphicae nostra religionis eximia benefactrix et hujus praesertim conventus, cui praeter alia beneficia in vivis collata, notabilem testamento reliquit eleemosynam ad constructionem infirmariae, decessit e vivis anno 1664 19 Maii. Sepulta iuxta mariti cadaver in Portiuncula. Anniversarium utriusque conjunctim fieri debet in una Missa solenni” ¹³⁾.

Tijdens zijn leven heeft Johan het spirituele inderdaad niet verwaarloosd: „... heeft doen copen een ocxhooft blancken franssen wyn, voor zijn proper versuck, met een voerman tot Heeze...” ¹⁴⁾! Behalve de Roy en Gerardi valt onder de erfgenamen ook op juffrouw Catharina Dubrocy, woonachtig te Wuestherck in het land van Loon ¹⁵⁾.

Culemborg.

L. G. van Dijk osa.

7) F. N. Smits, *Beknopte Geschiedenis van Eindhoven*, I, p. 92.

8) Idem, p. 93. 9) Idem p. 88, en Eindh. R 43, f. 93, 28-1-1641.

10) Eindh. R 42, f. 92, 19-3-1636. 11) Eindh. R 43, f. 98, 7-1-1641.

12) Heeze Leende R 77, anno 1630.

13) Dr. D. van Wely, *Liber Recommendationis Conventus Werthensis O.F.M.* (Weert, 1961), p. 37-38.

14) Heeze Leende R 77, anno 1630. 15) Eindh. R 53, f. 79, 10-1-1678.

HAARLEMSE BRABANDERS

(Vervolg van pag. 192, jrg. 15)

- 30-4-1673 Pieter Claesse Stuyck wedr v. Woensel x Lintie Daniels vande Jatte j.d. v. Haarlem
- 15-10-1673 Pieter Huyberts vander Schauwe j.g. v. Helmond x Saertje Jans wed v. Haarlem
- 31-12-1673 Claes Valckenier j.g. v. Helmond x Martyntje Lantiage j.d. v. Limburg
- 5-5-1674 Joost Tielemans j.g. v. Zeelst x Jannetje Arents j.d. v. Helmond
- 1-7-1674 Adam Gerrits Snellaerts j.g. v. Eindhoven x Wendelina Jans van Egeren j.d. v. Rees
- 5-5-1675 Lambert Willemse de Vos j.g. uit de Meijerij van 's-Bosch x Margrieta Jans van Ommen j.d. v. Zwolle
- 3-5-1676 Leendert van den Heuvel j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Lysbeth Arents j.d. v. Bronkhorst
- 17-6-1676 Andries Pieters de Groot j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Grietgen Lamberts van den Bosch j.d. v. Goch
- 28-6-1676 Jan Pieters van Wel j.g. v. Helmond x Annetje Barents j.d. van Lingen
- 2-8-1676 Jan Frans Haeck wedr v. Breda x Maritge Arents wed v. Loon opt lant omtrent Heusden
- 21-2-1677 Johannes Bogaerts j.g. v. Woensel x Lysbet Jans j.d. v. Haarlem
- 18-7-1677 Jan Dominicus van Thiel j.g. v. Helmond x Machteltge Arents van Busselen j.d. v. Helmond
- 26-9-1677 Antony Pieter Wagemans j.g. v. Helmond x Anna Maria j.d. v. Haarlem
- 9-1-1678 Willem Lucassen van Hasebosch j.g. v. Gemert x Heyltje Jans wed. v. Haarlem
- 8-5-1679 Jan Jansz van den Berch j.g. v. Tongelre x Mary Hendricks j.d. v. Eindhoven
- 26-6-1678 Jan Oom j.g. v. Breda x Claesje Cornelis j.d. Haarlem
- 9-7-1679 Claes Claesen Valckenier wedr v. Helmond x Catarina Asse j.d. v. Antwerpen
- 16-7-1679 Willem Pieterse de Groot wedr v. de Meijerij van 's-Bosch x Lysbet Teunis j.d. v. Nederweert
- 7-4-1680 Justus Scholl j.g. v. Amersfoort x Jannetge Jans Bockx j.d. v. Helmond
- 30-6-1680 Jan Bastiaense van Goensel j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Magdaleentge Willems j.d. v. Haarlem
- 18-9-1680 Mels van der Voorden j.g. v. Bergen op Zoom x Pitertge Pieters j.d. v. Haarlem
- 2-2-1681 Leendert Geverts van Deursen wedr v. de Meijerij x Marijtje Anthonis Brouwers j.d. v. Haarlem
- 27-4-1681 Adriaen Jans de Coningh j.g. v. Woensel x Elsie Steenbeeck j.d. v. Geeskens

- 4-5-1681 Jan Claes Lomaers j.g. v. Nune bij de Bosch x Dirckie Wouters j.d. v. Neerpelt
- 11-5-1681 Jop Willemse van Gelden wedr v. Helmond x Marytie Jans j.d. v. Eindhoven
- 28-11-1681 Jan Gerrits Snellaerts j.g. v. (Eindhoven ?) x Judich Rensum wed. v. Heusden
- 4-1-1682 Jan Arents Bos j.g. v. Reenen x Maria Gerrits Snellaert j.d. v. Eindhoven
- a) 1-2-1682 Jan Dominicus Tienen j.g. v. Helmond x Annetje Starnemans j.d. v. Emmerick
- 5-4-1682 Simon Hendrickse Jans j.g. v. Stiphout x Annetge Jans van Engelen, j.d. v. Engelen
- 3-5-1682 Johannes Florevill j.g. v. Belfontijn x Annetje Aryaens Krijgsmans j.d. v. de Meijerij van 's-Bosch
- 3-11-1684 Aert Jacobsz j.g. v. Schijndel x Dorothe Woutersz de Jongh j.d. v. Helmond
- 7-1-1685 Jan Huygers j.g. v. Eindhoven x Sara Gabriels j.d. v. Haarlem
- 11-2-1685 Cornelis Jansz van Helmont j.g. v. Helmond x Annetie Berdoel j.d. v. Gemert
- 4-3-1685 Hendrick Lamberts van Bockhoven j.g. v. Bokhoven x Willemijntie Jacobs van Helmont, j.d. v. Helmond
- 25-3-1685 Hendrick de Milt wedr v. Boxmeer x Pieternelletie Aelberts wed v. Haarlem
- 29-4-1685 Gerrit Gerrits Verkamp j.g. v. 's-Bosch x Neeltje Dominicus j.d. v. Haarlem
- 29-4-1685 Arnoldus Luyscasz Manties j.g. v. Helmond x Jannetie Sunius(?), j.d. v. Weert
- 6-5-1685 Dirck vanden Bergh wedr v. Tongeren x Marijtje Thomas van Dunghe j.d. v. Amsterdam
- 24-7-1685 Hendrik Symons de Otterspoor j.g. v. Ysselstein x Annetie Maertge vanden Hoeck j.d. v. Helmond
- 12-8-1685 Pieter Gerrets Snellaert j.g. v. Eindhoven x Annetge Sanders j.d. v. Goch
- 25-11-1685 Michiel Beda (sic!) j.g. v. 's-Bosch x Catharina Huybertsz Kerckhof j.d. v. Haarlem
- 17-2-1686 Cornelis van Balcum j.g. v. 's-Bosch x Annetie Pietersz j.d. v. Alkmaar
- 21-4-1686 Pieter vander Ven j.g. v. 's-Bosch x Allegonde van Os j.d. v. Vlissingen
- 5-5-1686 Jacob Boex j.g. v. Helmond x Lysbeth Cramers j.d. v. Goch
- 12-5-1686 Willem Denen j.g. v. Helmond x Steyntje Philips j.d. v. Helmond
- 30-6-1686 Hendrick Dircksz Verschout j.g. v. Gemert x Jannetie Jansz j.d. v. Harderwijk
- 11-8-1686 Evert Conings j.g. v. 's-Bosch x Tryntje Daniels van Echten (of Echten) wed. v. Remunt

-
- a) 21-1-1685 Gerrit Dominicus wedr v. Helmond x Judich Staernemans j.d. v. Emmerick. Huwden de twee zusters met twee broers ?

- 13-10-1686 Luycas Luycasse van Dort j.g. v. 's-Bosch x Goortie Matthys van Gis, j.d. v. Haarlem
- 10-11-1686 Lambertus Pool j.g. v. 's-Bosch x Grietie Jacobsz Urchel j.d. v. Haarlem
- 9-2-1687 Jan Dielesz van Doolemaele j.g. v. Oirschot x Theysie Jansz j.d. v. Haarlem
- 6-4-1687 Arnoldus de Bruyn j.g. v. 's-Bosch x Anna Mary Paersmans j.d. v. Gemert
- 11-5-1687 Johan Fredricq Vriesleeuwen j.g. v. Arals In Walslandt x Antje van den Broecke j.d. v. Eindhoven
- 1-6-1687 Hendrick van Nieuwenhuysen wedr v. Bergen op Zoom x Loysie Rijcke j.d. v. Leiden
- 8-6-1687 Jan van Hecke wedr v. Haarlem x Claertie Jansz de Bie j.d. v. Bergen op Zoom
- 22-6-1687 Andries Adamsz Vermolt j.g. v. Lipstad x Annetie Zegerts Piels j.d. v. Helmond
- 13-7-1687 Jacob Jans Vaerschot (moet zijn: Verbaerschot?) j.g. v. Helmond x Tryntie Hendrickx j.d. v. Haarlem
- 3-5-1682 Joost Jans van Gennep j.g. v. 's-Bosch x Pieterneletje Hans Snack j.d. v. Arnhem
- 10-5-1682 Jan Jans van Hoecke j.g. v. Helmond x Cathalyn Jans van Hees j.d. v. Eindhoven
- 10-5-1682 Leendert vander Hoeven wedr v. 's-Bosch x Marytie Willems j.d. v. Doornik
- 10-5-1682 Hendrick Jans j.g. v. Eindhoven x Machtelt Zegers Pijs j.d. v. Helmond
- 17-5-1682 Willem Coole j.g. v. St. Oedenrode x Cathalijntje Matthijs j.d. v. Bree
- 24-5-1682 Hendrick Dirckx van Otterdijck j.g. v. Aesta (= Asten?) x Marijtte Jans j.d. uit de Meijerij van 's-Bosch
- 31-5-1682 Dirck Veltackers j.g. v. Strijp x Sytie Gerrits j.d. uit het land van Gulik
- 11-10-1682 Jan Puvree j.g. v. Haarlem x Engeltie Jans Bockx j.d. v. Helmond (cfr. 8-1-1692 Geref. Kerk)
- 13-12-1682 Hendrik Geven van Verasdonck wedr v. Helmond x Catharina Marcelis j.d. v. Weert
- 20-12-1682 Hendrik Pieterse van Mierlo j.g. v. Mierlo x Annetge Paulus j.d. v. Deventer
- 10-1-1683 Embrecht van Ballechem wedr v. 's-Bosch x Marla van Heedel j.d. v. Boxel (of Boekel)
- 28-2-1683 Govert Willems van Tijl j.g. v. St. Oedenrode x Sophia de Gruijter j.d. van Dordrecht
- 19-4-1683 Jan Janse de Gruyter j.g. v. Helmond x Josyntge Andries wed v. de Swaluwe
- 25-4-1683 Joost Hendrick Klumpers j.g. v. Helmond x Aryaentje Willems j.d. v. Haarlem
- 2-5-1683 Jan Pieters van Esdonck j.g. uit de Meijerij van 's-Bosch x Barbera Maertens vande Hoeck j.d. v. Helmond

p. L. G. van Dijck o.s.a.

(Wordt vervolgd)

VAN ROESSEL

(VI.)

(Vervolg van pag. 184, jrg. 15)

De navolgende tak kon nog niet aangesloten worden, hoewel deze ongetwijfeld afstamt van het Oisterwijkse geslacht van Roessel. Deze tak is ook niet volledig uitgewerkt, maar de gegevens kunnen voor nader onderzoek van belang zijn.

I. Jan van Roessel ¹⁾ te Oisterwijk (vóór 1700) heeft als kinderen :

1. Lucia, maakt haar testament in 1728 en overleed vóór 1739;
2. Deliana, trouwt te Oisterwijk 23-1-1706 Cornelis Gerit Robben;
3. Willem, volgt onder II A;
4. Jan, volgt onder II B.

II A. Willem Jan van Roessel ²⁾ trouwt te Oisterwijk 25-4-1705 Catarina Jan van den Brekel. Hij woonde te Carkhoven onder Oisterwijk en overleed vóór 1739.

Kinderen :

1. Jan Baptist Willem van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 15-2-1706, trouwt aldaar 25-1-1733 Piternel Cornelis van Broekhoven; hij heeft een zoon Willem, gedoopt te Haaren 18-2-1734;
2. Cornelis, gedoopt te Oisterwijk 29-5-1707;
3. Jan, volgt onder III A;
4. Maria, gedoopt te Oisterwijk 22-9-1710, trouwt Thomas de Bruin te Udenhout;
5. Adriaan, volgt onder III B;
6. Hendrik, gedoopt te Oisterwijk 10-1-1714;
7. Hubert, volgt onder III C;
8. Nicolaas, volgt onder III D;
9. Antonius, gedoopt te Oisterwijk 28-8-1723;
10. Petrus, gedoopt te Oisterwijk 6-6-1726.

1) Oisterwijk, Not. (= Notariële Archieven in Noord-Brabant) 5296 (1728) 278.

2) Oisterwijk, R 488 (1739) 8; Oisterwijk, Not. 5301 (1750) 39.

II B. Jan Jan van Roessel trouwt te Oisterwijk 18-1-1698 Heyl-
tje Govers van Deursen.

Kinderen :

1. Jan Jan van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 23-11-1698,
trouwt aldaar 10-6-1731 Elisabeth Willem Couwenbergh.

Hun kinderen zijn :

- a) Joanna van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 29-4-1737,
overleden aldaar 1-3-1819, trouwt Martinus van Balt-
hoven³⁾;
 - b) Adriana van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 16-6-1741;
2. Maria, gedoopt te Oisterwijk 17-3-1701;
 3. Hendrik, gedoopt te Oisterwijk 14-1-1703;
 4. Jan, gedoopt te Oisterwijk 24-4-1705;
 5. Adriana, gedoopt te Oisterwijk 24-1-1707;
 6. Cornelia, gedoopt te Oisterwijk 24-12-1708;
 7. Petronella, gedoopt te Oisterwijk 3-8-1710;
 8. Cornelis, gedoopt te Oisterwijk 26-8-1713;
 9. Godefridus, gedoopt te Oisterwijk 10-8-1715;
 10. Nicolaas, gedoopt te Oisterwijk 28-12-1717.

III A. Jan Willem van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 27-11-
1708, trouwt aldaar 1-11-1733 Josijn Hendrik Slotiens.

Kinderen :

1. Willem, volgt onder IV A;
2. Jan, gedoopt te Oisterwijk 31-12-1735;
3. Antonius, gedoopt te Oisterwijk 20-10-1737;
4. Antonius, gedoopt te Oisterwijk 22-12-1738;
5. Maria Anna, gedoopt te Oisterwijk 1-8-1740;
6. Anna Maria, gedoopt te Oisterwijk 10-6-1742;
7. Antonius, gedoopt te Oisterwijk 5-8-1744, ongehuwd
overleden aldaar 25-9-1826;
8. Jan, gedoopt te Oisterwijk 9-5-1746;
9. Henrica, gedoopt te Oisterwijk 14-1-1748;
10. Catarina, gedoopt te Oisterwijk 8-4-1750.

III B. Adriaan Willem van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 10-
3-1712, trouwt aldaar 24-11-1743 Josijna Huybert Verhoe-
ven.

3) Kwartierstatenboek (1958), 28 (kwartierstaat Becx-Borghaerts).

Kinderen :

1. Willem, gedoopt te Oisterwijk 13-12-1745;
2. Huybert, gedoopt te Oisterwijk 4-3-1747, trouwt aldaar 10-5-1778 Catarina Willem van de Laar;
3. Maria Anna, gedoopt te Oisterwijk 18-4-1749;
4. Jan, gedoopt te Oisterwijk 18-10-1750;
5. Cornelis, gedoopt te Oisterwijk 30-1-1752;
6. Willem, volgt onder IV B.

III C. Huybert Willem van Roessel⁴⁾, gedoopt te Oisterwijk 19-11-1715, trouwt aldaar 4-11-1742 Godefrida van Nuys, dochter van Antony en Johanna Govert van der Aa. Huybert Willem van Roessel hertrouwt te Oisterwijk 30-4-1758 Elisabeth Johanna van der Sterre. Hij woonde op Kerkhoven.

Kinderen uit het eerste huwelijk :

1. Willem, volgt onder IV C;
2. Antonia, gedoopt te Oisterwijk 31-10-1745;
3. Maria Anna, gedoopt te Oisterwijk 18-4-1847;
4. Johanna, gedoopt te Oisterwijk 11-7-1748, trouwt Simon Vriends;
5. Catarina, gedoopt te Oisterwijk 23-7-1750;
6. Johanna, gedoopt te Oisterwijk 26-8-1752;
7. Petronella, gedoopt te Oisterwijk 14-6-1754, overleden aldaar 5-4-1820, trouwt Arn. Priems, die te Oisterwijk overleed op 7-4-1820;
8. Josef, volgt onder IV D.

III D. Nicolaas Willem van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 25-10-1718, overleden aldaar 10-10-1785, trouwt te Oisterwijk 21-1-1742 Adriana Maria Peter van Empel, die te Oisterwijk werd begraven op 4-10-1784.

Kinderen :

1. Willem, volgt onder IV E;
2. Adriaan, volgt onder IV F;
3. Antonius, gedoopt te Oisterwijk 22-3-1748;
4. Maria Anna, gedoopt te Oisterwijk 3-8-1749;
5. Cornelius, gedoopt te Haaren 31-7-1751;
6. Maria Catarina, gedoopt te Haaren 24-1-1753;
7. Anna Maria, gedoopt te Haaren 17-9-1758.

4) Oisterwijk, Not. 5301 (1752) 189.

IV A. Willem Jan van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 3-9-1734, trouwt aldaar 10-2-1765 Elisabeth Arnold van de Ven, die aldaar werd begraven 24-2-1770. Willem Jan van Roessel hertrouwt te Haaren 26-1-1772 Anna Hendrik van de Pasch. Kinderen uit het eerste huwelijk :

1. Hendrica, gedoopt te Oisterwijk omstreeks 1765, overleden aldaar 11-8-1839, trouwt Adriaan van Haaren;
2. Jan, gedoopt te Oisterwijk 4-2-1766;
3. Arnold, gedoopt te Oisterwijk 12-7-1767;
4. Arnold, gedoopt te Oisterwijk 8-12-1768;
5. Jan, gedoopt te Haaren 19-2-1770 en aldaar begraven 24-2-1770.

Kinderen uit het tweede huwelijk :

6. Henrica, gedoopt te Haaren 18-7-1775;
7. Joseph, gedoopt te Haaren 27-6-1778.

IV B. Willem Adriaan van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 9-7-1754, trouwt aldaar 25-4-1779 Johanna Antoon van Asten. Kinderen :

1. Adriana, gedoopt te Oisterwijk 9-2-1780;
2. Elisabeth, gedoopt te Oisterwijk 19-4-1782;
3. Justina, gedoopt te Oisterwijk 29-3-1784;
4. Cornelia, gedoopt te Oisterwijk 4-7-1785;
5. Antonius, gedoopt te Oisterwijk 23-9-1789.

IV C. Willem Huybert van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 14-11-1743, trouwt Elisabeth Jan Peter Noyens.

Kinderen :

1. Hendrik, volgt onder V A;
2. Joanna, gedoopt te Oisterwijk 2-12-1777, overleden aldaar 3-8-1838.

IV D. Josef Huybert van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 23-10-1755, overleden te Tilburg 15-8-1817, trouwt 16-5-1784 Maria Catarina Daniel Klerckx, geboren te Oisterwijk.

Kinderen :

1. Martinus, volgt onder V B;
2. Goverdina, gedoopt te Cromvoirt omstreeks 1789;
3. Cornelis, gedoopt te Cromvoirt omstreeks 1790;
4. Mathijs, volgt onder V C;

5. Hubertus, volgt onder V D;
6. Anna Cornelia, gedoopt te Helvoirt 15-12-1799 en overleden te Tilburg 10-6-1867. Zij trouwt te Tilburg Hendrik Jan van de Meys.

IV E. Willem Nicolaas van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 2-11-1742, trouwt te Haaren 2-5-1773 Johanna Cornelis van de Ven.

Kinderen :

1. Cornelia, gedoopt te Haaren 16-2-1774;
2. Nicolaas, gedoopt te Haaren 18-10-1775;
3. Cornelius, gedoopt te Haaren 20-12-1779.

IV F. Adriaan Nicolaas van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 17-2-1746 en overleden te Haaren 2-9-1822, was driemaal gehuwd :

- (1) Haaren 10-5-1778 Johanna Maria van den Bosch, gedoopt te Oisterwijk 9-2-1741, dochter van Hendrik en Henrica van den Boer. Zij werd begraven te Haaren 23-11-1807;
- (2) Haaren 3-7-1808 Maria Anna van Empel, weduwe van Peter Timmermans en van Albert van Drunen. Zij was gedoopt te Haaren 12-11-1753, dochter van Adriaan en Lucia van Haaren. Zij overleed Haaren 1-11-1811;
- (3) Haaren 22-8-1813 Wilhelmina van Strijp, weduwe van Willem van Abeele. Zij was gedoopt te Liempde 7-9-1765, dochter van Hendrik Willem en Maria Jacoba van Beers. Zij overleed te Haaren 30-12-1818.

Uit het eerste huwelijk werden geboren :

1. Hendrik, volgt V E;
2. Petronella, gedoopt te Haaren 18-1-1781.

V A. Hendrik Willem van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 25-7-1774 en overleden aldaar 5-2-1831, trouwt te Oisterwijk 18-4-1814 Anna Maria Matthijssen.

Kinderen :

1. Willem, geboren te Oisterwijk 31-1-1815 en aldaar overleden 31-8-1815;
2. Elisabeth, geboren te Oisterwijk 13-8-1816;
3. Jan, geboren te Oisterwijk 29-1-1819;
4. Wilhelmina, geboren te Oisterwijk 11-1-1823, trouwt aldaar 2-5-1856 Jan van Strijdhoven;
5. Arnold, volgt onder VI A.

V B. Martinus Josef van Roessel, gedoopt te Cromvoirt 17-4-1786, trouwt te Tilburg 22-4-1819 Anna Brouwers, gedoopt te Tilburg 14-6-1785, dochter van Jan Baptist en Anna van den Berg. Martinus van Roessel is in 1850 met zijn gezin naar Oisterwijk vertrokken.

Kinderen :

1. Jos, volgt onder VI B;
2. Jan Baptist, geboren te Tilburg 30-3-1822 en aldaar overleden 16-6-1823;
3. Jan Baptist, geboren te Tilburg 12-7-1824;
4. Anna, geboren te Tilburg 10-4-1827 en aldaar overleden 16-5-1901, trouwt te Tilburg 27-7-1848 Frans Stalpers, geboren te Tilburg 18-2-1827 en aldaar overleden 5-6-1885;
5. Maria Catarina, geboren te Tilburg 8-2-1830.

V C. Mathias Josef van Roessel, gedoopt te Cromvoirt 14-2-1793 en overleden te Tilburg 6-7-1862, trouwt te Tilburg 5-1-1837 Cornelia van Raak, geboren te Tilburg 19-6-1813, dochter van Nicolaas en Clasina Hamers. Cornelia van Raak overleed te Tilburg 10-9-1883. Dit echtpaar gaat in 1837 te Udenhout wonen.

Kinderen :

1. Jos, geboren te Udenhout 3-2-1838;
2. Nicolaas, geboren te Udenhout 4-12-1839;
3. Catarina, geboren te Udenhout 10-1-1842 en overleden te Tilburg 5-1-1873, trouwt te Tilburg 11-5-1868 Adriaan de Laat;
4. Johan, volgt onder VI C;
5. Goverdina, geboren te Tilburg 8-1-1849 en aldaar overleden 2-5-1873;
6. Nicolasina, geboren te Tilburg 7-1-1851;
7. Adriana, geboren te Tilburg 1-9-1856, trouwt te Tilburg 24-6-1875 Gerard Mayen, geboren te Tilburg 1-2-1852.

V D. Hubertus Josef van Roessel, gedoopt te Helvoirt 10-5-1796, trouwt te Tilburg 14-2-1825 Adriana Libregts, gedoopt te Haarlem 6-8-1794, dochter van Antony en Cornelia van de Ven. Hubertus van Roessel en echtgenote woonden te Tilburg.

Kinderen :

1. Jos, volgt onder VI D;
2. Cornelis, geboren te Tilburg 10-10-1827;
3. Mathijs, volgt onder VI E;
4. Antoon, geboren te Tilburg 16-6-1830;

5. Cornelis, geboren te Tilburg 2-6-1832;
6. Cornelis, volgt onder VIF;
7. Gerard, geboren te Tilburg 27-8-1837;
8. Wilhelmina, geboren te Tilburg 12-10-1840, trouwt Johan Smulders, geboren te Berkel-Enschot 18-6-1823 en overleden aldaar 28-8-1899.

V E. Hendrik Adriaan van Roessel, gedoopt te Haaren 8-3-1779 en overleden te Esch 17-7-1869, trouwt te Loon op Zand 2-5-1811 Johanna van den Dungen, gedoopt te Waspik 10-5-1787, dochter van Antony en Elisabeth Snijders.

Uit dit huwelijk :

1. Jan, volgt onder VI G.

VI A. Arnold van Roessel, geboren te Oisterwijk 6-10-1825, trouwt aldaar 6-5-1864 Joanna Maria van Iersel.

Kinderen :

1. Henricus, geboren te Oisterwijk 11-7-1865 ;
2. Joanna, geboren te Oisterwijk 10-1-1867 ;
3. Anna Maria, geboren te Oisterwijk 22-11-1868.

VI B. Jos van Roessel, geboren te Tilburg 6-9-1820 en overleden te Goirle 19-6-1893, trouwt te Moergestel 29-7-1848 Margo Mulders, geboren te Moergestel 23-2-1819, dochter van Antony en Adriana van den Meydenberg. Margo Mulders overleed te Goirle 11-5-1858. Jos van Roessel is in 1852 met zijn gezin in Goirle gaan wonen.

Kinderen :

1. Johanna Maria, geboren te Tilburg 23-4-1849 en overleden te Goirle 6-7-1891;
2. Adriana Antonia, geboren te Tilburg 6-5-1851 (als kloosterzuster geheten „Maria Gertrudis”) en overleden te Tilburg 10-7-1925.

VI C. Johannes van Roessel, geboren te Tilburg 19-4-1844, trouwt te Tilburg 28-4-1880 Anna Marie van Dal, weduwe van Cornelis Verhiel (Verriël). Zij was geboren te Hilvarenbeek 18-2-1843 als dochter van Johan en Petronella van den Hout en overleed te Goirle 12-5-1928.

Kinderen :

1. Clasina, geboren te Tilburg 4-3-1881;
2. Petronella Cornelia, geboren te Tilburg 4-7-1882 en aldaar overleden 14-5-1887;

3. Matheus Josephus, geboren te Tilburg 11-5-1884, trouwt Catarina Fransen te Hilvarenbeek;
4. Jan Petrus, geboren te Tilburg 9-5-1887, trouwt Maria Catarina Pijpers te Goirle.

VI D. Jos van Roessel, geboren te Tilburg 11-8-1826 en overleden te Enschoot 3-3-1899, trouwt te Goirle 23-4-1866 Anna Clasina van de Zande, geboren te Goirle 16-1-1835, dochter van Johannes Paulus en Anna Maria de Lepper. Zij overleed te Loon op Zand 1-6-1905. Jos van Roessel vertrekt 14-5-1867 van Tilburg naar Berkel-Enschoot.

Kinderen :

1. Johannes Hubertus, geboren te Tilburg 6-3-1867 en overleden te Enschoot 12-7-1888;
2. Adriana Maria, tweelingzuster van de vorige;
3. Huberta Gerdina, geboren te Berkel-Enschoot 4-5-1868 (gedoopt te Oisterwijk 11-5-1868) en overleden te Loon op Zand 23-11-1945, trouwt te Berkel-Enschoot 13-5-1892 Martinus van den Abeelen, geboren te Udenhout 1-6-1867, zoon van Henri en Francijna Merckx. Martinus van den Abeelen overleed te Loon op Zand 11-3-1953;
4. Dionijs Frans, geboren te Oisterwijk 31-8-1871.

VI E. Mathijs van Roessel, geboren te Tilburg 31-1-1829 en overleden aldaar 3-9-1880, trouwt te Tilburg 30-4-1863 Johanna de Beer, geboren te Tilburg 15-5-1839, dochter van Adriaan en Nicolasina Pijnenburg. Johanna de Beer overleed te Tilburg 4-7-1904.

Uit dit huwelijk werden verschillende kinderen geboren.

VI F. Cornelis Hubertus van Roessel, geboren te Tilburg 14-10-1833 en overleden te Oisterwijk 17-7-1905, trouwt te Oisterwijk 21-2-1867 Maria Smits, geboren te Oisterwijk 20-4-1837, dochter van Peter en Petronella Storimans. Maria Smits overleed te Oisterwijk 16-9-1902.

VI G. Jan van Roessel, geboren te Besoyen 2-7-1812, huwde tweemaal :

- (1) Theresia Catarina Fuchs;
- (2) Maria Johanna van Cranenburgh (Ned. Hervormd), waaruit een protestantse tak is ontstaan te 's-Gravenhage.

Jos van Dijk.

HET BRABANTSE GESLACHT VAN BECKUM

(Vervolg van pag. 96, jrg. 15)

De Udense tak (2e vervolg)

IV bis *Anthonius*, de andere zoon van *Henricus* de schoolmeester die de tak zou voortzetten, wordt geboren te Uden op 12-8-1815. Zijn dochter, die aan schrijver verschillende gegevens over het gezin van haar ouders verstrekt heeft, verhaalt, dat *Anthonius* op jeugdige leeftijd Uden vaarwel zei en naar Rotterdam vertrok. Hij trouwt daar op 30-9-1840 met *Maria Elisabeth Verstappen*, een meisje uit Venray, geboren aldaar 12-11-1812, overleden te Nieuwer-Amstel, 27-7-1888. Vermoedelijk heeft hij haar leren kennen, toen hij enige tijd in Boxmeer woonde. Volgens de overlevering liep hij dan 's zaterdags naar Venray (een wandeling van vier uren !) en 's zondags terug. Hij is te Rotterdam op 21-6-1880 overleden. Uit het huwelijk werden zeven kinderen geboren, allen te Rotterdam, nl. :

1. *Petrus Henricus*, geb. 22-8-1842. Hij werd bij zijn tweede naam genoemd (*Henri*). Hij raakte verliefd op *Maria Elisabeth Snep*, geb. te Rotterdam 10-7-1846. Deze moet zeer mooi geweest zijn, maar andere eigenschappen dreeven *Henri's* moeder ertoe hem te smeken, niet met haar te trouwen. Maar ook hier was de liefde blind voor al wat niet zo mooi was en op 27-11-1867 werd het huwelijk te Rotterdam gesloten. Na de ambtelijke echtscheiding (24 mei 1872) (of misschien al eerder) is *Henri* naar Zuid-Amerika gegaan. Volgens de overlevering overleed hij te Buenos Aires in 1885, maar deze gemeente heeft zijn overlijdensakte niet kunnen vinden. In ieder geval is hij niet hertrouwd en heeft hij geen kinderen nageleden.
2. *Rudolphus Petrus*. Volgt Vter.
3. *Johannes Dominicus (Jan)*, geb. 27-12-1846. Hij overleed te Rotterdam op 25-10-1873 als een van de vele slachtoffers van de toen aldaar heersende cholera.
4. *Maria Elisabeth Antonia (Marie)*, geb. 22-2-1851. Zij bleef tot de dood van haar moeder bij deze wonen. Zij trouwde op latere leeftijd te Rotterdam op 11-2-1915 met *Hendricus Johannes Kok*, oud-hoofd van een school, geb. te Rotterdam, 24-3-1839 en aldaar plotseling overleden op de verjaardag van zijn echtgenote (22-2-1917). Deze

overleed te Rotterdam in het St. Anthonius-gesticht op 11-10-1934.

5. *Anthonius Nicolaas Franciscus*, geb. 15-3-1853, overleed te Rotterdam op 2-11-1856.

6. *Gerardus Arnoldus*, geb. 5-12-1855 overleed te Rotterdam op 14-2-1858.

7. *Anthonius Fredericus*. Volgt Vquater.

V ter. *Rudolphus Petrus*, geboren te Rotterdam, 14-10-1844.

Zijn vader wordt in de aangifte timmerman genoemd, wonende in de Princestraat I 200. Deze zoon wordt eveneens bij zijn tweede naam genoemd (Piet). Hij leert het vak van schoenmaker. Vermoedelijk is hij ook enige tijd in Duitsland in de leer geweest, want hij trouwt (Rotterdam, 8-11-1871) *Engelina Maria Elisabeth Angerhausen* uit Kleef, geboren aldaar 7-3-1838 (overleden te Rotterdam 21-5-1909). Waarom zij tegenover haar neefjes en nichtjes Tante Bertha heette is niet bekend. Rudolphus Petrus had zijn schoenenzaak op de Hoogstraat. Hij genoot in Rotterdam bekendheid als kerkzanger („op 't Steiger”) en zong vaak op liefdadigheidsconcerten. Hij overleed te Rotterdam, 29-11-1917. Uit het huwelijk werden vijf kinderen geboren, allen te Rotterdam, nl. :

1. een levenloze zoon, 8-11-1872.

2. *Dorothea Maria Elisabeth (Dora)*, geb. 3-12-1873. Zij trouwde te Rotterdam op 3-8-1899 met de kunst- en decoratieschilder *August Johannes Henricus Weimar*, geb. te 's-Gravenhage 8-11-1871 en overleden te Rotterdam in 1920. Zij overleed te Rotterdam 9-12-1917.

3. *Maria Joanna Elisabeth (Marie)*, geb. 28-8-1875 en overleden te Wassenaar op 8-11-1951, ongehuwd.

4. *Anthonius Wilhelmus*. Volgt VI.

5. *Johannes Hermanus (Johan)*, geb. 19-12-1879 en overleden te 's-Gravenhage op 22-2-1959, ongehuwd. Hij was aanvankelijk onderwijzer, studeerde aan de universiteit van Jena en behaalde de (Ned.) akte Duitse taal en letterkunde. Was lange jaren leraar aan de 5-jarige hbs en handelsschool te 's-Gravenhage. Gedurende ongeveer 30 jaren werden de Duitse woordenboeken van Van Gelderen uit de bekende reeks van Wolters' Uitgeversmaatschappij door hem verzorgd.

Vquater. *Anthonius Fredericus* (vader van Schrijver), evenals zijn oudste broers bij zijn tweede naam, Frits, genoemd, werd geboren op 1-12-1858. Van jongs af aan heeft hij zich

in het bankwezen bewogen. Zijn laatste betrekking voor hij zijn eigen kassierskantoor (De Zuider Bank, Vugterstraat 4) oprichtte, was bij Van Lanschot te 's-Hertogenbosch. Intussen had hij met zijn zwager de 's-Hertogenbosche Botermijn (Boschveldweg) opgericht, waarvan hij directeur werd. Schrijver herinnert zich nog de steen met het inschrift dat de eerstesteenleggers vermeldde, nl. de oudste zoon van elk van de oprichters. Het gebouw werd door oorlogshandelingen vernietigd, maar is weer uit zijn puin herrezen. — Op maatschappelijk gebied was A. F. een bekende figuur in Den Bosch. Hij was o.a. mede-oprichter van de Oeteldonkse Club en van 's-Hertogenbosch' Mannenkoor. Hij trouwde op 26-11-1895 te 's-Hertogenbosch met *Sophia Maria Anna Janssen*, geb. te 's-Hertogenbosch, 18-12-1862, overleden te St. Michiels-Gestel, 25-3-1945. Zijn dood (te 's-Hert.) op Carnavalszondag 1905 (5 maart) maakte een te vroeg einde aan zijn werkzaam leven. Het gezin telde vier kinderen, allen te 's-Hertogenbosch geboren.

1. *Petrus Anthonius Maria*. Volgt VIBis.

2. *Maria Anthonia Isabella (Maria)*, geb. 7-5-1899. Op 14-4-1931 te 's-Hertogenbosch getrouwd met *Mathijs Jan Kramer (Thijs)*, geb. te Oss, 26-4-1900. Zij wonen thans te 's-Hert.

3. *Anna Anthonia Margaretha (Anneke)*, geb. 19-10-1900. Op 10-12-1916 te 's-Hertogenbosch overleden.

4. *Henricus Joannes Anthonius*. Volgt VIter.

VI. *Anthonius Wilhelmus (Antoon)*, geb. te Rotterdam, 19-9-1877, leerde het vak van zijn vader en volgde deze in zijn zaak op. Na de eerste wereldoorlog begonnen de goedkope schoenen het betere werk te verdringen, maar A. W., opgeleid als hij was o.a. te Parijs, was een te fijn vakman om hierin mee te gaan en deed zijn zaak over. Na de tweede wereldoorlog verhuisde hij naar Oud-Loosdrecht en later naar Soest. Op 11-8-1904 trouwde hij te Rotterdam met *Anna Maria Theresia Schmitz (Ans)*, geboren te Amsterdam, 2-9-1879, overleden te Soest, 21-7-1952. Hij overleed te Soest op 18-10-1949. — Het gezin telde vijf kinderen allen te Rotterdam geboren:

1. *Johanna Maria (Jo)*, geb. 7-10-1906. Trouwt te Rotterdam 7-4-1937 met *Johannes Albertus van Hagen (Joop)*. Zij wonen te Arnhem.

2. *Petrus Anthonius (Piet)*, geb. 8-1-1908. Was marconist op de koopvaardij. Overleed te Amsterdam op 24-7-1961, ongehuwd.

3. *Bertha Hermina Dorothea (Bep)*, geb. 15-11-1910. Trouwt te Rotterdam op 20-6-1936 met *Jacobus Musly (Jack)*. Zij woont thans te Hilversum.
4. *Maria Hermina (Marietje)*, geb. 15-9-1913. Trouwt te Soerabaja, 20-12-1939, met *Adolf J. Brouwer*.
5. *Fredericus Anthonius*. Volgt VII.

Vibis. *Petrus Anthonius Maria (Pierre)*, geb. te 's-Hertogenbosch, 26-11-1896. Trouwt 28-8-1926 met *Anthonia Anna Verschuuren (Netty)*, geb. te Tilburg, 13-6-1900. Het echtpaar, dat in 1966 40 jaar getrouwd was, woont, na enige jaren in Tilburg en daarna in Den Haag gewoond te hebben, thans te 's-Hertogenbosch. Hun vier kinderen zijn :

1. *Aloysa Sophia Maria (Wies)*, meester in de rechten, geb. te Tilburg op 10-12-1927. Trouwde 23-7-1952 te Rotterdam met *Mr. Franciscus Vergeest (Frans)*. Zij wonen thans als genaturaliseerde Zuidafrikanen te Bellville, K.P., Zuid-Afrika.
2. *Henriëtte Wilhelmina Maria (Henriëtte)* werd na de verhuizing van haar ouders naar Den Haag in deze plaats geboren op 19-2-1930. Trouwde in haar geboorteplaats op 3-1-1955 met *Caspar de Wolf (Cas)*. Op het ogenblik wonen zij met hun drie kinderen te Durban, Zuid-Afrika.
3. *Leonie Martina Maria (Leonie)*, geb. te 's-Gravenhage op 5-3-1936. Luitenant bij de MILVA. Woont te Rijswijk Z.-H.
4. *Wilhelmina Antonia Maria*, geb. te 's-Gravenhage, 12-5-1939. Trouwt te Helmond op 11-1-1965 met *Petrus Hubertus Benedictus de Groot (Dick)*. Wonen op het ogenblik te Rotterdam.

Vlter *Henricus Joannes Anthonius (Henk)*, geb. te 's-Hertogenbosch, 9-2-1902. Trouwt voor de wet te Eindhoven op 17 april en voor de Kerk te Oosterhout N.-Br. op 22 april 1941 met *Johanna Cornelia Maria Fick (Zus)*, geb. te Oosterhout N.-Br., 15-1-1912. Hun negen kinderen zijn :

1. *Maria Sophia Joanna (Maria)*, geb. te Eindhoven op 10-4-1942, woont thans te Wageningen.
2. *Fredericus Petrus Henricus (Frits)*, geb. te Eindhoven op 7-10-1943, woont thans te Nijmegen.
3. *Josepha Arnolda Helena (Zepha)*, geb. te Eersel (waarheen het gezin na het afbranden van hun woning tengevolge van oorlogshandelingen tijdens de bevrijding verhuisd was), 3-4-1945.

De zes overig kinderen zijn allen te Eindhoven geboren.

4. *Anna Ludovica Jacoba (Annewies)*, geb. 7-8-1946.

5. *Joannes Dominicus Fredericus (Jan)*, geb. 15-4-1948.

6. *Arnoldus Joannes Maria (Noud)*, geboren op de feestdag van Maria Tenhemelopneming in het jaar van de Dogmaverklaring (15-8-1950).

7. *Elisabeth Cornelia Joanna (Els)*, geb. 16-3-1952.

8. *Hyacintha Maria Joanna (Cintha)*, geb. 8-3-1955.

9. *Henricus Wilhelmus Sigebertus (Henk)*, geb. 7-4-1959.

Op de vier jongens uit dit gezin is de hoop op voortzetting van de Nederlandse Udense tak gevestigd.

VII. *Fredericus Anthonius*, doctorandus in de wis- en natuurkunde, geb. te Rotterdam, 17-9-1917. Trouwt te Goor op 18-8-1953 met *Hermien Theresia Maria ten Doeschate*, geboren te Goor, 27-6-1925. Hun kinderen zijn:

1. *Marina Theodora (Marry)*, geb. te Soest, 15-7-1954.

2. *Annet Marianne*, geb. te Soest, 29-6-1957.

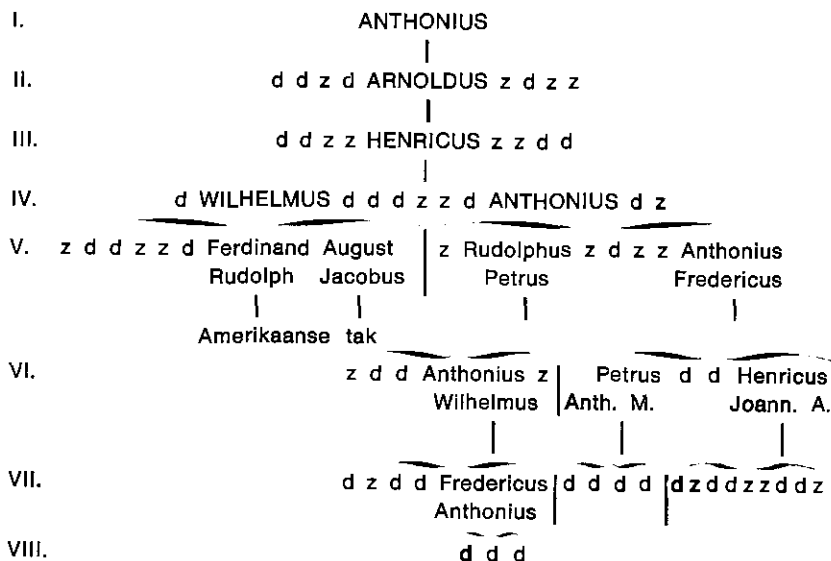
3. *Frederiek Maria*, geb. te Soest, 30-4-1960.

Hiermede is het overzicht van alle tot nu toe opgespoorde leden van de Nederlandse Udense tak voltooid.

Eindhoven.

H. J. A. van Beckum.

OVERZICHT VAN DE UDENSE TAK VAN HET BRABANTSE GESLACHT VAN BECKUM

HAARLEMSE BRABANDERS

(Vervolg van pag. 16)

- 9-5-1683 Jan Hendrickx Clumper j.g. v. Helmond x Annetje Hendrickx van van Geldorp j.d. v. Helmond
- 9-5-1683 Jan Hendrickse vanden Broecke j.g. v. Helmond x Aeltje Har-
mans j.d. v. Wezel
- 23-5-1683 Dirck Anthonis Bogaerts j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Jan-
netje Jacobs Kemp j.d. v. Oirschot
- 6-6-1683 Aert Gilles Douremale j.g. v. Oirschot x Martijntje Dirikx van
Vreede j.d. v. Culemborch
- 1-8-1683 Hendrik van Bussel j.g. v. Geldrop x Jannetje Brouwers j.d. v.
Goch
- 8-8-1683 Aert Janse van Veggel j.g. v. Veghel x Marijtte Hendrikx j.d. v.
Eindhoven
- 12-9-1683 Leendert van Deursen wedr v. 's-Bosch x Marytje Intvelt j.d. v.
Weert (*Intvelt of Rintvelt*)
- 2-1-1684 Adriaen de Koninck wedr v. Woensel x Machtelt Jans j.d. v.
Oirschot
- 23-1-1684 Joost Willemse Sant j.g. v. Woensel x Aeltie Jans van Besschaert
j.d. v. Gemert
- 23-1-1684 Govert Adriaens Wiericx j.g. v. Woensel x Steyntie Claes wed v.
Vollenhove
- 19-9-1684 Jacobus Bardeel wedr v. Gemert x Catharina vander Seyl j.d. v.
Haarlem
- 24-9-1684 Cornelis Pieters vande Voorden j.g. v. Bergen op Zoom x Cor-
nelia Soetes j.d. v. Haarlem
- 31-8-1687 Johannes Smits j.g. v. 's-Bosch x Heyltje Jans j.d. v. Gouda
- 31-8-1687 Jan Jans van Aste wedr v. Veldhoven x Annetje Mijnderts wed
v. Lingen
- 21-9-1687 Jan Hendricks van Hintem j.g. v. 's-Bosch x Neeltje Ariaens j.d.
Leeuwarden
- 2-11-1687 Jan Bakens j.g. v. Helmond x Lysbeth van Noorthof wed v.
Haarlem
- 30-11-1687 Jan Jansz van Oorschot j.g. v. Son x Catharijn Groeningen j.d.
v. ?
- 28-12-1687 Thomas Jans Comans j.g. v. Tongeren x Annetje Mighiels wed
v. Haarlem
- 9-5-1688 Harmen Pieters vande Santvoort j.g. v. Delfshaven x Susanna
Pieters Flockhoven wed. v. Eindhoven
- 11-7-1688 Gerard Verkam wedr v. 's-Bosch x Christijntie Verhaghe j.d. v.
Haarlem
- 8-8-1688 Willem Willems Verbaerschot j.g. v. Helmond x Leysbet Pieters
j.d. v. Maastricht
- 17-10-1688 Corstiaen van Bremen wedr v. Haarlem x Barbera Hunbraecken
wed v. 's-Bosch

- 7-11-1688 Jan Jansz van Dommelen j.g. v. Helmond x Annetie Rochus Prince j.d. v. Weert
- 12-12-1688 Hendrick Kets j.g. v. Helmond x Maria van Aersen j.d. v. Schiedam
- 12-12-1688 Thomas Pieters de Bruyn j.g. v. 's-Bosch x Elsje Jacobs de Jonge wed. v. Haarlem
- 6-3-1689 Pieter Jansz Noe j.g. v. Bakel x Sophia Willems van Helde j.d. v. Helmond
- 27-3-1689 Anthony van Gangele j.g. v. 's-Bosch x Jannetie Jans j.d. v. Utrecht
- 22-5-1689 Pieter Maertens j.g. v. Brugge x Hendrina Vandt Ackers (= Veltackers ?) j.d. v. Strijp
- 29-5-1689 Claes Jans van Ake j.g. v. Helmond x Aeltje Dirckx Bout j.d. v. Campen
- 12-6-1689 Maerten Jans van den Heuvel wedr. v. Woensel x Janneke Jacobs j.d. v. Weert
- 18-9-1689 Jan van Doormale wedr. v. Oirschot x Hendricke Waraerts (of Wamaerts) j.d. v. Venroy
- 2-10-1689 Willem van der Haer wedr. v. Haarlem x Willemina van Tongeren j.d. v. 's-Bosch
- 6-11-1689 Casper Cornelis Roos j.g. v. Hees x Marijtje Thijse van der Heyden j.d. v. Woensel
- 27-11-1689 David Jans j.g. v. Haariem x Jannetje Philips Stagnes j.d. v. Helmond
- 515-1-1690 Hendrick Anthonis de Roy j.g. v. Tongeren x Geertje Jans j.d. v. Hooghmoede
- 7-5-1690 Jan Symons Vermeulen wedr. v. Deursen x Grietje Bartels wed. v. Maastricht
- 25-6-1690 Jan Dirckx van Swaenberge j.g. v. 's-Bosch x Grietje Jacobs j.d. v. Haarlem
- 12-11-1690 Jan Steenhof j.g. v. Munster x Clausina vander Croes j.d. v. Boxtel
- 14-1-1691 Jan Stangenet j.g. v. Helmond x Aeltje Bastiaens j.d. v. Amersfoort
- 18-2-1691 Dirck vanden Berghe wedr. v. Tongeren x Helena Barents ter Voort, wed. uit het land van Kleef
- 18-2-1691 Willem Jansz van Dijk j.g. v. Erp x Aeltje Hendricks van Velthoven j.d. v. Erp
- 11-7-1691 Hendrick Andries vande Waterla j.g. v. Helmond x Geertruyt Gerrits de Man j.d. v. Amsterdam
- 3-6-1691 Cornelis vanden Broeck j.g. v. Helmond x Heyltje Huyberts j.d. v. Weert
- 29-7-1691 Cornelis Salomons j.g. v. Haarlem x Marijtje Jans van Couerkercke j.d. v. 's-Bosch
- 5-8-1691 Cornelis Jans wedr. v. Nuenen x Geertruyd van Boedberghe j.d. v. 's-Bosch
- 12-8-1691 Pieter Boom j.g. v. Keulen x Ottie Maertens vanden Hoeck j.d. v. Helmond
- 18-11-1691 Jan Claesz van Roy j.g. v. Woensel x Margareta Lucas van Bommel j.d. v. (?)

- 17-2-1692 Tomas de Bruyn wedr v. 's-Bosch x Elisabeth de Jongh j.d. v. Haarlem
- 4-5-1692 Hendrick Claese van der Beeck j.g. v. Nuenen x Tryntje Dirckx j.d. v. Haarlem
- 11-5-1692 Aryaen Jans Bogaert j.g. v. Woensel x Heyltje Louris de Bruyn j.d. v. Weert
- 7-7-1692 Adam Gerritse Snellaert wedr v. Eindhoven x Annetje Harmans Stuuf wed v. Lingen
- 10-8-1692 Joost Tielemans wedr v. Zeelst x Anne Jans wed v. Asten
- 31-8-1692 Hendrick Hendricks van Son j.g. v. Tongelre - Geertruyt Jans, j.d. v. Starregat
- 18-1-1693 Jan Pieterse Moros j.g. v. Hamburg x Cathalyntie Segers Pijls wed v. Helmond
- 19-4-1693 Jan Holeman j.g. v. Haarlem x Helena van der Heyde j.d. v. Woensel
- 26-4-1693 Jan Otterspoor wedr v. Haarlem x Antonet Rovers j.d. v. Breda
- 3-5-1693 Dirck van Crugten wedr v. Weert x Jannetje van Oudenhoven j.d. v. Oudenbos
- 3-5-1693 Jan Jacobs van Gerwen wedr v. Strijp x Jannetje Frans van den Bos j.d. v. 's-Bosch
- 10-5-1693 Hendrick Pennings j.g. v. Coetsveld x Jannetje Jans van Parijs j.d. v. Helmond
- 10-5-1693 Hendrick Kets wedr v. Helmond x Lysbeth Cornelis j.d. v. Haarlem
- 30-5-1693 Evert Goverts Lomans (Comans ?) j.g. v. Someren x Marytje Barents Geelhuys j.d. v. Haarlem
- 11-10-1693 Jan Willemse Steiman j.g. v. Veldhoven x Griettie Wynders j.d. v. Weert
- 8-11-1693 Jan Claesz van Roy wedr v. Woensel x Styntie Hendricks, j.d. v. Wolle in Westphalen
- 27-12-1693 Frans Hendricks van Hintum j.g. v. 's-Bosch x Mayken Abrahams, wed v. Haarlem
- p. L. G. van Dijk o.s.a. (Wordt vervolgd)

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.
Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Nieuwe vragen

BEELS. — Gevraagd datum en plaats van overlijden van Dr. Cosmas Damianus Beels, gedoopt te Leende 6-4-1733, geneesheer achtereenvolgens te Oirschot en te Tilburg, vanwaar hij in 1803, na verkoop van zijn huis naar een onbekende plaats is vertrokken.

Taxandria jrg. 33 (1926) pag. 189 geeft een genealogie van de familie Beels, maar de gezochte gegevens ontbreken daar.

Tilburg, Gasthuisring 56.

Fr. M. D. S.

OUDE BRABANTSE FAMILIE'S

(7) *Houtappel*

door

B. W. VAN SCHIJNDEL

De familie *Houtappel* verschijnt reeds in het begin des XVIe eeuw te Oisterwijk en omgeving. In de XVe eeuw leefde een geslacht van die naam te Boxtel ¹⁾, waarvan de afstammelingen zich in 't begin der XVIe eeuw te 's-Bosch als kooplieden gevestigd hadden en waarvan er één als deken van het „Cremersambacht” wordt vermeld ²⁾. Doch reeds in de XIVE eeuw leefde een Aert Houtappel te 's-Hertogenbosch. Zijn zonen, Goswin, Henric en Gerard, komen reeds in 1406 in een Bossche akte voor ³⁾. De Antwerpse stadsarchivaris Bisschops heeft een bijna volledige genealogie in handschrift nagelaten van de Antwerpse Houtappel's ⁴⁾, die aanvangt met Dirc Houtappel, geboren in 1411, poorter van Antwerpen (1467), gehuwd met Catharina van der Vorst, weduwe van N. Palm. Zijn afstammelingen waren belangrijke wijnkopers. Zij speelden een voorname rol in de 80-jarige oorlog en kozen de Spaanse zijde. Een hunner, Godfried Houtappel, werd heer van Ranst (1609) en bezat het kasteel van Zevenbergen aldaar. Hij was tijdens het bewind der Geuzen naar Keulen en Venetië gevlucht en overleed te Antwerpen in 1626. Zijn wapen vertoonde: van goud een springend hert van natuurlijke kleur. Helmteken: een uitkomend hert van hetzelfde ⁵⁾. De Houtappels, die hier behandeld worden, noemden zich ook *van Eel*. En nu is het wel eigenaardig, dat Jan van Eele, schepen van Oisterwijk (1353),

1) R.A. 's-Hertogenbosch. Rt. A. 's-Bosch. Reg.no. 1275, folia 422 verso, 482.

2) Jhr. mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt. DE OUDE HUIZEN EN GEBOUWEN VAN 's-HERTOGENBOSCH; II, 384-385. Zie ook mijn artikel betreffende die tak in Gens Nostra.

3) Rt. A. 's-Bosch. Reg. no. 1185-1406, folio 26 verso.

4) G.A. Antwerpen. Fonds Bisschops sub Houtappel.

5) Volgens schepenzegels en grafschriften. Dit wapen wordt tevens gevoerd door de Houtappel's uit Maastricht. Deze stammen uit Mheer en zijn vermoedelijk aan te sluiten met die uit Hasselt. — Quinten Houtappel was gouverneur en bouwmeester aldaar in het begin der XVIe eeuw.

blijkens zijn zegel een aanziende hertenkop voerde⁶⁾, terwijl een Henric van Eele kwartierschout van Oisterwijk was (1402).

Wij vangen thans aan met :

- I. *Herman Houtappel gt. Bac*, geb. omstr. 1260, tr. *Bertha N.*, die als weduwe met hare kinderen hertogelijke cijnsgoederen onder Oisterwijk en Hilvarenbeek bezat omstreeks 1340(?). Wij kennen slechts een zoon van haar :
 1. *Aert*, die volgt II.
- II. *Aert Houtappel gt. Bac*, geb. omstr. 1290, komt met zijn zoon Gysbert voor in verschillende Brusselse schepenacten⁸⁾. Hij was hertogelijk cijnsman voor goederen onder Oisterwijk en Hilvarenbeek (1340)⁹⁾ en gehuwd met *jouffrouwe Elisabeth, dochter van Jan Spillemans*¹⁰⁾, waaruit :
 1. *Gysbert*, die volgt III.
 2. *Wouter Houtappel gt. Bac*, leenman van de Hertog van Brabant voor een goed te Berkel¹¹⁾, tr. *jouffrouwe Katelyne, dr. Jan van Mazezele*, wed. Gerelinus Storm¹²⁾, waaruit een zoon :
 - a. *D. Aert Houtappel gt. Bac*, priester te Brussel (1403-1415)¹³⁾.
- III. *Gysbert Houtappel gt. Bac*, geb. omstr. 1320, leenman van de Hertog van Brabant voor huis, hof en hofstad met lan-

6) J.-Th. de Raadt. SCEAUX ARMORIÉS; I, 421.

7) A.R.A. Brussel. Chambre des Comptes. Reg. no. 45038-1304, folio 109 verso.

8) Kon. Bib. Brussel. Fonds Houwaert. Ms. no. II-6598, 397.

9) A.R.A. Brussel. Chambre des Comptes. Reg. no. 45038-1340, folio 109.

10) Kon. Bib. Brussel. Fonds Houwaert. Ms. no. II-6598, 397.

11) A.R.A. Brussel. Chambre des Comptes. Reg. no. 17144 (1385—1387), folia 176 verso, 192. Idem. Archives Ecclésiastiques. Reg. no. 16229. Cartularium Roodeloester, folio 48, 24-3-1394.

12) G.A. Leuven. Reg. no. 7727, 26-7-1440.

13) Idem. Reg. no. 7732, 13-6-1439; 7737, 12-11-1443. Kon. Bib. Brussel. Fonds Houwaert. Ms. no. 6493, 97, 23-5-1435. A.R.A. Brussel. Archives Ecclésiastiques. Reg. no. 16229, folio 48 verso, 26/27-5-1403.

derijen te Berkel onder Oisterwijk (1374)¹⁴⁾, tr. *Margriet van de Leempoel*, dr. Engelbert van de Leempoel en Agnes N.¹⁵⁾, waaruit :

1. *Aert*, die volgt IV.
2. *Barthelomeus Houtappel*¹⁶⁾. In 1423 bezat een Berthelomeus Janszn. Houtappel, leenman van de Hertog van Brabant, een huis te Genderen en goederen te Baardwijk en Doeveren¹⁷⁾).
3. *Margriet Houtappel*, tr. *Dirc Cansen*¹⁸⁾, waaruit :
 - a. *Gysbert Houtappel*, (1443)¹⁹⁾.
 - b. *Aleyt Houtappel*, (1443)²⁰⁾.
4. *Jacob van Eele* I, † v. 1425, tr. N.N.²¹⁾, waaruit :
 - a. *D. Gysbrecht van Eele*, kanunnik te Heyen (Duitsland)²²⁾.
 - b. *Catherine van Eele*, tr. *Erit van Cuyck*, zn. Zeger van Cuyck (zijn tak voert het wapen der heren van Cuyck, gebroken door een vierblad in het hart van het schild) en Elisabeth N.²³⁾. Hij was geboortig van Oisterwijk en zijn vader bezat de tienden van Tongerlo (abdijs) te Nieuwkuik op het laatst der XIVe eeuw²⁴⁾.

IV. *Aert Houtappel*, geb. omstr. 1350, kwartierschout van Oisterwijk (1401), leenman van de Hertog van Brabant voor

14-15) Idem. Aveux et Démembrements. R. 543, 148. Idem. Chambre des Comptes. Reg. no. 17144, folio 176 verso.

16) Idem. Aveux et Démembrements. R. 543, 148.

17) Idem. Cour Féodale. Reg. no. 20, folio 283; 27, folio 528.

18) R.A. 's-Hertogenbosch. Rt. A. Oisterwijk. Reg. no. 153, folio 24, 13-4-1443; 154-1444, folio 13. 19-20) Ibidem. Idem.

21-22) Idem. Reg. no. 145-1425, folio 26 verso; 146-1427, folio 25 verso.

23) Ibidem. Idem.

Tot dit geslacht behoorde ook ZEGER ADRIAEN ZEGERS, licentiaat in de beide rechten en president der stad 's-Hertogenbosch, ± 1596, gehuwd met Aleyt van Achelen, † 1615. Hij voerde blijkens zijn zegel bovengenoemd wapen van Cuyck en had tot stamvader ZEGER ELIAS VAN CUYCK, die gehuwd was met Lysbeth Goyaert Embrecht van Riele uit Oisterwijk (reg. no. 175, folio 37, 27-12-1470). Zie : Dr. C. F. Xav. Smits. DE GRAFZERKEN IN DE ST. JANSKERK TE 's-HERTOGENBOSCH; I, 191.

24) Tax. 1907, 72. - R.A. Antwerpen. Kerkelijke Archieven. Fonds Tongerlo. Tiendenregister 1398, sub Nuwencuyck. A.R.A. Brussel. Chambre des Comptes. Cijnsregister no. 45074, 112.

een goed te Berkel onder Oisterwijk ²⁵⁾, hertogelijk cijsman voor een goed te Mierde ²⁶⁾, † v. 1416, tr. *Hillegonde van Oesterzele*, dr. Willem van Oesterzele en Lilia van Goirle uit Breda ²⁷⁾, waaruit :

1. *Margriet Houtappel*, tr. *Dirc de Borchgrave*, leenman van de Hertog van Brabant voor huis, hof, hofstad en landerijen te Berkel, voor een rente op het hof „Ter Borcht” te Oisterwijk en voor landerijen te Tilburg ²⁸⁾. Zijn afstammelingen emigreerden tijdens de 80-jarige oorlog naar het zuiden van Brabant, eerst te Antwerpen en daarna te Brussel. Zij hebben in België een voorname rol gespeeld en werden in de gravenstand verheven ²⁹⁾.
2. *Jacob*, die volgt V.
3. *Bastaard Wouter Houtappel*, wonende te Oirschot, buitenpoorter van Brussel (1431), tr. *Bela dr. Jan de Witt* (die Wyt) ³⁰⁾, waaruit geb. te Oirschot :
 - a. *Gerard Houtappel* (1444) ³¹⁾.
 - b. *Hillegonda Houtappel*, tr. *Lambert, zn. Philips van Boningen* ³²⁾.
 - c. *Elisabeth Houtappel*, religieuze van St. Franciscus te 's-Bosch (aendie Tolbrugge) (1486) ³³⁾.
 - d. *Aert Houtappel*, wonende te Oirschot, tr. *Heylwich, dr. Henric Jan Zibben* ³⁴⁾, waaruit geb. Oirschot :
 - aa. *Jan Houtappel* (1471) ³⁵⁾.
 - bb. *Wouter Houtappel* (1471) ³⁶⁾.

25-26) Idem. Chambre des Comptes. Leenregister no. 17144, folio 176 verso. Idem. Cijsregister no. 45075-1499 sub Mierde. R.A. 's-Hertogenbosch. Rt. A. Oisterwijk. Reg. no. 153, folio 23 verso, 17-4-1443. Idem. Rt. A. 's-Bosch. Reg. no. 1206-1435, folio 111; 1186-1408, folio 72 verso.

27) Idem. Reg. no. 1200-1429, folio 267. A.R.A. Brussel. Chambre des Comptes. Reg. no. 17145-1406, folia 118 verso, 166; 75075, folio 166.

28) Idem. Cour Féodale. Reg. no. 13, folio 66 verso; 27, folia 231, 277.

29) *Annuaire de la Noblesse Belge*, sub COMTES DE BORCHGRAVE d'ALTENA; 1856, 73; 1861, 76. De genealogie is wat het kopstuk betreft geheel te herzien.

30) *Tax*. 1934, 54. — A.R.A. Chambre des Comptes. Reg. no. 13003, folio 91. Rt. A. 's-Bosch. Reg. no. 1215-1444, folio 16 verso; 1230-1459, folio 209 verso; 1225-1454, folio 47 verso.

31-33) Idem. Reg. no. 1215-1444, folio 16 verso. Idem. Rt. A. Oirschot. Reg. no. 123-1471, folio 10.

34-40) Ibidem. Idem. Rt. A. 's-Bosch. Reg. no. 1254-1484, folio 60. Idem. Rt. A. Oirschot. Reg. 176-1471, folio 85. Idem. Rt. A. Oisterwijk. Reg. no. 146-1433, folio 41 verso; 148-1435, folio 19.

- cc. Gerard Houtappel (1471) ³⁷⁾.
- dd. Elisabeth Houtappel (1471) ³⁸⁾.
- ee. Aleyt Houtappel, tr. Merten Dircxs. van Dormalen ³⁹⁾.

4. Bastard Mercelis Houtappel (1433) ⁴⁰⁾.

V. Jacob Houtappel gt. Appels, ook gt. van Eel, geb. te Oisterwijk omstr. 1380, † v. 1439, tr. 1. Elisabeth dr. Heylwich Waters, tr. 2. Aleyt, dr. Jan Vannys ⁴¹⁾, waaruit :
uit 1e huwelijk :

1. Jacob van Eel, tr. Heylwich N. (hertr. Jan van der Donck) ⁴²⁾.
2. Cathelyne Houtappel ⁴³⁾.
3. Marie van Eel, tr. Jan van der Elst ⁴⁴⁾.
4. Beatrix van Eel, tr. Mathys Jan Mathys van Dyessen ⁴⁵⁾.
uit tweede huwelijk :
5. Gerard van Eel gr. Appels, wonende te Helvoirt (1451) ⁴⁶⁾.
6. Mr. Henric van Eele, „doctoer in de medecynen ende physica der stadt Brussel” (1443-1444), tr. N.N. ⁴⁷⁾, waaruit :
a. Aert van Eele ⁴⁸⁾.
b. Catherine van Eele, tr. Willem Timbelria ⁴⁹⁾.
7. Aert, die volgt VI.

VI. Aert Houtappel (Appels gt. van Eel), geb. omstr. 1425, tr. Jutte Zappeels uit Oisterwijk ⁵⁰⁾, waaruit :

1. Jacob van Eel, † v. 1483 ⁵¹⁾.
2. Willem Houtappel ⁵²⁾, tr. N.N., waaruit :
a. Andries Appels ⁵³⁾.
3. Elisabeth Houtappel, tr. Willem Lucas ⁵⁴⁾.

Brussel.

41) Idem. Reg. no. 152-1441, folio 4. — Idem. Rt. A. 's-Bosch. Reg. no. 1188-1412, folio 9.

42) Idem. Rt. A. Oisterwijk. Reg. no. 154, folio 10 verso, 25-5-1443; 153, folio 40. 43-44) Idem. Reg. no. 153, folio 59 verso.

45) Idem. Rt. A. Oisterwijk. Reg. no. 152-1443, folio 4 verso.

46) Idem. Rt. A. 's-Bosch. Reg. no. 1322-1451, folio 63.

47) Ibidem. Idem. Rt. A. Oisterwijk. Reg. no. 153-1443, folio 59 verso; 154, folio 24, 10-6-1444; 143-1423; folio 113.

48) Idem. Reg. no. 153-1443, folio 41.

49) Idem. Rt. A. s-Bosch. Reg. no 1253-1483, folio 139.

50) Idem. Rt. A. Oisterwijk. Reg. no 148-1438, folio 117, 153-1443, folio 59 verso; 154, folio 24, 10-6-1444.

51-54) Idem. Reg. no 153-1443, folio 59 verso.

G. A. Leuven. Reg. 7422, 17 11-1528. AELBRECHT, zn. van AERT APPELS uit Moergestel, werd in 1528 als BUITEN-SINT-PETERMAN VAN LEUVEN, vermeld. Een buiten-Sint-Peterman woonde niet te Leuven, doch wel in het oude hertogdom Brabant in geval van een civiel- of strafrechterlijke aangelegenheid kon hij eisen dat de zaak werd onttrokken aan het plaatselijk gerecht en voor meer en St. Petermannen van Leuven werd aanhangig gemaakt. Blijkens de Leuvense schepengeregisters hoorden verschillende Noordbrabanders vóór de val van Der Bosch hiervan gebruik gemaakt. Men werd St. Peterman na verklaring van twee heidigde getuigen, meestal bloedverwanten en tegen betaling van een con. van 20 rijnsgriden. Sint-Petermannen in Noordbrabant waren: VAN AELST (1515, Hilvarenbeek); BACX (1504, Oosterhout); VAN BAERLE (1452, Breda en Turnhout); VAN DER BEKE, (1552, Geildrop); BELJAERS (1525, Gilze); BLOCKX (1540, Oisterwijk); BORCHMANS (1527, Oerle); BROECKX (1491, Mierde en Weelde; 1523, Reusel); CRILLAERTS (1508, Tilburg); VAN DEN DALE (1526, Breda); VAN ETTEN (1517, Zundert); GOESSENS (1537, Loon op Zand); VAN GOROP (1566, Hilvarenbeek); FASELBERCH (= Asselbergs) 1510, Alphen); HELIE (= Elias) (1545, Gilze); HERMANS (1524, Reusel); VAN LOVEN (1563, Zon en Breugel); LUYTEN (1517, Hilvarenbeek); MELIS (1497, Hilvarenbeek); MICHELS (1515, Etten); LAUWEN (1537, Hilvarenbeek); OTTEN (1517, Hilvarenbeek); VAN DE ROEDE (1501, Baerle); RUYSSENER (1501, Breda); VAN DER RYEN (1512, Baerle); SYMOENS (1504, Costerhout); TIMMERMANS (1509, Hogemierde); TYMMERS (1534, Moergestel); BAC GENAEMT WYTFLIET (1455, Stiphout); KRISPIJFENS (1526, Moergestel); VAN ZON (1480, Tilburg). Deze lijst is slechts een greep uit de talrijke noordbrabantse St. Petermannen. Een eerste vereiste voor het St. Petermanschap was, dat men "angeboren" Brabander moest zijn. Daarbij moest men lange vaders- of moederzijde uit een der „St. Petermansgeslachten" stammen.

Het St. Petermanschap was gebaseerd op het gewoonterecht. Een XVIe eeuwse Leuvense schepenakte verklaart, dat de (geschreven) costuymen sedert onheuglijke tijd verloren zijn geraakt, doch uit de diverse schepenakten en de creaties van de diverse Sint-Petermannen is toch nog wel een zekere jurisprudentie samen te stellen. Vele van die mannen, die zitting hadden in de raad, behoorden tijdens het oude regiem tot de Brabantse rasadel (o.a.: van Cuyck (neer van Hoogstraten); van Pulle; van den Tympe; Vuterhellicht; van Wytfliet), terwijl de brofadel dikwijls gebaseerd was op afkomst uit de zogenaamde „Leuvense geslachten". Men moet niet vergeten, dat Leuven aanvankelijk de EERSTE hoofdstad van Brabant was (dan volgde eerst Brussel en vervolgens Antwerpen en 's-Hertogenbosch) en dus een voorname rol bij de vorming van het hertogdom had gespeeld. Om openbare functies in dat hertogdom te kunnen bekleden moest men Brabander zijn door geboorte (o.a. om drossaard, schout, schepen, of notaris te zijn). Mensen uit Gent, Brugge, of Amsterdam b.v., kwamen hiervoor tot op het einde van het oud regiem niet in aanmerking. (In Noordbrabant werd deze bepaling sedert de Vrede van Munster niet meer toegepast). Toen het koninkrijk België werd gesticht adopteerde men het wapen van Brabant als wapen van België; de Belgische vlag kreeg de „Brabantsche kleuren"; de oudste zoon des konings kreeg de titel van „Hertog van Brabant"; het nationaal lied heet de „Brabançonne". De mannen van 1830 wisten nog welke rol Brabant in de geschiedenis van hun land had gespeeld.

EEN ACHTERGEBLEVEN GEBIED IN DE HERALDIEK DE GEMEENTEWAPENS VAN NOORD-BRABANT

door

F. VAN ETTRO

Bij een aandachtige beschouwing van de Nederlandse gemeentewapens valt het weldra op, hoe talrijk vooral in de provincie Noord-Brabant de wapens zijn, die verouderd zijn of primitief getekend of zelfs aanwijsbaar onheraldisch. Toen men omstreeks 1817 in Den Haag een begin maakte met de registratie bij de Hoge Raad van Adel van de gemeentewapens van het Koninkrijk, dat toen ook het huidige België omvatte, was het kennelijk met de kennis van de heraldiek niet zo best gesteld. Talrijk zijn de gevallen, waarin de burgemeester er mee volstond een zegel(afdruk) of een stempelafdruk van zijn gemeente op te sturen. Sommige van deze zegels vertoonden een wapen, maar veelal wist men niet, of verzuimde men te berichten, in welke kleuren dit wapen moest worden afgebeeld.

Toen viel het noodlottige besluit, waaronder de Nederlandse gemeenteheraldiek vandaag de dag nóg gebukt gaat, dat in zulke gevallen, in overeenstemming met de kleuren van het toen nog kersverse Rijkswapen, het veld van blauw en de figuren van goud zouden zijn.

Weliswaar hebben vele gemeenten sindsdien de juiste kleuren van hun wapen kunnen aantonen en dan hebben zij meestal hun officieel geregistreerd wapen laten wijzigen, maar tientallen gemeenten zijn daar nog niet aan toegekomen. Dit geldt voor geheel ons land, ook voor België, maar zeer bepaald voor de provincies Noord-Brabant en Limburg. Ook wachten nog tientallen wapens op verbetering van fouten tegen de heraldiek, op vereenvoudiging of op een meer geslaagde tekening van de figuren, danwel op zodanige heraldisch aanvaardbare aanvulling, dat de bestaande te grote onderlinge gelijkenis wordt opgeheven. De tekeningen uit de vorige eeuw zijn meestal zeer primitief.

Een zegel als voorbeeld voor een gemeentewapen is vaak een ongelukkig uitgangspunt geweest. Omdat in een zegel dikwijls een wapenschild werd opgenomen of ook wel de wapen-

figuren zonder het schild, meende men nogal eens, dat omgekeerd op een nieuw ontworpen wapen alles moest worden afgebeeld, wat op het reeds bestaande zegel te zien was. Allerlei onheraldisch getekende wapens zijn uit dit misverstand ontstaan.

Zo is men er in 1817 in „geslaagd” om in het wapenschild van VUGHT twee kerken, twee palmtakken, een sleutel en nog een schildje met een leeuw bij elkaar te brengen.... EERSEL voert, behalve drie torens en twee lelies, allemaal „netjes op een rijtje” ook nog een schildje, dat doet denken aan het wapen van de provincie Zeeland.

Overtalrijk zijn b.v. ook de schildhouders, die aldus per abuis van het zegel op het wapenschild zijn terecht gekomen. De boom op het wapenschild van HEEZE zou een schildhouder moeten zijn, vergelijk WAALWIJK, Woudrichem en vooral LEENDE. De leeuw, die op het wapenschild van WILLEMSTAD het wapen van het geslacht GLYMES vasthoudt, kan niets anders dan een schildhouder zijn. De talrijke voorbeelden, dat een schildhoudende heiligefiguur van het zegel op het wapenschild is overgenomen, vormen een hoofdstuk apart.

Het woord „schildhouder” wordt hierboven, bij gebrek aan beter, gebruikt zowel voor de figuren van mensen en dieren, die achter of naast het schild staan, als voor bomen of voor torens of stadspoorten, waaraan het schild op een zegel lijkt te zijn opgehangen.

In het Frans onderscheidt men de „tenant”, de menselijke schildhouder; de „support”, een dier als schildhouder en de „soutiens”, de „levenloze” voorwerpen, zoals de boom, de poort of de toren, zie b.v. D.L. Galbreath : „Handbüchlein der Heraldik” (1948) en „Rietstap's Handboek der Wapenkunde” door C. Pama (1961) blz. 232. Het fraaie wapenschild van de gemeente BERGEIJK wordt afgebeeld tussen de H. Petrus en een eikenboom op een berg, dus tussen een „tenant” en een „soutien”. In onze taal noemt men beide „schildhouder”.

De gemeente ASTEN voert in haar schild in goud twee schilden naast elkaar, die, in de z.g. rijkskleuren en allesbehalve nauwkeurig getekend, zijn overgenomen van een zegel, waarop twee schilden naast elkaar met de blazoenen van Van Doerne (Deurne) en „Boeicop” (Van Boecop). Feitelijk zouden deze twee blazoenen verenigd moeten worden op een gedeeld schild!

De mogelijkheden zijn uiteraard beperkt, als men op een zegel wil aangeven, dat een afgebeeld schild doorsneden of gekwartileerd is; lijnen in reliëf hebben op het zegel de functie, die op een getekend wapenschild door zwarte lijnen wordt vervuld. Talrijk zijn de gevallen, dat dit reliëf op lakzegels verkeerd begrepen is en vandaar b.v. de wapens met een zogenaamd streepkruis.

HELVOIRT, AARLE-RIXTEL, de voormalige gemeenten OERLE (thans VELDHOFEN) en TONGELRE (thans EINDHOVEN) en ook NIJLEN in de provincie Antwerpen voeren of voerden in blauw een streepkruis van goud, in elk kwartier vergezeld van een leeuw van goud. Op het wapenschild van VEGHEL ziet men een bisschop, geflankeerd door 2 schildjes; het rechtse is gelijk aan het wapen van HELVOIRT. Het wapen van SOMEREN¹⁾ wijkt daarvan alleen in zoverre af, doordat hiervan het veld rood is in plaats van blauw. Bij OOSTELBEERS is het veld weer blauw, maar bovendien heeft het wapen een schildhoofd van goud, beladen met drie baarzen van blauw, dwarsbalksgewijs; dit *schildhoofd* zou feitelijk een *schild-voet* moeten zijn.

Bij al deze wapens met 4 leeuwen heeft men eigenlijk te maken met het wapen, dat de hertogen van Brabant zijn gaan voeren in het begin van de veertiende eeuw, kort nadat in 1288 ook het hertogdom Limburg in hun bezit was gekomen: gekwartileerd; 1 en 4: in zwart een leeuw van goud, getongd en genageld van rood; 2 en 3: in zilver een rode leeuw met dubbele staart, gekroond, getongd en genageld van goud²⁾. Dit wapen voeren in de goede kleuren: In Nederland STIPHOUT en WAALWIJK en in België 's-GRAVENVOEREN (10 km ten Z. van Maastricht), NIJLEN (bij Antwerpen) en HOEILAART (bij Brussel), deze twee laatste resp. sinds 7 januari 1952 en

1) Van Mr. Dr. J. P. W. A. Smit verscheen onlangs een bijdrage over het wapen van Someren in het tweede deel van „Varia Historica Brabantica”, uitgave van de Historische Sectie van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant.

2) Douet d'Arcq vermeldt in „Collection des Sceaux” Parijs 1863 onder No. 10302 een zegel uit het jaar 1305 van Hertog Jan II van Brabant en Limburg, gekwartileerd, in elk kwartier een leeuw.

15 oktober 1951. Het wapen van 's-Hertogenbosch vertoont van ouds een vrijkwartier met dit blazoën³⁾.

In het juninummer 1966 van dit blad schrijft Mr. Dr. J. P. W. A. Smit de oorsprong van het vrijkwartier in het wapen van Den Bosch toe aan het wapen van hertog Wenceslas van Luxemburg, gemaal van hertogin Johanna van Brabant. Misschien heeft men het vrijkwartier weleens aangepast aan het blazoën van de aan het bewind zijnde hertog. Maar Hertogin Johanna liet, nadat Wenceslas in 1383 gestorven was, weer munten slaan met wapen van Jan II en Jan III⁴⁾ en zelfs munten van Filips de Schone, geslagen tussen 1482 en 1496 (hij was toen nog ongehuwd, dus van een Spaans koningsschap werd nog zelfs niet gedroomd) vertonen een schild met de vier leeuwen van Brabant-Limburg⁵⁾. Als de weduwe van Wenceslas diens wapen liet vervangen door dat van haar vader, dan zullen de burgers van 's-Hertogenbosch niet zijn achtergebleven, want erg trots zullen zij op hertog Wenceslas zeker niet zijn geweest.

NUENEN en LIEMPDE hebben in blauw eveneens een gouden streepkruis in hun wapen met in 1 en 4 een leeuw van goud; maar in 2 en 3 heeft Nuenen een roos van goud en Liempde een omgewende ploeg van goud. Zolang niet het tegendeel blijkt, mag men aannemen, dat de leeuwen ook in deze gevallen de leeuw van Brabant, dus van goud op zwart veld moeten zijn.

Bij de Brabantse gemeentewapens met vier leeuwen mag dat van OIRSCHOT niet onvermeld blijven! Deze gemeente voert op een gekwartileerd schild als gevolg van een merkwaardig

3) Men behoeft er zich niet over te verwonderen, dat soms de Limburgse leeuw ongekroond is of slechts 'n eenvoudige staart heeft in plaats van de dubbele; of dat tong en nagels van de leeuwen niet altijd een afwijkende kleur hebben gekregen. De kleine schaal en het feit, dat deze wapens zijn naziekend van zegels zijn dergelijke kleine afwijkingen een aannemelijke verklaring!

N.B. Waar hierboven „oudergewoonte” sprake is van OOSTELBEERS is uiteraard bedoeld de gemeente OOST-, WEST- EN MIDDELBEERS.

4) P. O. van der Chijs „De Munten der voormalige Hertogdommen Brabant en Limburg 1851”, Planche XII afb. 13-14-16.

5) Idem, Planche XX afb. 20 en 21, Planche XXXVI afb. 3 en 4.

misverstand in 1 en 4: in goud een leeuw van zwart; 2 en 3; in goud een leeuw van rood; hetzelfde wapen dus, dat de Belgische provincie Henegouwen voert, evenals enige gemeenten in Noord-Holland en Zuid-Holland. Het is het wapen van de graven van Holland en Henegouwen uit het huis van Avennen!

De oorsprong en de echte kleuren van het wapen van OIRSCHOT moet men uiteraard zoeken bij dat van de hertogen van Brabant, precies zo als het geval is met Stiphout en Waalwijk. Het is gewoon een blunder geweest om een Brabantse gemeente met een „Hollands” wapen op te scheppen. Het spreekt wel van zelf, dat er met al die fouten vroeg of laat moet worden afgerekend, dus hoe eerder hoe beter.

Het is ook duidelijk, dat niemand ermede gediend zou zijn, indien al deze wapens met vier leeuwen zonder meer vervangen zouden worden door dat van de hertogen van Brabant uit de veertiende eeuw, want feitelijk zou hetzelfde wapen niet door meer dan één gemeente gevoerd mogen worden. Van de andere kant zullen de gemeenten, die de eer genoten het wapen van de hertog in hun *zegel* te (mogen) voeren, er prijs op stellen, dit ook in hun *wapen* te mogen opnemen. De oplossing is, dat men het hertogelijk blazoën als schildhoofd in het gemeentewapen opneemt, dan wel als vrijkwartier, zoals 's-HERTOGENBOSCH heeft gedaan. Er is dan plaats te over voor een eigen embleem. Prachtige voorbeelden uit de Middeleeuwen

bewaard van gemeente-wapens met een schildhoofd, dat het blazoën vertoont van de graaf of hertog, zijn de schilden van Rotterdam, Goes, Zutphen en Roermond. In dit verband dient de bovenhelft van een gedeeld schild gelijk gesteld te worden met een schildhoofd.

OOSTELBEERS heeft een eigen kenmerkend embleem in de vorm van het schildhoofd, maar dit is geen erg gelukkige oplossing; het is altijd zo geweest, dat het blazoën van de vorst in het schildhoofd (of in de bovenhelft van een doorsneden schild) wordt opgenomen en in het hoofdschild het eigen wapen. Er mag dus ten eerste op aangedrongen worden, dat bij een verbetering van het wapen van OOSTELBEERS het eigen embleem, de drie baarzen, op de onderste helft van het schild wordt geplaatst, waarbij er niets op tegen is, dat die onderste „helft” niet groter is dan een z.g. schildvoet.

Er is weleens twijfel over geuit of het aanvaardbaar is, dat bij onvoldoende plaatsruimte klimmende leeuwen worden vervangen door gaande leeuwen. Indien wapenveld en wapenfiguur hun historische kleuren behouden, is deze wijziging van de houding van de leeuwen nauwelijks van belang !

Men kan dit zien bij de wapenschilden van de koningen van Spanje uit het Habsburgse huis. De leeuw van BRABANT is daar *gaande* geworden.

Voor een nieuw gemeentewapen dient men de meubels, de emblemen dus en ook de kleuren te bepalen op historische gronden. Wanneer meerdere gemeenten tot een grotere zijn of worden samengevoegd, is het meestal niet gewenst de wapens van de opgeheven gemeenten samen te voegen op één schild, omdat er weinig kans bestaat op een harmonieus geheel. De opgeheven gemeente, die de meeste inwoners aan het geheel heeft bijgedragen of waarvan de naam door de nieuwe gemeente wordt overgenomen, behoeft niet per se ook het fraaiste wapen te hebben ingebracht en dan kan men veel doelmatiger het blaozen van een der kleinere gemeenten voor het nieuwe geheel aanvaarden.

Indien er reeds een gemeentevlag bestaat, is het gewenst de kleuren daarvan en eventueel de afbeeldingen daarop, voor zover zij heraldisch aanvaardbaar zijn, bij het nieuwe ontwerp mede in aanmerking te nemen. Telkens weer blijkt, dat in vele streken bepaalde kleurencombinaties bij voorkeur worden gebruikt; in Noord-Brabant b.v. niet alleen de Brabantse kleuren zwart en geel of goud, maar ook veelvuldig rood en wit of zilver, die van Neder-Lotharingen, ook wel genaamd LOTHRIJK of in het Frans LOTHIER.

Toen de graven van LEUVEN in 1106 de titel verwierven van hertog van Neder-Lotharingen (waaraan zij veel later ook die van hertog van Brabant zouden toevoegen), verkregen zij tevens het bestuur over en geleidelijk aan ook het bezit van het markgraafschap ANTWERPEN, waartoe toen van het huidige Noord-Brabant bijna het gehele gebied behoorde, dat gelegen is ten Westen van De Peel en ten Zuiden van de Maas *).

*) Winkler Prins Encyclopaedie 1952 deel 14, bijkaart I t.o. blz. 568.

Neder-Lotharingen omvatte toen in grove trekken het huidige België ten O. van de Schelde, Luxemburg, de provincies Limburg en Noord-Brabant; van Gelderland het gebied ten Zuiden van de Waal, de Graafschap en de Achterhoek en in Duitsland het Rijnland ten Westen van de Rijn tot en met het Moezeldal, alsmede ten Oosten van de Rijn de graafschappen (later hertogdommen) Kleef en Berg. In al die streken valt een uitgesproken voorliefde op voor wapens in de kleuren zilver en rood. Met name is dit het geval in de provincies Antwerpen en Noord-Brabant.

Van de z.g. Leuvense kleuren, die nog weleens worden genoemd als oorsprong voor het rood-wit in zovele gemeentewapens, mag nog worden opgemerkt, dat de hertogen van Brabant uit het Leuvense huis in zwart een gouden leeuw voerden, lang voordat dit wapen was geëvolueerd van persoonlijk blazoën van de hertog tot landswapen voor Brabant. Als dus de hertogen reeds voordien de kleuren rood en wit hebben verlaten voor de kleuren goud en zwart, dan ligt het eigenlijk voor de hand deze laatste de Brabantse kleuren te noemen, doch rood en wit te beschouwen als de Nederlotharingse en tegelijk als die van het Markgraafschap Antwerpen.

De reeds genoemde streepkruisen zouden ook bij de gekwartileerde wapenschilden van LIEMPDE en van NUENEN moeten vervallen. De moeilijkheid is, dat dan de kwartieren 2 en 3 tegengesteld gekleurd moeten worden aan de kwartieren 1 en 4.

Ook het blazoën van Glymes-Boutershem, dat, min of meer getrouw, werd overgenomen in de wapens van een 8-tal Westbrabantse gemeenten, is daarbij in sommige gevallen „opgescheept” met een streepbalk en met een streeppaal, in plaats van de gebruikelijke zwarte lijnen, die nooit genoemd worden bij de blazoëring. Hoe gemakkelijk afwijkingen en onnauwkeurigheden kunnen binnensluipen, kan bij dit 8-tal wapens goed worden bekeken.

(Wordt vervolgd)

HAARLEMSE BRABANDERS

(Vervolg van pag. 32)

- 10-1-1694 Walrandus Hendricks j.g. v. Eindhoven x Maria Willems van Amsterdam, j.d. v. 's-Bosch
- 18-4-1694 Denijs Lourisse Meerpoel wedr v. Antwerpen x Jannetie Rutte Erdongh j.d. v. Eindhoven
- 20-4-1694 Joost Jans wedr v. Tongelre x Margriet Lemans j.d. v. Helmond
- 2-5-1694 Barent Spiers wedr v. Borkel x Marytje Stuaert j.d. v. Lingen
- 30-5-1694 Harmen van Batenburgh j.g. v. Goch x Marytie Luykas Manters wed v. Helmond
- 4-7-1694 Hendrick Damer j.g. v. Eindhoven x Grietje Goverts j.d. v. Venlo
- 8-8-1694 Pieter Gras wedr v. Eindhoven x Jannetje Claese wed v. Haarlem
- 17-10-1694 Jacob van den Broecke wedr v. Haarlem x Jannetie Ruytermans j.d. v. Strijp
- 24-10-1694 Abraham van Coursel j.g. v. Eindhoven x Jannetie Jans wed v. Nuenen
- 6-2-1695 Jan Janse wedr v. Linchousen x Maritge Jans de Gruyter j.d. v. Helmond
- 26-6-1695 Jan Janze wedr v. Maastricht x Marytie Ooms j.d. v. Breda
- 26-6-1695 Jan Hendrikze van Hintom wedr v. 's-Bosch x Digna van Damme j.d. v. Haarlem
- 13-8-1695 Jan Theunisse de Laet wedr v. Bergeik x Trynte Jans wed v. Gochel
- 28-8-1695 Willem Marcelisse vander Brugge j.g. v. Helmond x Martijntje Jans Tesaeer j.d. v. Antwerpen
- 4-9-1695 Jan Ruytermans wedr v. Gerwen x Aeltie Tijssse van Roy wed v. Bree
- 2-10-1695 Cornelis Guiliamse Barts x Marytie Jans van Hoekelen j.d. v. Helmond
- 6-11-1695 Jan Jacobse van Gerwe wedr v. Strijp x Hendrikje Willems van Bemmel j.d. v. Wessel
- 13-11-1695 Jan Arentse van Donck j.g. v. Helmond x Jannetie Jans j.d. v. Haarlem
- 20-11-1695 Frederick Gerritse Vosman j.g. v. Ludickhuysen x Jannetje Jans Stiphout j.d. v. Helmond
- 25-12-1695 Cornelis Janze van Helmont wedr v. Helmond x Maria van Reunen j.d. v. Ravestein
- 1-1-1696 Adriaan Jansse van den Bergh j.g. v. Woensel x Annetie Hendrickz Hassels j.d. v. Wessem
- 29-1-1696 Willem van der Laer j.g. v. 's-Bosch x Pieterella de Bruyn j.d. v. 's-Bosch
- 29-4-1696 Barent Spier wedr v. Borkel x Maria Hendrikz j.d. v. Borkel
- 6-5-1696 Hendrik Janze van Bussel wedr v. Eindhoven x Claertje Harmens Wynekes wed v. Monnikendam

- 6-5-1696 Crijn Gerritze wedr v. Haarlem x Marytie Barlet, j.d. uit de Meijerij v. 's-Bosch
- 13-5-1696 Court Couthoff j.g. v. Beckum x Maria van der Stroom j.d. v. Helmond
- 20-5-1696 Jan Veldekkers j.g. uit de Meijerij v. 's-Bosch x Jannetie Pieters j.d. v. Haarlem
- 11-6-1696 Dirk van den Berg j.g. v. Eindhoven x Aegje Jacobs j.d. v. Voorburg
- 15-7-1696 Pieter Janssen j.g. v. Helmond x Machteld Prins wed v. Helmond
- 26-8-1696 Hendrik van den Broek wedr v. Eindhoven x Lysbeth Dirkz j.d. v. Amersfoort
- 16-9-1696 Marcelis Janze van Brugge wedr v. Helmond x Barbara Segertz wed v. Helmond
- 4-11-1696 Olivier Mocquard wedr v. Antwerpen x Lysbeth Jans van Kerckhoven wed v. Woensel
- 16-12-1696 Jacobus van Hoorn wedr v. Weggelom x Jannetie Jans Boex wed v. Helmond
- 6-1-1697 Jan Claesse Comen j.g. v. Burgerveen x Lysbeth Leendersz Vogel, j.d. v. Wessem
- 13-1-1697 Antony Bellas j.g. v. Milaan x Anna Mary, j.d. v. 's-Bosch
- 10-2-1697 Hendrick Janssen Liebrecht j.g. v. Woensel x Sytje Cornelis Wallijs, j.d. v. Haarlem
- 7-4-1697 Jan Janse Bakermans j.g. v. Helmond x Margrietje Jans van Aalen j.d. v. Amsterdam
- 5-5-1697 Theunis Boeck j.g. v. Ruden in Ceulsland x Catharina Janssen van den Broeck wed uit de Meijerij v. 's-Bosch
- 5-5-1697 Barent de Mychelen j.g. v. Wagendorp x Lysbeth Leemans wed v. Helmond
- 19-5-1697 Reynier Vezel j.g. v. 's-Bosch x Judith Pieterze j.d. v. 's-Bosch
- 2-6-1697 Jan Pieterze Kock j.g. v. Antwerpen x Magdalena Jans van Oeckelen j.d. v. Helmond
- 1-7-1697 Pieter Janssen Valck j.g. v. Eindhoven x Martyntje Theunis j.d. v. Waart (= Valkenswaard)
- 14-7-1697 Pieter Pieterze van Bergen j.g. v. de Meijerij v. 's-Bosch x Grietje Jans j.d. v. Bommelen
- 18-12-1697 Leendert van Laanen j.g. v. Haarlem x Elisabeth Strijbos j.d. v. Gemert
- 7-7-1698 Jan Verwers j.g. v. Helmond x Pieterje Pieters j.d. v. Haarlem
- 14-12-1698 Govert Vroomans j.g. v. de Meijerij v. 's-Bosch x Rachel Wolmans j.d. v. Haarlem
- 28-12-1698 Jan Bartels Zaris j.g. v. Tongelre x Annetje Dirkz van Deurne j.d. v. Deurne
- 8-2-1699 Frans van de Weijen j.g. v. 's-Bosch x Catharina van Gogh j.d. v. Haarlem
- 12-4-1699 Antony Barends j.g. v. Someren x Lysbeth Sommers j.d. v. Tongelre
- 14-6-1699 Willem Hoppenbrouwer wedr v. de Meijerij van 's-Bosch x Geertruyd Engels, wed uyt de Graef

- 12-4-1700 Jan Govertse van der Heyden j.g. v. Veghel x Jannetie Claes wed v. Weert
- 30-5-1700 Thomas Thomasse j.g. v. Haarlem x Annetje Pieters de Graaf j.d. v. Breda
- 18-7-1700 Jasper van Es j.g. v. 's-Bosch x Geertje Gavers j.d. v. Haarlem
- 25-7-1700 Cobus Wouter van Grasdonck j.g. v. Helmond x Ariaentje Govers van der Fuyck wed v. Haarlem
- 10-10-1700 Jan Stangenis wedr v. Helmond x Marijtje Verrooten j.d. v. Oirschot
- 17-10-1700 Joris van Dijk j.g. v. Haarlem x Josyntje van Aste j.d. v. Helmond
- 24-10-1700 Gerardus van Dijk j.g. v. 's-Bosch x Antje de Myter j.d. v. Haarlem
- 31-10-1700 Adriaen Jansen van Dijk j.g. v. Oirschot x Dirck Hendrick wed v. Goch
- p. L. G. van Dijk o.s.a. (Wordt vervolgd)
-

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.
Gelijke postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Nieuwe vragen

- Op 3 okt. 1745 werd te Uden ged. HENRICA HOPPENBROUWER als dr van Josephus en Cornelia Leijen Hendriksdr. In de doopakte is vermeld: Parentes sunt extranei. Gaarne mededeling van het voorgeslacht van Henrica H. en Cornelia L. Is een familiewapen bekend?
- Op 8 okt. 1791 werd te Rossum begraven: IDA KONINGS (CONINGHS) wed. ALBERTUS VAN LITH. Waar en wanneer werd Ida geb. en wie waren haar ouders en voorouders? Is een wapen Konings en Van Lith bekend?
- Op 16 febr. 1727 huwden te Oss: ANTHONY MEYERS en MARIA ANNA PORTERS. Zij ged. Boekel 3 juni 1709 als dr van Arnoldus P. en Maria Ards. Gaarne nadere gegevens ten aanzien van Arn. P. en Maria A. Wie waren hun ouders en voorouders? Is er een wapen Meyers en Porters bekend?
- In Overloon werd ± 1760 geb. THEODORA ROUWENS als dr van Hendrik R. en Catharina Rutten. Gaarne nadere gegevens over hun ouders en voorouders.
- Te Uden werd geb. 30 dec. 1772: JOHANNES VAN DER HEIJDEN als zn van Petrus en Ida van Steenberg. Petrus is de zn van Adrianus van der H. en Joanna van Noort(Oort). Zij dr van Johannes Petri van Steenberg en Anna Bevers de dr van Johannes Bevers. Gaarne nadere gegevens omtrent de gen. leden van de fam. van der Heijden, van Noort, van Steenberg, Bevers. Zijn er van deze families fam.-wapens bekend?

Wahl (Gld.)

A. J. M. STERCK.

VAN ROESSEL

(VII)

door

JOS VAN DIJK

Hier volgt ten slotte wederom een losse tak, waarvan nog geen aansluiting kon worden verkregen met de Oisterwijkse hoofdstam der familie van Roessel. De gegevens van deze tak kunnen eveneens van dienst zijn bij verder onderzoek.

I. Jacob van Roessel te Oisterwijk (vóór 1700) heeft als kinderen :

1. Cornelis, volgt onder II A;
2. Claas (Nicolaas), volgt onder II B;
3. Dirck, volgt onder II C;
4. Ida, trouwt te Oisterwijk 12-1-1704 Cornelis van den Brekel;
5. Jan, volgt onder II D.

II A. Cornelis Jacob van Roessel¹⁾ trouwt te Oisterwijk 13-10-1705 Petronella Antony Joost van Iersel. Hij huurt 23-3-1723 van Elias Robben, R.K. priester, een hoeve onder Udenhout, genaamd „de grote Strijdhoeft”.

Kinderen :

1. Jan, volgt onder III A;
2. Maria, gedoopt te Oisterwijk 22-10-1708;
3. Frans, volgt onder III B;
4. Maria, gedoopt te Oisterwijk 7-11-1712, trouwt Hendrik van Laarhoven;
5. Laurens, gedoopt te Oisterwijk 1-7-1715;
6. Laurens, volgt onder III C.

II B. Claas Jacob van Roessel te Udenhout²⁾ trouwt te Oisterwijk 16-9-1719 Jennemarie Joost Bartel de Bruin. Zij hertrouwt Gijsbert Jan van Iersel. Nicolaas Jacob van Roessel huurt van Van Dal een huis enz. te Heukelom onder Oisterwijk.

1) Tilburg, Processtukken, 28-12-1705; Oisterwijk Not. (= Notariële archieven in Noord-Brabant) 5296-1723-37 en Not. 5297-1733-289 (deling); Oisterwijk R 485, 24-11-1724.

2) Oisterwijk Not. 5296, 9-7-1726 en Not. 5299-1744-367.

Kinderen :

1. Jan, gedoopt te Oisterwijk 5-12-1720;
2. Jacoba, gedoopt te Oisterwijk 3-7-1722, trouwt Laurens Peter Colen;
3. Joost (= Judocus), volgt onder III D.

II C. Dirck Jacob van Roessel trouwt te Oisterwijk 25-5-1720 Anna Jan van Doormalen. Waarschijnlijk hertrouwde hij te Haaren 29-5-1730 Adriana van Aelst (ook genaamd Adriana van Diessen), die op 16-2-1739 te Diessen werd begraven.

Kinderen uit het eerste huwelijk :

1. Johanna, gedoopt te Oisterwijk 8-3-1721;
2. Aert (= Arnoldus), volgt onder III E;
3. Jacob, volgt onder III F;
4. Maria, gedoopt te Oisterwijk 9-12-1725;
5. Frans, volgt onder III G;

Uit het vermoedelijke tweede huwelijk :

6. Willem, gedoopt te Diessen 1-11-1732 en begraven aldaar 3-6-1805, ongehuwd;
7. Frans, gedoopt te Diessen 11-3-1736.

II D. Jan Jacob van Roessel³⁾ trouwt te Oisterwijk 28-6-1711 Josijn Antony Joost van Iersel. Zij was de dochter van Antony Joost van Iersel en Maria Adriaan de Cort. Zij was weduwe van Adriaan Robben Peters, met wie zij op 26-6-1709 trouwde.

III A. Jan Cornelis van Roessel⁴⁾, gedoopt te Oisterwijk 7-1-1707, trouwt aldaar 4-5-1738 Ida Jan Claes Hendricks. Hij pacht te Udenhout een huis, waarin zijn vader gewoond heeft.

Kinderen :

1. Jan, volgt onder IV A;
2. Maria, gedoopt te Udenhout 26-5-1742 en overleden aldaar 16-1-1819, trouwt Cornelis van Baast;
3. Jacob, volgt onder IV B;

3) Oisterwijk R 485, 24-11-1724.

4) Oisterwijk Not. 5300, 13-11-1747.

4. Henrica, gedoopt te Udenhout 20-10-1746 en overleden aldaar 16-11-1815, trouwt Adriaan Peter Verhoeven;
5. Cornelius, gedoopt te Udenhout 17-3-1749;
6. Nicolaas, volgt onder IV C.

III B. Frans Cornelis van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 27-8-1710, trouwt (Udenhout ?..) Petronella Hubert Verhagen.
Kinderen :

1. Maria, gedoopt te Udenhout 6-3-1734;
2. Cornelis, volgt onder IV D;
3. Antonius, volgt onder IV E.

III C. Laurens Cornelis van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 27-5-1720, trouwt aldaar 24-11-1743 Joanna Maria Govert van Iersel.

Kinderen :

1. Jan, gedoopt te Udenhout 2-2-1745;
2. Jan, gedoopt te Udenhout 18-6-1746;
3. Frans, gedoopt te Udenhout 4-2-1748;
4. Johanna, gedoopt te Udenhout 15-6-1750, trouwt Petrus Cleysen;
5. Petrus, gedoopt te Udenhout 19-11-1751 en overleden aldaar 13-3-1837, trouwt te Udenhout 5-10-1812 Maria van de Mosselaar;
6. Jan (tweelingbroer van de vorige), volgt onder IV F;
7. Maria, gedoopt te Udenhout 28-11-1753, trouwt Adriaan Arnold Bergmans;
8. Cornelia, gedoopt te Udenhout 5-10-1755;
9. Cornelis, gedoopt te Udenhout 15-7-1757;
10. Jacob, volgt onder IV G;
11. Frans, volgt onder IV H;
12. Elisabeth, gedoopt te Udenhout 28-11-1763, trouwt te Tilburg 31-1-1789 Andries Jan van Riel;
13. Anna, gedoopt te Udenhout 4-6-1766;
14. Godefrida, gedoopt te Udenhout 11-5-1769, trouwt Peter Peter Hamers.

III D. Joost Claas van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 11-10-1724, trouwt te Udenhout 2-5-1762 Francisca Andries Wostenberg. Hij hertrouwt te Udenhout 21-6-1772 Jenneken Jan Sijkens.

Kinderen uit het eerste huwelijk :

1. Joanna Maria, gedoopt te Udenhout 7-12-1762;

2. Andreas, gedoopt te Udenhout 16-12-1763;
3. Cornelia, gedoopt te Udenhout 11-6-1765 en overleden aldaar 27-6-1825, trouwt Jac. van den Brekel;
4. Nicolaas, gedoopt te Udenhout 18-11-1767.

III E. Aert Dirck van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 19-6-1723, trouwt te Oisterwijk 4-7-1751 Josijn Jan van Aalst.

III F. Jacob Dirck van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 28-4-1724, trouwt te Oisterwijk 27-5-1764 Petronella Aert van Helvoirt.

III G. Frans Dirck van Roessel, gedoopt te Oisterwijk 4-7-1727 (Nicolaas van Roessel was doopheffer), trouwt te Oisterwijk 25-11-1759 Maria Anna Antonissen, gedoopt te Oisterwijk 25-3-1738.

Kinderen :

1. Frederik, volgt onder IV I;
2. Jacob, gedoopt te Oisterwijk 25-7-1763;
3. Jacoba, gedoopt te Oisterwijk 4-7-1766 en aldaar overleden 17-6-1818, trouwt Hendrik van Grinsven;
4. Jan, gedoopt te Oisterwijk 20-9-1773;
5. Magdalena, gedoopt te Oisterwijk 21-8-1776.

IV A. Jan Jan van Roessel, gedoopt te Udenhout 16-9-1739, trouwt te Udenhout 17-5-1778 Elisabeth Jan Span.

Kinderen :

1. Cornelia, gedoopt te Udenhout 12-2-1779;
2. Cornelis, gedoopt te Udenhout 5-4-1780;
3. Jan, gedoopt te Udenhout 20-11-1781;
4. Jan, gedoopt te Udenhout 8-1-1784.

IV B. Jacob Jan van Roessel, gedoopt te Udenhout 29-5-1744, trouwt te Udenhout 7-2-1779 Maria Gerit de Jong. Hij woont te Tilburg aan de Klokkenberg ⁵⁾. Dit toponiem ligt aan de Oude Loonse Baan op de grens van Tilburg en Loon op Zand.

Kinderen :

1. Gerard, gedoopt te Tilburg 24-3-1780 en aldaar begraven 23-3-1793;

5) Tilburg R 484-1782-fol. 93 en 116.

2. Maria, gedoopt te Tilburg 19-3-1782 en aldaar begraven 17-8-1808, trouwt Elias Verhoeven;

3. Cornelis, volgt onder V A.

Blijkens een te Tilburg uitgegeven borgbrief van 17-9-1796 vertrekt Maria Gerard de Jong, huisvrouw van Jacobus van Roessel, met twee kinderen Maria en Cornelis naar Udenhout.

IV C. Nicolaas Jan van Roessel, gedoopt te Udenhout 26-8-1750, trouwt te Tilburg 7-5-1786 Anna Jan van Riel uit Tilburg.

IV D. Cornelis Frans van Roessel, geboren te Vrijhoeve-Capelle omstreeks 1743 (en vermoedelijk gedoopt te Loon op Zand of Waspik), overleed te Waalwijk 2-7-1830. Hij trouwt te Loon op Zand 24-5-1767 Cornelia de Bot. Bij zijn huwelijk treedt zijn broer Antonius van Roessel op als getuige.
Kinderen :

1. Walterus, gedoopt te Loon op Zand 14-6-1768;
2. Maria, gedoopt te Loon op Zand 10-7-1769;
3. Petronella, gedoopt te Loon op Zand 15-1-1772;
4. Judocus, gedoopt te Loon op Zand 24-1-1774;
5. Adrianus, gedoopt te Loon op Zand 18-3-1776;
6. Petrus, gedoopt te Loon op Zand 15-3-1778;
7. Adriana, gedoopt te Loon op Zand 15-3-1779;
8. Maria, gedoopt te Loon op Zand 12-4-1781;
9. Petrus, gedoopt te Loon op Zand 19-3-1783;
10. Adriana, gedoopt te Loon op Zand 21-2-1785 en overleden te Waalwijk 8-4-1853, trouwt Petrus van Ree, timmerman.

IV E. Antonius Frans van Roessel, geboren.... en gedoopt.. (vergelijk zijn broer onder IV D), overleed.... Hij trouwt te Loon op Zand 30-4-1769 Adriana Dekkers.

Kinderen :

1. Jacob, gedoopt te Loon op Zand 3-2-1770;
2. Bartelomeus, gedoopt te Loon op Zand 2-3-1771;
3. Adriaan, gedoopt te Loon op Zand 1-2-1774;
4. Maria, gedoopt te Loon op Zand 12-2-1775;
5. Cornelius, gedoopt te Loon op Zand 17-3-1777;
6. Peter, volgt onder V B;
7. Frans, volgt onder V C.

IV F. Jan Laurens van Roessel ⁶⁾, gedoopt te Udenhout 19-11-1751 (als tweelingbroer), trouwt te Haaren 7-4-1782 Petronella Jacob van Rijswijk, die te Oostelbeers werd begraven op 9-5-1798. Jan Laurens van Roessel hertrouwt te Tilburg 21-9-1807 Willemijn Michiel van Oirschot, weduwe van Hubert van Gils. Jan Laurens van Roessel was looier te Tilburg. Hij overleed te Berkel-Enschot 12-7-1832.

Kinderen uit het eerste huwelijk (in het doopboek ingeschreven als „van Roestel” !):

1. Cornelius, gedoopt te Tilburg 4-1-1783 en aldaar overleden 10-11-1830;
2. Jan, volgt onder V D;
3. Willem, gedoopt te Tilburg 22-2-1787;
4. Petrus volgt onder V E;
5. Jan Frans, gedoopt te Tilburg 5-9-1792 en aldaar begraven 28-1-1793;
6. Aldegonda, gedoopt te Tilburg 23-1-1794.

Zijn kinderen Cornelis, Johannes, Wilhelmus, Peter en Aldegonda vertrekken naar Middelbeers, blijkens een te Tilburg uitgegeven borgbrief van 25-6-1796.

IV G. Jacob Laurens van Roessel, gedoopt te Udenhout 12-7-1759, trouwt te Udenhout... Maria Peter Hamers.

Kinderen :

1. Cornelius, gedoopt te Udenhout 28-1-1794 en aldaar overleden 10-1-1832;
2. Petrus, gedoopt te Udenhout 18-10-1795 en aldaar overleden 6-12-1840;
3. Frans, gedoopt te Udenhout 27-9-1797;
4. Helena, gedoopt te Udenhout 27-6-1799 en aldaar overleden 29-12-1840, trouwt Adriaan Vermelis;
5. Jan, gedoopt te Udenhout 15-7-1801;
6. Willem, gedoopt te Udenhout 12-12-1803 en aldaar overleden 30-10-1831;
7. Johanna Maria, gedoopt te Udenhout 28-1-1806;
8. Lucia, gedoopt te Udenhout 10-8-1812.

(Wordt vervolgd)

6) Tilburg R 494-1805-fol. 89v; R 513, 5-9-1807.

EEN ACHTERGEBLEVEN GEBIED IN DE HERALDIEK
DE GEMEENTEWAPENS VAN NOORD-BRABANT (2)

door

F. VAN ETTRO

Het oorspronkelijke blazoen Boutershem was : In groen drie maliën van zilver en een schildhoofd van goud met drie palen van rood. Het is niet belangrijk, dat dit schildhoofd dikwijls de halve schildhoogte heeft. Zo wordt het wapen gevoerd door de Belgische gemeenten BOUTERSHEM en BONHEIDEN. Kort nadat Jan van Glymes († 1427, achterkleinzoon van zijn naamgenoot, een bastaardzoon van hertog Jan II van Brabant) in 1416 trouwde met de erfdochter Johanna van Boutershem en daardoor heer werd van Bergen-op-Zoom, werd aan het wapen Boutershem een vrijkwartier „Brabant” toegevoegd, dus in zwart een leeuw van goud, getongd en genageld van rood. In bijna alle gevallen worden op het schildhoofd van goud de drie palen van rood dan toch alle drie afgebeeld. Dit wapen voeren de Belgische gemeenten WEERDE en LEMST.

In Noord-Brabant vindt men twee gevallen dat dit blazoen nauwkeurig is overgenomen, nl. op de heraldisch linkerhelft van het gedeelde wapen van OSSENDRECHT. De rechterhelft van dit wapen vertoont in blauw de H. Gertrudis van goud.

WOENSDRECHT heeft eveneens een gedeeld schild, in I in rood de H. Maria met het Kindje Jezus, van zilver; II Glymes-Boutershem, maar per abuis zijn de drie palen van goud op veld van rood in plaats van omgekeerd. De maliën zijn van zilver zoals het behoort.

HALSTEREN heeft een doorsneden schild : I in blauw St. Martinus te paard en een bedelaar, alles van goud; II : Glymes-Boutershem volledig, de maliën zijn dus van zilver, de palen van rood op goud.

FIJNAART-EN-HEININGEN voert het volledige wapen Glymes-Boutershem, maar ook hier zijn de palen foutief rood op goud. De maliën zijn van zilver.

STANDDAARBUITEN voert ook het volledige wapen, de palen zijn van goud op rood, de maliën zijn van goud en men ziet een streepbalk en een streeppaal beide van goud in plaats van de gebruikelijke zwarte lijnen.

Het wapen van WOUW is geheel gelijk aan dat van Standdaarbuiten, behalve de maliën, die terecht van zilver zijn.

RUCPHEN voert een variatie : gekwartileerd : I in rood drie palen van goud, in plaats van het omgekeerde ; II : Brabant ; III : idem, omgewend ; IV : in groen drie maliën van goud in plaats van zilver. De beschrijving van het wapen in de registers van de Hoge Raad van Adel vermeldt niet, maar de tekening vertoont wel een streepkruis van goud....

WILLEMSTAD heeft een doorsneden wapen, II : in zilver drie Andrieskruisjes van zwart ; I : in zwart als schildhouder een leeuw van goud, houdende een schildje, geheel als het wapen van STANDDAARBUITEN. (De schildhouder op het schild moet aan een vergissing te wijten zijn).

Wanneer al deze fouten en afwijkingen verbeterd zouden worden, blijft de vraag, hoe met behoud van het blazoen Glymes toch voldoende onderscheid kan worden verkregen tussen deze 8 gemeentewapens, een zaak, die bij overleg met alle betrokkenen geen grote problemen behoeft op te leveren.

Wil men een goed begrip krijgen van de regels, die voor de heraldiek van ouds werden toegepast, dan kan men het best nagaan, hoe de wapens in de riddertijd eruit zagen. De bloeitijd van de heraldiek valt tussen 1200 en 1500.

Kleur op kleur en metaal op metaal werden toen zorgvuldig vermeden en de eenvoud van de wapenversieringen is onmiskenbaar. Een wapenschild moest met enkele woorden kunnen worden omschreven, zodanig, dat een ervaren schilder aan deze omschrijving, blazoenering genaamd, voldoende had (en heeft) om het bedoelde wapen volledig af te beelden, ook zonder een getekend voorbeeld bij de hand te hebben. Wat voor een wapen aan regels en gebruiken geldt, geldt uiteraard voor elk kwartier apart, zodra het schild in meerdere blazoenen verdeeld is.

Hoe minder kleuren een wapen heeft, zoveel voornamer is

het in opzet en hoe minder woorden men voor de blazoenering nodig heeft, des te hoger moet het worden gewaardeerd. Bepaalde versieringen van de wapenfiguur, zoals tong en nagels van de leeuw, snavel, tong en poten van de adelaar, vinnen en staart van de vis, knoppen, kelkblaadjes of hart van de roos, beslag en snoer van de hoorn, dak, deuren of vensters van een gebouw mogen bij deze regel buiten beschouwing blijven. Ook breuken, toevoegingen om het wapen van een jongere zoon of van een jongere linie van de oudere te onderscheiden, mogen kleur op kleur of metaal op metaal veroorzaken en brengen meestal een derde kleur met zich mede, die in dit geval juist wel een verlaging van rang tot uitdrukking brengt. Bij een gemeentewapen zijn zulke breuken eigenlijk zelden of nooit op hun plaats. Metaal op metaal kwam wel en opzettelijk voor in het pauselijk wapen en zo werden later de kerkelijke kleuren geel-wit.

GEMERT ontleent deze kleuren aan de Duitse Orde, waarvan Gemert een „Commandery” is geweest tot 1794.

Maar RIJSWIJK (N.Br.) in het Land van Altena moet in goud zijn drie boven elkaar horizontaal geplaatste zalmen evengoed van rood hebben, in plaats van zilver, als de naburige gemeenten ALMKERK en WOUDRICHEM hun twee paalsgewijs geplaatste afgewende zalmen.

Een apart probleem vormen de talrijke gemeentewapens met een of meer heiligen als schildfiguur. De kleuren goud en blauw doen het hier nog niet eens zo slecht, want van de metalen is goud het voornaamste en blauw is de eerste kleur, waaraan men denkt, als men de hemel wil aanduiden. In zover verdient de combinatie goud-blauw zelfs nog de voorkeur boven de „moderne” afbeeldingen in een veelvoud van kleuren, die een halve bladzijde tekst nodig hebben voor een afdoende blazoenering.

Een pleidooi om de heiligen te eren door hen niet OP het schild, maar er achter of ernaast af te beelden, als schildhouder, als beschermer dus, is zeker niet misplaatst. Ook hier kan de gemeenteheraldiek beter aansluiting zoeken op de opvattingen tijdens de riddertijd. Heiligen op wapenschilden kwamen voor 1400 vrijwel niet voor. Geen krijgsman zou het destijds met zijn gevoel voor ridderlijkheid in overeenstemming hebben kunnen brengen om zijn christelijke tegenstander te

dwingen in te hakken op een schild, dat met een afbeelding van een heilige was versierd. En zijn saraceense tegenstander gunde hij eenvoudig de kans daarop niet.

Bovendien vertonen al die heilige bisschoppen en martelaren onderling een zo grote gelijkenis, dat zij volstrekt ongeschikt moeten worden geacht als van verre herkenbaar eigen gemeentembleem. Het is dan ook geen wonder, dat er al enige tientallen voorbeelden kunnen worden aangehaald van gemeenten, die hun wapen hebben laten moderniseren. In die gevallen, dat op het „oude” wapen een heilige met een schildje was afgebeeld, kon men er vaak mede volstaan, het schildje tot gemeentewapenschild te verheffen en de heilige tot schildhouder.

DEURNE en ST. MICHELSGESTEL zijn hiervan in Noord-Brabant goede voorbeelden, maar sinds ± 1817 zijn reeds de H. Maria, de H. Petrus, een engel en meerdere bisschoppen ⁷⁾ als schildhouders te zien bij de gemeentewapens van b.v. AARLE-RIXTEL, BOXTEL, DINTELOORD, ESCH, HELVOIRT, MEGEN en WOUW.

Het besef moet groeien, dat het voor een heilige geen eer is om op een wapenschild te worden afgebeeld, in tegenstelling tot de voorstelling op een *lakzegel*. Het zegel had in de middeleeuwen en ook lang daarvoor al de functie, die in onze tijd de handtekening onder een akte vervult. Het zegel was de plechtige bekrachtiging van wat in het document werd vastgelegd; het woord bezegeling hebben wij er in onze moderne taal van overgehouden! De getuigen, die bij de overeenkomst of bekendmaking tegenwoordig waren, hechtten hun zegel aan het stuk, zoals wij als getuige, b.v. op een acte van een notaris, onze handtekening plaatsen. Kerkelijke autoriteiten, maar ook steden en gilden beeldden gaarne in hun zegel hun patroonheilige af, niet alleen om deze te eren, maar zeker ook om hun bestuursdaden, hun besluiten, hun akten onder diens bescherming te stellen. Men verzegelde ook allerlei zaken tegen misbruik door onbevoegden en misschien verwachtte men, dat een heiligefiguur op een zegel de kans zou verkleinen, dat dit zegel zou worden verbroken.

5) Dat zo'n vrouwenschild nogal eens ruitvormig werd getekend, speelt bij de gemeente-heraldiek nauwelijks een rol, maar U kunt het zien als borstschild van de adelaar op het wapen van de gemeente Brouwershaven.

Niet alle op middeleeuwse zegels afgebeelde personen waren heiligen. Dames van adel lieten zichzelf gaarne op haar zegel afbeelden, heel dikwijls staande naast het wapen van haar echtgenoot, vaak ook tussen twee schildjes, het tweede dan het wapen van haar geslacht, van haar vader dus. Later ontstond hieruit het gebruik op één gedeeld schild de wapens van man en vrouw samen te voegen en zodoende het wapenschild te vormen van de gehuwde dame⁶⁾.

Men stelde er prijs op, de lakzegelstempels te versieren met ingewikkelde voorstellingen en vlakvullingen om het namaken te bemoeilijken, dus om vervalsingen van de zegels tegen te gaan. Maar bij wapens van het uitgangspunt een geheel ander: Men stelde er juist prijs op, om het schild van verre herkenbaar te maken; om vriend en vijand op zo groot mogelijke afstand te kunnen onderscheiden.

Eenvoud is bij de heraldiek het kenmerk van het ware en van het oude⁷⁾.

Maar ingewikkelde afbeeldingen van kastelen en schepen of in perspectief getekende figuren zijn evenmin geschikt als wapenfiguur. Men moet, wij herhalen het, met enkele woorden een wapen kunnen blazoeneren, zodanig, dat een deskundig tekenaar ook zonder voorbeeld het wapen kan weergeven. Een burcht mag op een *zegel* nog zo ingewikkeld getekend zijn, op een *schild* echter is het een gekanteelde toren met poort, zie b.v. HOEVEN. Een kasteel heeft drie van zulke torens naast elkaar en die zijn door muren verbonden. Als de torens een puntdak hebben, dan wordt dit vermeld: OISTERWIJK. Worden er drie burchten genoemd, dan staan er twee in de bovenhelft en één in de onderhelft van het schild: ETTEN. Alleen

6) Zie ook het artikel over de 4-leeuwenwapens van Oirschot en andere Noordbrabantse gemeenten in „Brabants Heem” 18de jaargang (1966) Nr. 5 blz. 103. De Limburgse gemeente MHEER voert sinds kort een nogal ingewikkelde gekwartileerd wapen, dat ook nog een gekwartileerd hartschild Brabant-Limburg vertoont. Dit hartschild is dat van de aangrenzende Belgische gemeente 's-Gravenvoeren, waarmede Mheer voor de Franse bezetting een geheel vormde. (Zie afbeelding op blz. 175 in C. Druif „Nederlandse Gemeentewapens”, Leeuwarden 1965).

7) „Echte beelden behoren niet in het schild”, zegt Dr. J. P. W. A. Smit op blz. 122 van zijn boek: „De Brabantsche Beelden en Teekens van Recht”.

indien de stand anders is dan 2-1 en dat geldt uiteraard ook voor andere wapenfiguren, moet die andere stand vermeld worden.

De officiële beschrijving van 14 oktober 1818 in de registers van de Hoge Raad van Adel vermeldde voor BERKEL-ENSCHOT : „Van lazuur (blauw) beladen met een ploeg boven dewelke zijn geplaatst drie torens van goud”. Men beeldt deze torens af met puntdaken en naast elkaar. Feitelijk zouden het gekanteelde torens moeten zijn van het gebruikelijke model en geplaatst 2-1, zoals die van ETTEN.

Bij LITH en EERSEL, die beide drie torens naast elkaar voeren, zou men eerder een afbeelding verwachten, zoals die op het wapen van OISTERWIJK.

Wapenfiguren moeten het schild goed vullen, d.w.z. er wordt gestreefd naar evenwicht tussen het oppervlak van de figuur of figuren en dat van het veld en de figuren raken de schildrand niet ⁸⁾, dit laatste in tegenstelling tot de z.g. herautstukken of wapenstukken, zoals de paal, de dwarsbalk, de schuinbalk, het kruis, de keper en dergelijke, die het schild in vlakken verdelen. Het nieuwe wapen van TILBURG vertoont een ingewikkelde tekening van een kasteel met drie puntig gedekte torens, staande binnen een veelhoekige ringmuur, die doorloopt van de ene schildrand tot de andere. Beter had de tekenaar het voorbeeld van Oisterwijk kunnen aanhouden.

Het wapen van BREDA combineert een heraldisch zeer geslaagd schild met een overvloed aan schildhouders : a) twee leeuwen van goud aan weerszijden, b) een engel in „natuurlijke” kleuren achter het schild, terwijl het schild ook nog rust op c) een burcht van „natuurlijke” kleuren.

Dr. Smit beeldt in fig. 206 t/o blz. 144 een zegel uit 1258 af van de burgers der gemeente Breda : Het schild met de drie St. Andrieskruisjes is hier kennelijk bedoeld te zijn opgehangen aan (te worden gehouden door) een kasteel met 4 torens, die boven het schild uitsteken ⁹⁾.

8) Uitzondering : Figuurtjes zoals blokjes, kruisjes, sterretjes en lilies, waarmede soms een schild bezaaid is, „sterven uit in de schildrand” d.w.z. zijn daar gedeeltelijk zichtbaar.

9) „De Brabantsche Beelden en Teekens van Recht”, blz. 144.

De engel en de leeuwen zijn van latere datum. Breda is dus een goed voorbeeld van een doelmatig, evenwichtig en gemakkelijk herkenbaar wapenschild, waaraan is toegevoegd een uitgebreide versiering buiten het schild. Elke gemeente mag aan zijn wapenschild schildhouders toevoegen. In Nederland zijn dit behalve de reeds genoemde heiligen en engelen, meestal leeuwen of wildemannen.

Ook mag men als men daar waarde aan hecht, het wapenschild „dekken” met een kroon. Al deze uitwendige versieringen van het schild speelden en spelen vooral in de *zegels* een rol en veel wordt daarbij aan de goede smaak van de tekenaar overgelaten.

Niet alleen heiligen en bomen komen dus op zegels voor als schildhouder, maar ook gebouwen. Op de *zegels* mogen de afbeeldingen van gebouwen e.d. uitvoerig en ingewikkeld zijn, op een *wapenschild* echter dienen zij van eenvoudig en uniform model te zijn.

Evenmin als heiligen zijn andere personen geschikt als wapenfiguur. De wapens van NULAND en van MADE-EN-DRIMMELEN (en van EDE en ERMELO in Gelderland) bewaren herinneringen aan de Franse bezetting tussen 1795 en 1814, die nu na ruim 150 jaar toch wel eens mogen worden afgeschaft.

RAVENSTEIN en ook SCHAYK voeren een Raaf in hun wapen, het wapen van Ravenstein noemt men daarom een „sprekend” wapen. De stad ontleent zijn naam echter aan zijn stichter Walraven van Valkenburg, Heer van Born, Sittard en van het Land van Herpen. Diens broer en opvolger werd opgevolgd door twee zonen van hun zuster Philippine, Simon en Johan van Salm; laatstgenoemde moest het gebied, Land van Ravenstein genoemd, in 1397 afstaan aan Graaf Adolf van Kleef.

UDEN in hetzelfde gebied voert daarom in de z.g. Rijkskleuren en sterk verbasterd het wapen van de Graven, sinds 1417 Hertogen van Kleef, dat is: in rood een hartschild van zilver, over alles een Karbonkel of Kleverad van goud. De karbonkel bestaat uit 8 staven, die van een gemeenschappelijk ringvormig middelpunt uitgaan en eindigen in lelies. Dit was oorspronkelijk een metalen versterking van het oorlogsschild en werd een zeer karakteristiek kenmerk van het Kleefse wapen.

Het hartschild van Kleef (bij Uden misvormd tot een rooster) ligt dus onder de karbonkel.

Zijn hiermede alle onvolkomenheden gesignaleerd? Zeker niet, maar het is al een aanzienlijk aantal. Het gebruik van gemeentewapens neemt toe en dit duidt op een groeiende belangstelling. Samenvoeging van gemeenten is geen zeldzaamheid. Het is te hopen, dat het wel een zeldzaamheid wordt, dat een aanvechtbaar nieuw ontwerp voor een gemeentewapen wordt voorgelegd aan de gemeenteraad of bij de Hoge Raad van Adel wordt ingediend. Misschien is de bovenstaande uitleg een aansporing in de goede richting. Wellicht worden sluimerende plannen om tot verbetering van bestaande wapens over te gaan, er door opnieuw op tafel gebracht.

GRAVEN VAN OOST-FRIESLAND IN DE ZUID-NEDERLANDEN

Tot tweemaal toe heeft de regering in Brussel getracht leden van het grafelijk geslacht van Oost-Friesland een rol te laten spelen in de Zuidelijke Nederlanden.

Het begon in 1536 toen Maria van Hongarije — de landvoogdes — graaf Johan van Oost-Friesland ¹⁾ bewoog naar Limburg (sur Vesdre) te gaan als gouverneur en hem de heerlijkheid Durbuy verleende en uithuwelijkte aan Dorothea van Oostenrijk, natuurlijke dochter van Keizer Maximiliaan.

Drie generaties werd dit beleid gevolgd. Johan huwde dus met Dorothea en stierf als Gouverneur van Limburg en Slotvoogd van Valkenburg in 1572. Hij verwierf ook de heerlijkheid Berlicum bij Den Bosch.

Hun zoon Maximiliaan van Oost-Friesland soms d'Overembden genoemd, erfde deze bezittingen (1572-1590). Hij huwde met Barbe de Lalaing een zuster van de graaf van Rennenburg.

Het huwelijk van zijn zuster Anna 1588 met von Bronkhorst Batenburg, heer van Gronsveld, deed Maximiliaan niet wankelen in zijn trouw aan Philips II.

Evenwel de tot nu toe stijgende curve boog om. Maximiliaan werd in 1588 gepasseerd voor het Gouverneurschap van Gelderland.

1) Johan van Oost-Friesland was een broer van de regerende graaf Enno II, een zwager van Koning Gustaaf van Zweden.

Hij bleef echter heer van Durbuy en ridder van het Gulden Vlies en „Nostre Cousin” of „onze lieven Mage voor Margaretha van Parma.

De derde generatie vormen de kinderen van Maximiliaan nl. graaf Werner (1590-1620) en zijn beide zusters Louise en Dorothea. Werner sloot een aanzienlijk huwelijk met Jeanne de Merode Houffalise, Wed. van Rob d'Argenteau, o.a. erfgename van Montfort, burggraafschap in het Utrechtse.

Zijn zuster Louise was getrouwd met de Prince de Ligne-Barbaçon en Dorothea 1604 met Jacques T'Serclaes 1624.

De curve vertoont een onzeker beeld.

Het huwelijk van Werner gesloten ná 1606 bleef kinderloos.

Durbuy werd in 1609 gelost. Werner had een natuurlijke dochter Maria aan wie hij Berlicum had toegedacht.

Doordat zij in het huwelijk trad met een bastaard werd deze schikking in 1620 onzeker en erfden de kinderen van Dorothea, o.a. Berlicum.

In de mannelijke stam was de oudere tak der graven van Oost-Friesland uitgestorven in 1633.

Isabella de landvoogdes had dit verloop zien aankomen en wendde zich in 1615 tot Christoph²⁾ van Oost-Friesland, een achterneef van Werner. Zij bewerkte zijn huwelijk met Lamberte de Ligne (Spontin). Hem bood zij in 1627 het gouverneurschap van Luxemburg aan. (1627-1636).

Zijn loopbaan als condottiere was fortuinlijk. Hij „kidnapte” in 1635 Philips van Seteren, Keurvorst van Trier.

Christoffel van Oost-Friesland, jongere zoon van graaf Edzard, was reeds omstreeks 1600 in dienst getreden van aarts-hertog Albert.

In 1602 maakte hij met Philips Willem van Oranje en graaf Hendrik van den Bergh een „protocolair” bezoek aan Philips III in Valladolid.

De ontmoeting werd volgens Wagenaar voor alle betrokkenen een teleurstelling. De relatie werd echter niet verbroken.

2) Christoph 1569-1636 was een broer van de regerende graaf Enno III. Zijn vader Edzard II was o.a. heer van Dinther in Noord-Brabant.

Dr. Gisbert Brom (Utrechtse bijdrage 1936) bevestigt deze mening.

Christoffel steeg geleidelijk in de gunst van Isabella en aartshertog Albert.

In 1619 werd hij lid van het Gulden Vlies.

Evenwel de poging om een dynastie te vestigen mislukte. Zijn echtgenote Lamberte — eerder weduwe van de la Baume — schonk hem geen zoon.

De jongere tak van de Katholieke Oost-Friezen stierf in 1636 uit.

Wat betreft de bronnen van hoger bewerkte genealogie, moet op de eerste plaats gencemd worden :

Histoire de la maison de Merode par E. Richardson, comte de Misbach de Harff uitg. Bruxelles 1955, bladz. 197.

Voorts W. K. van Isenburg; *Stamtafeln zur Geschichte der Europäischen Staten*, lijst 66, de Genealogie van Lefort berustend op het staatsarchief te Luik.

Voor Werner en Berlicum raadplege men Juten, *Taxandria* V, bladz. 165.

Voor Maximiliaan van Oost-Friesland de *Correspondence de Philips II* alsmede de *correspondence d'Etat et de L'Audience* van Brussel welke nog niet gedrukt is, b.v. het beleid der Aartshertogen ten opzichte van de betrekkingen tussen Emden en Duinkerken.

Het spreekt vanzelf dat dit de regering in Den Haag niet ontgaan was.

De graven van Oost-Friesland kozen na enige aarzeling de Augsburgse Confessie.

Een voortreffelijke samenvatting van het leven van Keizer Maximiliaan vindt men in Dr. Rud Buchner die echter geen melding maakt van Dorothea en haar halfbroer Georges van Oostenrijk, prins bisschop van Luik 1544-1557.

Sittard.

Gérard Coomans.

HET WAPEN VAN MGR. J. BLUYSSSEN,
BISSCHOP VAN 's-HERTOGENBOSCH

door

Mr. Dr. J. P. W. A. SMIT,
oud-Rijksarchivaris in Noord-Brabant

Het was voor mij een vererende opdracht van *Mgr. J. Bluijsen*, bisschop van 's-Hertogenbosch, om hem in de keuze van zijn wapen van advies te dienen. Zodoende konden de aanwezigen bij zijn installatie opmerken, hoe in het gekwartileerde wapenschild boven zijn hoofd weder dat van het bisdom was opgenomen. Dat hij zich met mijn voorstel daartoe verenigd heeft, heeft mij te meer getroffen, omdat de kerkelijke heraldiek hier te lande m.i. meer waardering verdient en met meer begrip is toe te passen.

Vóór de vorm en betekenis van het wapen van Monseigneur te behandelen, moet ik de geschiedenis van dat van het bisdom zelf nagaan, omdat traditie en evolutie tesamen daarin een beslissende rol gespeeld hebben, daarin moet passen.

Omtrent het bisdomswapen is het volgende te zeggen. Het bisdom werd in 1559 opgericht en, na door de inname der stad in 1629 onbestuurbaar geworden te zijn, in 1853 hersteld, waaruit volgt, dat met de in eerstgenoemd jaar geldende vorm en betekenis rekening moet gehouden worden en wel in het kader van het canoniek recht.

Ook heeft de eerste bisschop Sonnius in de aanvang met Middeleeuws kapittel en parochie het onverdeeld bezit van het 13e-eeuwse kerkgebouw, dat aan St. Jan Evangelist toegewijd was, aanvaard 1).

Weliswaar is er van de parochie een zegel van het jaar 1492, waarin de patroon is afgebeeld met een boek in de hand, met welke afbeelding dat in het zegel der broederschap van kape-laans van 1314 evenals in dat van de kerk van 1367 te vergelijken zijn 2). Ook beschikte men over beelden van de patroon o.a. op een deur van het Spel des Oordeels van 1513, op het

1) De duistere voorgeschiedenis, hoe St. Jan de Dooper patroon der kerk geweest is, kan hier buiten bespreking blijven.

2) Jan Mosmans. De St. Janskerk te 's-Hertogenbosch. 's-Hertogenbosch 1931. Als archivaris der tegenwoordige basiliek heeft hij de aandacht op deze zegels en afbeeldingen gevestigd.

Oxaal van 1610, op het orgel van 1620 en een kelk der zilver-schat, hier niet meer aanwezig, daar zij in 1629 naar Mechelen mede genomen is³⁾. Van al deze heeft St. Jan een kelk in de rechterhand, terwijl zijn gebruikelijk attriboot de adelaar ontbreekt.

Een andere categorie van aanwijzingen leveren de gegraveerde afbeeldingen van kerk- en bisschopswapen, waarvan de oudst bekende der eerstgenoemde in 1600 gepubliceerd werd⁴⁾. Meer bekend is de beschrijving: Oudheden etc. van 1621, herdrukt in 1749. Daarentegen zijn de gegraveerde wapens der eerste bisschoppen ondanks m.i. minder afdoende details veiliger te gebruiken, het min of meer authentieke karakter er van in aanmerking genomen.

Deze aanwijzingen betreffen echter niet St. Jan maar zijn adelaar en daarom dient de geschiedenis van dit attriboot vóór te gaan. Dit dier was reeds lang vóór Christus' geboorte een Klein-Aziatisch, hoofdzakelijk in Syrië en de nabuurlanden en dus ook in Palestina bekend symbool, waaraan verschillende betekenissen werden toegekend⁵⁾. Het verbeeldde de zon of een lichtgod⁶⁾ afb. 2, maar voornamelijk was het de vogel, die met zijn machtige vleugels de zielen naar de hemel boven het luchtgewelf voerde⁷⁾.

Bij de Joden mocht hij echter als alle gesneden beelden niet afgebeeld worden. Ten tijde van Christus werd deze wet weliswaar alleen nog door de Phariseeën onderhouden⁸⁾, maar het symbool kreeg een kwade reputatie, toen ook de Romeinen hem

3) Jan Mosmans als boven. Hij beeldde de meubelen af en vermeldde de kelk.

4) Jo. Baptista Zangrius. *Répresentation de l'ancienne et souveraine duché de Brabant etc. Oudheden en gestichten van de bisschoppelijke stad en meyerie van 's-Hertogenbosch* door een liefhebber der outheit Leiden 1794. Het is een herdruk van J. F. Foppens S.T.L., *Philosophiae Professor in Paedagogio Liliensi Lovanii. Bruxellis Typis Francisci Foppens MDCCXXI*.

5) Erwin Goodenough. *Jewish Symbols in the Greco-Roman Period*, Vol. 8 *Pagan Symbols in Judaism*. Bollingen Series XXXVII. Panteon Books Part XII. New York. 1964. Deel 8 beschrijft Psychopomps and astronomical Symbols a. The Eagle. De opgave der bronnen en de photographische illustraties zijn hoog te waardenen.

6) Goodenough als boven. Grenssteen van den Assyrischen koning Nabu-idina. Part II afb. 212, vol. 7. De koning wordt door de adelaar beschermd. Zie ook het verguld bronzen beeld van de Syrische Helios. Part II vol. 7 afb. 127. 7) Goodenough als boven p. 121.

8) Goodenough a.b. Adelaar op een Joods mausoleum te Sheikh-jbreiq. Vol. 8 afb. 104. Afb. 3.

van Klein-Azië overnamen en hij zodoende in Palestina het teken der gehate overwinnaars werd. Koning Herodes had daaraan schuld, omdat hij een gouden adelaar boven de poort van de door hem gebouwde tempel had doen plaatsen⁹⁾.

De adelaar werd in Palestina, hoewel hij slechts een begrip vertegenwoordigde, toch nog verschillend afgebeeld¹⁰⁾. In het kader van dit onderzoek is het echter van meer belang, hoe de Christenen destijds zowel over zijn gedaante als betekenis geoordeeld hebben, maar hiervan is geen volstrekt bewijs, zelfs indien men hem in verband met de attributen der overige evangelisten beschouwt¹¹⁾.

De Joden hebben, gelijk uit de bewoordingen van het Oude Testament, zij het met grote voorzichtigheid valt op te maken, meerdere „ongesneden” beelden gehad, van welke de leeuw van Juda wel het meest bekend is, maar het rechte verband met de symbolen der evangelisten en beter gezegd met de betekenis er van zal wel nooit bekend worden. Het is evenwel mogelijk, dat de Christenen een Joodse traditie toegepast dan wel er mede gebroken hebben¹²⁾.

Intussen weet men wat meer van de adelaar van St. Jan, waarbij zijn aloude taak van geleider der zielen nog levend blijkt te zijn. Immers houdt men hem niet voor een attribuut van St. Jan, dat deze van de andere evangelisten onderscheid-

9) Goodenough p. 123. De opstand staat beschreven in Flavius Josephus en de opstandelingen werden ter dood gebracht. Vergelijk nog een Greco-Romeinse adelaar in Syrië. Vol. 8 afb. 127.

10) De joodse adelaar werd tijdens het leven van Christus uitsluitend op begraafplaatsen of daaraan grenzende synagogen geplaatst en is doorgaans uit haat jegens de Romeinen later weggehakt en dus thans zeldzaam. Daar in dit betoog de nadruk op de Christelijke valt, beperk ik er toe, dat de vogel meest aanzijnde evenals de Romeinse, maar ook half of geheel van ter zijde werd voorgesteld. Hij zit zowel als staat of stapt, wil opstijgen of vliegt zelfs. Zijn vleugels zijn in rust aan het lijf gesloten of tot de vlucht nog geheel naar beneden gericht of reeds geheven dan wel uitgespreid. De voorlaatste houding, enigszins van ter zijde gezien, komt mij de meest geëigende voor in verband met zijn vroegere rol als Psychopompus en komt met die van het oorspronkelijke wapen overeen.

11) Dat naast de Joodse een Christelijke adelaar bestaan heeft, mag ook daarom aangenomen worden, omdat in Palestina ook typisch Christelijke symbolen gevonden zijn.

12) Er is een latere Joodse overlevering, dat Moses vier gegraveerde zilveren platen met de leeuw, de mens, de adelaar en de stier in de Nijl zou geworpen hebben om er mede te wicelen. Men vindt ze in de Syrisch-Joodse gedaante op een Christelijke sarcophaag terug. Goodenough vol. 8 pag. 136. 12) Aldus de mening van Goodenough vol. 8 p. 141.

de, maar hem er toe bracht om getuigenis van Christus' komst op aarde te geven en zo doende de mens de weg naar de Hemel te wijzen. Maar St. Hieronymus en St. Augustinus verklaren, dat de vogel geen andere dan St. Jan zelf is, omdat hij zo verheven geschreven heeft ¹³⁾.

Ook zou men aan de hand van jongere afbeeldingen een te verwachten evolutie kunnen vervolgen ¹⁴⁾, maar terwijl deze om deze reden de opstijgende adelaar als het ware canoniseren, komt het mij juist voor mij aan de authenticiteit van het Bissche bisdom te houden en dit te meer, omdat deze van de beginne als willende opstijgen is voorgesteld. Dit is voor het onderzoek belangrijk, omdat het een aanwijzing oplevert, hoe hier ter stede en in kerkelijke kringen over de wijze van voorstelling gedacht werd ¹⁵⁾.

Daarbij stuit men evenwel op een controverse. Enerzijds draagt de adelaar in de oudstbekende afbeelding van het wapen uit de eerste helft der 17e eeuw een penkoker en een inktkoker aan een snoer in de snavel ¹⁶⁾ afb. 5, terwijl van de bisschoppen eerst Zoes, die in 1615 van het bisdom bezit nam, de schijn heeft het wapen gekend te hebben door het met het zijne te kwartileren, maar zonder het schrijfgereedschap. Afb. 6. Mijn voorgangers bij het beschrijven van het wapen hebben blijkbaar geen moeite gedaan de tegenspraak te verklaren, hoewel een voor de hand liggende verklaring uit het feit volgt, dat het kapittel reeds bij de installatie van de eerste bisschop openlijk tegen diens benoeming door de koning van Spanje weerstand geboden heeft. Zelfs in en na 1629, toen het bisdom opgeheven werd, blijkt dit, zodat de conclusie zou kunnen zijn, dat de bisschoppen het wapen eenvoudig genegeerd hebben.

Deze verklaring is in hare algemeenheid niet onaannemelijk en kan ook verduidelijkt worden door een nadere beschouwing van de toevoeging van het schrijfgereedschap aan de adelaar,

13) Goodenough als boven vol. 8 p. 141.

14) In een miniatuur uit de 7de eeuw in de abdijbibliotheek van St. Gallen wordt de adelaar van de evangelist naast de attributen der overigen aanzien en zittend met langs het lijf hangende vleugels voorgesteld, afb. 4. Adelaar van St. Jan. Miniatuur omstreeks 700, kloosterbibliotheek St. Gallen, maar in een Bambergers handschrift uit de 11de eeuw zijn de vleugels opgeheven. Heyck Deutsche Geschichte II p. 235.

15) Ook in wereldlijke kringen stelde men hem zich zo voor. Vergelijk de raaf in het wapen van Gaspard Schetz van Grobbendonck, de gouverneur der stad tijdens het beleg en de opheffing van het bisdom in 1629.

16) Als boven. Afb. p. 60 en op p. 291.

waarvan het een attribuut of zelfs een van St. Jan zou kunnen zijn, ware het niet, dat deze bij mijn weten van elders niet bekend is. Maar wel was het hier te lande gebruikelijk om een ambtenaar, met name een notaris of secretaris een pen in de hand te geven ten teken dat hem feitelijk en formeel het recht om acten te verleiden verleend werd¹⁸⁾. Ook kwam het voor, dat hij dit gereedschap in zijn merk opnam.

Om mijn bedoeling te verduidelijken wijs ik op de geschiedenis van het bisdom Utrecht, waar het kruis, het kerkelijk rechtsteken bij uitnemendheid, sedert de 13e eeuw een gewichtige plaats innam, echter niet in de hand van de bisschop, want deze zegelde met zijn eigen beeltenis, maar in dat van de fiscaal. Uit diens zegel is het latere bisdomswapen door evolutie voort gekomen, waarom ik de zelfde loop van zaken hier mogelijk acht¹⁹⁾. Ik sta deze oplossing van het vraagstuk voor, in afwachting, dat een nieuwe geschiedenis van het Bossche bisdom geschreven wordt.

Wat hier echter van zij, houd ik de adelaar zonder schrijfgereedschap voor de echte en authentieke.

Een tweede controvers is welke kleur de adelaar moet hebben. Niet dat men de gouden van koning Herodes in het geding zou moeten brengen, maar hierin spreken de afbeeldingen van die van het Bossche bisdom elkander tegen. Van de in de reeds genoemde oudste beschrijving van het bisdom en der bisschoppen is die van het zogezegde bisdom zwart, het schrijfgereedschap inbegrepen, op een gouden veld²⁰⁾, maar in het wapen van bisschop Zoes is hij van goud op rood²¹⁾. Deze laatste kleur is zonder enige twijfel een fout van de graveur, die een verkeerde arcering voor zwart heeft toegepast, maar het feit blijft, dat de deviezen elkanders omgekeerde zijn. Deviezen mogen in de heraldiek niet lichtvaardig toegepast worden, maar waarom zou het laatste dat van de stad zijn? In plaats

17) Oudheden als boven. Afb. op p. 229. Hij is tevens de laatste vóór de opheffing.

18) Zo de 18de-eeuwse gemeentesecretaris van Oosterhout De Vries, zoals hij in de aanvang van het resolutieboek vermeldt. Zelfs in de volgende eeuw geschiedde dit nog bij evolutie, wanneer geleerden de kathedraal bestegen, gelijk mijn vader, rector van het Stedelijk Gymnasium in 1870 in de aanvang van het album studiosorum met zijn handtekening bekrachtigde.

19) Dr. J. P. W. A. Smit. De Brabantse beelden en teekens van recht dl. I p. 235. Martinus Nyhoff 's-Gravenhage 1958. Zie ook afb. 69 en volgende.

20) Oudheden als boven. Afbeelding op p. 81 en bij p. 291.

21) Oudheden als boven. Afb. op p. 229.

van vergezochte veronderstellingen te uiten, moet ik bekenen voor een raadsel te staan ²²⁾).

Thans volge de beschrijving van het wapen van Mgr. Bluysen, dat met dat van het bisdom overeenkomstig een destijds normaal gebruik gekwartileerd is d.w.z., dat beide wapens in een ander schild in dier voege zijn samengevoegd, dat zij als het ware symbolisch in elkander passen ²³⁾). Mijn opdracht gaf daarbij een eigenaardige moeilijkheid, omdat Mgr. geen familiewapen bezat en er dus geen gelegenheid was om het zijne zodoende een symbolische betekenis te geven. Afb. 1.

De kerkelijke wapenkunde heeft zich in de 13e eeuw aarzelend en schuchter bij de oudere der leken aangepast en ook gaf zij de voorkeur aan geestelijke stukken, die zich bij de wereldlijke rechtstekens niet altijd thuis voelden ²⁴⁾). Het gevolg was,

22) Indien mijn onderzoek geheel verantwoord wil zijn, mag ik een oordeling van het vorige bisdomswapen niet achterwege laten. Immers is het volgens ontwerp van wijlen de stadsarchivaris H. Ebeling in het wapen der Kathedrale basiliek opgenomen en heeft door de plaatsing er van boven het hoogaltaar de schijn gekregen van authenticiteit te zijn, welke schijn nog versterkt wordt door dat het bij Kon. Besluit van 18 Nov. 1951 heet verleend te zijn. Het had hoogstens bevestigd kunnen zijn, gesteld, dat het wereldlijk gezag, hierbij door de Hoge Raad van Adel verkeerd ingelicht, daartoe bevoegd was.

Het misverstand is trouwens reeds van ouder datum. Toen Mgr. Godschalk in 1878 als bisschop geïnstalleerd werd, droeg hij de toenmalige stadsarchivaris J. Hezemans op omtrent het wapen van het bisdom, dat ten tijde van zijn voorganger Mgr. Zwijsen, de eerste na het herstel wellicht over het hoofd gezien was, een onderzoek in te stellen. Ik mag aannemen, dat Hezenmans de meergenoemde oudste beschrijving of wellicht een andere mij onbekende geraadpleegd heeft, maar met dat al voegde hij een nieuwe versie bij de vorige: de gouden adelaar, het schrijfgereedschap inbegrepen, op het zwarte veld. Afb. 7.

Zijn opvolger Ebeling, de zwarte adelaar, diens m.i. gewaande attributen weder op het gouden veld herstellend, heeft deze om zo te zeggen verbeterd. Vooreerst is hij op één poot staande voorgesteld, hetgeen in een 13de of 14de, maar niet in een 16de-eeuws schild voor een vogel verontschuldigd zou moeten worden, maar thans geschiedde om de adelaar in de andere poot een evangelieboek te laten dragen. Ook is hij ten onrechte (heraldisch) rechts gewend, vermoedelijk uit eerbied voor de standsboom, die hij willekeurig gewijzigd had. Zie mijn artikel in *Brab. Leeuw*, 15e jg. 1966. De heilighennimbus achter zijn hoofd kan men inderdaad in de miniatuur van St. Gallen terugvinden, evenals bijv. die van de stier van St. Marcus te Venetië. Deze nimbus, die in de Middeleeuwen bovenal als een prerogatief van de keizer van het H. Roomse Rijk beschouwd werd, misstaat bij de Bossche adelaar. Afb. 8.

23) Vergelijk het wapen der oude Brabantse hertogen sedert de slag van Woeringen. Zie: De portretten der oudste Hertogen van Brabant in *Brab. Leeuw*, 15e jg. 1966. 24) Smit, als boven, p. 108.

dat de echt geestelijke klein in getal zijn en dus geen voldoende onderscheidend vermogen hebben, hetgeen voor mij de aanleiding was om op een nieuw verdacht te zijn. Daar Mgr. als spreuk QUOTIDIE MINISTRANS had aangenomen, verenigde hij zich met mijn voorstel deze intentie als het ware te belichamen in de waskaars, die menigerlei liturgische handeling bijlicht. Als kleuren paste ik het devies der Kerk toe, zijnde de kaars van goud op een veld van rood.

Tot zover het wapenschild, dat uit die van bisdom en bisschop is samengesteld en thans de beschrijving der bijstukken er van. Het schild is op een gouden vóordraagkruis geplaatst en wordt gedekt door een priesterhoed met aan weerszijden loshangende kinbanden met drie rijen kwasten, alles groen. Onder het schild is een band met de wapenspreuk Quotidie ministrans.

Indien het schild in beginsel thans nog de 13e-eeuwse wetten der heraldiek volgt, dan geldt dit niet voor de overige stukken van het wapen. Het is trouwens een normaal verschijnsel, dat ieder wapen gevaar loopt zijn waarde te verliezen, indien het niet op zijn tijd door toevoeging van nieuwe stukken, tekens van uitbreiding van recht, versterkt wordt. Zulk een stuk is het draagkruis, waarop nu het schild bevestigd wordt, dat de bisschop vóóraf gaat en zijn bevoegdheid als rechter beduidt. Ook stelt hij oudtijds zijn mijter, het teken zijner waardigheid, boven op het schild, gelijk de ridder zijn helm en helmteken, die hem op het slagveld of tournooi van de gemene man onderscheiden. Ook gaat beider wapenspreuk van een zelfde gedachte uit, want betuigt de eerste door zijn strijdkreet zijn gehoorzaamheid aan de veldheer, de bisschop doet hetzelfde aan de Kerk door de zijne, die het wapen als het ware bezielt.

Men moet echter zich rekenschap er van geven, dat de hier behandelde wapens die der Renaissance zijn. Deze heeft de heraldiek grondig verandert, niet alleen wat de stijl betreft, maar ook wat de symbolische waarde er van. Men behoeft zich slechts het Concilie van Trente te herinneren, waarvan het bisdom van 's-Hertogenbosch een gevolg was. Bovendien trokken deze bijstukken, hoewel minder belangrijk, meer de aandacht. Wil men deze tegenstrijdigheid thans compenseren, dan moet er andermaal aangepast worden.

De evolutie der bijstukken was een usurpatie bij misverstand, maar werd geduld. Daar de hoed feitelijk de mijter ver-

vangt, is de laatste door mij weggelaten ²⁵⁾). Neem ook de kleuren. Van de Middel-eeuwse werd niet zozeer om haar uiterlijk, als om haar symbolische waarde gebruik gemaakt. Nu waren andere zo door verandering van smaak als door betere makelij op de voorgrond gekomen. Op het schild zijn zij niet toegepast, maar voor de bijstukken zijn de oude termen niet meer bruikbaar.

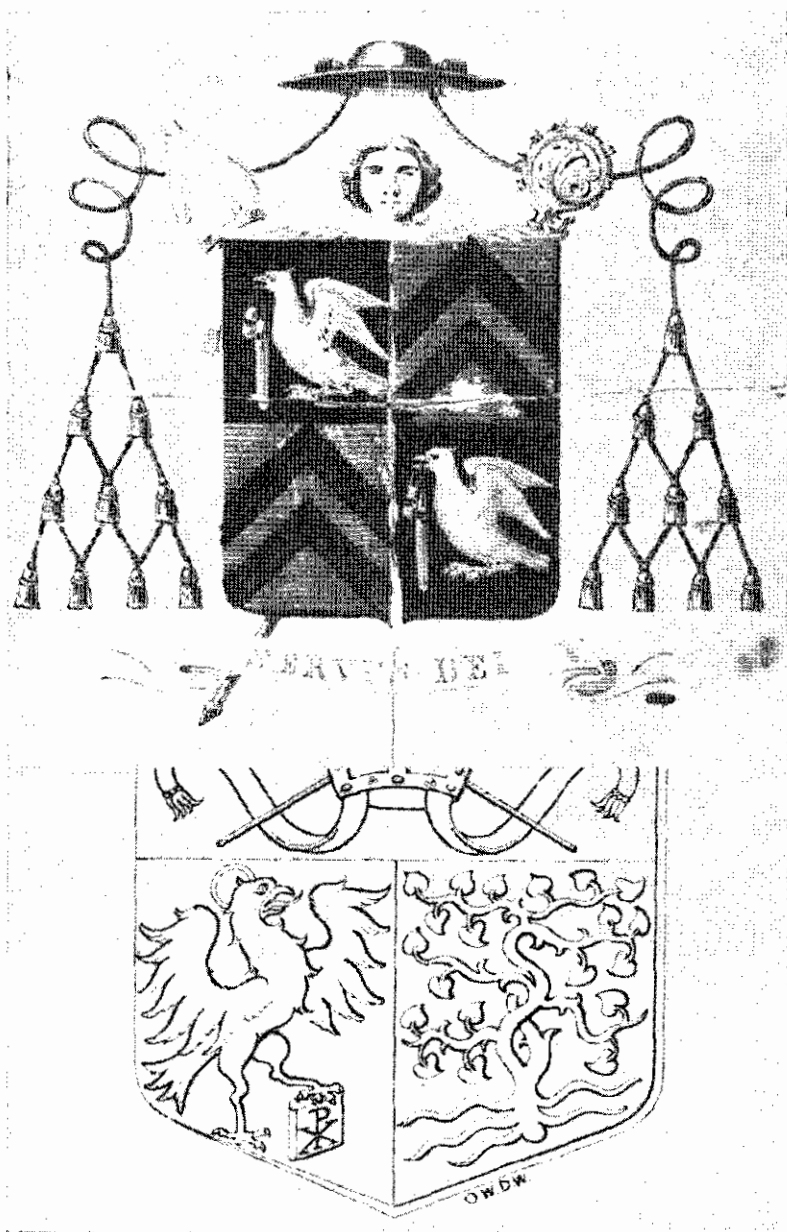
Vóór dat de formele beschrijving van het wapen volgt, nog een laatste opmerking. De waarde der evolutie van wet en gewoonten der heraldiek, waarvoor ik heb gepleit, verlangt, dat men deze niet tot ene tot in onderdelen afdalende beschrijving mag verkleinen. Daarom beperk ik de definitie tot hoofdzaken en laat de uitleg der bijzaken aan de lezer over ²⁶⁾. Zij luidt : gekwartileerd. 1 en 4 van goud met de opstijgende adelaar van sabel; 2 en 3 van keel met de kaars van goud. Het schild geplaatst op een gouden vóórdraagkruis en gedekt door de priesterhoed van groen met de kinbanden en de 3 rijen kwasten van het zelfde aan weerszijden. Onder het schild de band met de wapenspreuk *Quotidie ministrans*.

De boven aangewezen vergissingen van beide archivariissen geven mij de slotbeschouwing in de pen, waartoe niet het wapen van Mgr. Bluysen, maar de wijze, waarop men in hun tijd toepaste, de aanleiding is. Hezenmans was de ouderwetse geschiedschrijver, die, voorzichtig op dit terrein rondtastend, de destijds heersende duisternis liet voor wat zij was. Ebeling daarentegen deed een greep in het geldende handboek en overdreef de fouten er van. Voor mij was de opdracht de aanleiding om tot eigen lering dieper hierop in te gaan. Zo ik boven schreef, dat men moet aanpassen, dan voeg ik thans hier aan toe, dat, aangezien het wapen zowel een zaak van recht als van kunst is, niet alleen de eigenaar, maar ook de artist in het nuanceren moet vrij gelaten worden.

's-Hertogenbosch.

25) De hoed is volgens een rangorde van kleuren, die met de heraldische emaille niets te maken heeft, voor de kardinaal scharlaken en met 5 rijen kwasten, voor de aartsbisschop purper met 4, voor de bisschop groen met 3 en voor de aanzienlijke priester zwart met 2 rijen kwasten.

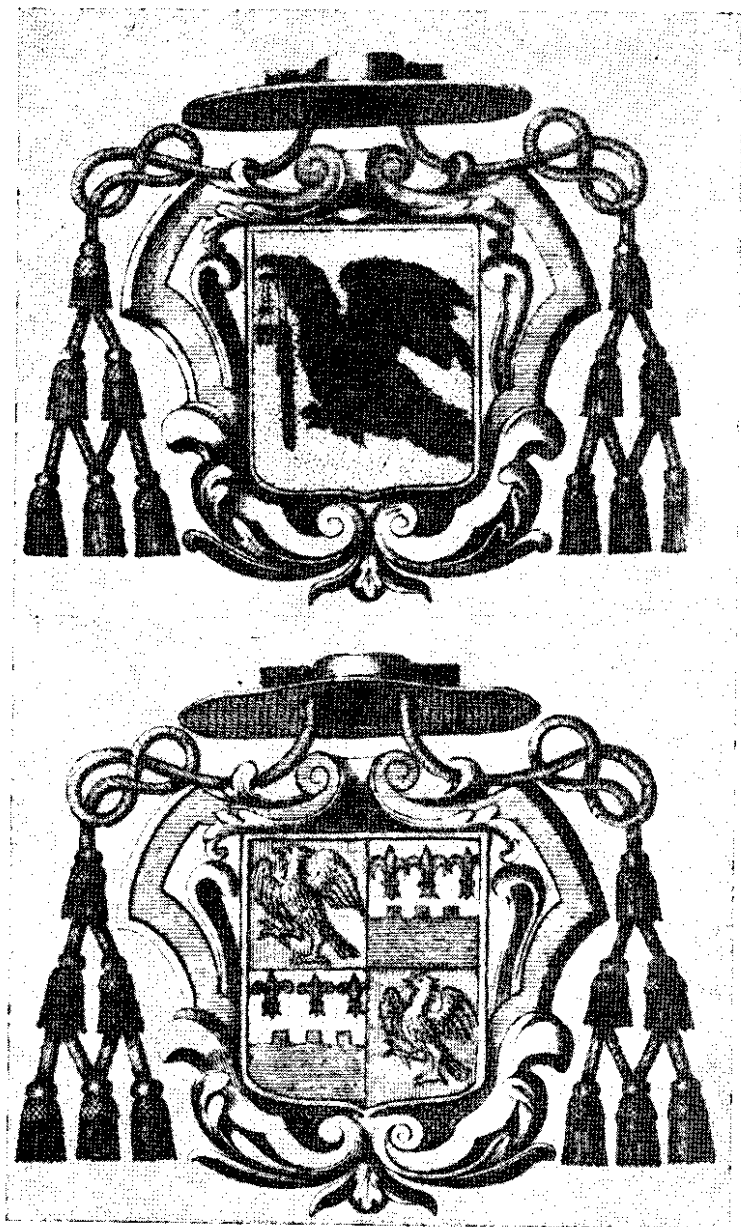
26) Ook met de bijstukken is Hezenmans willekeurig te werk gegaan. Op het schild heeft hij tussen mijter en kromstaf een gevleugeld engelenhoofd geplaatst, het restant van de engel, die in de 17e eeuw een geestelijk wapenschild vóór de borst placht te houden, en vermeerderde hij de rijen kwasten tot vier.

Blad III. Boven: Wapen van bisschop Godschalk. Gekleurd ontwerp van J. Hezemans.

Onder: Wapen van het bisdom. Gedrukt ontwerp van H. Ebeling. Fragment.

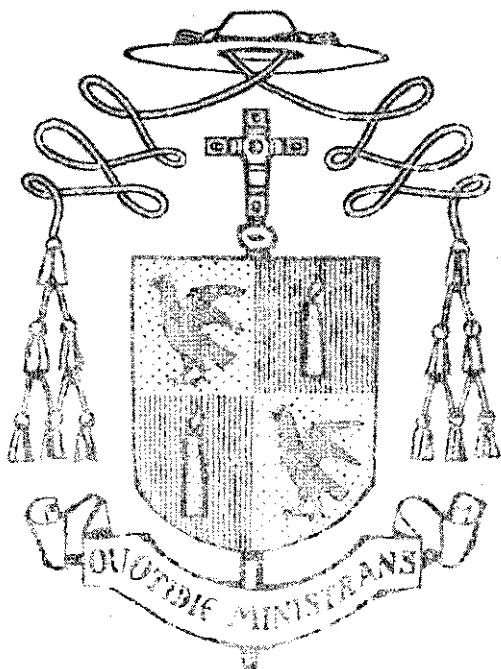
(Behoort bij Brab. Leeuw, jrg. 16, afl. 5)

Blad II. Boven : Wapen van het bisdom 1600. Gravure.

Onder : Wapen van bisschop Zoes 1600. Gravure.

(Behoort bij Brab. Leeuw, jrg. 16, afl. 5)

Blad I. Links boven : Wapen van Mgr. Bluyssen. 1960. Gedrukt.

Rechts boven : Embleem van St. Jan, Evangelist. Gekleurd miniatuur.

Daar onder : Beeld van de Syrische Helios. Verguld brons.

11de eeuw. Kloosterbibliotheek St. Gallen.

Onder : Adelaar. Joods mausoleum tussen 2 leeuwen te Sheikh-ibreiq.

(Behoort bij Brab. Leeuw, jrg. 16, afl. 5)

VAN ROESSEL (VII)

door

JOS VAN DIJK

(vervolg van pag. 54)

IV H. Frans Laurens van Roessel, gedoopt te Udenhout 18-11-1761, trouwt Anna (Johanna) Vugts. Dit echtpaar woonde, blijkens de huwelijksakte van hun zoon Martinus, in 1835 te Helvoirt.

Kinderen :

1. Cornelius, gedoopt te Udenhout 27-3-1793;
2. Adriaan, gedoopt te Udenhout 13-8-1794;
3. Adriaan, gedoopt te Udenhout 3-3-1796;
4. Adriana, gedoopt te Udenhout 28-10-1797 en aldaar overleden 18-11-1854;
5. Petrus, gedoopt te Udenhout 21-9-1799;
6. Johanna Maria, gedoopt te Udenhout 31-8-1801;
7. Jan, gedoopt te Udenhout 15-6-1803;
8. Martinus, volgt onder V F.

IV I. Frederik Frans van Roessel 7), gedoopt te Oisterwijk 8-1-1761 en overleden te Moergestel 26-6-1847, trouwt te Vught 27-4-1788 Wilhelmina van den Dungen, dochter van Quirinus van den Dungen en Henderina Kivits. Zij was gedoopt te Vught 27-1-1767 en overleed te Moergestel 3-7-1834. Frederik van Roessel is schoolmeester geweest te Moergestel. Op 1-10-1844 is hij ontslagen in de hoge ouderdom van 83 jaar. Hij overleed enkele jaren later op 86-jarige leeftijd en wordt in de overlijdensakte nog als „schoolonderwijzer” vermeld.

Kinderen :

1. Quirinus, volgt onder V G;
2. Jan, volgt onder V H;
3. Maria Anna, gedoopt te Oisterwijk 12-3-1793;
4. Frans, gedoopt te Oisterwijk 15-7-1795;
5. Frans, volgt onder V I;
6. Henrica, gedoopt te Oisterwijk 30-7-1799.

V A. Cornelis Jacob van Roessel, landbouwer, gedoopt te Til-

7) Moergestel R 70-1799-181v.

burg 18-4-1784 en overleden aldaar 1-1-1840, trouwt te Oisterwijk 4-3-1810 Willemijn Willem Verhoeven, die overleed te Tilburg 27-9-1811. Cornelis Jacob van Roessel hertrouwt te Tilburg 29-4-1812 Petronella Mallens. Op 28 juni 1841 verkopen de kinderen van Cornelis Jacob van Roessel voor notaris van Meurs hun boerderij met aanhorigheden, gelegen in de wijk Oost-Heikant aan de Kalverstraat en de Vijfhuizen, aan de familie Beunis te Loon op Zand voor 1500 gld.⁸⁾.

Uit het eerste huwelijk :

1. Johanna, geboren te Tilburg 18-2-1811, trouwt Hendrik van Roessel, landbouwer.

Uit het tweede huwelijk :

2. Willemijn, geboren te Tilburg 19-3-1813, trouwt Peter Voskens, landbouwer;

3. Paulina, geboren te Tilburg 10-2-1816 en aldaar overleden 7-4-1900, trouwt Pieter van den Hout, landbouwer;

4. Jacob, geboren te Tilburg 11-6-1820 en aldaar op dezelfde dag overleden.

V B. Peter Antony van Roessel⁹⁾, hoefsmid te Vrijhoeve-Capelle, gedoopt te Loon op Zand 10-2-1779, trouwt te Dongen 11-6-1815 Maria Catarina Claessen.

Uit dit huwelijk :

— Antony, volgt onder VI A.

V C. Frans Antony van Roessel, hoefsmid te Dongen, gedoopt te Loon op Zand 11-11-1783 en overleden te Dongen 26-7-1830, trouwt.... Wilhelmina Bruins.

V D. Jan Jan van Roessel, landbouwer, gedoopt te Tilburg 8-12-1784, trouwt te Oisterwijk 30-12-1812 Johanna de Bresser, gedoopt te Oisterwijk 6-3-1786.

Kinderen :

1. Johanna, geboren te Oisterwijk 27-6-1815 en aldaar overleden 20-4-1816;

2. Petronella Cornelia, geboren te Oisterwijk 4-3-1817;

3. Johanna Cornelia, geboren te Oisterwijk 8-2-1820;

4. Jan Cornelis, volgt onder VI B.

V E. Petrus Jan van Roessel, looier te Dongen, gedoopt te

8) Not. Tilburg 194, akte 29.

9) Not. Dongen 973 (of 974), akte 457.

Tilburg 17-2-1790, trouwt te Dongen 29-4-1824 Johanna Molenschot, gedoopt te Dongen 24-5-1790.

Kinderen :

1. Wilhelmina, geboren te Dongen 14-12-1826;
2. Petronella, geboren te Dongen 16-3-1829;
3. Theresia, geboren te Dongen 1-2-1832;
4. Jan, geboren te Dongen 8-1-1835 en aldaar overleden 29-9-1839.

V F. Martinus van Roessel is landbouwer, vrachtrijder, grutter en herbergier geweest. Ook is hij tolgaarder geweest aan de Bosscheweg, tolhuis no. 5. Hij was gedoopt te Udenhout 28-4-1805 en trouwt te Udenhout 25-10-1835 Arnolda van Diessen, geboren te Tilburg 12-11-1813 als dochter van Arnoldus van Diessen en Petronella van der Schoot. De bruid woonde bij haar huwelijk in 1835 met haar ouders te Udenhout. Martinus van Roessel vertrekt op 31-jarige leeftijd als vrachtrijder met vrouw en kind Peter op 30-11-1836 van Udenhout naar Tilburg. Vervolgens vertrekt hij op 4-4-1843 als grutter met vrouw en vier kinderen van Tilburg naar Enschoot. Vandaar blijkt hij omstreeks 1845 met zijn gezin naar Helvoirt verhuisd te zijn. En ten slotte vestigde hij zich op 25-2-1852 met zijn gezin vanuit Helvoirt te Tilburg. Martinus van Roessel overleed te Tilburg 29-4-1864 en zijn vrouw Arnolda van Diessen is te Tilburg overleden 8-1-1892.

Kinderen :

1. Peter, geboren te Udenhout 21-10-1836;
2. Johanna (Anna), geboren te Tilburg 16-3-1838;
3. Wilhelmina, geboren te Tilburg 23-11-1840, trouwt te Tilburg 2-5-1872 Willem Dekkers, die geboren was te Gilze-Rijen 17-7-1847;
4. Francis, geboren te Tilburg 12-8-1842;
5. Hendrica, geboren te Enschoot 15-8-1844 en overleden te Tilburg 21-12-1872, trouwt Johan Mutsaers, geboren te Tilburg 7-10-1838;
6. Frans, geboren te Helvoirt 9-10-1846 en overleden te Tilburg 24-1-1930;
7. Jan, geboren te Helvoirt 25-1-1851 en overleden te Tilburg 10-2-1919;
8. Arnold, geboren te Tilburg 11-9-1853;
9. Johanna Maria, geboren te Tilburg 31-10-1855.

V G. Quirinus Frederik van Roessel, schoenmaker, gedoopt te Oisterwijk 1-4-1789 en overleden te Schijndel 27-3-1849, trouwt te Diessen 8-7-1827 Helena Vrenssen, gedoopt te Schijndel 7-4-1789 en aldaar overleden 9-1-1854. Quirinus van Roessel vestigde zich met zijn gezin tenslotte te Schijndel, waardoor hij stamvader werd van een der Schijndelse takken.

Uit dit huwelijk :

— Jacobus, volgt onder VI C.

V H. Jan Frederik van Roessel, schoenmaker, gedoopt te Oisterwijk 15-12-1790 en aldaar overleden 25-2-1844, trouwt te Diessen 18-9-1825 Anna Meeussen (Meuwsen), gedoopt te Lage Mierde 30-4-1803 en overleden te Oisterwijk 22-11-1872. Dit gezin schijnt enkele keren van woonplaats veranderd te zijn.

Kinderen, o.a. :

1. Fredrik (sic !), volgt onder VI D;

2. Frans, geboren te Diessen 20-6-1833;

3. Willem, volgt onder VI E.

VI. Frans Frederik van Roessel, broodbakker, gedoopt te Oisterwijk 11-3-1797, trouwt te Wijk (bij Heusden) 30-6-1821 Wouter (Waltera) van Baardwijk, gedoopt te Wijk 12-11-1790 als dochter van Adriaan van Baardwijk en Antonia de Goede. Zij overleed na de geboorte van hun dochttertje reeds op 13-11-1822 te Wijk, waarna de jonge weduwnaar zich met zijn dochter vestigde te Moergestel en hertrouwde met Maria Vriens. Na de dood van zijn tweede vrouw vertrok hij op 20-11-1867 van Moergestel naar Tilburg, waar hij ging inwonen bij zijn dochter en schoonzoon meester Drabbe aan de Oost-Heikant. Hij overleed te Tilburg 1-2-1884.

Uit het eerste huwelijk :

— Wilhelmina, geboren te Wijk (bij Heusden) 1-4-1822 en overleden te Tilburg 23-5-1893, trouwt te Moergestel 19-4-1844 Petrus Drabbe, schoolonderwijzer te Tilburg aan de Oost-Heikant, geboren te Tilburg 22-5-1819 als zoon van Gerard Drabbe — eveneens schoolonderwijzer te Tilburg aan de Oost-Heikant — en Adriana Maria Castelijns. Petrus Drabbe overleed te Tilburg 29-12-1892. Hun zoon Frans Frederik Drabbe, geboren te Tilburg 9-12-1852, werd priester en later Superior der Fraters van Tilburg van 1900-1912.

VIA. Antony van Roessel, looier, geboren te Vrijhoeve-Capelle 27-2-1822, trouwt te Tilburg 25-1-1855 Adriana van Cuyck, geboren te Tilburg 9-7-1834 — als dochter van Theodoor en Cornelia Anna Mutsaerts — en aldaar overleden 18-11-1905 als weduwe van Johannes Adriaan Schenkers.

Kinderen :

1. Maria Catharina, geboren te Tilburg 12-11-1855, trouwt aldaar 14-10-1875 Alphons Keunen;
2. Maria Elisabeth, geboren te Tilburg 7-7-1860.

VIB. Jan Cornelis van Roessel, dagloner, geboren te Oisterwijk 14-1-1823, trouwt te Tilburg 20-2-1862 Adriana van Empel, geboren te Helvoirt 24-2-1824 als dochter van Hyacinth en Elisabeth Pijnenborg.

Uit dit huwelijk :

— Jan, geboren te Tilburg 21-1-1863.

VIC. Jacobus van Roessel, schoenmaker, geboren te Moergestel 11-2-1831 en overleden te Schijndel 3-3-1908, trouwt te Schijndel 14-5-1859 Petronella van der Velden, geboren te St. Michiels-Gestel 20-4-1830 en overleden te Schijndel 8-10-1904.

Kinderen :

1. Quirinus, volgt onder VII A;
2. Johannes, volgt onder VII B.

VID. Fredrik (sic !) van Roessel, schoenmaker, geboren te Moergestel 10-2-1826, trouwt te Oisterwijk 21-4-1856 Anna Maria van Eyndhoven. Hij hertrouwt (als schoenmaker, wonende te Haaren) te Oisterwijk 25-2-1867 Joanna van Drunen.

Kinderen uit het eerste huwelijk :

1. Petronella Joanna, geboren te Oisterwijk 24-1-1857;
2. Joanna, geboren te Oisterwijk 28-3-1858.

VI E. Willem van Roessel, schoenmaker, geboren te Oisterwijk 4-8-1843, trouwt te Oisterwijk 13-5-1869 Joanna van den Oetelaar.

Kinderen :

1. Jan, geboren te Oisterwijk 5-3-1870;
2. Anna Theodora, geboren te Oisterwijk 28-2-1873;
3. Frans, geboren te Oisterwijk 4-7-1874;

4. Adrianus Hubertus, volgt onder VII C;
5. Maria, geboren te Oisterwijk 17-11-1879;
6. Jacob, geboren te Oisterwijk 7-10-1880;
7. Fredrik (sic !), volgt onder VII D;
8. Petrus, geboren te Oisterwijk 18-5-1883;
9. Cornelia, geboren te Oisterwijk 9-3-1885;
10. Joanna, geboren te Oisterwijk 21-3-1887.

VII A. Quirinus van Roessel, schoenmaker, geboren te Schijndel 24-3-1860 en aldaar overleden 26-1-1906, trouwt te Schijndel 13-6-1893 Adriana Schellekens, geboren te Schijndel 7-10-1865 en aldaar overleden 14-10-1936.

Uit dit huwelijk :

— Leonardus Jacobus, volgt onder VIII A.

VII B. Johannes van Roessel, schoenmaker, geboren te Schijndel 25-8-1862 en aldaar overleden 10-4-1935, trouwt te Schijndel 12-5-1899 Wilhelmina Schellekens, geboren te Schijndel 19-6-1867 en aldaar overleden 23-10-1944.

Uit dit huwelijk :

— Leonardus Jacobus, volgt onder VIII B.

VII C. Adrianus Hubertus van Roessel, schoenmaker, geboren te Oisterwijk 3-11-1877, trouwt te Oisterwijk 27-11-1901 Catharina van den Braak.

VII D. Fredrik (sic !) van Roessel, stalknecht, geboren te Oisterwijk 7-1-1882, trouwt te Oisterwijk 29-8-1906 Petronella Rovers.

VIII A. Leonardus Jacobus van Roessel, schoenwinkelier, geboren te Schijndel 24-1-1897, trouwt te Den Dungen 19-8-1924 Wilhelmina van Lieshout, geboren te Den Dungen 19-3-1896 en overleden te 's-Hertogenbosch 18-3-1965.

Uit dit huwelijk :

— Quirinus F. M. van Roessel, gemeentebtenaar, geboren te 's-Hertogenbosch 3-8-1925, trouwt te Eindhoven 14-11-1957 Catarina Jegerings, geboren te Geldrop 21-6-1925. Hun zoon Steven van Roessel werd geboren te Beek en Donk 1-4-1964.

VIII B. Leonardus Jacobus van Roessel, schoenwinkelier, geboren te Schijndel 7-6-1902 en aldaar overleden 18-10-1965,

trouwt te St. Oedenrode 24-2-1938 Anna Maria van Boxtel,
geboren te St. Oedenrode 19-12-1911.

Uit dit huwelijk :

- Wilhelmus J. M. van Roessel, geboren te Schijndel 14-2-1941, trouwt te Vlijmen 17-12-1966 Huberta van Kasteren, geboren te 's-Hertogenbosch 10-4-1943.

Tot besluit gaarne mijn waardering voor de van vele zijden ondervonden medewerking bij het samenstellen van deze genealogie. Mijn bijzondere dank aan de heer Mr. G. Berkelmans, lid van de redactie, voor diens hulp bij het opstellen van de Oisterwijkse hoofdstam en voorts aan de heer J. A. J. Becx, hoofdassistent bij het gemeentearchief Tilburg, die mij behulpzaam was bij het uitwerken van de twee losse takken.

Voor aanvullingen of verbeteringen en met name voor de aansluiting van beide losse takken aan de Oisterwijkse hoofdstam der familie van Roessel houd ik mij ten zeerste aanbevolen.

Tilburg.

AANVULLING GENEALOGIE VERBEECK

(Br. L. 14, p. 189).

De kinderen van Judocus Verbeeck en Elisabeth van Groenendonck zijn behalve de genoemde Henricus, Godefridus, Judocus Justus en Johannes Nicolaes ook nog : Maria Joanna en Eustachius.

Deze laatste werd franciscaan en testeerde op 31 augustus 1680. Hij was geboren te Aarle-Rixtel in 1659, werd geprofest 1 september 1680, was gedurende vele jaren lector in de theologie, werd vanaf 7 augustus 1708 deservitor van de pastorie te Geldrop. Hij overleed 30 maart 1710 en werd begraven in de kapittelzaal van het Minderbroedersklooster te Weert. Uit zijn testament blijkt dat de oudste broer zorg heeft gedragen voor de opvoeding van de vijf andere kinderen, na het „schielick overlijden” van hun moeder.

Zie : Bijdragen voor de geschiedenis van de provincie der Minderbroeders in de Nederlanden, bundel X, 1952, p. 81-84.

Culemborg.

L. G. van Dijk osa.

LITTERATUUR

In Gens Nostra, maandblad der Nederlandse Genealogische Vereniging, zijn de laatste tijd enkele bijdragen opgenomen, welke voor Brabantse genealogen van belang zijn.

In het nummer van augustus 1966 (jaargang 21, nummer 8) publiceert P. M. H. Breukers de kwartierstaat van drs P. C. W. M. Bogaers. Een uitbreiding van hetgeen A. M. Frenken betreffende het geslacht Bogaers heeft opgenomen in zijn werk „Genealogieën van eenige voorname elkaar verwante Meijerische geslachten”, uit 1918, bevat deze niet.

Het nummer van april 1967 (jaargang 22, nummer 4) houdt onder meer in: de kwartierstaten van Mr F. G. C. J. M. Teulings (1891-1966), minister van binnenlandse zaken en vice-minister-president, van Mgr. A. F. Diepen, bisschop van 's-Hertogenbosch, en van L. H. C. Rouppe van der Voort.

(Op blz. 101 kan nog een miniscule verbetering worden aangebracht: voor de kerk zijn Petrus Sweens en Joanna van den Bergh getrouwd op de 19de (niet 18de) januari 1723).

Dr. A. R. Kleyn beschrijft de genealogie Matak, van welk geslacht meerdere leden als militair in Noord-Brabant hebben vertoefd.

A. F. N. van Asten trekt conclusies uit het artikel van ons bestuurslid mr J. Smit over het wapen van de Bossche notaris Johan van Asten in jg. 13, blz. 17 van dit blad, en een bijdrage van B. W. van Schijndel in Gens Nostra, jg. 16 no. 2. Jammer genoeg zijn ze te voorzichtig om te kunnen spreken van een verlenging van de stamreeks van dit, in 1755 in de Oostenrijkse Nederlanden geadeeld, geslacht.

Tenslotte zijn uitgebreide gegevens gepubliceerd over het Bossche uitgeversgeslacht Palier, het geslacht Glavimans en de Zundertse Nelemansen.

G. B.

STICHTING VAN Mr GOORD VAN DIEPENBEEK

door

A. FRENKEN

Mr Godefridus (Goord) van Diepenbeek, S. Theol. Lic., was een zoon van Antonius Laureynssen van Diepenbeek, die in 1598-'99 burgemeester van Helmond was.

Hij was in 1600 kapelaan der St. Waltrudiskerk te Herenthals, werd later pastoor aldaar en tevens landdeken, in 1624 kanunnik van het kapittel van O.L. Vrouw te Antwerpen en drie jaren daarna aartspriester van dat kapittel. Hij stierf te Antwerpen 2 sept. 1638, oud 63 jaren ¹⁾. Tot aan zijn dood was hij ook rector van het H. Geestbeneficie in de kerk van Helmond.

Zijn stichting wordt behandeld in het werk van Ch. Piot *Fondations de Bourses d'Etude établies en Belgique* p. 309-325, waar ook zijn testament van 27 maart 1635.

Bij arrest van de Minister van Binnenlandse Zaken van 11 nov. 1825 werd de stichting hersteld en bij de wet van 19 dec. 1865 onder het beheer der Provinciale Commissie van Studiebeurzen te Antwerpen gesteld.

Genealogieën van de stichter en de hem verwante Helmondse familiën Becx en van Hoeck volgen.

1. Van Diepenbeek.

- I. Antonius Laureynssen van Diepenbeek ²⁾, burgemeester van Helmond 1598-'99, h(uwt) Heilken; kinderen:
 - a. Mr Goord, de beurzenstichter.
 - b. Een zoon, die in 1635 reeds overleden was (testament van Mr G. v. Diepenbeek).
 - c. Laurentius h. Heilken, dochter van Aert Peters van Vijf-

1) Vgl. P. J. GOETSCHALCKX, GESCHIEDENIS DER KANUNNIKEN VAN O.L. VR. KAPITTEL TE ANTWERPEN p. 202, 203.

2) Laureyns van Diepenbeek was gehuwd met 1e Catharina Jan Scholasters, 2e Mechteld, van wie een zoon Anthonis waarschijnlijk dezelfde was als Anthonis Laureynssen v. D. bovengenoemd; zie Helmondse Schepenprotocol nr. 235 fo 147v, 148r, nr. 260 akte van 16 sept. 1555.

feycken; zij woonden te Helmond aan de Hoogeindsepoort en hadden 7 kinderen, waarvan bekend :

1. Jan h. Luitken, dochter van Antonis Jan Ansems en Cathalijn Jans van Haendel; zij woonden te Helmond in de Biezenstraat.
2. Aerd.
3. Marcellis, overleden vóór 15 april 1637.
4. Mr Anthonis, kapelaan te Eekeren (bij Antwerpen) van 1629 tot 1640, toen hij naar Antwerpen vertrok ³⁾.
5. Margaretha h. Melchior Mundelaers Adriaenssen, schepen te Herenthals; hun zoon Antonius was in 1635 student bij de Augustijnen te Herenthals (testament v. G. v. Diepenbeek).
6. Henrica, 2 mei 1598 op negenjarige leeftijd wonderbaar genezen ⁴⁾, h. Lucas Adriaenssen van Creijl.
- d. Mechtildis (Mechelina).
- e. Johanna h. Gerard Goort Becx.

(Zie voor bovenstaande genealogie het Helmonds Schepenprotocol nr. 248 S(chepen) A(kte) 25 juni 1610; nr. 254 S.A. 3 febr. 1623; nr. 261 S.A. 30 jan. 1632 en 5 febr. d.a.v.; nr. 264 S.A. 19 okt. 1632; nr. 268 S.A. 9 febr. 1638 en nr. 269 S.A. 20 aug. 1643.

2. Becx.

- I. Gerard Goort Becx h. omstreeks 1600 Johanna van Diepenbeek, hierboven onder e vermeld; zij woonden in de Kerkstraat bij de Hoogeindse Poort te Helmond en hadden deze kinderen :
 - a. Goord, die volgt onder II.
 - b. Antonius, priester.
 - c. Henrica h. Aert Hendrick Goben, van wie drie kinderen.
 - d. Jan.
 - e. Geertrudis.

3) Een andere Mr Anthonis van Diepenbeek was de eerste jaren der 17e eeuw pastoor te Herenthals.

4) JOANNES BUECKELIUS, HISTORIËN ENDE MIRAKELËN GESCIET TOT AERLEN BIJ HELMONT (1614) blz. 99.

- II. Goord Becx, onder a. vermeld, h. in 1624 Adriana Goord Adams; kinderen :
- a. Gerrit, die volgt onder III.
 - b. Maria h. Hendrik van Riel, vier kinderen : 1. Francis, 2. Hendrik, 3. Jozef, 4. Peter.
 - c. Jenneke h. in 1664 met Hendrik Adriaens van Gemert.
- III. Gerrit Becx, onder II a vermeld ⁵⁾, gedoopt 3 febr. 1625, h. Jenneke Wouter de Louw; kinderen :
- a. Peter.
 - b. Goord.
 - c. Jan, genaamd de Mol Becx ⁶⁾, die volgt onder IV.
 - d. Jenneke h. Goord Joosten Poorters.
 - e. Hendrik, die 7 aug. 1686 in ondertrouw ging met Magdalena Dirk Huibers.
 - f. Wouter.
- IV. Jan de Mol Becx, onder III c. vermeld, h. in 1681 Helena (ook Heilwich genoemd) Thomas van Asten en na haar dood in 1686 Dorothea (Theodora) van Gassel; kinderen uit het eerste huwelijk :
- a. Thomas, die volgt onder V.
 - b. Gerard, gedoopt 1 febr. 1685.
- Uit het tweede huwelijk :
- c. Helena, gedoopt 28 okt. 1686.
 - d. Adriana, gedoopt 5 juni 1689, h. in 1713 met Franciscus van Hoeck.
- V. Thomas, onder IV a vermeld, gedoopt 13 dec. 1682, h. in 1707 Elisabeth van Brussel ⁷⁾; tien kinderen :
- a. Gerard, gedoopt 23 dec. 1707.
 - b. Ida, gedoopt 23 dec. 1708.
 - c. Helena, gedoopt 16 juni 1710.

5) In een schepenaakte van 7 dec. 1683 wordt hij Jonkheer genoemd ; een codicil van het testament van hem en zijn vrouw dd. 12 april 1684 is te vinden in Helmonds Schepenprotocol nr. 277 fo 234 e.v.

6) De ouders van zijn grootvader Wouter de Louw (gehuwd met Heilken Hendriks Josephs) waren Peter Goorts de Louw en Jenneke Jans de Mol.

7) Hij sloot in 1729 een tweede huwelijk met Maria van den Bosch, weduwe van Gerard Huberti, waard in het stadhuis te Helmond.

- d. Petrus, gedoopt 24 sept. 1711.
 - e. Joanna Maria, gedoopt 13 mei 1713.
 - f. Catharina Maria, gedoopt 2 juni 1715, h. in 1742 met Johannes van der Wallen, waard in het stadhuis te Helmond, van wien deze kinderen :
 - 1. Johannes, gedoopt 19 febr. 1743, pastoor te Boschkapelle, waar hij stierf 19 jan. 1786⁸⁾.
 - 2. Elisabeth, gedoopt 13 aug. 1744, h. met Henricus Aerts te Deurne.
 - 3. Petrus, gedoopt 8 maart 1746, h. Catharina Hockers.
 - 4. Thomas, gedoopt 13 april 1750.
 - 5. Maria, gedoopt 18 mei 1755.
 - 6. Ida, gedoopt 25 juli 1747.
 - 7. Thomas, gedoopt 18 sept. 1752, pastoor te Boschkapelle, daarna te Kieldrecht.
 - g. Maria Anna, gedoopt 7 dec. 1716.
 - h. Simon, gedoopt 30 april 1718.
 - i. Elisabeth, gedoopt 19 jan. 1720.
 - j. Adrianus, gedoopt 14 aug. 1721.
- Zie vermeld protokol nr. 267 S.A. 2 maart 1635 en 19 maart 1635, nr. 268 S.A. 29 mei 1637, nr. 269 S.A. 4 maart 1645; nr. 276 S.A. 5 febr. 1681 en 6 sept. 1681; nr. 280 S.A. 24 juli 1687 en verder de kerkelijke doop- en huwelijksregisters van Helmond.

3. Van Hoeck.

Onderstaande genealogische gegevens zijn ontleend aan de kerkelijke doop- en huwelijksregisters van Helmond en aan enige familiepapieren der Helmondse familie van Hoeck.

- I. Franciscus van Hoeck⁹⁾, h. in 1713 met Adriana de Mol Becx alias Adriana Jansen Becx, in de voorafgaande gene-

8) TAXANDRIA jg. 33 blz. 39 v.v. Om zijn verwantschap met Goord v. Diepenbeek te bewijzen, werd in zijn tijd een geslachtslijstje samengesteld met verwijzing naar de daarbij behorende bewijsstukken.

9) Hij werd gedoopt 9 dec. 1688 en was een zoon van Willem van Hoeck (gedoopt 25 juni 1648) en Joanna Janssen Sanders; de ouders van genoemde Willem van Hoeck waren Maarten Fransen van Hoeck en Henrica N.N.; Schepenprotokol van Helmond nr. 275 S.A. 16 dec. 1676; nr. 277 S.A. 25 okt. 1683 en nr. 283 S.A. 29 okt. 1711.

alogie onder IV d. vermeld, en na haar dood in 1739 met Maria Anna (dochter van Dirk) van Iersel te Oisterwijk; hij was burgemeester van Helmond in de bamisjaren 1718-1719, 1726-'27 en 1733-'34 en woonde in de Zwaan aan de markt, welk huis tevoren bewoond was geworden door Jan de Mol Beex, die het transporteerde op zijn schoonzoon Francis van Hoeck bij akte van 5 aug. 1717 (protokol nr. 284). Kinderen uit het eerste huwelijk:

- a. Wilhelmus, gedoopt 18 aug. 1714, stierf vóór 1717.
- b. Elisabeth, gedoopt 24 maart 1718, stierf in 1770, h. voor schepenen van Helmond 10 mei 1739 met Pieter van Moorsel, geb. te Eindhoven in 1712; hij vestigde zich als koopman en grutter te Helmond, waar hij burgemeester was in de bamisjaren 1742-'43 en 1752-'53. Na de dood zijner vrouw vestigde hij zich te Heugten onder Maarheeze, waar hij 16 april 1793 stierf. Zie hun afstammelingen in *Taxandria* jg. 37 blz. 105 e.v.¹⁰⁾.
- c. Wilhelmus, gedoopt 24 maart 1720, jong gestorven.
- d. Wilhelmus, die volgt onder II.
- e. Dorothea, gedoopt 22 nov. 1723, waarschijnlijk jong gestorven.
- f. Johanna, gedoopt 19 febr. 1729, stierf 21 juli 1770.
Uit het tweede huwelijk:
- g. Franciscus, gedoopt 6 sept. 1740, waarschijnlijk jong gestorven.
- h. Adriana, gedoopt 23 febr. 1742, waarschijnlijk jong gestorven.
- i. Johanna Dorothea, gedoopt 14 april 1744, stierf in 1770 of 1771.

(Wordt vervolgd)

10) Aan Theophile Boots (aldaar vermeld op blz. 107), geb. te Baexem 23 mei 1855 en wonend te Lanklaar in Belgisch Limburg, werd de beurs-Diepenbeek in 1868 toegekend. Vóór hem was zij in 1855 begeven geworden aan Wilhelmus, zoon van W. F. Muller te Eindhoven.

DE HEERLIJKHEID HEESWIJK

De Van Berghens in Heeswijk

Het is een kwestie van spelling de heren van Bergen op Zoom in de Zuidelijke Nederlanden „Berghen” te schrijven. K. Sloomans en de norbertijn Dr Heyman doen dit niet en het is hun

goed recht. De dynastie bestond uit verschillende takken. De beide vorst-bisschoppen van de naam Berghen waren rechtens titeldragers, niet gewijd. Men moet tot nuancering zijn toe-vlucht nemen om hun status aan te duiden. De reeks van de Luikse bisschoppen wordt dan :

Cornelis van Berghen (1538-1544);

Georges van Oostenrijk, natuurlijke zoon van keizer Maximiliaan, en halfbroeder van Dorothea, gade van Jan van Oostfriesland (1544-1557)

Robert van Berghen (1557-1564).

Volgens Sloomans is de opvolging wat betreft Heeswijk en Dinther als volgt : in 1499 werd Cornelis van Zevenbergen, een der zonen van Jan metten Lippen beleend met genoemde dorpen. Cornelis vermaakte dit bezit aan zijn zoon Maximiliaan. Deze liet het na aan zijn broers Lenaert en Cornelis van Zevenbergen ¹⁾. Deze laatste is de vorst-bisschop van Luik. Hij is het die in 1555 Heeswijk verkocht aan Jan van Oostfriesland voor 60.000 gulden ²⁾. Jan was reeds begiftigd met Durby (Robert van Berghen was een zoon van de eerste markies van Bergen, uit de andere tak dus ³⁾).

De Oostfrieslands in Heeswijk

Drie generaties heeft er een nauwe betrekking bestaan tussen de uitgeweken graven van Oostfriesland en de door hen door koop verworven heerlijkheid Heeswijk-Berlicum. De gade van graaf Jan, Dorothea, was een natuurlijke dochter van keizer Maximiliaan. Elle est si proche de nostre sang, schreef de landvoogdes Maria van Hongarije.

Maximiliaan, uit de tweede generatie, ook heer van Durby was zeer eierzuchtig. Hij was getrouwd met Barbe van Lalaing, een zuster van Rennenberg.

Met de derde generatie krijgen we een antropologisch belangrijk, maar ook tragisch beeld. Werner (ook Wernard genoemd) sloot een voornaam huwelijk met J. de Merode-Houffalize. Dit huwelijk opende vooruitzichten op het Utrechtse burggraafschap Montfoort. Evenwel : dit wettige huwelijk bleef kinderloos; daardoor kwam de toekomst op losse schroeven te staan. Erger was dat de figuur van Werner in de ogen van de

1) Taxandria, jaargang 5, (1898), p. 134-136.

2) ibidem, p. 163.

3) C. J. F. Sloomans, Jan metten Lippen, 343.

aartshertogen aan waarde inboette. Werner trachtte het lot te dwingen door een onwettige verbintenis aan te gaan. Hieruit kreeg hij een dochter namelijk Maria. Deze huwde ⁴⁾ met een bastaard uit het huis van den Bergh, Hendrik genaamd, wiens moeder Hilleke Hendriks heette; hij noemt zich heer van Berlicum en schijnt in 1633 overleden te zijn. Daar de vader van Hendrik, te weten Adolf een broer was van de befaamde veldheer Henri van den Bergh, werd het dus een cumulatie van narigheden. Hoewel de hoofdzaken bekend zijn, wordt het testament van graaf Werner van 1620 node gemist. Ik heb me tot de abdij van Erne gewend met het volgende resultaat ⁵⁾: bedeld testament, van 1620, is opgemaakt door Reinier Moors, notaris tevens secretaris van Heeswijk, Dinther, Schijndel en Berlicum, de vader van de bekende abt Jan Moors. Werner wilde dat zijn natuurlijke dochter in de heerlijkheid in eerste instantie zou opvolgen en daarna de kinderen van zijn zuster Dorothea ⁶⁾, die getrouwd was met Jacques de Tilly.

Dit is dus de aankondiging van de nieuwe dynastie. In de Brusselse stukken wordt Dorothea genoemd „Dame de Heeswijk, Lerlicum et Middelroy”. Na haar dood is de weduwnaar Jacques t'Serclaes de Tilly tuteur en voogd over haar kinderen. Jan Werner is later heer geworden.

In 1647 verkocht deze Heeswijk aan jonker Philips van Thienen, commandeur van 's-Hertogenbosch, welke hervormd was.

De katholieke adel heeft tijdens het bestand en de komende vrede van Munster de kat uit de boom gekeken, vooraleer tot verkoop van de heerlijkheid over te gaan.

Het gebeurde met Purmerend (van de graaf van Egmond), met Berlicum (door de graaf de Tilly), door Coudenhove met de heerlijkheid Tongelre. Het is ook geschied met het Burggraafschap van Montfort in 1648 à vil prix.

De redenen waren voor de hand liggend: Onder anderen geldnood en betere vooruitzichten in de zuidelijke Nederlanden; al is Coudenhove Kalergi nu wel een toeval.

Wijlen archivaris Heyman, de praemonstratenser verzocht mij er de aandacht op te vestigen.

Sittard.

Gérard Coomans.

4) Te Heeswijk op de 8ste juli 1620.

5) Mededeling door de heer H. van Bavel, norbertijn.

6) Volgens Rosenkrantz' werk over de graven van Rietberg heeft Werner drie zusters gehad. Zie Jaarboek voor Genealogie 1963, 68.

6	17	18	19	20	21	22	23
VAN SPAENDONCK Jan Anthonie Sebastiaan lakenverver - fabrikant * Tilburg 20-1-1755 † Tilburg 11-9-1831 SUYS Dorothea * Tilburg 14-5-1764 † Tilburg 3-12-1811 xxx 16-5-1791 Tilburg		SWAGEMAKERS Cornelis fabrikant * Tilburg 24-2-1764 † Tilburg 14-1-1817 SCHENKERS Cornelia * Tilburg 16-5-1773 † Tilburg 12-8-1828 x Tilburg 30-4-1798		JANSSENS Joannes dagloner * Tilburg 17-12-1755 † Tilburg 25-1-1828 STAPS Maria Theresia * Tilburg 1-12-1753 † Tilburg 25-9-1810 x (1) Tilburg 3-2-1782		VAN DE POL Joannes * Tilburg 2-10-1757 † Tilburg 8-10-1794 PANIS Joanna Maria * Tilburg 24-3-1765 † Tilburg 7-10-1837 x Tilburg 18-5-1788	
8	9		10		11		
van SPAENDONCK, Gerardus Cornelis fabrikant * Tilburg 26-4-1804 † Tilburg 10-6-1873 x Tilburg 22-5-1828		SWAGEMAKERS, Maria Eva * Tilburg 24-11-1801 † Tilburg 31-3-1883		JANSSSENS, Cornelis koopman * Tilburg 9-7-1789 † Tilburg 7-2-1868 x Tilburg 27-5-1819		van de POL, Maria Anna * Tilburg 26-12-1790 † Tilburg 3-1-1823	
4	5						
van SPAENDONCK, Andreas Josephus * Tilburg 30-7-1833, † ald. 17-4-1906 Lid firma G. C. v. Spaendonck & Zn. Oprichter (1898) en lid firma André v. Spaendonck & Zonen Lid v. d. gemeenteraad te Tilburg. x Tilburg 8-2-1854				JANSSSENS, Maria Rosalia * Tilburg 12-7-1832 † Tilburg 28-4-1927			
2							
van SPAENDONCK, Carolus Gerardus Joseph Maria * Tilburg 13-4-1858, † ald. 8-12-1898 Lid firma André van Spaendonck & Zonen x (1) Tilburg 8-2-1882 Anna Maria Francisca Houben							
xx (2) Tilburg							
VAN SPAENDONCK, Mr. BAREND J. Doctor honoris causa in de economische wetenschap Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw. — x (1) Tilburg 30-10-1923 Maria Mathilda Philippine xx (2) Utrecht 16-7-1940 Elisabeth Strengers, * Utre							

24	25	26	27	28	29	30	31
VERBUNT Augustinus fabrikant * Tilburg 13-1-1746 † Tilburg 30-4-1801 BAESTEN Maria Helena * Tilburg 29-11-1755 † Tilburg 4-6-1820 x Tilburg 16-5-1774	LOMMEELAARS Wouter Josephus brouwer * Bergeijk 18-3-1763 † Bergeijk 23-9-1814 LOMMEELAERS Maria Elisabeth * Bergeijk 11-8-1761 † Bergeijk 19-1-1818 x Bergeijk 21-10-1787	JANSSENS Joannes dagloner * Tilburg 17-12-1755 † Tilburg 25-1-1828 STAPS Maria Theresia * Tilburg 1-12-1753 † Tilburg 25-9-1810 x (1) Tilburg 3-2-1782	MEULDERS Joannes kaardenmaker * Tilburg 26-5-1757 † Tilburg 31-5-1831 PRINSEN Aldegonda * Steensel 12-4-1766 † Tilburg 24-4-1829 x Tilburg 30-4-1786				
12	13	14	15				
VERBUNT, Franciscus Leo- nardus Jacobus bierbrouwer * Tilburg 26-11-1790 † Tilburg 23-1-1867 x Bergeijk 24-11-1816	LOMMEELAARS, Maria Margaretha * Bergeijk 2-8-1788 † Tilburg 28-1-1838	JANSSEN, Jan Baptist koopman en winkelier * Tilburg 1-1-1794 † Tilburg 25-11-1796 x Tilburg 2-5-1825	MEULDERS, Dingena * Tilburg 19-11-1795 † Tilburg 10-11-1848				
6	7						
VERBUNT, Josephus Antonius tabakskerver * Bergeijk 1-11-1822 † Tilburg 24-5-1878 x Tilburg 31-7-1851	JANSSEN, Maria Theresia * Tilburg 19-2-1826 † Tilburg 5-7-1885						
3							
VERBUNT, Renildis Eleonora Maria * Tilburg 27-2-1855 † Tilburg 27-3-1934 16-8-1894							

SEPH MARIA * Tilburg 2-11-1896, † ald. 25-3-1967
i. — Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau.
Commandeur in de Orde van St. Gregorius de Grote.
Limijnau, * Blerick 10-7-1902, † Tilburg 3-5-1938.
6-1-1910.

32. VAN SPAENDONCK, Joannes Antorius
* Tilburg 1-9-1640
† Tilburg 3-2-1723
x Tilburg 29-4-1704	64. Joannes van Spaendonck
65. Adriana Vermeulen
33. COUWENBERGH, Theresia,
* Tilburg 18-1-1721
† Tilburg 27-5-1796	66. Gerardus Couwenbergh
67. Helena van Gorp
34. SUYS, Andries
* Oisterwijk 13-2-1731
† Tilburg 17-10-1786
x Oisterwijk 29-1-1758	68. Cornelis Suys
69. Aldegonda van Iersel
35. VAN DRUNEN, Anna
* Drunen 29-4-1730
† Tilburg 3-3-1777	70. Paulus van Drunen
71. Catharina van Ooyen
36. SWAGEMAKERS, Henricus
* Tilburg 11-12-1718
† Tilburg 8-2-1772
x Tilburg 9-5-1757	72. Joannes Swagemakers
73. Maria Coyen
37. DECKERS, Adriana Maria
* Tilburg 17-10-1731
† Tilburg 22-5-1811	74. Cornelis Deckers
75. Eva Remis
38. SCHENKERS, Cornelis
* Tilburg 9-9-1726
† Tilburg 11-4-1778
x Loon-op-Zand 26-11-1752	76. Cornelis Schenkens
77. Cornelia de Wit
39. VERHAGEN, Maria
* Waalre
† Tilburg 2-11-1796	78. Andries Verhagen
79.
40. JANSSENS, Christiaan
* Tilburg 18-11-1711
† Tilburg 10-6-1757	80. Cornelis Janssens
81. Maria Herman Tielemans
41. BERTENS, Joanna Maria
* Tilburg 11-10-1724
† Tilburg 25-1-1792
xx Tilburg 30-3-1749	82. Joannes Bertens
83. Catharina Roeters
42. STAPS, Adriaan
* Tilburg 11-1-1726
† Tilburg 12-1-1795
x Tilburg 8-10-1752	84. Henricus Staps
85. Maria van Heukelom
43. VAN ERVEN, Antonia
* Tilburg 12-8-1724
† Tilburg 4-7-1793	86. Franciscus van Erven
87. Cornelia Peter Janssen
44. VAN DE POL, Peter
*
†
x Tilburg 5-12-1756	88.
89.
45. MUTSAERS, Adriana
* Tilburg 29-9-1735
† Tilburg 26-6-1770	90. Joannes Mutsaers
91. Helena de Lauw

46. PANIS, Wouter	* Reusel 23-9-1737 † Tilburg 2-12-1824 x Tilburg 24-4-1763	92. Jan Albert Panis 93. Anna Wijnants
47. BRENDERS, Elisabeth	* Goirle 12-6-1738 † Tilburg 9-6-1802	94. Joannes Brenders 95. Maria van Erven
48. VERBUNT, Gerardus	* Tilburg 2-4-1710 † Tilburg 14-5-1760 x Tilburg 7-5-1742	96. Joannes Verbunt 97. Anthonetta Colen
49. VERASSEN, Joanna Maria	* Tilburg 12-6-1719 † Tilburg 24-1-1757	98. Joannes Verassen 99. Joanna Maria Mutsaers
50. BAESTEN, Albertus	* Tilburg 22-3-1710 † Tilburg 19-3-1773 x Loon-op-Zand 3-2-1755	100. Joannes Baesten 101. Helena Couwenberg
51. VERHEYEN, Antonetta Leonora	* Bokhoven 14-8-1735 † Tilburg 28-2-1799	102. Arnoldus Verheyen 103. Godefrida Henrica Clercx
52. LOMMELAERS, Adam	* Bergeijk 12-7-1722 † Bergeijk 22-10-1795 x Bergeijk 26-1-1755	104. Rutgerus Henricus Lommelaers 105. Anna Paulus
53. DE WIT, Maria	* Bergeijk 22-2-1733 † Bergeijk 17-1-1781	106. Walter de Wit 107. Johanna Maria Helsemans
54. LOMMELAERS, Henricus	* † x Bergeijk 26-1-1755	108. 109.
55. BRAECKHUYSEN, Margaretha	* Bergeijk 6-3-1726 † Bergeijk 26-10-1774	110. Walter Braeckhuysen 111. Maria Helsemans
56. JANSSENS, Christiaan	* Tilburg 18-11-1711 † Tilburg 10-6-1757 xx Tilburg 30-3-1749	112. Cornelis Janssens 113. Maria Herman Tielemans
57. BERTENS, Joanna Maria	* Tilburg 11-10-1724 † Tilburg 25-1-1792	114. Joannes Bertens 115. Catharina Roeters
58. STAPS, Adriaan	* Tilburg 11-1-1726 † Tilburg 12-1-1795 x Tilburg 8-10-1752	116. Henricus Staps 117. Maria van Heukelom
59. VAN ERVEN, Antonia	* Tilburg 12-8-1724 † Tilburg 4-7-1793	118. Franciscus van Erven 119. Cornelia Peter Janssen

60. MULDER, Peter	120. Jacobus Aert Mulders
* Bavel 12-3-1722	121. Catharina Schoeninakers
† Tilburg 13-2-1760	
x Tilburg 26-7-1750	
61. ROOSEN, Joanna	122. Andreas Roosen
* Tilburg 24-6-1719	123. Anna Catharina van Esch
† Tilburg 16-2-1782	
62. PRINSSEN, Joannes	124. Everardus Prinssen
* Duizel 9-10-1721	125. Dimpna Bluysens
†	
x Duizel 21-9-1755	
63. PEETERS, Maria	126. Nicolaes Peeters
* Hoogeloon	127.
†	

Aantekeningen bij niet ingevulde namen of data

No. 39. Geboortedatum van MARIA VERHAGEN in Waalre of Valkenswaard NIET gevonden. Bij de doop van haar zoon Joannes Schenkers (28-1-1763 Tb.) heet zij Maria ANDRIES Verhagen. Moedersnaam (no. 79) niet bekend.

No. 44. PETER VAN DE POL, geboren te Best omstr. 1723. Bij zijn trouwen (1756) wordt zijn vader JAN van de Pol genoemd. Peter's eerste zoon 2-10-1757 heet ook Joannes.

Maar..... in het doopboek van Best staat onder 17-1-1724 wel een Peter van de Pol, doch als zoon van PETER van de Pol en Antonia Nicolaes Essens. (N.B. Antonetta Essens is meter bij 2e zoon Wilhelmus 15-9-1759 Tb.).

En het begraafboek te Tilburg noemt 8-11-1791 ook: Peeter PEETERSE v. d. Pol.

No. 63. De doopdatum van Maria (Nicolaes) Peeters in Hoogeloon niet aangetroffen.

No. 54. Welke HENRICUS LOMMELAERS huwt 26-1-1755 Margaretha Braeckhuysen?

A. Henricus Lommelaers, * Bergeijk 28-1-1716. Zoon van Philippus Henrici Lommelaers en Maria Bartholomei Helsemans.
(Susc. Barth. Helsemans en Ida Henrici Lommelaers)

B. Henricus Lommelaers, * Bergeijk 28-10-1716. Zoon van Rogeri Henrici Lommelaers en Anna Adams.
(Susc. Symon Daems (?) en Maria Lommelaers).

No. 26 en 27 zijn (volgens bijlage genealogie-Diepen) VOLLE neef en nicht. Dus vader Adam Lommelaers zou bijv. een broer kunnen zijn van Henricus Lommelaers (B.), waarbij moet worden aangenomen, dat moeder Anna Paulus identiek is met Anna Adams.

Maar..... Henricus Lommelaers en Margaretha Braeckhuysen krijgen als eerste kind een zoon (* 18-8-1756), die PHILIP Bernard heet!

Dus toch A?? Hieromtrent heerst dus onzekerheid.

Samengesteld ten Gemeente-archieve van Tilburg.

HAARLEMSE BRABANDERS

(Vervolg van pag. 48)

- 14-11-1700 Pieter van de Vinne j.g. v. Oirschot x Jaantje Hendrik j.d. v. Haarlem
- 21-11-1700 Dirk Roodakkers j.g. v. Helmond x Jannetje Theunisse j.d. v. Roggel
- 30-1-1701 Mathijs Jans van Strijp wedr v. Strijp x Marijtje Ysaacz wed v. Haarlem
- 6-2-1701 Pieter Janz Royeken j.g. v. Helmond x Catharyna Janz van Stiphout j.d. v. Helmond
- 1-5-1701 Dirk Schagen j.g. v. 's-Bosch x Annetie Hendrikz j.d. v. Drilburg
- 8-5-1701 Jan Hendrickze vander Stroom j.g. v. Helmond x Lena Hendrikz Sterk j.d. v. Goch
- 15-5-1701 Hendrik Cramer j.g. v. Haarlem x Anna van der Velde j.d. v. 's-Bosch
- 26-6-1701 Stoffel Pieterse van Gils wedr v. Breda x Marytje Ingenatie wed v. Haarlem
- 27-11-1701 Hendrik Teunisse Hijlaa wedr v. Someren x Annetie de Graet j.d. v. Nijmegen
- 23-4-1702 Lieve Moerbeek j.g. v. Breda x Catharyna Cornelis j.d. v. Breda
- 23-4-1702 Dirck Jans van der Wall wedr v. Tongelre x Marytje Nobels wed v. Breda
- 23-4-1702 Marcelis Jans van Brussel j.g. v. Helmond x Barber Adriaens j.d. v. Brugge
- 23-4-1702 Philips Pieters van Gael j.g. v. Heeze x Willemijntje Costers j.d. v. Haarlem
- 30-4-1702 Hendrik Croes j.g. v. 's-Bosch x Ytje de Bruyn j.d. v. Haarlem
- 17-12-1702 Evert Counig wedr v. 's-Bosch x Emerentia Cokz wed v. 's-Bosch
- 31-12-1702 Ary Claesse van Moerkerken j.g. v. Haarlem x Pieterneel Jans van Wynakker, j.d. v. Helmond
- 20-1-1703 Willem Corsen Heemskerck wedr v. 's-Bosch x Hillegond Willemisz wed v. Haarlem
- 6-5-1703 Jan Pieterse van Stokkum j.g. v. Helmond x Jannetie Hijnies de Witt j.d. v. Helmond
- 27-5-1703 Gerardus van den Bergen j.g. v. Helmond x Grietie Janz van Roermond, j.d. v. Haarlem
- 27-5-1703 Antony Woutvugt j.g. v. 's-Bosch x Marytie Dominicus wed v. Helmond
- 24-6-1703 Jan Willemze Liebrecht j.g. v. Woensel x Catharina Tomasse van Alphen j.d. v. Tongelre
- 22-7-1703 Adriaen Janse van Dijck wedr v. Oirschot x Catharina Crul wed v. Wilden
- 2-8-1703 Lieve Lieves Moerbeek wedr v. Breda x Grietje Harmens Goed j.d. v. Haarlem

- 14-10-1703 Frans Verbaarne j.g. uit de Meijerij van 's-Bosch x Aeltje Hendrickx wed van de Meijerij van 's-Bosch
- 23-12-1703 Dirk Janse van Dijk j.g. v. Oirschot x Catharyna Jans van Gestel j.d. v. Haarlem
- 2-2-1704 Hendrik van Luytelaer j.g. v. Helmond x Aaltje Tjisse van Roy wed v. Asten
- 2-2-1704 Jan van Rijck wedr v. Helmond x Antje Willems wed v. Haarlem
- 20-4-1704 Pieter Franse van Hoeck j.g. v. Helmond x Catharina Baerens j.d. v. Ottenstein
- 27-4-1704 Willem Gerrits van Helmont wedr v. Zeelst x Magdalena Hoffmans j.d. v. Goch
- 4-5-1704 Gerrit ter Wee j.g. uit Munsterland x Barber de Laure j.d. van de Meijerij van 's-Bosch
- 18-5-1704 Barbel Jans van Hees j.g. v. Giessen-Nieuwkerk x Beatrix Maertens van Dijk j.d. v. Helmond
- 18-5-1704 Jan van der Putten j.g. v. Helmond x Catharijntje Frans j.d. v. Thoor
- 17-8-1704 Hendrick Geritse van Duppen j.g. v. Helmond x Heyltje Marselis j.d. v. Helmond
- 21-10-1704 Marcellis van Dorre j.g. v. Helmond x Alegonda van Aeken j.d. uit de Meijerij van 's-Bosch
- 16-9-1704 Jan Doremaele wedr v. Oirschot x Barbara Veen wed uit de Veenen
- 23-11-1704 Jan Teunisse de Vet j.g. uit de Meijerij van 's-Bosch x Teuntje Mese, j.d. uit de Meijerij van 's-Bosch
- 15-2-1705 Jan de Lauw j.g. uit de Meijerij van 's-Bosch x Hester Willems j.d. v. Helmond
- 2-8-1705 Willem de Roy wedr v. Tongelre x Hendrina Willems j.d. v. Tongelre
- 9-8-1705 Philippus van Es j.g. v. 's-Bosch x Chatarijn van Damme j.d. v. Haarlem
- 23-8-1705 Cornelis Reuverz wedr v. Tongelre x Lysbeth Rijniers j.d. v. Haarlem
- 30-8-1705 Dirck Pieterse j.g. v. Helmond x Margaretha de Groot, j.d. v. Breugel
- 6-9-1705 Simon Willems van Bergen j.g. v. Breugel x Jannetje Dircks wed v. Lisse
- 13-9-1705 Jochem van den Bogaert j.g. v. Helmond x Lysbeth Nujons wed v. Utrecht
- 25-10-1705 Hendrick Lucasze Res (Rel ?) j.g. van de Meijerij van 's-Bosch x Mary Willemz Snoeck j.d. van idem
- 8-11-1705 Jasper Sele j.g. v. Geldrop x Annetje Jans j.d. v. Geldrop
- 29-11-1705 Mathys Baltis van Boesbergen j.g. v. 's-Bosch x Marijtje Jans j.d. v. Haarlem
- 13-12-1705 Wouter Snoeck j.g. v. Tongelre x Sibilla Scholten j.d. v. Munsterland
- 2-1-1706 Reinier Ressen j.g. v. Helmond x Marijtje Govers van Boort j.d. v. Helmond

- 11-4-1706 Claas Hendrik van Hout j.g. v. Eindhoven x Catje Theunis j.d. v. Rotterdam
- 9-5-1706 Jan Janse van Bombay j.g. v. Helmond x Jannetie Pieters j.d. v. Eindhoven
- 16-5-1706 Ariaen Janse van Dijk wedr v. Oirschot x Catharijn Hendrikz Slaggers j.d. v. Munsterland
- 16-5-1706 Barent Harmens j.g. v. Enschede x Marytie Gysbertz van Herpen j.d. v. Helmond
- 23-5-1706 Jan de Groot j.g. v. Haarlem x Lysbeth van Herpen j.d. v. Helmond
- 23-5-1706 Jan van de Beurde j.g. v. Eindhoven x Sybilla Myers j.d. v. Wessel
- 30-5-1706 Jacobus Cemp j.g. v. 's-Bosch x Anna Ryers j.d. v. Amsterdam
- 20-6-1706 Hendrick Jansse Streibos j.g. v. Helmond x Willemyntje van Oorschot j.d. v. Haarlem
- 9-7-1706 Antoni van Langendonck j.g. v. Helmond x Tryntje Veltmans j.d. v. Luik
- 25-7-1706 Jan Heinense de Wit j.g. v. Helmond x Antje Lauwerens Vermoeuten j.d. v. Haarlem
- 1-8-1706 Adriaen Adolfs j.g. v. Helmond x Annetje Jans de Gruyter wed van Helmond
- 22-8-1706 Harmen Dikker j.g. v. Munsterland x Henderick Verspadyck j.d. v. Helmond
- 7-11-1706 Gysbertz Jans van Herpe wedr v. Helmond x Geertruy Jans wed v. Haarlem
- 7-11-1706 Hendrik Andriesse van Waterlaet wedr v. Helmond x Lysbeth Brantz j.c. v. Ophoven
- 6-2-1707 Laurens Bikkes j.g. v. Helmond x Jenneke Carels j.d. v. Haarlem
- 6-2-1707 Jan Snellaert wedr v. Eindhoven x Ariaentje van Ysendoorn j.d. v. Venlo
- 6-3-1707 Govert Col wedr v. de Meijerij van 's-Bosch x Marytje Govers j.d. v. Weert
- 1-5-1707 Lambert Barentse van der Wel j.g. v. Helmond x Cornelia van Noort j.d. v. Haarlem
- 8-5-1707 Bastiaen Hendericks van de Stroom j.g. v. Helmond x Marijtje Henderick Liebrecht j.d. v. Woensel
- 15-5-1707 Hendrik Dekkers j.g. v. Helmond x Marytie Goverts van Boort wed v. Haarlem
- 15-5-1707 Jan Andriesse van de Waterlaet j.g. v. Helmond x Hendrik Geritse de Haen j.d. v. Bennebroek
- 14-8-1707 Bartholomeus van der Mos wedr v. Oisterwijk x Elisabeth Cramer wed v. Haarlem
- 21-8-1707 Jan de Reus j.g. v. 's-Bosch x Jannetie Jacobz j.d. v. Haarlem
- 18-9-1707 Abraham van Coerssel wedr v. Eindhoven x Marytie Cornelis wed v. Utrecht
- 18-9-1707 Adriaen van Gerven wedr v. Eindhoven x Geertruy van den Bergh j.d. v. Hydesheyn (= Hildesheim ?)
- 18-9-1707 Theunis van den Boom wedr v. 's-Bosch x Harnye Janz j.d. v. Kampen

- 23-10-1707 Jan Jacobze van Gerven wedr v. Strijp x Catharina Friso wed v. Boekhout
- 27-11-1707 Gysbertus van Os j.g. v. Eindhoven x Annetje Lourens j.d. v. Zwolle
- 1-1-1708 Abraham van Coerssel j.g. v. Eindhoven x Dyntie Hendrikz j.d. v. Lingen
- 19-1-1708 Symon Govertz van Hapert j.g. v. Woensel x Lysie Govertsz van Boert j.d. v. Haarlem
- 12-2-1708 Pieter Rutte van Diepenbeeck j.g. v. Eindhoven x Antje Cornelis de Mijter wed v. Haarlem
- 19-2-1708 Barent Beeker j.g. v. Munsterland x Lysbeth Boetbergen j.d. v. 's-Bosch
- 9-4-1708 Jan van Wees wedr v. Gestel x Aaltje Hendrikx Verbernen wed v. Dommelen
- 23-4-1708 Thomaas Janszen Vos j.g. v. Helmond x Antje Pieters j.d. v. Harlingen
- 8-5-1708 Albert Lansingh j.g. v. Delft x Jannetje van der Star j.d. v. Helmond
- 3-6-1708 Silvester van Rolaecker j.g. v. Helmond x Catharina van der Elst j.d. v. Heemstede
- 17-6-1708 Michiel Beelkens j.g. v. Helmond x Mary Dirckx j.d. v. Lierop
- 24-6-1708 Hendrik van de Zanden j.g. v. Oelré (= Oerle?) x Marytje de Braak wed v. Stratum
- 22-7-1708 Willem van Ridderinckhof wedr v. Heemstede x Geertrui van Doorn j.d. v. 's-Bosch
- 5-8-1708 Johannes van Heumen j.g. v. Os x Elisabeth van Halle wed v. Rievelaken
- 26-8-1708 Govert Kool wedr v. de Meijerij van 's-Bosch x Geertruyd Gerrijs j.d. v. Velzen
- 11-11-1708 Jan Janse de Gruiter wedr v. Helmond x Marytje Croon j.d. v. Amsterdam
- 11-11-1708 Josep Fiddelaer j.g. v. Weert x Helena Beerens j.d. v. Eersel (= Bierens?)
- 7-4-1709 Jan Loomans wedr v. Someren x Theuntje Jacobs wed v. de Meijerij van 's-Bosch
- 7-4-1709 Willem Janse van Buul j.g. v. Geldrop x Pieterneel Claese Berkel j.d. v. Helmond
- 2-6-1709 Harmen Jans Hijbers j.g. v. Lids in Munsterland x Catharijn Dirckx vander Hijde j.d. v. Eindhoven.
- 28-7-1709 Joost Raese j.g. v. Helmond x Eva Andries j.d. v. Zwolle
- 18-8-1709 Pieter Rase wedr v. Helmond x Marytie Cornelis van Aeste j.d. v. Helmond
- 25-8-1709 Jan Janz Hasselman j.g. v. Haarlem x Maria Dirkz de Smith j.d. v. Gemert
- 15-9-1709 Adriaen van Os j.g. v. Eindhoven x Marytie Janz Bombaje j.d. v. Helmond
- 29-12-1709 Pieter Hoppenbrouwer j.g. v. Aalst x Lysbeth Michiels wed. v. Westerhoven

(wordt vervolgd)

L. G. van Dijk o.s.a.

STICHTING VAN Mr GOORD VAN DIEPENBEEK

door

A. FRENKEN

(Vervolg van pag. 85)

- II. Wilhelmus van Hoeck, onder I d. vermeld, gedoopt 12 sept. 1721, koopman en zilversmid, burgemeester van Helmond 1758-'59 en 1768-'69, stierf 11 sept. 1792. Hij huwde voor schepenen van Helmond 30 jan. 1746 Catharina van Lieshout, enige dochter van Jan Driessen van Lieshout; zij lieten een kind, Adrianus, dopen 29 nov. 1746; moeder en kind stierven binnen een maand. Vervolgens huwde hij 7 juli 1748 Joanna Hendrina Meynders, geb. te Maastricht in 1725, dochter van Henricus¹¹⁾ en Aldegonda van den Brand. Zij woonden te Helmond in de Zwaan aan de markt en hadden deze kinderen:
- a. Adrianus, gedoopt 28 mei 1749, jong gestorven.
 - b. Henricus, geb. 2 nov. 1750¹²⁾ stierf ongehuwd 21 dec. 1835; hij werd op 30 juli 1789 burgemeester, was 1793-'97 H. Geestmeester en werd 1 okt. 1797 door de municipaliteit tot kerkmeester aangesteld; hij woonde in de Zwaan aan de markt.
 - c. Franciscus en Adriana, tweelingen, gedoopt 5 okt. 1752, beiden jong gestorven.
 - d. Adrianus, gedoopt 1 april 1754, jong gestorven.
 - e. Adrianus, gedoopt 31 aug. 1755¹³⁾, student te Venray 1 okt. 1768, te Leuven 1 okt. 1772, priester gewijd 22 dec. 1779, assistent te Meerloo (bij Venray) 1780-'82, daarna te Handel en van af 1785 te Driel, 18 sept. 1786 kapelaan te Boxtel, waar hij stierf 7 juli 1793. In 1787 werd hij om

11) Hendrik Meijnders, geb. te Loon in 't land van Munster, stierf (waarschijnlijk te Deventer) in 1741, na ruim 32 jaar als militair van hogere rang gediend te hebben in 't regiment van kolonel Tilly; hij liet twee kinderen na.

12) Gevormd te Venray 11 juni 1755, nog geen 5 jaar oud (een dochttertje van mr. P. A. de la Court werd in Gemert 7 juli 1765, toen het nog geen 3 jaar oud was, gevormd door de Hoogw. Heer de Grady, suffragaan van Luik).

13) Gevormd te Uden 27 juni 1765.

zijn patriotische activiteit „ten castelyne van den Hove” te 's-Gravenhage gegijzeld en door een commissie van de Raad van Brabant verhoord ¹⁴⁾).

- f. Andreas, die volgt onder III.
- g. Franciscus, gedoopt 23 jan. 1759 ¹⁵⁾ stierf ongehuwd 26 juli 1779.
- h. Catharina, geb. 7 aug. 1760 ¹⁶⁾, stierf ongehuwd 13 okt. 1835.
- i. Thomas, gedoopt 16 jan. 1762 ¹⁷⁾, student te Turnhout 1 okt. 1775, te Leuven 1 okt. 1779, trad in de abdij van Postel 14 mei 1782, geprofest 11 febr. 1787, priester gewijd 23 sept. 1787, cellier in genoemde abdij 1790, daarna lector der theologie aldaar, vluchtte naar Duitsland voor de Fransen, die in 1794 op de abdij vielen, kwam 27 april 1795 bij zijn familie te Helmond, ging weer naar Duitsland, werd 24 febr. 1796 rector van het Agneten-klooster te Emmerik, keerde na de vernietiging van dat klooster in 1812 terug naar zijn familie te Helmond, waar hij 3 febr. 1822 stierf.
- j. Wilhelmus, gedoopt 24 nov. 1763 ¹⁸⁾, student te Gemert 1 okt. 1779, trad in de Orde der Franciscanen te Erkelenz (Duitsland) 19 okt. 1784, geprofest aldaar 1785, studeerde filosofie te Venlo, theologie te St. Truyen, werd daarna priester gewijd, was achtereenvolgens werkzaam te Venray en Venlo, werd 23 nov. 1791 pastoor te Gouda, woonde van af 1828 in Helmond en stierf daar 20 febr. 1831.
- k. Aldegundis, gedoopt 22 febr. 1766 ¹⁹⁾, stierf 28 maart 1839, huwde 12 febr. 1797 met Johannes van Lieshout (zoon van Peter en Joanna Maria Kusters), geb. circa 1764, burgemeester van Helmond in 1797. Hun kinderen waren :
 - 1. Petrus Hubertus van Lieshout, gedoopt 11 dec. 1797, kapelaan te Beek en Donk, stierf 22 juni 1834.
 - 2. Wilhelmus Hubertus, gedoopt 3 jan. 1799, stierf 1836,

14) Dr. M. v. d. HEYDEN, DE DAGERAAD VAN DE EMANCIPATIE DER KATHOLIEKEN (Nijmegen 1947) blz. 81.

15) Gevormd te Uden 28 juni 1765. 16) Gevormd te Uden 20 juni 1765.

17) Gevormd te Venray 6 juni 1769. 18) Gevormd te Venray 6 juni 1769.

19) Gevormd te Venray 22 aug. 1776.

huwde Anna Maria Sanders, welke stierf 13 dec. 1833; zij hadden een zoon, Petrus Hubertus, geb. 5 aug. 1824, die stierf 20 febr. 1859.

3. Franciscus Hubertus, gedoopt 7 febr. 1802, stierf te Helmond 31 maart 1860.

4. Adrianus Hubertus, gedoopt 18 april 1804.

1. Joannes Baptista, gedoopt 23 maart 1769²⁰⁾, werd 1 okt. 1786 student te Venray, 1 okt. 1790 te Leuven, keerde in 1794 terug naar Helmond, waar hij met zijn broer Henricus en zijn zuster Catharina koopmanschap dreef, werd 12 aug. 1797 praeceptor aan de latijnse school te Helmond, student in het seminarie Herlaer 1799²¹⁾, pastoor te Kessel 1801, assistent te Maren 1802, te Deurne 1805, kapelaan te Gemert 30 mei 1809, te Mill 10 juni 1811, pastoor te Vlieden 4 maart 1812, stierf aldaar 23 maart 1844.

III. Andreas van Hoeck, onder II f. vermeld, zilversmid, geb. 3 aug. 1757²²⁾, stierf 12 nov. 1836, huwde 27 febr. 1791 Anna Theresia Olifiers (dochter van Pieter en Maria Swinkels), geb. te Helmond 21 april 1757, stierf aldaar 13 dec. 1834. Zij woonden in Den Leeuw aan de markt en hadden deze kinderen :

a. Maria Wilhelmina, gedoopt 29 febr. 1792, stierf 7 febr. 1832, huwde 2 aug. 1821 met haar achterneef Franciscus van Moorsel (zoon van Franciscus en Dorothea Swinkels), geb. 19 juli 1793, conrector der Latijnse school te Helmond 1813-'18, gepromoveerd tot doctor in de medicijnen te Leiden 18 maart 1820. Hij vestigde zich als geneesheer te Gemert, daarna te Helmond en verdrong onder Aarle-Rixtel in de Zuid-Willemsvaart 25 maart 1830.

b. Wilhelmus, gedoopt 11 juli 1793.

c. Petrus, gedoopt 5 dec. 1794, waarschijnlijk jong gestorven.

d. Henrica Catharina, gedoopt 7 jan. 1796, huwde 30 juni

20) Gevormd te Venray 22 aug. 1776.

21) De Municipaliteit gaf hem 19 sept. 1799 verlof om zijn studie te Herlaer te gaan voortzetten. Tijdens zijn afwezigheid werd een plaatsvervanger aan de Latijnse school te Helmond aangesteld. Nadat van Hoeck als praeceptor der school ontslag had genomen, werd in 1808 een opvolger aangesteld.

22) gevormd te Uden 20 juni 1765.

1831 met Amandus Hubertus van Moorsel (zoon van Franciscus en Dorothea Swinkels), geb. 31 maart 1796, student aan de Latijnse school te Helmond, daarna aan het Groot-Seminarie in Nieuw-Herlaer. Hij volgde in 1818 zijn broer Franciscus op als corrector der Latijnse school te Helmond, nam als zodanig in 1827 zijn ontslag, promoveerde in 1829 te Leiden tot doctor in de medicijnen en stierf te Helmond 24 nov. 1831. Zijn weduwe trad in sept. 1837 in 't klooster der Franciscanessen te Arendonk, waar zij 2 maart 1858 als religieuze stierf.

e. Petronella Huberta, gedoopt te Helmond 21 nov. 1797, stierf te Deurne 16 mei 1863, huwde met Johannes Wilhelmus van den Mortel, geb. te Deurne 30 dec. 1795, stierf aldaar 15 febr. 1863. Zij woonden te Deurne en hadden deze kinderen :

1. Jan Willem v. d. Mortel, geb. 20 okt. 1824, stierf 18 febr. 1843.

2. Helena Huberta, geb. 10 juni 1826, stierf te Helmond 29 april 1875, huwde 28 juli 1851 met Jacobus Hubertus Spoorenberg, geb. te Helmond 25 april 1824, stierf aldaar 23 april 1883. Aan drie van hun kinderen werd de beurs van mr. Goord van Diepenbeek toegewezen.

3. Maria Huberta, geb. 23 nov. 1833, religieuze.

4. Andreas Hubertus, geb. 2 april 1835, candidaat-notaris te Deurne, daarna te Helmond, later burgemeester van Deurne, waar hij 18 nov. 1863 stierf.

f. Wilhelmus Hubertus, gedoopt 14 juli 1799, stierf 17 aug. 1827.

g. Franciscus Hubertus, die volgt onder IV.

IV. Franciscus Hubertus van Hoeck, zo even vermeld, gedoopt 19 sept. 1802, stierf 18 jan. 1870, huwde 17 juni Francisca Verbiest (dochter van Albertus Pieter en Maria Catharina Neelen), geb. te Helmond 6 aug. 1798, stierf aldaar 26 dec. 1878. Hun kinderen waren :

a. Andreas Hubertus van Hoeck, geb. te Helmond 22 juni 1836, burgemeester aldaar, stierf 29 april 1916, huwde Wilhelmina Huberta Swinkels, geb. te Aarle-Rixtel 12 aug. 1844, stierf te Helmond 18 april 1920. Hun kinderen:

1. Francisca Catharina Huberta, geb. 21 april 1877, huwde met P. Jenniskens te Groesbeek.
 2. Catharina Maria Huberta, geb. 31 april 1878.
 3. Huberta Joanna, geb. 22 okt. 1879, huwde H. van Liempt te Gilze.
 4. Elisabeth Maria Huberta, geb. 25 jan. 1882.
 5. Franciscus Petrus Josephus Hubertus, geb. 3 mei 1883, genoot de beurzen gesticht door Goord van Diepenbeek, huwde 12 okt. 1915 Martina de Werd, geboren te Bergen op Zoom 26 april 1894.
 6. Wilhelmina Catharina Huberta, geb. 14 dec. 1884.
- b. Franciscus Albertus Hubertus van Hoeck, geb. te Helmond 23 maart 1838, apotheker, stierf te Helmond 10 maart 1921, huwde 21 nov. 1868 Hubertina Helena Dili-
ana Jonckbloet (dochter van Egidius en Theresia Henrica van Dijck), geb. te Eindhoven 5 mei 1845, stierf te Helmond 18 nov. 1917. Hun kinderen :
1. Theresia Francisca Josephina Huberta, geb. 23 okt. 1871, huwde 16 mei 1893 met Hendrik Piet Antoon Moonen, geb. te Rotterdam 7 juni 1865 en aldaar overleden 15 mei 1922.
 2. Franciscus Egidius Josephus Hubertus, geb. 26 april 1873, studeerde aan het gymnasium te Sittard, trad in de orde der Jezuïeten, priester gewijd 26 aug. 1907. Hij schreef *Schets van de Geschiedenis der Jezuïeten in Nederland* (1940) en verscheiden geschiedkundige artikelen over de Jezuïetenorde.
 3. Francisca Helena Huberta Josephina, geb. 22 april 1876.
 4. Rudolphus Josephus Hubertus, geb. 20 mei 1880.
- c. Petrus Wilhelmus Hubertus, geb. 12 maart 1839, priester gewijd te 's-Hertogenbosch 15 juni 1967, assistent te Casteren 1868, te Haaren 1872, werd 30 sept. van dat jaar kapelaan te Aarle-Rixtel, 18 okt. 1879 te Veldhoven, 18 mei 1885 pastoor te Nederwetten, waar hij 5 maart 1912 stierf. Tijdens zijn studie te Haaren genoot hij de beurzen van mr. Goord van Diepenbeek.
- d. Theresia Gertruda Huberta, geb. te Helmond 13 maart 1843, stierf aldaar ongehuwd 10 april 1916.

COLLEMANS

door

Dr. A. J. Teychiné Stakenburg

Onder de papieren van de Brabantse familie *Pistorius* (*Albers Pistorius*) bevinden zich aantekeningen aangaande het Hervormde geslacht *Collemans*, welke ik hieronder — aangevuld met gegevens uit de archieven — laat volgen.

Het *wapen* is dat van het geslacht *Roelants*: in blauw drie gebladerde korenaren, naast elkaar geplant in een grond van goud. *Helmteken*: een wereldbol in natuurlijke kleur, omgord door een gouden ring, schuin rechts rustend op de *wrong*. *Dek-kleden*: goud en blauw.

Dit wapen werd gevoerd door *Johannes Hendricus Collemans* (generatie IIIa), hoofdman van het zakkendragersgilde te Rotterdam 1754-1780, en komt met dat van andere zakkendragers voor op een schilderij van *Pieter Tiele* uit 1769, dat de *Korenbeurs* aan de *Steiger* aldaar voorstelt.

- I. *Martinus Collemans*, overl. vóór aug. 1718, gehuwd met *Adriana Boone*, doopgetuige te Breda 8 febr. 1715, verkrijgt attestatie van *Gilze* naar *Nieuw Vossemeer* 2 nov. 1721, overl.

Uit dit huwelijk:

1. *Maria Cornelia Collemans*, geb. Brussel circa 1688, lidmaat te *Nieuw-Vossemeer* (op attestatie van *Gilze*) 1712, begr., tr. *Gilze* 22 mei 1718 *Wierik de Wit*, ged. N.H. *Gilze* 20 april 1687, houtkoper te *Nieuw-Vossemeer*, begr., zn. van *Peter Wierken* en *Adriana Robbertsdr. Lips*.
2. *François*, volgt II a;
3. *Carolus*, volgt II b;

- II a. *François Collemans*, geb. Brussel circa 1690, doet belijdenis te *Gilze* 12 jan. 1712, schepen en ontvanger van *Gilze*, tollenaar en ouderling te *Chaam*, begr. *Chaam* 24 aug. 1757, tr. *Gilze* (ondertr. Breda, Grote Kerk 5 mei) 20 mei 1714 *Maria Catharina Roelants*, ged. N.H. Breda 25 mei 1689, begr. *Gilze* 9 nov. 1732, dr. van *Pierre* en *Johanna de La Tour* (uit *Dordrecht*).

Uit dit huwelijk:

1. *Adriana Johanna Collemans*, ged. Breda (Grote Kerk) 8 febr. 1715, overl. Etten 15 jan. 1775, tr. *Gilze* 26 juni

1740 *Hermannus Pistorius*, ged. Sluis 20 nov. 1705, schepen van Gilze, commies van de Landtol en ontvanger te Baarle-Nassau, overl. Baarle-Nassau 10 juli 1755, zn. van Hermannus en Jacomyna Ellieul en wedr. van Appolonia Winkelman(s);

2. *Johannes Hendricus*, volgt III a;
3. *Johanna Hendrina Collemans*, ged. Gilze 12 oct. 1721, overl. Terheijden 21 nov. 1801, begr. Zwaluwe, tr. 1e Chaam 1 oct. 1747 *Hendricus Schuller*, ged. Glarus (Zwitserland) 29 juli 1719, sergeant in een regiment Zwitsers onder Kapt. Planta, later gerechtsbode te Chaam en Terheijden, pachter van 's lands impost op bier, wijn en brandewijn ald., overl. Terheijden 3 nov. 1767, zn van Caspar en Dorothea Hösli; tr. 2e Terheijden 9 jan. 1769 *Leendert Tolenaars*, ged. N.H. Zevenbergen 1 mei 1735, pachter van 's lands impost op gedistilleerd te Zevenbergen en Terheijden, overl. Terheijden 23 jan. 1826, zn van Cornelis (R.K.) en Aaltje Koolhaas. Hij hertr. Johanna Betten.
4. *Martinus Carolus Collemans*, ged. Gilze 1 jan. 1724, commies-collecteur te Chaam 1744, schoolmeester en voorzanger te Gilze, schepen van Gilze, diaken ald.*), begr. Gilze 4 maart 1794, tr. Gilze 25 nov. 1753 *Dingena de Vries*, ged. N.H. Oosterhout 14 april 1726, overl. Gilze 10 nov. 1811, dr. van Dirk en Anna Rijke.

Kind :

François Anthony Collemans, ged. Gilze 6 maart 1763, schepen en ouderling aldaar, begr. Gilze 23 nov. 1794.

5. *Catharina Pieterella Collemans*, ged. Gilze 7 maart 1728, begr. ?, tr. Chaam 20 jan. 1754 *Johannes de Vries*, ged. N.H. Oosterhout 17 maart 1719, tollenaar te Chaam, begr. Chaam 1 okt. 1787, zn. van Dirk en Anna Rijke.

III a. *Johannes Hendricus Collemans*, ged. Gilze 24 mei 1719, poorter van Rotterdam 8 aug. 1741, hoofdman van het zakendragersgilde op de Botersloot ald. 1754-1780, overl. Rotterdam 16 febr. 1800, tr. 1e Rotterdam 17 april 1742 *Cornelia de Kat*, ged. N.H. Rotterdam 9 nov. 1713, begr. ald. 25 juni 1742, dr. van Andries en Neeltje van Schie; tr. 2e Rotterdam 5 mei 1743 *Catharina van Bokkelen*, ged. N.H. Oud-Beyerland 29 jan. 1708, begr. Rotterdam 22 jan. 1779, dr. van Libertus en Willemina van Ruijsen; tr. 3e Rotter-

*) Zijn naam staat vermeld op het avondmaalstel der N.H. Kerk te Chaam.

dam 29 aug. 1779 *Anna Elisabeth Smits*, ged. R.K. Helmond 5 maart 1718, poorteres van Rotterdam 25 juni 1740, overl. Rotterdam 10 dec. 1771, dr. van Peter Danielsz. en Jenneken Dirksdr. Honighmans en wed. van Cornelis Pax; tr. 4e Rotterdam 14 febr. 1792 *Sara Kalf*, ged. N.H. Schoonhoven 25 nov. 1736, overl. Rotterdam 20 okt. 1801, dr. van Hendrik en Pietertje van Houweling en wed. van Cornelis Franken. Uit het tweede huwelijk (6 kinderen jong overleden):

1. *Libertus Colleman*, ged. Rotterdam 13 febr. 1744, zakken-drager, overl. ald. 25 dec. 1781, tr. Rotterdam 22 april 1766 *Machteld Verweij*, ged. N.H. Oudewater 31 aug. 1740, turfstonster, overl. Rotterdam 6 dec. 1812, dr. van Johannes en Anna van der Hee. Zijn twee zoons *Johannes Hendricus* en *François* hebben nageslacht te Rotterdam;
2. *Maria Catharina Collemans*, ged. Rotterdam 3 juni 1745, overl. ald. 28 juni 1824, tr. Rotterdam 22 aug. 1786 *Pieter van Lom*, ged. N.H. Rotterdam 4 aug. 1735, zakkendraager, overl. ald. 15 dec. 1813, zn. van Adam en Sara Uit-regt en wedr. van Neeltje Bakker.

II b. *Carolus Collemans*, geb. Brussel circa 1698, wijnkoper en distillateur op de Botersloot te Rotterdam, poorter ald. 4 febr. 1730, begr. Rotterdam 23 juli 1760, tr. 1e Rotterdam 18 april 1729 *Ida Kemenaar*, ged. N.H. Rotterdam 28 nov. 1697, begr. ald. 14 nov. 1737, dr. van Joris en Ida van Ruijsen; tr. 2e Rotterdam 23 okt. 1740 *Jacomyna van Pausé*, ged. N.H. Rotterdam 22 maart 1699, begr. ald. 26 nov. 1760, dr. van Zacharias en Johanna van Raay.

Uit het eerste huwelijk :

1. *Adriana Collemans*, ged. Rotterdam 23 april 1730, begr. ald. 19 dec. 1733;
2. *Ammerentia Collemans*, ged. Rotterdam 6 maart 1732, overl. ald. 1 aug. 1800, tr. Rotterdam 26 april 1761 *Hendrik van Hoesen*, geb. Simonshaven, poorter van Rotterdam 20 juni 1760, koopman ald., begr. Rotterdam 29 aug. 1780;
3. *Ida Collemans*, ged. Rotterdam 7 febr. 1734, begr. ald. 2 juni 1788, tr. Rotterdam 1 aug. 1754 *Andries van Dui-veland*, ged. Rotterdam 27 mei 1725, Mr Tingieter, overl. ald. 2 maart 1793, zn. van Hendrik en Johanna van Veen;
4. *Johanna Adriana Collemans*, ged. Rotterdam 6 sept. 1736, overl. jong;
5. *Martinus Collemans*, ged. Rotterdam 13 oct. 1737, begr. ald. 20 juni 1741.

TYBOSCH

door

B. DE ROY VAN ZUIDEWIJN

1. Arnoldus Tybosch Joostz. x Maria van Diepenbeeck, dochter van Roelof Jansz. van Diepenbeeck en Mayken, gedoopt te 's Hertogenbosch in de St. Jacobskerk 20 April 1620.

Arnoldus Tybosch en Maria van Diepenbeeck huwen 17 Januari 1644 te 's Hertogenbosch. Arnoldus Tybosch sterft aldaar 19 October 1658, zijn vrouw overlijdt 11 Augustus 1712.

Uit dit huwelijk :

- a. Roelof, volgt sub 2.
 - b. Petrus Tybosch, priester, pastoor van de St. Jacobskerk te 's Hertogenbosch 1688, † Dordrecht 3 Januari 1715.
 - c. Catharina Tybosch x Johan Gast.
 - d. Maria Tybosch, huwt 18 Augustus 1685 te 's Hertogenbosch Gerard Notelaers zoon van Jan Notelaers en Anna Febry rentmeester der heerlijkheden Boxtel en Liempde. Hij sterft te Boxtel April 1722. Maria Tybosch overlijdt te 's Hertogenbosch 2 September 1741. Zij maakt een uitvoerig testament.
2. Roelof Tybosch, koopman in wijnen en regent van Renier van Arkel te 's Hertogenbosch, gedoopt in de St. Jacobskerk aldaar 3 September 1653. Hij overlijdt te 's Hertogenbosch 22 Juli 1720 na op 9 December 1718 zijn testament te hebben gemaakt ten overstaan van notaris Th. van Asten te 's Hertogenbosch.

Roelof Tybosch trouwt te 's Hertogenbosch 14 Juni 1676 Barbara van Wolfswinckel, dochter van Jan Jansz. van Wolfswinckel en Beatrix Michaelsdr. van den Ancker. Zij wordt 29 Maart 1655 te 's Hertogenbosch gedoopt in de St. Jacobskerk en overlijdt aldaar 7 Juli 1693.

Roelof Tybosch woont te 's Hertogenbosch in de Hinthamerstraat in het huis genaamd : de drie zwarte mollen. Den 18e Juli 1691 koopt hij een kasteeltje te Middegaal onder Veghel. Uit zijn huwelijk worden de navolgende kinderen geboren :

- a. Catharina Johanna Tybosch, gedoopt te 's Hertogenbosch in de St. Jacobskerk 13 October 1679. Zij overlijdt aldaar 19 Augustus 1712. Zij huwt op het kasteel van Heeswijk 21 December 1701 Johan van Niel, gedoopt te 's Hertogenbosch in de St. Janskerk 21 Juli 1667, zoon van Joannes

van Niel en Maria van Nieuhoff en weduwnaar van Anna Maria Hassinck.

Hun huwelijkse voorwaarden werden 7 December 1701 op-
gemaakt ten overstaan van notaris Hendrik de Bye te 's-
Hertogenbosch.

b. Arnoldus Tybosch, gedoopt te 's Hertogenbosch in de St. Jacobskerk 9 September 1681, † aldaar 5 Augustus 1715. Hij ondertrouwt te 's Hertogenbosch 16 Mei 1710 Cornelia van de Graft, gedoopt aldaar in de St. Janskerk 27 April 1687, dochter van Hermanus van de Graft en Johanna van Gemert.

c. Beatrix Angela Tybosch, gedoopt te 's Hertogenbosch 19 Mei 1687 in de St. Jacobskerk, overlijdt aldaar 30 April 1760 en wordt in de St. Janskerk begraven. Zij ondertrouwt te 's Hertogenbosch 5 September 1716 Willem Joseph van Engelen 23 Mei 1690, zoon van Lucas Willemsz van Engelen en Johanna Potey. Hij overlijdt te 's Hertogenbosch 19 Mei 1770 en wordt in de St. Janskerk begraven.

Hij is regent van Reinier van Arckel te 's Hertogenbosch.

d. Johan Francois Tybosch, volgt onder 3.

3. Johan Francois Tybosch gedoopt te 's Hertogenbosch 10 October 1691, † Boxtel Februari 1750. Hij is rentmeester van de domeinen der Baronie van Boxtel. Als zodanig woont hij op het kasteel van Stapelen te Boxtel. Hij is ook lid der Illustre Lieve Vrouwe Broederschap.

Hij huwt te Oerle 10 September 1719 Lamberdina Maria van Ravesteyn, gedoopt te 's Hertogenbosch dochter van Andries van Ravesteyn en Catharina van Geffen.

Zij overlijdt te 's Hertogenbosch en 28 April 1760 te Boxtel begraven.

Uit dit huwelijk :

a. Rudolphus Gerardus Tybosch, gedoopt te Boxtel 21 Juli 1724 † 1731.

b. mr. Arnoldus Wilhelmus Tybosch, gedoopt te Boxtel 28 Februari 1727, † te Boxtel 2 December 1794.

Hij is rentmeester van de domeinen der Baronie van Boxtel. Hij huwt Francisca Jacoba Charlier.

c. Barbara Maria Elizabeth Tybosch, gedoopt te Boxtel 13 Maart 1722.

d. Andreas Rudolf Tybosch.

e. Maria Anna Tybosch, gedoopt te Boxtel 12 September 1732 † Turnhout 6 December 1779. Zij is gehuwd met mr Melchior Lambertus van Gorkum advocaat te Mechelen.

NOGMAALS TEGENBOSCH

FAMILIE TEGENBOSCH (B.L. XV, 129) — De navolgende akten uit Zeelst leveren enkele belangrijke aanvullingen op inzake de oudste generaties van deze familie :

Schepentrouwboek Veldhoven, Zeelst & Blaarthem (Inv. nr. 5 Veldh.): Op 11 mei 1664 (fol. 10v.) trouwden : „Jan Servaessen J. M. van Strijp” en „Luytken jonge dochter van Marten Michielsens de Biese van Zeelst” „met consent van henne moeder vermits de vaders doot zijn”.

In de doopboeken van Zeelst & Meerveldhoven vinden we de doop van een drietal dochters : 4-10-1666 (film op R.A. 's-Bosch) „Martina filia Joannis facens et Luytgarda Martens” te Zeelst; 26-3-1672 „Barbara filia Joannis fasen et Luijtgard martens”; 7-2-1675 „Anna” doopgetuige o.a. „dingen fasen” (de grootmoeder !) (Doopboek Z & M 1667-1699 Inv. nr. 14 Veldh.).

Scheiding en deling dd. 11 november 1690 (Inv. nr. Veldhoven R-16, fol. 62v.): Kinderen van „Jan Serfaessen tegenbosch verweckt bij Luytgarde de biese te weten servaes janssen Ende maertijen janssen met niclaes servaessen tegenbos haere geassisteerde momber jn desen” o.a. een rente gekomen van „wijlle servaes jans ende dinpa niclaes haere grootvader Ende grootmoeder”.

Scheiding en deling dd 20 november 1711 (Inv. nr. Veldhoven R-171, fol. 191): Na dood van hun moeder, tussen de kinderen van „wijlen Johan Cervaessen tegenbos namelijk Servaes Janssen tegenbosch ende martijn Janssen tegenbos.”

Uit het bovenstaande blijkt het volgende :

Jan Servaessen Tegenbos(ch) (III) moet dus ca. 1640 geboren zijn. Hij overleed in (of kort voor) 1690.

Zijn vrouw (N.N.) is dus Luytken Marten Michielsens de Biese. Zij overleed voor of in 1711.

Hun (minstens 3) dochters moeten jong overleden zijn.

Hun zoons (waarvan doopakten niet gevonden) zijn *Servaes* en *Martijn* en dus niet Peter, Marten en Jan de jonge. Genoemde *Peter* (Janszoon) past — mede gezien de geconstrueerde geboortejaren — beter in het geheel als 3e zoon van de stamvader (Jan I). Deze laatste is aldus terugrekenend dan ook niet omstreeks 1550, doch tussen 1580 en 1590 geboren en zijn (3 ?) zoons *Servaes* († voor 1664 !), *Wouter* en *Peter* aldus ca 1610.

Deventer.

J. A. M. P. Biesen.

HAARLEMSE BRABANDERS

(Vervolg van pag. 96)

- 2-3-1710 Jan Janse van Bonbay wedr v. Helmond x Jannetje Jooste Kit-
telaer j.d. v. Amsterdam
- 15-6-1710 Govert Roeffs j.g. v. Helmond x Marytje Pieters j.d. v. Haarlem
- 3-8-1710 Govert van Roy j.g. v. Woensel x Tryntje Hendriks wed v. Over-
veen
- 7-9-1710 Jacob Gysbert Herpen j.g. v. Helmond x Marytje Janse j.d. v.
Haarlem
- 23-11-1710 Abraham van Coesel (= Coerssel) wedr v. Eindhoven x Catha-
ryn Joosten j.d. v. Aele in Westphalen
- 11-1-1711 Gerrit vanden Bergh wedr v. Helmond x Marytje Bruijnink wed
v. Vrede
- 14-6-1711 Pieter Wicke wedr v. Eindhoven x Machtelt Claas j.d. v. Stippent
(= Stiphout)
- 2-8-1711 Jan Janssen van Spangien j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x
Catharina Janssen j.d. v. Haarlem
- 1-11-1711 Jan Post wedr v. 's-Bosch x Helena Andries j.d. v. Weert
- 24-1-1712 Pieter Pieterse van Bergen j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x
Marij Jans van Heeswijck, idem
- 24-4-1712 Jan Pieterse van Harre j.g. v. Gemert x Marrytie Jans j.d. v.
Haarlem
- 8-5-1712 Ruth Deckers j.g. v. Helmond x Annetje Terwee j.d. van 't Loo
in Munsterland
- 15-5-1712 Peeter de Nijs j.g. v. Woensel x Marytje Willems j.d. v. Haarlem
- 26-6-1712 Paulus van der Veen wedr v. Helmond x Aaltje Egels j.d. v.
Helmond
- 12-2-1713 Jasper van Mol wedr v. Kortrijk x Marytje van Hoeken wed v.
Helmond
- 30-4-1713 Albert Pieterze wedr v. Antwerpen x Catharina van Beurden j.d.
v. Breda
- 17-9-1713 Gerrit Foppe van der Laen j.g. v. Haarlem x Jannetje Maartens
van der Starr j.d. v. Helmond
- 21-1-1714 Michiel Thomasze Uginas wedr v. Helmond x Lysbeth Matthijsz
j.d. v. Engelen
- 17-6-1714 Jan Maartenze vander Sterre j.g. v. Helmond x Geertruy Pieters
j.d. v. Haarlem
- 17-6-1714 Willem Jansen Hooghbraken j.g. v. Woensel x Neeltje van Snel-
derwaart wed v. Valkenburg
- 16-9-1714 Willem van Kessel j.g. v. 's-Bosch x Pieterneel Vondelmans j.d.
v. Gelderland
- 30-9-1714 Antoni de Nijs j.g. v. Helmond x Marytje Corstiaense j.d. v.
Haarlem
- 18-11-1714 Pieter van Dommelen j.g. v. Helmond x Tryntie Dirks j.d. v.
Geuns
- 30-12-1714 Harmen Wessels j.g. v. Astrop x Bregje Pieters van der Ham j.d.
's-Bosch

- 3-3-1715 Thomas Jacobse van den Bosch j.g. v. Hintham x Katryn Koesenhof wed v. Haarlem
- 3-3-1715 Antony de Lauw j.g. v. Eindhoven x Hendriekje Corstiaans j.d. v. Haarlem
- 5-5-1715 Hendrik Verschouwte wedr v. Gemert x Marytie van Schaten j.d. v. Almelo
- 7-7-1715 Hendrick Geverse Bek j.g. v. Helmond x Lysbeth Pieters Muysjes j.d. v. Haarlem
- 21-7-1715 Jacob Philipse wedr v. Maastricht x Marytje Dircks Smit wed uit de Meijerij van 's-Bosch
- 13-9-1715 Karel de Blaker j.g. v. Haarlem x Mary Jans van Heeswijck wed uit de Meijerij van 's-Bosch
- 20-10-1715 Philippus van Es wedr v. 's-Bosch x Marytje Nierop j.d. v. Leiden
- 29-11-1715 Albert Verhagen j.g. v. 's-Bosch x Lysbeth Harmense j.d. v. Haarlem
- 23-2-1716 Jan Janse van Spangien wedr v. Tongelre (zie 2-8-1711) x Antje Arents j.d. v. Haarlem
- 27-2-1716 Willem Prenger (Koetsier) j.g. v. den Ham x Magteld van Campenhoudt j.d. v. Utrecht
- 3-5-1716 Dirck Pieters Baakx wedr v. Helmond x Jesyntje Joosten j.d. v. Helmond
- 3-5-1716 Aelbert Groothuis j.g. v. Nieuwkerk x Catharina vanden Stelle j.d. v. Helmond
- 3-5-1716 Michiel Liebergen j.g. v. 's-Bosch x Dina Schot j.d. v. Zwolle
- 10-5-1716 Johannes Stigtermans j.g. v. Zwolle x Willemijntje Schilderman j.d. v. 's-Bosch
- 16-8-1716 Jan Lemsens wedr v. Delden x Catharina van Dijk j.d. v. Helmond
- 16-8-1716 Jan Tomas Vrients j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Marytje Pieters j.d. v. Haarlem
- 23-8-1716 Pieter Willemse van Amstel wedr v. Eindhoven x Lysbeth Stevense wed v. Utrecht
- 8-11-1716 Johannes Wilhelmus Steens j.g. v. 's-Bosch x Catharina Stoffels van Geels, j.d. v. Haarlem
- 14-3-1717 Joost Jacobs Wysscherwer wedr v. Bergen op Zoom x Saartje Matthaeus j.d. v. Alkmaar
- 16-5-1717 Harmanus van Santen j.g. v. Haarlem x Grietje Comans wed v. 's-Bosch
- 16-5-1717 Jan Gysberts vanden Reek j.g. v. Helmond x Willemijntje Goverts j.d. v. Haarlem
- 5-9-1717 Gerardus van Wusterhout j.g. v. 's-Bosch x Jannetje Nieuwenhuys j.d. v. Giessen
- 12-9-1717 Hendrik Waardeman wedr v. Goch x Marytje Verheyden wed v. Helmond
- 19-9-1717 Stoffel Pietersz van Gins wedr v. Breda x Marytje Jans wed v. Haarlem
- 26-9-1717 Jacob Goverts van Waterlaet wedr v. Helmond x Lysbet Joosten Sluyter j.d. v. Keulen
- 28-11-1717 Hendrik Jansz Strebos wedr v. Helmond x Belitje Dirks j.d. v. Haarlem

- 18-4-1718 Pieter Wolfs j.g. v. 's-Bosch x Josijntje Molier j.d. v. Haarlem
- 29-5-1718 Hendrik Mansvelt j.g. v. 's-Bosch x Tryntje Koy wed v. Haarlem
- 5-6-1718 Anthonye van Gerner j.g. v. 's-Bosch x Catharina Jansz van Scharpenseel wed v. Haarlem
- 3-7-1718 Arnoldus van Giesen j.g. v. Sprangh x Aaltje Stam j.d. v. Tiel
- 24-7-1718 Anthonye van Wout-Vlugt wedr v. 's-Bosch x Anna van Holbeeck, j.d. v. Hasselt
- 21-8-1718 Jan Janse van Os wedr v. de Meijerij van 's-Bosch x Gysje Bouwman wed v. Grol
- 13-11-1718 Matthewes van Gerven j.g. v. Helmond x Tryntie Willems j.d. v. Haarlem
- 1-1-1719 Johannes Willemse Steens wedr v. 's-Bosch x Eltje Hendriks Reuvers uit het graafschap van der Lip
- 8-1-1719 Robertus Mansvelt j.g. v. 's-Bosch x Cornelia van Stiphout j.d. v. Haarlem
- 15-1-1719 Jan vander Stroom wedr v. Helmond x Lysbet Harkins j.d. v. Vrede
- 15-1-1719 Pieter van der Loo wedr v. 's-Bosch x Elisabet Ariaense j.d. v. Stiphout
- 26-3-1719 Jan Rutte van Grinsven jg. v. 's-Bosch x Aaltje Hendriks j.d. v. Mis
- 19-5-1719 Hubertus van Inkhuisen j.g. v. 's-Bosch x Mechelina Pijls j.d. v. Valkenburg
- 28-5-1719 Pieter Jansz de Wael wedr v. Helmond x Heyltje Dirksz van Aalst wed v. Helmond
- 16-7-1719 Leendert Harmensz Manders wedr v. de Meijerij van 's-Bosch x Helena Elsbosch j.d. v. Haarlem
- 6-8-1719 Jan van Stiphout j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Jannetje Stammers j.d. v. Haarlem
- 11-2-1720 Huybert van Enkhuisen wedr v. 's-Bosch x Marytje Beda, j.d. v. Haarlem
- 31-3-1720 Anthonye Claasz Dekker j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Teuntje Hendriks van Houten j.d. v. Haarlem
- 14-4-1720 Hendrik Verschout wedr v. Waart x Neeltje Jansz Calis wed v. Noordwijk
- 21-4-1720 Adriaen Hendriksz Sterk wedr v. Helmond x Jannetje Joosten wed v. Heereweert
- 28-4-1720 Govert Koolen wedr v. Waart x Lysbeth Gerritsz j.d. v. Ankelum
- 19-5-1720 Willem Pietersz wedr v. Helmond x Marytje van Gerven j.d. v. Helmond
- 16-6-1720 Poulus Jansz vander Venne wedr v. Helmond x Jannetje Gerritsz vander Mey j.d. v. Haarlem
- 11-8-1720 Govert Willemsz van Immen wedr v. Veldhoven x Jannetje Jurriaansz Blom wed v. Haarlem
- 13-10-1720 Gerrit Bekx j.g. v. Helmond x Heyltie Willems van Toor j.d. v. Haarlem
- 27-10-1720 Jan Timmermans j.g. v. 's-Bosch x Antje Philips van der Winde j.d. v. Haarlem
- 12-1-1721 Pieter Janse wedr v. Haarlem x Marytie Beckx wed v. Bakel

- 4-5-1721 Dirk Willemsen van Aal j.g. v. Helmond x Pietronella Gevertse van Boort j.d. v. Haarlem
- 20-7-1721 Jan van de Broeken j.g. v. Helmond x Marytie Joosten j.d. v. Haarlem
- 1-9-1721 Steven Janse j.g. v. Vrijkenhorst x Janneke van Harpen wed. v. Helmond
- 26-10-1721 Jan Huybertse van den Bergh wedr. v. 's-Bosch x Marytie Jacobse j.d. v. Heemstede
- 11-1-1722 Maerten Jacobse Sonneveld j.g. v. Haarlem x Marytie van Heeswijk wed. v. de Meijerij van 's-Bosch
- 18-1-1722 Jan vande Stroom wedr. v. Helmond x Antie Simons wed. v. Overveen
- 8-2-1722 Jan Kraey wedr. v. Helmond x Tryntie Hendrikse j.d. uit Munsterland
- 6-4-1722 Pieter Gerritse van Unnen wedr. v. de Meijerij van 's-Bosch x Geertruy Jacobs wed. van Haarlem
- 12-4-1722 Anthoni Jonkers j.g. v. 's-Bosch x Henderijntje Pieters j.d. v. Haarlem
- 19-4-1722 Cornelis van Lip j.g. v. 's-Bosch x Marytie de Jongh j.d. v. Haarlem
- 3-5-1722 Jan Verstraten wedr. v. Haarlem x Catie de Haen wed. v. Eindhoven
- 24-5-1722 Arnoldus Smits wedr. v. Helmond x Maycke Lowijse wed. v. Haarlem
- 24-5-1722 Gerrit van de Giessen j.g. v. Sprangh x Swaentje Verbeek j.d. v. Haarlem
- 24-5-1722 Jan Janse wedr. v. Haarlem x Jannetie Maertens vande Star wed. v. Helmond
- 1-11-1722 Hendrik Gellinckx van de Voort j.g. v. 's-Bosch x Allegonda Janse j.d. v. de Meijerij van 's-Bosch
- 1-11-1722 Hendrik Jacobse Batenburg j.g. v. Helmond x Tryntje Clasen van AATELE wed. v. Haarlem
- 28-4-1723 Hendrik van Son j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Magdalena Kroon j.d. v. Haarlem
- 9-5-1723 Adriaan Lambertse Timmermans j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Jannetie Goverts van Dorene wed. v. 's-Bosch
- 30-5-1723 Michiel van Luyck j.g. v. Helmond x Marytie Pieters j.d. v. Haarlem
- 6-6-1723 Marcus Bouchee j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Cornelia Roessier j.d. v. Haarlem
- 27-6-1723 Johannis van Hees j.g. v. 's-Bosch x Lysbeth Verbeek j.d. v. Haarlem
- 4-7-1723 Govert Koolen wedr. v. Waerdt x Tryntje Andries j.d. v. Haarlem
- 11-7-1723 Willem Gevertse van Lierop j.g. v. Helmond x Petronella Pieters van Miers j.d. v. Balkom
- 15-8-1723 Joost Janse van de Elst wedr. v. de Meijerij van 's-Bosch x Aeltje Jans Winkmans j.d. v. Workum

p. L. G. van Dijk o.s.a.

(Wordt vervolgd)

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.
Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Nieuwe vragen

CORES-VERTHOLEN. — Elisabeth Cores wordt in Breda gedoopt 13-12-1742 als dochter van Michiel en Elisabeth Vertholen. Is over dit echtpaar, en over hun voorgeslacht iets bekend?

Haren (Gron.).

Prof. Dr TH. HART DE RUYTER.

BECK. — JAN BECK, stamvader van de Helmondse tak der familie Beck (een tweede-naamvalsform van Beck), wordt reeds in 1474 vermeld als „dienaar sHeeren van Helmont" en werd anno 1475 in het poortersboek van de stad Helmond ingeschreven (Br. L., XII, 65).

Jan Beck blijkt aldus nog vóór 1475 in dienst te zijn getreden bij de Cor-tenbach's, de Heren van Helmond, die evenals hijzelf oorspronkelijk uit het Land van Valkenburg stamden. Jan Beck is opgeklommen tot schout van de heerlijkheid Helmond (1483-ca. 1517) en trouwde er driemaal: 1. MARGRIET SWEERTS, dochter van Dirck die Weder Willemszoon en Margriet van Eyck Willemsdochter; 2. YDA, dochter van GIJSBERT COELBERTS; 3. LYSBETH, dochter van DIRCK JANS VAN DER HEYDEN of VERHEIDEN (Vgl. Jac. J. M. Heeren, De oudste Helmondse Beck'en. De Navorscher, jrg. 93, blz. 73 e.v.).

Jan Beck, die uiterlijk in 1517 te Helmond overleed, moet ca. 1450 geboren zijn in het Land van Valkenburg. Op deze herkomst duidt reeds zijn zegel (1495) met als familiewapen het slangenkopkruis (een streekwapen). Hij wordt in 1517 „wijlen Jan Jansz. Beck" genoemd, zodat zijn VADER eveneens een Jan Beck geweest zal zijn, zoals ook beweerd wordt in verschillende stambomen, welke bovendien als zijn MOEDER een Johanna van Merode aanduiden.

In zijn „Geschichte der Familie Merode" (Prag 1877) vermeldt E. Richardson op p. 63 het huwelijk in 1438 van JOHAN BECK, ridder, met JOHANNA VAN MERODE, erfdochter te Oirsbeek. Richardson noemt haar aldaar als dochter van Willern van Merode-Schlossberg en Sophia van de Weyer, die in 1415 o.a. goederen te Oirsbeek ten huwelijk bracht.

Gezocht wordt naar authentieke bewijsstukken betreffende de OUDERS van de Helmondse stamvader JAN BECK (ca. 1450-1517) i.v.m. de SCHAKEL met het LAND VAN VALKENBURG (Oirsbeek, Brunssum enz.; vgl. Jos Habets, De Leenen van Valkenburg. Maastricht 1884).

Hilvarenbeek, Herlaerstraat 41.

J. A. J. BECK.

DE TILBURGSE GESLACHTEN VAN DIJK EN HENSEN

door

JOS. VAN DIJK

In het hertogelijk cijsboek van 1340 worden onder het hoofd Tilburg genoemd: *Ghene Bey, dictus Rufus*, alsmede *Segerus soen Gherit Bey, dictus Rufus*.

Langzamerhand is door Ferd. Smulders in vorige jaargangen van dit tijdschrift wel voldoende aangetoond dat Geen en Gerit jongensnamen zijn welke door elkander gebruikt worden.

Rufus wijst op een rossige haarkleur. In de oudste schepenprotocollen van Oisterwijk treft men nog personen aan, welke worden aangeduid met de uiterlijke verschijning van hun overgrootvader, rode-Gerit.

Daar deze rode-Gerit in 1340 reeds een, denkelijk mondige zoon heeft, kan zijn geboortedatum wel voor of omtrent 1300 worden gesteld.

Het hertogelijk cijsboek van 1380 vermeldt onder Tilburg alleen nog afstammelingen van rode Gerit. Diens overlijden zal derhalve tussen 1340 en 1380 hebben plaatsgevonden.

Rode-Gerit woonde te Tilburg, toenmaals nog Westtilburg geheten, aan het Creyvenne — het tegenwoordige Kraaiven — in des-Royenhoeve, gelegen aan het einde van de Postelstraat.

- I. Ghene Bey, alias Rode-Gerit.
 1. Gerit rode-Geritssoen, volgt onder II.
 2. Peter rode-Geritssoen, genoemd in het hertogelijk cijsboek van 1380;
 3. Zeger Bey.
- II. Gerit rode-Geritssoen, wordt genoemd in het hertogelijk cijsboek van 1380, alsmede in de oudste schepenprotocollen van Oisterwijk, welke beginnen met het jaar 1418. Zijn vrouw heet Elisabeth Nuwen.

Zijn kinderen zijn:

 1. Wouter, volgt onder III;
 2. Embrecht;
 3. Bartelomeeus, trouwt voor 1422 Agnees, dochter van Wouter die Beer;
 4. Gerit;
 5. Marij, trouwt met Jan Wouter 'sBeren;

III. Wouter rode-Geritssoen, welke trouwt met een zekere Aleydt, heeft de volgende kinderen :

1. Claus Wouter rode-Geritssoen, woont onder Tilburg aan Horevoirt (de streek rechts aan het Lijsheike, wanneer men begint bij het huidige Julianapark); hij trouwt Aleydt Jan Corts Bonte en heeft de volgende kinderen :
 - a. Michiel;
 - b. Jan, geheyten die Beer;
 - c. Wouter, trouwt met Marie, dochter Wouter Robreghts;
2. Embrecht, wonend op Broekhoven, onder Tilburg;
3. Lambert, trouwt Elisabeth, dochter Wouter Huben van Goirle;
4. Gherit, volgt onder IV;
5. Jan, trouwt Kathelij, dochter van Reynier van Broeckhoven.

IV. Gherit Wouter rode-Geritssoen, wonend te Tilburg aan het Creyvenne, trouwt Geertrui, dochter van Jan Corts Bonte. Hij heeft de volgende kinderen :

1. Jan, volgt onder V;
2. Gheertruid;
3. Wouter Gerit Wouters, trouwt Jenneken, dochter Wouter Beyen en heeft als kinderen :
 - a. Peter;
 - b. Matheus;
 - c. Geertruid;
 - d. Gerit;
 - e. Jan;
 - f. Aleijdt;Wouter hertrouwt met Aleydt, dochter van Herman Herman 's Dekens.
4. Aert;
5. Peter, trouwt Geertruid, dochter Peter Adriaen Sterts;
6. Henrick;
7. Gerit;
8. Willem.

V. Jan Gerit Wouters, overleden vóór 1527, trouwt voor 1499 Lijsbeth, dochter van Aert cort-Daneels, overleden vóór 1532. Hun kinderen zijn :

1. Peter;
 2. Cornelia trouwt met Peter Jan die Wijse;
 3. Marten, volgt onder VI;
 4. Aert, trouwt Lijsbeth, dochter van Jan Leyten;
 5. Aleijdt;
 6. Jenneken, trouwt met Peter Willem 's Beren en hertrouwt met Jan Daniel Driessen, uit Waalwijk.
- VI. Marten Jan Gerits, overleden vóór 1550, trouwt Peterken, dochter Lambrecht Goyaerts bij een zekere Heilwich, overleden vóór 1545. Zij hebben als kinderen :
1. Jan de oude trouwt Marij dochter van Jan Laureys Eelkens;
 2. Goyaert, volgt onder VII A;
 3. Jan de jonge, volgt onder VII B;
 4. Adriaen;
 5. Anna, trouwt met Cornelis Wouter Cornelis;
 6. Barbara, trouwt met Barthelomeeus Jan Meeus Maes;
 7. Heilwich, trouwt met Peter Willem Peters.
- Marten Jan Ghenen woont evenals zijn vader aan het Creyenvenne. Hij bezit grond in de Schijf en aan de Hoeven, alsmede een weide bij de Pijlijzerhoeve.
- VII A. Goyaert Marten Jan Ghenen, overleden vóór 1594, trouwt 1e Claesken, dochter van Claes Thomas Goossens bij Digna, dochter van Adriaen Eelkens, en 2e Cathelijn, natuurlijke dochter van Cornelis Cornelis Wouters om-trent 1559.
- Kinderen uit het eerste huwelijk zijn :
1. Marten;
 2. Jenneken, trouwt met Willem Jan Vermeë;
 3. Peter, trouwt Marij, dochter Joris Cornelis Meeus Otten;
 4. Adriaen;
 5. Anna, trouwt met Jan Adriaen Janssoen;
 6. Cornelia;
- Kinderen uit het tweede huwelijk zijn :
7. Jan;
 8. Thomas;
 9. Cornelis, volgt onder VIII C;

10. Joost, trouwt Lijsbeth, dochter van Wijtman Jans de Groot, weduwe van Jan Mathijs van Gorp;
 11. Maria;
 12. Lucia, trouwt met Peter Adriaen Peter Gijzen.
In 1550 woont Goyaert Marten Jan Ghenen nog aan het Creyenvenne, maar in 1575, tesamen met zijn broeder Jan, aan de Hoeven.
- VII B. Jan Marten Jan Ghenen, trouwt Barbara, dochter Jan Gherits. Zij hebben de volgende kinderen :
1. Marten, volgt onder VIII A;
 2. Adriaen, trouwt Digna, dochter van Henrick Adriaen Mutsaerts;
 3. Jan, trouwt 1e Cornelia, dochter van Jan Snellaert Janssoen; en 2e Willemken, dochter van Huybert Denis Leyten;
 4. Peterken, trouwt met Jan Peter Huybert Smitten;
 5. Catharina, trouwt met Adriaen Adam Cornelis Symons;
 6. Jenneken, trouwt met Jan Jan Reyner Gerits;
 7. Gherit, volgt onder VIII B;
- VIII A. Marten Jan Marten Janssen, trouwt Willemken, dochter van Denijs Henrick Wouters de Bont. Hun kinderen zijn :
1. Denijs, trouwt Mari, dochter van Jan Corstiaen Jan Denijs Meynaerts;
 2. Jan, trouwt te Tilburg op de 10-11-1618 Egidia, dochter van Jan Verhoeven;
 3. Adriaen;
 4. Laureys, trouwt te Tilburg op de 20-2-1629 Lijsken Jan Willems;
 5. Gerit, volgt onder IX A;
 6. Digna, trouwt met Jan Jan Willem Mutsaerts.
- VIII B. Gerit Jan Martens, trouwt Peterken, dochter van Heyliger Crillaerts; Hun kinderen zijn :
1. Jan, volgt onder IX B;
 2. Heiliger, trouwt te Tilburg op de 25-1-1611 Marij dochter van Jan Jan Herman Schol (= van Heyst);
 3. Peter, trouwt Marij, dochter van Goijaert Gerit Mutsaerts; (ondertrouwd te Tilburg op de 10-1-1609);

4. Laureijs, trouwt te Tilburg op de 5-2-1602 Anna, dochter van Adriaen Jan Jan Verschueren;
5. Cornelis, volgt onder IX C.

VIII C. Cornelis Goijaert Martens, koopman in wol en wollen lakenen, geboren rond 1565 en overleden rond 1630, trouwt Mechteld, dochter van Dirck Boudewijns, weduwe van Jan Jacob Swagemakers, welke bij haar vijf dochters heeft verwekt. Omtrent 1585 gaat Cornelis te Tilburg op den Heuvel wonen. De weduwe en kinderen van zijn enig kind komen in 1628 bij hem inwonen.

Kind : 1. Thomas. Volgt onder IX D.

IX A. Gerit Marten Hensen ook wel Gerit Marten Jansen trouwt te Tilburg op de 9-1-1629 Anna dochter van Reyner de Groot.

Kinderen :

1. Marten, volgt onder X A;
2. Reyner, gedoopt te Tilburg op de 1-2-1634, trouwt te Tilburg op de 18-4-1660 Peterken, dochter Jan Daniels;
3. Willem, gedoopt te Tilburg op de 22-12-1636, trouwt Jenneken, dochter van Adriaen van Heyst;
4. Anna, gedoopt te Tilburg op de 1639.

IX B. Jan Gerit Jan Martens GOREM, trouwt te Tilburg 15-2-1605 Anna, dochter van Cornelis Jan Diercx.

Hun kinderen zijn :

1. Gerit Gorem, trouwt te Tilburg op de 27-2-1628 Anna, dochter van Wouter Adriaan Wouters; en hertrouwt aldaar op de 2-12-1645 Cathelyn dochter van Adriaen Peter Daniels;
2. Cornelis Gorem, trouwt Mechteld Gerit Denijs Hendrik Smolders;
3. Peter de oude, gedoopt te Tilburg op de 13-1-1614 trouwt Petronella, dochter van Peter Foelen;
4. Peter de middelste, gedoopt te Tilburg op de 25-11-1616 trouwt Anna, dochter van Wouter Jan Wouters;
5. Heilwich, gedoopt te Tilburg op de 3-9-1609, trouwt met Gerit Willem Gerit Simons;
6. Peter de jonge, gedoopt te Tilburg op de 27-7-1635 trouwt Jenneke, dochter van Jan Jan Wouters;

7. Jan, trouwt Adriana, dochter van Wouter Jan Wouters.
Jan is hertrouwd te Tilburg op de 10-5-1635 met Eva,
dochter van Jan Stevens.

IX C. Cornelis Gorem, trouwt te Tilburg op de 5-2-1615 Maria
dochter van Simon Gerit Simons.

Hun kinderen zijn :

1. Symon, gedoopt te Tilburg op de 28-3-1621;
2. Geertruijt, gedoopt te Tilburg op de 21-4-1616 trouwt te
Tilburg op de 22-7-1642 met Nicolaes Cornelis Adriaens;
3. Peerken, trouwt met Dingeman Jans van den Loo op de
8ste januari 1647;
4. Mary, gedoopt te Tilburg op de 30-11-1618 trouwt 1e met
Adriaen Jan Wouter Ketelaers en 2e met Jan Jan Bar-
tholomeeus Jan Hendriks.

IX D. Thomas Cornelis Goijaert Martens, evenals zijn vader
koopman in wol en wollen lakenen, geboren rond 1592 en
aan de pest gestorven op de 12de januari 1627, trouwt Heil-
ken de Roy.

Deze Heilken behoort tot de afstammelingen in de manne-
lijke lijn van Rode Gerit ! Namelijk de hiervoor onder II
genoemde Bartholomeeus heeft een zoon gehad: Jan Meeus
Gerits, welke is getrouwd met Mechteld, dochter van Da-
niel Engelen. Zij hebben een zoon Gerit, wiens zoon Adria-
en Gerit Janssoen trouwt met Adriana, dochter van Adria-
en Brievincx. Hun zoon Gerit de oude wordt de grootva-
der van Heilken. Hij trouwt met Heylwich, dochter van
Jan Willem Borchmans en krijgt als zoon Gerit Gerit Adria-
ens, welke trouwt met Digna, dochter van Adriaen Adria-
ens van Os. Laatstgenoemden zijn dan de ouders van
Heylken de Roy.

Na de ontijdige dood van Thomas is Heilken hertrouwd
met Cornelis Reyner Adriaen de Groot, welke bij haar nog
vier kinderen verwekte :

- a. Jenneken, gedoopt te Tilburg op de 22-3-1632;
- b. Thomas de Groot, gedoopt op de 18-4-1634;
- c. Gerit de Groot, gedoopt op de 30-8-1636;
- d. Reyner de Groot, gedoopt op de 14-2-1639.

Thomas en Heilken zijn gerechtigd geweest in een halve
hoeve van het leengoed Enthoven onder Tilburg terwijl
Heilken voorts gerechtigd was in een deel van het leen-

goed ten Dijke. Mogelijk ontlene de kinderen van Thomas daaraan hun geslachtsnaam. De naam Van Dijk komt juist bij de kinderen van Thomas voor het eerst voor.

Deze heten :

1. Goijaert, volgt onder X B;
2. Jan, gedoopt op de 24-12-1614; trouwt Neeltje Jan Rutten;
3. Dymrna, gedoopt op de 9-8-1615;
4. Nicolaes, volgt onder X C;
5. Mechteld, gedoopt op de 12-11-1619;
6. Gerard, gedoopt op de 11-5-1621;
7. Dymrna, gedoopt op de 21-3-1623, trouwt met Willem Hendrik Van Pelt, koperslager en herbergier te Tilburg in de Ploeg en daarna in de Keizerskroon, welke is hertrouwd met Pieternel, dochter van Paulus Jans de Leeuw;
8. Catelijne, gedoopt op de 4-2-1625, trouwt met Cornelis de Bont.

X A. Marten Gerit Marten Hensen, gedoopt te Tilburg op de 5-1-1631, is driemaal getrouwd :

- 1e op de 11-2-1657 Laureysken Cornelis Joosten,
- 2e op de 18-1-1666 Anna dochter van Jan van Beurden,
- 3e op de 22-4-1677 Magdalena dochter van Dirck Jansen, weduwe van Bastiaen Jan Peters.

Kinderen uit het eerste huwelijk :

1. Gerard, volgt onder XI A.
2. Jan, geboren omtrent 1661.

Kinderen uit het tweede huwelijk :

3. Laureys, gedoopt te Tilburg op de 25-2-1667, trouwt te Tilburg op de 20-4-1698 Maria, dochter van Christiaan Aerts;
4. Jan, gedoopt te Tilburg op de 27-6-1674.

Kinderen uit het derde huwelijk :

5. Petrus, gedoopt te Tilburg op de 18-3-1678 trouwt te Tilburg op de 3-5-1707 Marie Peter Hensen;
6. Cornelis, gedoopt te Tilburg op de 7-10-1680;
7. Sebastiaan, gedoopt te Tilburg op de 18-3-1683.

(Wordt vervolgd)

TRUS JOSEPHUS VAN KEMPEN

24	25	26	27	28	29	30	31
RIJNDERS, JACOBUS dagloner * Waldeucht (D.) ± 1752 † Echt (L.), 19-10-1812	JASPERS, ANNA CATHARINA * Echt, 10-3-1758 †	VAN DEN BOOGAARD, ANTONIE landbouwer * Schijndel, 8-11-1755 †	VAN HOUT, HENDRINA * Asten, 15-12-1764 †	VAN GUNST, PIETER kleermaker * Steenberg, 17-6-1757 † Steenberg	VAN GILS, ELISABETH † Steenberg	OTTGENS, JAN schipper * Waspik, 19-1-1779 † Steenberg, 2-6-1849	VAN OSCH, BEATRIX * 's-Bosch (St-Jan) 19-7-1774 † Steenberg, 12-6-1854
x Echt (L.), 6-2-1781		x Schijndel, 31-8-1794		x Steenberg 18-2-1798		x Steenberg 30-1-1803	
12	13	14	15				
RIJNDERS, THEODORUS * Echt (L.), 20-2-1803 † den Dungen, 16-4-1865 x	VAN DEN BOO- GAART, ANTONETTA * Schijndel, 3-11-1794 † den Dungen, 11-3-1856	VAN GUNST, QUIRIJN kleermaker * Steenberg, 6-2-1807 † Steenberg, 26-11-1888 x Steenberg, 26-4-1833	OTGENS, MARIA JACOBA * Steenberg, 28-6-1806 † Steenberg, 30-10-1851				
6	7						
RIJNDERS, JOANNES, winkelier * den Dungen, 12-4-1827 † den Dungen, 17-6-1890		VAN GUNST, BEATRIX * Steenberg, 7-3-1836 † den Dungen, 15-1-1900					
		x Oosterhout, 7-7-1870					
3							
		RIJNDERS JACOBA THEODORA * den Dungen, 16-12-1872 † den Dungen, 5-11-1947					
n, 2-5-1901							
S PETRUS JOSEPHUS							
IIE BRABANT TE EINDHOVEN							
MARIA VAN DOOREN, * Veghel, 13-11-1900, † Tilburg, 9-11-1932							
ADRIANA REIJNDERS, * Deurne, 14-11-1906.							

- 32 VAN KEMPEN, ADRIANUS x MARTINA EVERARDUSDR. VAN DEN BOGAART
- 33 v. d. VELDEN, CORNELIUS x JOANNA MARIA CORNELIUSDR. VAN VUCHT
- 34 VOERMANS, JOSEPHUS (JUSTINUS) x ANNA MARIA VAN BRUSSEL
- 35 VAN ALST, CORNELIS THEODORI, kuiper x MARIA JOIS KROL
- 36 VAN DEN BRAND, LAMBERT x (ANNA) MARIA RAAIJMAKERS LAMBERTSDR.
- 37 VAN GOGH, HENDRIK x ANNA MARIA VAN GOGH
- 38 VAN DEN NIEUWENHUIJZEN, GERARDUS x JOANNA JANS DR. VAN LIEMPDE
- 39 VAN RIJSINGEN, ADRIAEN x JOANNA VAN LIESHOUT
- 40 RIJNDERS, JOHANNES x JOHANNA VOS
- 41 JASPERS, HENRICUS x THERESIA RUTTEN
- 42 v. d. BOOGART, ANTONIUS HENDRIKSZN. x MARIA ANTONIUSDR. VAN DER SCHOOT
- 43 VAN HOUT, ANTHONY JOANNESZN. x MARIA GODEFRIDA VAN BUSSEL
- 44 VAN GUNST, PETRUS x ANTONIA VAN ETTEN
- 45
- 46 OSTGENS, SIJMEN x GEERTRUI VAN HASSEL
- 47 VAN OSCH, GERARD x MARIA JACOBA MINEN

GENEALOGIE VAN GHERT

door

JAC. J. M. HEEREN †

Aanleiding tot deze studie is een verzoek van Mevr. C. Tupper-van Ghert uit Haarlem. Zij verzocht mij om uit de nagelaten brieven, etc. van enkele van haar overleden familieleden, die indertijd (1930-1944) bezig waren met familieonderzoeken, te trachten hieruit, zo mogelijk, een samenhangend geheel te maken.

Na heel veel moeite en met medewerking van diverse instanties en van nog in leven zijnde familieleden, ben ik hierin, naar ik meen, vrijwel geslaagd.

Al is het mij nog niet gelukt alle takken volledig uit te wer-

ken hoop ik toch voor de Brabantse familie, een belangrijke bijdrage te kunnen leveren.

Het Wapen van deze familie, dat vroeger en nog steeds door diverse leden wordt gevoerd, is volgens Rietstaps' *Amorial général* :

„Gedeeld : I. In groen een omgewende niet pronkende pauw.

II. In rood 2 gouden hexagrammen (davidssterren) naast elkaar in de bovenhelft geplaatst en vergezeld beneden van 3 gouden wassenaars (2-1).

Helmteken : pronkende pauw van natuurlijke kleur met de kop naar (herald.) links gewend.”

Heraldicus A. C. Klein deelde mij mee (25-7-'65), dat in de collectie van wijlen Kolonel Steenkamp een lakafdruk t.n.v. Anneke van Ghert, de vrouw van Hendrik Heyblom voorkwam, overeenkomende (zonder kleuraanduiding) met bovengenoemd wapen.

Voor zover in het gemeentearchief te Breda kon worden nagegaan, is de stamvader van de familie :

I. *Maarten van Geerte*, gehuwd met N.N.

Uit dit huwelijk werden meerdere kinderen geboren :

1. (Zeer waarschijnlijk) *Elizabeth Mertens van Ge(e)rte*, wonende te Breda, toen zij 14-12-1659 voor schepenen van die stad huwde met *Jan Damen van Echt*, eveneens wonende te Breda.

2. *Corstiaen Maartenz van Ge(e)rt*, die volgt onder II.

II. *Corstiaen (Christiaan) van Ge(e)rt*, burger en pellenwever in de Keizersstraat te Breda¹⁾. Hij overleed 12 oktober 1693 te Breda (Arch. N.H. Gem. 89, f. 37v.) Hij was 26 september 1660 te Teteringen gehuwd (DT. B 36, p. 70)²⁾ met *Eyken (Iken) Wouter Krillarts (Crillaerts)*; gedoopt 4 december 1639 (D.T.B. 24, p. 103), overleden 29 juni 1705 te Breda (Arch. N.H. Gem. 100 f 85v).

Hieruit werden geboren :

1. *Adriaan*, die volgt onder III.

1) In het „pondboek” wordt hij in 1661 voor de eerste maal genoemd.

2) In de trouwacte heet hij niet van GE(E)RT maar VAN GEEL.

2. *Anna*, ged. 30 januari 1665 (D.T.B. 27, p. 138). (wellicht) gehuwd vóór 1686 met *Hendrik Heyblom* ³⁾.
3. *Martinus*, ged. 20 februari 1669 (D.T.B. 27, p. 195) is waarschijnlijk gestorven 10 mei 1671 (Arch. N.H. Gem. 68, f. 38v).
4. *Martijn*, ged. 3 oktober 1672 (D.T.B. 27, p. 314), is waarschijnlijk jong gestorven, 16 augustus 1694 (Arch. N.H. Gem. 70, f. 57v).
5. *Peter*, ged. 18 september 1676 (D.T.B. 28).
6. *Wouterus*, ged. 30 oktober 1680 (D.T.B. 28).

III. *Adriaen van Ge(e)rt (Ghert)*, werd gedoopt 24 oktober 1661 (D.T.B. 27, f. 83) te Breda en is aldaar overleden 8 juli 1747. (D.T.B. 49, f. 114).

Hij was tiendraad en stadschirurgijn te Breda en diaken van de Waalse Kerk.

Hij huwde: april 1687 te Rotterdam (D.T.B. 40, p. 40) met *Katharina (van) Leiten (Leyten)*, overleden 25 februari 1740 te Breda (Arch. N.H. Gem. 155, f. 74).

Hij hertrouwde: 22 augustus 1740 te Breda (D.T.B. 90, p. 67) met *Anna Catharina la Maire (Le Meer, Lammers)*, weduwe van Adam de Leyssits, ged. 13 augustus 1688 (D.T.B. 29) of 28 april 1681 (D.T.B. 77) te Breda, overleden 10 augustus 1756 (D.T.B. 54, f. 28) te Breda.

Uit het eerste huwelijk werd geboren:

1. *Pieter*, die volgt IV.

IV. *Pieter van Ghert*, ged. 22 mei 1689 (D.T.B. 29) te Breda.

Hij huwde ± 1714 met:

1e *Johanna van Wij(c)k*, ged. in de N.H. kerk te Oosterhout. Hij hertrouwde 3 juni 1720, voor schepenen van Oosterhout, met: *Adriana Catharina Cop (Kop)*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Adriaan*, zie V a.
2. *Anna Maria*, ged. N.H. 19 september 1717 te Oosterhout, j.g.
3. *Anna Maria*, ged. N.H. 13 augustus 1719 te Oosterhout

³⁾ Mogelijk is zij dezelfde als door A. C. Klein bedoeld in voorgenoemd schrijven.

(m. Catharina Leyten, huisvrouw van Adriaan van Ghert), overl. 9 juli 1755 Breda.

Zij huwde met: *Jacobus François Mirandolle* 4), geb. 1704.

Hij werd 4 oktober 1742 burger van Breda, en was schoolmeester aldaar.

Hieruit werden geboren:

- a. *Anna Maria Mirandolle*, gehuwd met Victor Moninex.
- b. *Wilhelmina Jacoba Mirandolle*, gehuwd met Carel Broes.

c. *Jean François Mirandolle*, notaris te Breda.

d. *Dr. Hendrik Mirandolle van Ghert*, geb. 1750 's Gravenhage; werd 9 juni 1777 burger van Breda en medicus te Breda; was lijfarts van Prins Willem V.

Hij huwde 3 september 1777 te Breda met: *Anna Maria Kieboom*, geb. te Breda.

Hieruit:

da. *Dr. Willem Hendrik Mirandolle*, geb. 1780. Lijfarts van Koning Willem I.

db. *Mr. Charles François Mirandolle*, geb. 1789, overl. 1841. President van het Hof van Justitie in Suriname.

Huwde in 1822 met: *Georgina van der Tuuk*.

Hieruit:

dba: *Mr. Charles Jean François Mirandolle*, geb. 1827, advocaat-procureur te Semarang, huwde met: *Jkvr. Louise van Alphen*, geb. 1858, overl. ± 1918 te Haarlem.

- V. *Dr. Adriaen van Ghert* (Gherdt), (zn. van Pieter van Ghert en van Joanna van Wijck), ged. 3 november 1715 N.H. Kerk te Oosterhout. (p: Adrianus van Ghert, m: Catharina Leyten). Overleden: 13 oktober 1782 te Breda (DTB 67, fol. 30). Hij wordt in 1738 voor het eerst genoemd als tiendraad van Breda. Op 6 maart 1738 werd hij benoemd tot chirurgijn van het stadshospitaal te Breda. Van 1747-1753 was hij tevens directeur van dit gesticht. Hij werkte bij deze instel-

4) Ned. Patriciaat, jg. VI, Vorsterman van Oyen, Stam-Wapenboek, i.v.; Het geslacht de Marez, (waarin fragmenten genealogie Mirandolle). blz. 275, 411. Wapenheraut (1900) blz. 57 en 247; (1901) blz. 27.

ling tot aan zijn dood. Op 2 oktober 1756 werd hij door prinses Anna van Hannover, die toen de voogdij had over haar achtjarig zoontje Willem V, Heer van Breda, aangesteld als Oppergeneesheer voor de gehele Baronie van Breda, om toezicht te houden op de werkzaamheden, aanstelling, wijze van vestiging, enz. der medische leerkrachten in de dorpen van de Baronie⁵⁾.

Hij huwde 14 januari 1722 te Breda (DTB. f. 128v.) met *Wilhelmina Hendrina Heckers* (Hekkers, Ackers), ged. te Breda (DTB 30 f. 128 v), overleden 24 april 1789 te Breda (DTB 70, f 39 v).

Uit dit huwelijk werd geboren :

Hermine, ged. 3 mei 1742 te Breda (DTB 31)⁶⁾ en overleden aldaar.

Johan van Ghert, (zn. van Pieter en Anna Kop), ged. 1 januari 1730 in N.H. Kerk te Oosterhout, woonde, blijkens de doop van zijn oudste kinderen, van 1750—± 1762 te Geertruidenberg. Was van 1763 tot 1766 vorster en sinds 1775 schoolmeester en koster te Baarle-Nassau. Hij werd aldaar begraven 22 mei 1799 in de St. Salvatorkapel van de Kerk te Baarle-Nassau⁸⁾.

Hij trad in ondertrouw 8 januari 1751 te Geertruidenberg en huwde 24 januari 1751 voor de predikant van Oosterhout met *Pieterella Zeilman*, geb. te Raamsdonk, overl. 12 en begraven 16 januari 1805 te Baarle-Hertog⁹⁾.

Hieruit werden geboren :

1. *Petrus Cornelis van Ghert*, (volgt Tak A, VI a);
2. *Adrianus van Ghert*, ged. 1 januari 1754 te Geertruidenberg.
3. *Adriana van Ghert*, ged. 16 maart 1756 te Geertruidenberg, overleden na 1789⁹⁾.
4. *Joachim van Ghert*, (volgt Tak B VI b.)
5. *Johan van Ghert*, ged. 1 januari 1766 te Baarle Nassau, overleden 2 september 1766.

(Wordt vervolgd)

5) F. v. Goor, Beschrijving der Stadt en Lande van Breda (1744) blz. 257. Ned. Tijdschrift voor geneeskunde 6 sept. 1941 no. 36; F. Brekelmans, *Taxandria XLVII* (1936) blz. 140-144.

6) De vader wordt in deze geboorteacte genoemd „Adriaan van Ghert JUNIOR”, mogelijk, omdat zijn grootvader, Adriaan van Ghert (III) toen nog in Breda leefde. 7) G.A. Baarle-Nassau Inv. no. 677.

8) Mr Mommers, Brabant van Generaliteitsland tot Gewest (1953) II 385.

9) G.A. Breda (No. 889 acte 38).

HAARLEMSE BRABANDERS

(Vervolg van pag. 111)

- 21-11-1723 Cornelis Janse Carelaardoos j.g. v. Helmond x Johanna van den Don j.d. v. Haarlem
- 2-1-1724 Cornelis Hessels j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Anna Groenaert j.d. v. Kleef
- 23-1-1724 Govert Willems Surendonck wedr v. de Meijerij van 's-Bosch x Lysbet Willems van Hugten wed v. Weert
- 6-2-1724 Jan Magers wedr v. Goch x Maria van Effelt j.d. v. Geldrop
- 20-2-1724 Willem Pieteron j.g. v. Utrecht x Leva Coudel wed v. de Meijerij van 's-Bosch
- 19-3-1724 Ariaan Stercke wedr v. Helmond x Hendreijntje Gerritsz wed v. Haarlem
- 7-5-1724 Johannes Boel j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Margareta Joosten j.d. v. Helmond
- 4-6-1724 Hendrik Gerritse Siso wedr v. Haarlem x Johanna van Beek j.d. van buiten Breda
- 4-6-1724 Cornelis Pieterse Smets j.g. v. Helmond x Saartje Govertsz van Boort j.d. v. Haarlem
- 2-7-1724 Anthony Claasse Decker wedr v. de Meijerij van 's-Bosch x Geertje Theunis van Luyk wed v. Luik
- 2-7-1724 Jan Theunisse van der Laan j.g. v. 's-Bosch x Tryntje Hobes j.d. v. de Meijerij van 's-Bosch
- 10-9-1724 Maarten Hillen j.g. v. de Meijerij van 's-Bosch x Hendrina Visel j.d. v. idem
- 17-9-1724 Pieter Jonker j.g. v. Erp x Marytje Trouvé wed v. Weert in Brabant
- 1-10-1724 Hendrik Dirks van Camberg wedr v. 's-Bosch x Caatje Jansz van Donk j.d. v. Haarlem
- 8-10-1724 Adriaan Jansen Nikes j.g. v. 's-Bosch x Catharina de Coningh j.d. v. Haarlem
- 24-12-1724 Pieter Hagjes j.g. v. 's-Bosch x Sanneke Dirks Vrient j.d. v. Haarlem
- 7-1-1725 Michiel van Veggel j.g. v. 's-Bosch x Agniesje Casterling j.d. v. Haarlem
- 28-1-1725 Hendrik van Son wedr v. de Meijerij x Josina Leenderts wed v. Wessem
- 29-4-1725 Gerrid Veylen j.g. v. Wilderen x Jannetje Middeldorp j.d. v. Tilburg
- 29-7-1725 Jan de Reus wedr v. 's-Bosch x Marytje Cole wed v. Haarlem
- 26-8-1725 Theunis Verstraten j.g. uyt Brabant x Marytje Hallemonds j.d. uyt Brabant
- 23-9-1725 Pieter Theunisse van Deurse j.g. uyt Brabant x Jannetje Gerridsz j.d. v. Haarlem
- 7-10-1725 Gerrid Joosten van de Bomen j.g. v. Stratum x Tryntje Claasze j.d. v. Nederweert

- 28-10-1725 Frans Cornelisz van den Berg j.g. v. de Meijerij x Pietermelletje Willemsz van Lieshout j.d. v.
- 28-10-1725 Johannes Chattelijn j.g. v. Geertruidenberg x Jannetje Michielsz wed v. Helmond
- 17-2-1726 Anthony Sielmans j.g. v. 's-Bosch x Tryntje Evertse van Staf wed v. Haarlem
- 24-2-1726 Hermanus Smits wedr v. Weerd x Maria Beekman wed v. Woensel
- 3-3-1726 Jacobus Haggies wedr v. 's-Bosch x Sara Willemsz de Vrij j.d. v. Haarlem
- 3-3-1726 Sylvester Jansz Roijenakker wedr v. Helmond x Willemina Dirksz van Uijen j.d. v. Oyen
- 3-3-1726 Gerrid Harking j.g. v. Vreden x Dirkje Jansz van Wetten j.d. v. Veghel
- 10-3-1726 Johannes van Gemerd j.g. v. de Meijerij x Anna van Wolbeecke wed uyt Bischoep Gemmen
- 19-5-1726 Willem Jansz van Trigt j.g. v. Helmond x Elisabeth Lambertsz van Mierlo j.d. v. Helmond
- 23-6-1726 Jacob Anthony van Eek j.g. v. de Meijerij x Janne Thijssen j.d. v. Weerd
- 21-7-1726 Henric Breugel j.g. v. 's-Bosch x Lena van den Broek j.d. v. Vogelenzang
- 28-7-1726 Adriaan van Andel j.g. v. 's-Bosch x Catharina Coenen wed uyt Cleefslant
- 17-11-1726 Gysbert van Breugel j.g. v. 's-Bosch x Francyntje van Hossade j.d. v. 's-Bosch
- 15-12-1726 Willem van Rosmalen j.g. v. 's-Bosch x Geertruyd Spiegelz j.d. v. Alestyn
- 23-2-1727 Lambertus Valentijn j.g. v. 's-Bosch x Lysbeth Dirksz j.d. v. Haarlem
- 4-5-1727 Barend Marthoos j.g. v. Munsterland x Lena van der Heyden wed uyt de Meijerij
- 4-5-1727 Wouter de Visel j.g. v. 's-Bosch x Jesina Molenkamp j.d. v. Tiberigt
- 4-5-1727 Jacobus van der Vinne wedr v. 's-Bosch x Aaltje Gerridsz wed v. Haarlem
- 11-5-1727 Jan Rutte van Grensven wedr v. Brabant x Janne Harmensz wed v. Nederweert
- 11-5-1727 Claas Henricksz van Dijk j.g. v. Berlikum x Aaltje Willemsz van der Horst wed v. Overveen
- 6-7-1727 Adrianus de Kort j.g. v. de Meijerij x Adriaantje Portenge j.d. v. Haarlem
- 6-7-1727 Mathijs Hoedemaecker j.g. v. 's-Bosch x Marrytje Battaillee j.d. v. Haarlem
- 28-9-1727 Dirk Deckers wedr v. 's-Bosch x Grietje Luijkesz wed v. Hoorn
- 15-2-1728 Jan van Deijk j.g. v. Balkom x Willemtje Pietersz Zeestraate j.d. v. Noordwijkerhout
- 15-2-1728 Andries van der Heyde wedr v. de Meijerij x Antje Andriessz wed v. Amsterdam

(Wordt vervolgd)

p. L. G. van Dijk osa.

DE TILBURGSE GESLACHTEN VAN DIJK EN HENSEN

door

JOS. VAN DIJK

(Vervolg van pag. 119)

X.B. Goijaert Thomas Van Dijck, gedoopt te Tilburg op de 2de februari 1614 en aldaar overleden op de 26ste december 1683, burgemeester van Tilburg in 1665, wanneer de Heuvelstraat wordt bestraat, trouwt Anneke, dochter van Wouter van Esch, en 2e op de 27ste oktober 1673 Marie, dochter van Paulus de Leeuw, een zuster van de onder IX D genoemde Pieternel, geboren te Moergestel in 1631 en overleden te Tilburg op de 13de oktober 1684.

Kinderen (uit het eerste huwelijk):

1. Thomas, gedoopt op de 6-5-1649;
2. Mr Wouter van Dijck, utriusque iuris doctor, advocaat te Tilburg gedoopt te Tilburg op de 20-11-1650 en aldaar begraven op de 15-1-1733, gepromoveerd te Harderwijk, trouwt te Tilburg op de 2-12-1681 Jacomina, dochter van Cornelis van den Meerberg bij Maria van Nunen, geboren rond 1656 en begraven op de 16-12-1693.

Hun kinderen zijn :

- a. Anna, gedoopt te Tilburg op de 26-10-1682;
- b. Cornelia, gedoopt te Tilburg op de 26-4-1684;
- c. Maria, gedoopt te Tilburg op de 15-10-1685;
- d. Godefridus, gedoopt te Tilburg op de 25-3-1687;
- e. Helena, gedoopt te Tilburg op de 3-4-1689;
- f. Margarita, gedoopt te Tilburg op de 13-2-1691;
- g. Joanna, gedoopt te Tilburg op de 12-10-1693.

Ofschoon hij katholiek was zat Cornelis van den Meerberg in de schepenenbank van Tilburg; hij was de enige schepenen welke niet vluchtte voor de troepen van de bisschop van Munster in 1666.

3. Thomas, gedoopt op de 5-1-1653, trouwt Elisabeth Kerckers;
4. Elisabeth, gedoopt op de 28-4-1655;

5. Margarita, gedoopt op de 4-9-1656, begijn te Hoogstraten;
6. Maria, gedoopt op de 17-12-1659;
7. Digna, gedoopt op de 7-7-1664.

X C. Nicolaes Thomas van Dijk, in 1657 volder te Tilburg, ook woonachtig geweest te Breda aan het Ginnekereind en in de herberg de Drie Moren aan de Havermarkt, gedoopt te Tilburg op de 17de juni 1617 en gestorven na 1684, trouwt te Tilburg op de 14de februari 1640 Digna, dochter van Jan Biestraten bij Elisabeth Teulincx, overleden te Tilburg op de 5de augustus 1662 en aldaar begraven in de kerk; en 2e Petronella Smulders, overleden te Tilburg op de 18de april 1712. Kinderen uit het eerste huwelijk :

1. Joanna, gedoopt op de 12-12-1640 en overleden vóór 1648;
2. Thomas, gedoopt op de 7-3-1643;
3. Andries, volgt onder XI C;
4. Joanna, gedoopt op de 2-1-1648;
5. Jan van Dijk, koopman in wollen lakenen, gedoopt te Tilburg op de 16-2-1650, en overleden te Ginneken. Of-schoon hij in Ginneken woonde, kocht hij op de 16de januari 1692 voor 771 gulden de huizinge de Swaen aan den Heuvel te Tilburg van de kinderen Cornelis de Crom. De Swaen, aan de noordzijde van de Heuvelstraat op de hoek van den Heuvel en de Heuvelstraat, diende als herberg en werd door Jan van Dijk verhuurd;
6. Cornelis, gedoopt op de 11-5-1652;
7. Maria, gedoopt op de 8-9-1654, trouwt met Frans van Riel;
8. Gerardus, gedoopt op de 25-7-1656;
9. Dionysius, gedoopt op de 1-11-1658 en overleden in 1659.
10. Dionysius, volgt onder XI D.

Kinderen uit het tweede huwelijk :

11. Digna, gedoopt te Tilburg op de 9-12-1665, en aldaar be-graven op de 26-12-1665;
 12. Nicolaes van Dijk, gedoopt te Breda op de 2-3-1673 en overleden te Antwerpen tussen 1749 en 1757, trouwt Jo-anna Moonen, weduwe van Justus Anthonie de Meij; 2e Eusebia, dochter van Meester Pieter van Trier bij Hele-na van Boxmeer, geboortig van Hilvarenbeek en over-leden na 1756.
- Hij laat geen kinderen na. Joanna Moonen, dochter van

Jan Moonen, uit Hilvarenbeek, bij Ida, dochter van Nicolaas Mutsaerts, had uit haar eerste huwelijk met de uit Gent afkomstige chirurgijn de Meij drie kinderen :

- a. Francois de Meij, trouwt Ida Clara Moonen;
- b. Servaes de Meij;
- c. Justina, trouwt met Cornelis Thomas de Bont.

XI A. Gerit Marten HENSEN, gedoopt te Tilburg op de 5de oktober 1658 en aldaar overleden op de 3de augustus 1720, trouwt te Tilburg op de 15de oktober 1678 Vyverken, dochter van Peter Thomas van Beurden.

Hun kinderen zijn :

- 1. Laurens Gerard Hensen, gedoopt april 1723 Adriana Maria de Roy, en 2e op de 22ste, dochter van Peter van Boxtel, uit Hilvarenbeek. Volgt onder XI A;
- 2. Thomas Gerard Hensen, gedoopt te Tilburg op de 8ste september 1696, trouwt Dympna dochter van Frans Bayens. Hun kinderen zijn :
 - a. Gerard, gedoopt op de 24-8-1724;
 - b. Frans, gedoopt op de 23-1-1726;
 - c. Genoveva, gedoopt op de 20-11-1726;
 - d. Dimpna, gedoopt op de 6-10-1729;
 - e. Gerardina, gedoopt op de 14-3-1702;
 - f. Antonia, gedoopt op de 19-4-1734;
 - g. Gerard, gedoopt op de 1-8-1736;
 - h. Joanna, gedoopt op de 14-9-1738.
- 3. Petrus Gerit Hensen, gedoopt te Tilburg op de 11de maart 1699, trouwt te Tilburg op de 6de (? of 1ste?) december 1722 Cornelia Hutten. Hun kinderen zijn :
 - a. Gerarda, gedoopt op de 4-8-1728, trouwt te Tilburg op de 5-5-1755 Ludovicus Dams, en wordt aldaar begraven op de 16-10-1811;
 - b. Adrianus, gedoopt op de 21-2-1732, trouwt 1e Maria Otgens en 2e Cornelia Mutsaerts;
 - c. Cornelia, gedoopt op de 31-1-1736;
 - d. Gerardus, gedoopt op de 20-2-1737;
 - e. Theresia, gedoopt op de 4-4-1739, was kwezel.
- 4. Cornelia, trouwt met Mathijs Nicolaes Maes;
- 5. Allegonda, geboren rond 1698, trouwt met Peter Antonie van Heijst.

XI C. Andries Nicolaas van Dijck, evenals zijn grootvader en overgrootvader koopman in wol en wollen lakenen, gedoopt te Tilburg op de 12de april 1645 en aldaar overleden op de 15de maart 1728, trouwt te Tilburg op de 15de januari 1674. Anneke, dochter van Gerit Symons bij Maria, gedoopt te Tilburg op de 11-11-1654; hertrouwt reeds op de 20-10-1676 Catharina, dochter van Adriaen Henricks van Iersel bij Barbara Colen (over laatstgenoemde Nederlands Patriciaat 1940, blz. 157), gedoopt te Tilburg op 26-10-1634, en aldaar overleden op de 1-5-1709; hertrouwt andermaal op de 25-3-1719 te Deliana Stakenburg, dochter van Henrick Stakenburg bij Yeffken Somers, geboren in 1665 en begraven te Antwerpen op de 21-11-1739.

Uit deze drie huwelijken werd slechts één kind geboren, namelijk Nicolaas, volgt onder XII B., die Catharina van Iersel tot moeder had.

Rond deze Catharina heeft een verbeterde strijd gewoed tussen de katholieken en gereformeerden te Tilburg. Toevallig was er ten tijde dat de Staten Generaal bepaalden dat de katholieke ambtenaren moesten worden afgezet een vacature in het secretariaat te Tilburg. Gelet op het plakkaat werd daarin voorzien door benoeming van een protestant Peter van Gils. Deze was vrijgezel en vond onderdak in de Swaen, oud familiebezit van de familie Colen. Peter van Gils werd daar verliefd op een dochter van Barbara Colen, weduwe van Adriaen van Iersel, in zijn tijd burgemeester te Tilburg. Ofschoon Catharina van Peter van Gils in verwachting raakte en Peter van Gils met haar wilde trouwen, weigerde de familie van Catharina in het huwelijk toe te stemmen. Peter van Gils begon daarop een actie voor de schepenen van Tilburg teneinde het kind in de gereformeerde kerk gedoopt te krijgen. Barbara Colen liet de boreling echter onderduiken en kwam er na de nodige sommaties eerst mee voor den dag toen het kind als katholiek gedoopt was met de naam Frans.

Peter van Gils is nooit meer getrouwd en heeft zijn natuurlijke zoon bij uiterste wil aanzienlijk bedacht. Na zijn dood hebben de gereformeerde voogden het kind uit de katholieke omgeving weggehaald en op gereformeerde scholen geplaatst. Eerst te Waalwijk, daarna te Breda, maar allengs verder van huis, te Dordrecht en te Leiden. Veel succes hebben ze inzake de godsdienstige opvoeding niet geboekt. Hij trad in het huwelijk met een rooms meisje te Baarle

Nassau. Toen hij op de jeugdige leeftijd van 25 jaar stierf werd een officiële verklaring opgesteld, dat hij altijd rooms gebleven was.

XI D. Dionysius Niclaes van Dijk, bakker, gedoopt te Tilburg op de 7-9-1660, en aldaar begraven op de 29-7-1747, trouwt te Breda op de 29-8-1683 Digna van den Elshout, geboortig van Chaam en woonachtig te Hoeven wanneer zij huwt, begraven te Tilburg op de 28-7-1729.

Hun kinderen zijn :

1. Dymrna, gedoopt te Breda op de 21-4-1684, en begraven te Tilburg op de 30-9-1705;
2. Maria, geboren te Hoogstraten omtrent 1689, overleden te Onzenoort in 1747, trouwt te Dongen op de 14-10-1741 met Cornelis Kouweler;
3. Jan, volgt onder XII C;
4. Nicolaes, gedoopt te Tilburg op de 3-12-1694;
5. Helena, gedoopt te Tilburg op de 18-4-1692 en aldaar begraven op de 15-2-1731;
6. Catarina, gedoopt te Tilburg op de 1-4-1678 en aldaar begraven op de 2-10-1760;
7. Gerard van Dijk, gedoopt te Tilburg op de 27-11-1700 en begraven op de 7-8-1756, trouwt Maria Hansewits. Zij wonen te Lage Mierde.

Hun kinderen zijn :

- a. Nicolaas, gedoopt te Lage Mierde op de 2-10-1729;
 - b. Helena;
8. Sebastiaan, gedoopt te Tilburg op de 7-11-1704 en aldaar begraven op de 13-6-1727.

XII A. Laurens Gerard Hensen, gedoopt te Tilburg op de 20e mei 1691, trouwt aldaar op de 4de april 1723 Adriana Maria de Roy, en 2e op de 22ste januari 1730 Jenneken, dochter van Peter van Boxtel, uit Hilvarenbeek, geboren in 1698. Kinderen uit het eerste huwelijk :

1. Gertrudis, gedoopt op de 24-12-1724;
 2. Jan, volgt onder XIII A.
- Kinderen uit het tweede huwelijk :
3. Adriana Maria, gedoopt op de 20-4-1731;
 4. Petrus, volgt onder XIII B;
 5. Gerard, gedoopt op de 26-6-1738, trouwt Johanna, dochter van Daniel Mutsaerts.

(wordt vervolgd)

GENEALOGIE VAN GHERT

door

JAC. J. M. HEEREN †

(Vervolg van pag. 126)

TAK A.

Pieter Cornelis van Ghert (zn. van Johan en Petra Zeilman), geb. 27 en ged. 28 december 1751 in de N.H. Kerk te Geertruidenberg. Hij ging tot de R.K. godsdienst over en werd sub-conditione gedoopt in de R.K. O.L.Vr. Kerk te Antwerpen 7 juni 1776 ¹⁰⁾.

Hij was van 1780-1795 notaris-procureur te Baarle-Hertog (België) en nam einde juli 1794, bij de nadering van de Franse legers, op verzoek van de magistraat van Baarle-Nassau, evenals in 1793 bij het beleg van Breda, de regering op zich, „als daarmee grondig bekend; hij stelde aktes en vervaardigde testamenten bij verscheiden aan besmettelijke ziekten lijdende ingezetenen, terwijl baljuw en secretaris met de documenten, de secretarie rakende waren gevlucht”. Met Cornelis Adrianus Hendrix, was hij sedert eind 1794 provisioneel adjoint te Baarle-Nassau; 27 januari 1795 werden beiden benoemd tot prov. ontvangers der gemeente-penningen.

Terwijl Hendrix 14 februari d.a.v. tot Maire of schout en stokhouder van Baarle-Nassau werd benoemd, werd van Ghert secretaris ¹¹⁾. Op 24 augustus van dat jaar werd hij aangesteld tot baljuw en stokhouder van Alphen en Chaam, welke ambten hij acht jaren vervulde. Hij werd met een ander door de stad- en landsvergadering te Breda als gedeputeerde naar 's-Hertogenbosch ter tekening aangewezen van het plan van Tussenbestuur; was 19 januari 1796-31 december 1797 representant van Bataafs Brabant. Op 1 januari 1798 keerde hij in zijn praktijk te Baarle-Nassau terug, doch deze was in die tussentijd geheel verlopen. In september 1802 werd hij door het Dep. Best. van Brabant aangezocht als lid voor de Rekenkamer van Brabant, op een wedde van 2000 gulden benevens emolumenten. Hij moest daarom afstand doen van andere posten, waarom hij zijn

10) G. Juten, *Taxandria* XXX (1923), blz. 42.

11) Mr Mommers, *Van Generaliteitsland tot Gewest II*, blz. 408.

domicilie naar 's Hertogenbosch verplaatste (1802); bij de opheffing van de Rekenkamer in 1805 werd hij ambteloos; 16 december 1805 werd hij benoemd tot ontvanger der beschreven middelen in arr. Oss; in 1806 tot lid van de Raad van Finantiën in Dep. Brabant op een traktement van f 2500,— en na opheffing van dat ambt, werkzaam gesteld bij de landdrost van Brabant; in 1807 assessor bij Dep. Best. van Brabant en in 1811 werd hij een der drie raden van de prefect in het departement Bouches du Rhin op een tractement van 2000 franken. Op 16 februari 1814 werd hij benoemd tot raad en commissaris-generaal van het dep. Monden van de Rijn en in hetzelfde jaar tot lid van de Commissie van Notabelen tot het aannemen van de grondwet; lid van de staten der provincie Brabant en lid van de militieraden te 's Hertogenbosch en Eindhoven. Met ingang van 1 januari 1815 werd hem een pensioen toegekend van 1000 gulden. In zijn Bossche tijd was hij jarenlang „President der Commissie van Administratie van het Fabrijk der Cathedrale van 's Hertogenbosch”, zoals zijn bidprentje vermeldt. Nadien woonde hij enige tijd te Breda. Hij overleed 7 november 1819 te Baarle-Nassau, gehucht Loveren.

Zijn oudste zoon schreef in een gedicht bij de dood van zijn vader, dat op zijn doodsprentje werd afgedrukt :

„De Dierbre, die bij al zijn pogen,
Nooit ander doelwit had voor oogen
Dan 't heil van Gode en Vriend en Kroost;
Die steeds voor weeuw en weezen waakte,
Der zuchten der verdrukten zuchten slaakte,
Hun hulp verschafte en heul en troost,
Die elken mensch als broeder achtte,
Zijn heil en welzijn trouw betrachtte,
Der onschuld zijnen bijstand bood;
Die deugd en Godsdienst steeds waardeerde,
Zijn Vorst en Vaderland vereerde” 12).

Zijn weduwe, die met 7 van de 12 kinderen achterbleef, werd op haar verzoek een gratificatie van Fl. 200,— toegekend 13).

12) Vgl. „Astrea” Maandschrift (1852) blz. 11.

13) Mr Mommers, Van Gen. tot Gewest, II, blz. 385-387.

P. C. van Ghert was driemaal gehuwd :

- 1e 3 juni 1780 in de R.K. kerk te Baarle-Nassau met *Maria Catharina van Bael* (dochter van de secretaris Peter van Bael en van Catharina Kermans) R.K. gedoopt 4 nov. 1756 te Baarle-Nassau, begraven 12 maart 1792 te Baarle-Hertog.
- 2e 12 augustus 1792 in de kerk van O. L. Vrouw te Antwerpen met *Maria Theresia van der Schoot* (dr. van Arnoldus en Anna Catharina van Campen) R.K. gedoopt 5 dec. 1766 te Baarle-Nassau, overl. 29 maart 1806 aldaar.
- 3e ondertrouwd 28 oct. 1810 voor schepenen van 's Hertogenbosch met *Isabella van den Bogaart* (dr. van Hendrik en van N.N.) geb. te Helvoirt en overl. 29 maart 1860 te Baarle-Nassau.

Uit het eerste huwelijk :

1. *Peter Gabriël*, die volgt onder VII a.
2. *Johannes*, die volgt VII b.
3. *Adriana Petronella*, ged. 10-1-1786 te Baarle-Nassau, gehuwd met *Adrianus Vrins*;
4. *Petronella*, ged. 8-5-1788 te Baarle-Nassau, gehuwd met N.N.
5. *Maria Catharina*, ged. 12-4-1790 te Baarle-Nassau, gehuwd met *H. J. de Mol*.
6. *Adrianus*, volgt VII c.

Uit het tweede huwelijk :

7. *Johannes Peter*, volgt VII d.
8. *Anna Catharina*, ged. 8-10-1796 te Baarle-Nassau.
9. *Maria Theresia*, geb. 8-10-1798 te Baarle-Nassau, overl. 12-1-1861 te Grave. Huwde 14-8-1822 te Baarle-Nassau met *Wilhelmus Franciscus Watrin*, overl. vóór haar.
10. *Cornelus*, ged. 25-12-1800 te Baarle-Nassau.
11. *Jacobus Arnoldus*, ged. 23-5-1803 te Baarle-Nassau.

Uit het derde huwelijk :

12. *Henri Pierre Ovide*, geb. 31-8-1812 te 's Hertogenbosch.
13. *Annette Hyacinthe*, geb. 25-1-1814 te 's Hertogenbosch.
14. *Maria Louisa*, geb. 17-9-1817 te Vught, ongehuwd overl. 19-12-1876 te Baarle-Nassau.

VII a. *Mr. Pieter Gabriël van Ghert* (zoon van Peter Cornelis en M. C. Van Bael), werd 17 maart 1782 geboren en gedoopt te Baarle-Nassau. Hij bezocht meerdere Latijnse

scholen in Noord-Brabant. Na deze studie bezocht hij de hogeschool van Jena, om zich een diepere kennis van Kant's wijsbegeerte eigen te maken, hoewel het zijn hoofddoel moest zijn, zich op de rechtswetenschap toe te leggen. Hier volgde hij aanvankelijk met grote moeite (omdat hij de Duitse taal niet voldoende machtig was) de wijsgerige lessen van Prof. Hegel, aan wie hij om zijn grote ijver opviel, met wie hij later zeer bevriend was en in geregelde briefwisseling bleef ¹⁴⁾.

Tijdens zijn verblijf aldaar woonde hij eens een magnetische behandeling bij en de patiënt, die gemagnetiseerd werd, verklaarde in haar slaap, dat zij, als van Ghert haar magnetiseerde, herstellen zou. Verrast door dit gezegde, daar hij zich nimmer met magnetisme had bezig gehouden, legde hij zich met de borst op de studie van het dierlijk magnetisme toe.

In Amsterdam gekomen, genas hij, door zijn magnetische gave, verscheidene hopeloze zieken en later ook zo te Brussel en te 's-Gravenhage.

Daardoor droeg hij er veel toe bij, dat het heilmagnetisme hier te lande meer bekend werd. In 1814 en 1815 kwamen van hem een paar werkjes van de pers. Prof. Rogier vertelt terloops, dat de diplomatieke ambtenaar, Francisca Capaccini, substituut aan de staatssecretarie bij de onderhandelingen over de ten uitvoerlegging van het Concordaat tussen de H. Stoel en de Nederlandse regering, zo zeer onder de indruk kwam van de resultaten van de wonderlijke geneeswijze van P. van Ghert, dat zij zich door hem liet instrueren in het dierlijk magnetisme ¹⁵⁾.

Van omstreeks 1806 zette hij zijn rechtskundige studie voort in Leiden, waar hij 26 januari 1808 promoveerde. Na enige tijd de advocaten-praktijk te hebben uitgeoefend in Breda, werd hij door Lodewijk Napoleon benoemd tot commies van het 2e bureau der eerste divisie bij het Ministerie van Eredienst, onder leiding van minister Molerus, waar hij zijn eerste opleiding in het administratieve vak ontving. Na de inlijving van Holland bij Frankrijk bleef van Ghert in functie en trok door een paar artikelen in de „Recensent ook der Recennenten” (1819) zo zeer de aandacht van de Regering op zich, dat hij, op voordracht van

14) P. G. van Ghert, Recensent ook den Recensinten (1832) blz. 166.

15) Prof. Dr. L. Rogier, In Vrijheid Herboren (1953) blz. 36.

Baron van Beitz, op 20 April 1810 benoemd werd tot griffier en in 1811 tot plaatsvervangend rechter van Eersten aanleg te Amsterdam (1815).

Na de vereniging van België met Holland onder Koning Willem I werd hij, op aanbeveling van zijn voormalige chef, (in 1816) benoemd tot Commissaris-speciaal bij het Departement voor de zaken van de R.K. Eredienst, vooral voor de Noordelijke Provinciën, te Brussel; in 1817 werd hij Referendaris bij de Raad van State aan genoemd Departement¹⁶⁾. In hetzelfde jaar werd hij lid en secretaris van de jury voor het Lager Onderwijs in de Provincie Zuid-Brabant, daarna lid-secretaris van diezelfde commissie. Kort daarop werd hij benoemd tot Referendaris bij het Departement van Binnenlandse Zaken. In 1827 volgde zijn benoeming tot lid en secretaris der Permanente Commissie uit de Raad van State voor de zaken van de R.K. Eredienst¹⁷⁾.

De werkzaamheden aan dit Departement waren vooral in dit en de volgende 15 jaren zeer moeilijk. De nieuwe grondwet maakte het noodzakelijk verscheiden maatregelen te nemen, dikwijls van zeer penibele aard, om aan de grondwet uitvoering te geven. Hieraan had van Ghert qualitate qua een voornaam aandeel en op hem kwam de critiek dan ook, vooral van de zijde van de geestelijkheid, in hoofdzaak neer¹⁸⁾.

Na de opstand in België (1830) keerde van Ghert uit Brussel naar Den Haag terug en hervatte daar zijn werkzaamheden. Door Koning Willem I werd hij in 1831 benoemd tot Ridder in de Orde van de Ned. Leeuw. Door de veranderde staatkunde raakte van Ghert als ambtenaar op de achtergrond en werd hij in 1844, toen de permanente commissie uit de Raad van State voor de zaken van R.K. Eredienst,

16) In de „Opmarsch”, propagandabladd der „R.K. Staatspartij” (1 oct. 1936) wordt van Ghert „om zijn staatsabsolutische denkbeelden” vergeleken met die, welke door de N.S.B. van die dagen werden aangehangen, en wordt daar aangeduid als „een N.S.B.-er uit 1820”.

17) De data van zijn diverse ambten zijn ontleend aan zijn bidprentje. Dit zegt ook nog van hem, dat hij was: „doctor in de Rechten, in de Letteren en Philisophie”.

18) Prof. Dr. L. Rogier schrijft: „In lokaal-studies zijn de ambtenaren van het Departement gewoonlijk als vrijmetselaars en kerkvervolgers uitgekomen. Dit vergete men niet bij het lezen van de critiek, die de auteurs van kerkhistorische lokaalstudies geoeftend hebben op de figuur van Piet van Ghert” (In Vrijheid Herboren 's Gravenhage 1953, blz. 198).

waarvan hij steeds lid en secretaris was geweest, gepensioneerd en eervol uit 's Lands dienst ontslagen.

Hij zette zich nu tot het schrijven van : „Herinneringen uit mijn ambtsbetrekking aan het Dep. van R.K. Eeredienst 1815-1829”, bestemd om na zijn dood te worden uitgegeven. Dit is tot heden niet geschied¹⁹⁾. Een van zijn naaste bloedverwanten schetste in 1833 van Ghert in enkele scherp-nauwkeurige lijnen, welke hij na diens dood met de volgende regels volledig maakten :

„Sterk gebouwd, vrij gezet man, van middelmatige lengte, rood van gelaat, dat vrolijk, ja satyrisch, doch niet schoon is, fijne huid, licht bruin gekruld haar, weinig baard en wenkbrauwen, kleine bruine oogen, dikke hals, welgevormde blanke handen. Bloedrijk en zenuwachtig, levendig gestel.

„Moedig en onverschrokken, wanneer zulks nodig is, om menschen te helpen en het goede en ware te bevorderen. Uitkomende voor zijn gevoel en zich vertoonende zooals hij is, wanneer hij met geestelijk-beschaafde en oprechte menschen te doen heeft, die hem kunnen begrijpen, of met hen, die zich als zoodanig voordoen. Op zaken van mode, complimenten en andere kleingeestigheden geen acht slaande, doch, zaken, die hem der moeite waard voorkomen, zeer behartigde. Liefde tot het schoone, ware en goed; — goedaardig. Te vertrouwelijk met de menschen, die hij dikwijls voor opregt houdt, onverschillig omtrent menschen, die hij noemt : groote mannen in kleine zaken. Geschriften, die oppervlakkig en partijdig zijn, zonder versooning en zonder aanzien van personen veroordeelend.

„Dichter, wijsgeer, God-erend, mededeelzaam, regtschapen, hulpvaardig voor zijn vrienden en voor hen, die hij daarvoor houdt, weinig gewone menschenkennis omtrent intriganten, door welke hij vaak misleid en ondankbaar behandeld wordt, daarentegen, zeer scherp ziende in politieke daden, die op het algemeen invloed uitoefenen. Zonder versooning jegens hen, die getoond hebben, geen beginselen, noch goede trouw te hebben. Beminnaar der we-

19) „Een tamelijk lijvig deel met aantekeningen van de hand van Mr. van Ghert over zijn werkkring van 1814-1830, alsmede van een cahier met herinneringen van de hand van zijn dochter Ottilie La Chappelle van Ghert zijn aanwezig in het Haagse Gemeente-archief” (mededeling van het Centraal Bureau van Genealogie, d.d. 19 april 1966).

tenschappen en kunsten; ijverig en vlug in het werken" 20). Aan deze karakteristiek voegde de onbekende schrijver van zijn necrologie, die hem blijkbaar van zeer nabij heeft gekend, nog de volgende regels toe: „Verdraagzaam Katholiek, Christen, in zijn betrekking steeds tot stelregel volgende: geef God wat Gode en den Vorst wat den Vorst toekomt; trouw aan zijn Koning en aan de Grondwet, gehecht aan zijn vaderland; steeds vriend der Vrijheid beperkt door de Wet; den Coup-d'Etat van Lodewijk Napoleon toejuichende als het enige middel, om het miskend gezag te herstellen en de vrijheid weder binnen de perken van de Wet te kunnen brengen. — Steeds gaarne verkeerende met menschen, die door hunne geestbeschaving vrienden zijn van het goede, ware en schoone; en vooral in den laatsten tijd zich verheugende, in het gezelschap zijner huisgenooten en kleinkinderen en van goede vrienden 21). Een aanval van podagra, waaraan hij sedert enige jaren leed, maakte na een ziekbed van drie weken een einde aan dit leven. Hij stierf kalm en rustig, omringd door zijn echtgenote en al zijn kinderen, voorzien van het sacrament der zieken, te 's-Gravenhage 19 maart 1852 en werd 23 mrt d.a.v. op het R.K. Kerkhof begraven 22).

Hij huwde met *Johanna Catharina Kemps*, geb. 3 oktober 1786 te Leiden, overl. 2 mei 1861 Den Haag.

Uit dit huwelijk werden geboren:

1. *Mr. Petrus Cornelis Johannes van Ghert*, die volgt VIIa;
2. *Celeste Felix van Ghert*, geb. 1811 te Amsterdam, ongehuwd overl. 16 december 1858 te Den Haag.

(wordt vervolgd)

20) „Astrea” jg. II (1852) blz. 10-11. Dit citaat ontleende de schrijver aan bovengenoemd „cahier”.

21) „Astrea”, maandschrift voor Schoon Kunst, Wetenschap en Letteren, vermeld door Dr. J. Wap 1853, Utrecht J. D. Doorman). Tweede jaargang 1852. Necrologie: Mr. P. G. van Ghert, blz. 1-11. Deze was aan de redactie door een achtenswaardige hand toegezonden, „doch” zo schrijft deze „hierin wordt die staatsman geschetst, zoals de heer de Clercq en de „Noordhollandse Tijd” hem niet beschreven willen hebben. „Astrea” betwist hun het recht niet zo te schrijven, „mits het niet geschiede in hartstogt en met allerlei buitensporige en van passie getuigende phrasen, als bijv.: giftige adderbeten, die een katholiek van plotselinge ontzetting doen opspringen” (Astrea, blz. 87).

22) Brekelmans, Nieuw Biogr. Wrdb. I kol. 938-939; Dr. Mr. Mommers. Brabant van Generaliteitsland tot Gewest, II 386.

HAARLEMSE BRABANDERS

(Vervolg van pag. 128)

- 2-5-1728 Cornelis Aalbertze van Roy j.g. v. Rosmalen x Immetje Jansz wed v. Haarlem
- 16-5-1728 Lieve Moerbeek wedr v. Breda x Anna Pietersze j.d. v. Haarlem
- 12-9-1728 Henricus Wijngaard j.g. v. Munsterland x Jannetke Middeldorp wed v. Tilburg
- 12-12-1728 Jan de Reus wedr v. 's-Bosch x Aaltje van der Aghten wed v. Haarlem
- 30-1-1729 Pieter van der Venne j.g. v. 's-Bosch x Marytje van Etten j.d. v. Amersfoort
- 1-5-1729 Henrick Meyer wedr v. 's-Bosch x Marytje Jansz j.d. v. Weert
- 29-5-1729 Willem Leunisz van Dijk j.g. v. 's-Bosch x Johanna Philipz j.d. v. Weert
- 5-6-1729 Gerrit van der Laak j.g. v. 's-Bosch x Helena van Hurck j.d. v. de Meijerij
- 31-7-1729 Joost Timmermans j.g. v. 's-Bosch x Jannetje Jansz j.d. v. 's-Bosch
- 5-9-1729 Jan van Dijk j.g. v. 's-Bosch x Cornelia Mes j.d. v. Haarlem
- 5-9-1729 Johannes Verbeek j.g. v. 's-Bosch x Agniesje van Kil j.d. v. Haarlem
- 5-9-1729 Denys Jansz van der Vinne wedr v. Helmond x Marytje van Hulsel wed v. Haarlem
- 11-9-1729 Dirck Fransz Sommers wedr v. de Meijerij x Geertruyd Kossers j.d. v. de Meijerij
- 25-9-1729 Jochem van der Graaft j.g. v. 's-Bosch x Maryte Luykes j.d. v. Amsterdam
- 10-10-1729 Jan van den Broeck j.g. v. Geffen x Willemijntje van Eldrum (= Elderen ?) j.d. v. Boxmeer
- 6-11-1729 Dirk van den Berg wedr v. Eindhoven x Catharina Schuurung wed v. Vreede
- 8-1-1730 Cornelis van Driel wedr v. 's-Bosch x Femmetje Jorisz van Heule j.d. v. Haarlem
- 8-1-1730 Robertus Mansvelt wedr v. 's-Bosch x Marytje Jansz van Bombaay wed v. Helmond
- 5-2-1730 Maerten Jansz van der Steen wedr v. Helmond x Lysbeth Stevensz wed v. Amsterdam
- 12-2-1730 Jan Theunis de Vet wedr v. 's-Bosch x Lysbeth de Ridder j.d. v. Baardwijk
- 19-2-1730 Albert de Graeff j.g. v. 's-Bosch x Janneke Harmensz wed v. Nederveen
- 19-2-1730 Wouter Fisel wedr v. 's-Bosch x Tryntje Pietersz van der Kuyl wed v. Haarlem
- 30-4-1730 Willem Willemsz van der Velden j.g. v. Kessel x Femmetje Strog j.d. v. Heereveen

- 30-4-1730 Jan van Gemert wedr v. 's-Bosch x Marytje Willemsz j.d. v. Haarlem
- 21-5-1730 Matheus Eynhout j.g. v. Helmond x Margaritje ter Steegh j.d. v. Zwolle
- 21-5-1730 Frans Dirksz van den Nieuwenhoff j.g. v. Lieshout x Anna Fransz Kubbes j.d. v. de Meijerij
- 9-6-1730 Francoy Breugel j.g. v. 's-Bosch x Aagje Cornelisz j.d. v. Haarlem
- 11-6-1730 Jan Smits j.g. v. Helmond x Leysbeth Horstman wed v. Haarlem
- 25-6-1730 Jan van Es j.g. v. Helmond x Tryntje Jacobsz j.d. v. het graafschap Hoorn
- 13-8-1730 Kobus Vissert j.g. v. 's-Bosch x Catharina Stappers j.d. v. Haarlem
- 1-10-1730 Robbert Hasevelt j.g. v. Helmond x Hendreyntje Pietersz j.d. v. Neer(?)
- 8-10-1730 Jan van der Voort j.g. v. 's-Bosch x Marytje van Elderen j.d. v. Boxmeer (zie ook : 10-10-1729)
- 5-11-1730 Willem Hamers j.g. v. de Meijerij x Johanna Sloot j.d. v. Helmond
- 5-11-1730 Frans de Boom j.g. v. 's-Bosch x Geertruyd Monnekée j.d. v. Haarlem
- 7-1-1731 Pieter Jansz van der Elst j.g. v. Haarlem x Claesje Adriaense van Os, j.d. v. Helmond
- 21-1-1731 Pieter Carelsz j.g. v. Haarlem x Dina van Gemerd j.d. v. 's-Bosch
- 4-2-1731 Casparus Sloots (j.g.) v. de Meijerij x Tryntje Andries wed v. Haarlem
- 1-4-1731 Willem van Triegt j.g. v. Helmond x Fytje Lamberts j.d. v. Weerdt
- 1-4-1731 Hendrik Leeven j.g. v. 's-Bosch x Elisabeth van den Berg j.d. v. Haarlem
- 8-4-1731 Albert van Wanroy j.g. v. de Meijerij x Josyntje Joosten j.d. v. Haarlem
- 15-4-1731 Pieter de Bruyn j.g. v. Langeweert x Jacoba Schalk j.d. v. 's-Bosch
- 15-4-1731 Laurens de Vriendt wedr v. Culemborg x Lysbeth Veen wed v. Eindhoven
- 29-4-1731 Gysbert Jans van Soomeren j.g. v. Helmond x Neeltje Cornelisz van Assendorp j.d. v. Haarlem
- 6-5-1731 Jan van der Pol j.g. v. 's-Bosch x Amerentia Wigmans j.d. v. Haarlem
- 13-5-1731 Jan Straatman j.g. v. Munsterland x Anna van Beek wed v. Breda
- 3-6-1731 Willem Leunisz van Dijk wedr v. de Meijerij x Jannetje Joosten j.d. v. Weert
- 1-7-1731 Joseph Douglas j.g. v. Helmond x Yda Willemsz van Lieshout j.d. uit Brabant
- 1-7-1731 Claas Govertsz van Rooy j.g. v. Haarlem x Anna Maria van de Ven j.d. v. 's-Bosch
- 22-7-1731 Adriaan de Cort wedr v. Gestel x Dirkje Tyse j.d. v. Nederweert
- 22-7-1731 Hendrik Mansvelt wedr v. 's-Bosch x Cornelia Boogs j.d. v. Utrecht
- 23-9-1731 Dirk Leurs j.g. v. de Meijerij x Maria Leendertsz j.d. v. Weert

- 23-9-1731 Jan van Es wedr v. Helmond x Anna Maria Anthonisz j.d. v. Helmond
- 7-10-1731 Lenard Reuselaar j.g. v. 's-Bosch x Engelina Claarhout j.d. v. Haarlem
- 28-10-1731 Giel Beks j.g. v. Helmond x Janneke Tyse j.d. v. Haarlem
- 9-11-1731 Willem Verhouten j.g. v. Helmond x Jannetje Laurisz de Vrind j.d. v. Haarlem
- 16-12-1731 Martinus Bonne j.g. v. Gulik x Catharina Dirksz van Dijk wed v. Brabant
- 3-2-1732 Gysbert Summers wedr v. Helmond x Geertruyd Koster wed v. de Meijerij (zie : 11-9-1729 en 29-4-1731)
- 3-2-1732 Gerrid van den Berg wedr v. Haarlem x Marytje Cluytmans j.d. v. de Meijerij
- 17-2-1732 Hendrik van Batenburg wedr v. Helmond x Dirkje Baaden wed v. Haarlem
- 3-3-1732 Boudewijn Roelofsz van Berkel j.g. v. 's-Bosch x Marytje Franz van Brelik j.d. v. Geldrop
- 14-4-1732 Pieter Louwen j.g. v. de Meijerij x Grietje Dogge j.d. v. Giethuizen
- 21-4-1732 Dokus Donkertz j.g. v. de Meijerij x Marytje Jansz wed v. Haarlem
- 4-5-1732 Claasz Pietersz van den Berg j.g. v. de Meijerij x Elsje Harmensz van Veen j.d. v. Freren
- 22-6-1732 Hendrik Pietersz Somburg j.g. v. Haarlem x Leysbet Paulusz van Batenburg wed v. Helmond
- 29-6-1732 Anthony Vermeulen j.g. v. Helmond x Barber Timmermans j.d. v. Roermond
- 29-6-1732 Gerrid Russelaar j.g. v. 's-Bosch x Hendryntje van der Linden j.d. v. Haarlem
- 29-6-1732 Pieter Joosten Raedsen wedr v. Helmond x Leysbet Venesoen wed v. Haarlem
- 31-8-1732 Govert van Houten j.g. v. 's-Bosch x Elisabeth Klerks j.d. v. 's-Bosch
- 19-9-1732 Pieter Teunisz van Deurse wedr v. Erp x Maria Jacobs j.d. v. Weert
- 5-10-1732 Thomas van den Bogert j.g. v. de Meijerij x Mary Renders j.d. v. de Meijerij
- 23-11-1732 Jan Dielen van Nunen j.g. v. Eindhoven x Willemyn Pieters van den Berg (niet ingevuld)
- 23-11-1732 Hendrik Verhoeve j.g. v. 's-Bosch x Beatrix Leendertsz van Wasenaer j.d. v. Leiden
- 30-11-1732 Jan Zeeldrayer j.g. v. 's-Bosch x Antje van den Berg j.d. v. Oirschot
- 30-11-1732 Willem van Sluys j.g. v. 's-Bosch x Cornelia de Boom j.d. v. 's-Bosch
- 7-12-1732 Gerrid Crayvelt j.g. v. de Meijerij x Aaltje Kams j.d. v. Rees
- 28-12-1732 Dirk van Schendel j.g. v. de Meijerij x Maria Dirks j.d. v. 's-Bosch
- 11-1-1733 Cornelis van Dijk j.g. v. de Meijerij x Heyntje Gerrids Meyer j.d. v. Westfriesland

- 8-2-1733 Hendrik Werkman j.g. v. 's-Bosch x Johanna van Ankon wed v. Amsterdam
- 12-4-1733 Paulus Jansz van Scheendel j.g. v. Nieuwland (= Nuland ?) x Aaltje Schulte wed v. Munsterland
- 3-5-1733 Jan van Dijk wedr v. Ravestein x Caatje Magis j.d. v. Gog
- 17-5-1733 Hendrik Jansz Libregts j.g. v. Nunen x Aaltje van Hees j.d. v. Pelt
- 17-5-1733 Mathys Swinkels j.g. v. Helmond x Geertruyd Bakes wed uyt Munsterland
- 29-5-1733 Jan van de Ven j.g. v. de Meijerij x Anna Suurmans j.d. v. Haarlem
- 31-5-1733 Willem van Houds wedr v. Helmond x Cornelia Hartshoorn j.d. v. Leiden
- 28-6-1733 Jacobus van Houtik j.g. v. de Meijerij x Lysbeth Hendriks j.d. v. Haarlem
- 2-8-1733 Albert Hamers j.g. v. Helmond x Jannetje Tijssen j.d. v. Boekel
- 9-8-1733 Lucas Lakebroek j.g. v. Helmond x Jacomyn Relou j.d. v. Helmond
- 23-8-1733 Johannes van Os j.g. v. 's-Bosch x Maria van Olsteyn j.d. v. Amsterdam
- 6-9-1733 Arnoldus Handschoenmakers j.g. v. de Meijerij x Lysbeth Corstiaensz j.d. v. Haarlem
- 20-9-1733 Willem Scheele j.g. v. Beek in Brabant x Hendrijntje Lieven j.d. v. 's-Bosch
- 20-9-1733 Cornelis Nieks j.g. v. 's-Bosch x Barbera Fransz j.d. v. de Meijerij
- 18-10-1733 Wessel Backer wedr v. Haarlem x Judith Cornelia Intros (of: Intvos) j.d. v. Heusden
- 25-10-1733 Denys Jansz van der Venne wedr v. Helmond x Geertruyd Jansz van den Aardweg wed v. Haarlem
- 25-10-1733 Lucas Fortenbosch j.g. v. de Meijerij x Annetje Tijssen van Son j.d. v. Utrecht
- 1-11-1733 Jan Jansz Spierings j.g. v. 's-Bosch x Maria Jansz j.d. v. Hees
- 8-11-1733 Jan Joosten van der Linde j.g. v. Geldrop x Anneke Claesz j.d. v. Bruul
- 15-11-1733 Gysbert Godfree j.g. v. 's-Bosch x Grietje van Heerweerden j.d. v. Veen
- 17-1-1734 Joost Jansz van der Elst wedr v. Hees x Sytje Melgers wed v. Berlijn
- 28-2-1734 Hendrikt Rigt j.g. v. 's-Bosch x Marytje van den Heuvel j.d. v. Haarlem
- 28-2-1734 Cornelis Lelyveld wedr v. Haarlem x Marytje Kluytmans wed v. 's-Bosch
- 28-2-1734 Jan de Kievit j.g. v. 's-Bosch x Anna Mary Casseel wed v. Munsterland
- 2-5-1734 Barend Wessel j.g. uyt Munsterland x Pieterneel Visel j.d. v. 's-Bosch

(wordt vervolgd)

Culemborg.

L. G. van Dijck osa.

DE TILBURGSE GESLACHTEN VAN DIJK EN HENSEN

door

JOS. VAN DIJK

(Vervolg van pag. 133)

XII B. Nicolaas Andries van Dijk, gedoopt te Tilburg op de 19-10-1677 en enig kind van Andries van Dijk en Catharina van Iersel, was weinig gelukkiger dan zijn halfbroer Frans, natuurlijke zoon van de secretaris Peter van Gils. Hij verkwistte in korte tijd de aanzienlijke nalatenschap van zijn vader en werd uitverkocht. Nadat zijn roerende goederen waren verkocht moest ook zijn erfgoed nog worden aangevend om de schuldeisers tevreden te stellen. Slechts honderd gulden mocht hij behouden.

Nicolaas was bode, met name op Keulen en Aken, en verkeerde voortdurend in nijpende geldnood, waaruit hij dan vaak door zijn zwager, heer Wouter Colen, kapelaan op het kasteel te Drunen en rentmeester van de graven d'Oultremont werd gered.

Nicolaas trouwt te Tilburg op de 4-1-1703 zijn achternicht Catharina Colen, dochter van Cornelis Colen, een der principaalste geërfdn van Tilburg, twee-en-twintigman, borgemeester en schepen aldaar, provisor van de Tafel van de Heilige Geest, bij Anna, dochter van Gabriël Huiberts van Loon, gedoopt te Tilburg op de 29-10-1677 en aldaar begraven op de 11-12-1728, tegelijk met haar jongste dochter Catharina (anders: NP. 1940, 159-).

Nicolaas hertrouwt te Tilburg op de 12-9-1732 Mechtildis Tabbers, uit Drunen, waar zoals gezegd zijn zwager woonde, dochter van Godefridus Tabbers en Joanna Glavermans, gedoopt te Tilburg op de 14-4-1707 en begraven op de 19-12-1780.

Nadat Mechtildis door de dood en begrafenis van Nicolaas op de 30-11-1740 weduwe was geworden, verwekte Jan Biggen bij haar een natuurlijk kind, dat als Maria op de 21-6-1744 te Tilburg is gedoopt.

Kinderen uit het eerste huwelijk :

1. Petrus Adrianus van Dijk, gedoopt te Tilburg op de 21-3-1702 en overleden te Lier op de 13-3-1761, trouwt te

Lier op de 28-6-1729 Digna van Uithoven, geboortig van Lier en aldaar overleden op de 3-12-1745.

Hun kinderen zijn :

- a. Maria, gedoopt te Lier op de 14-8-1734, en overleden te Waalwijk alwaar zij gehuwd was met Nicolaas Hoeks;
 - b. Walter Gregorius, gedoopt te Lier op de 23-4-1736.
2. Adrianus, volgt onder XIII C;
 3. Anna Catharina, gedoopt te Tilburg op de 3-4-1705 en aldaar begraven op de 14-10-1727;
 4. Henricus, priester in de Abdij van Berne te Heeswijk, gedoopt te Tilburg op de 30-3-1706 en overleden te Vilvoorden, ten huize van de prelaat op de 9-1-1787, als jubilaris aangezien hij op de 13-2-1735 in de Abdij werd opgenomen. Hij was achtereenvolgens kapelaan te Vlijmen (in 1739), pastoor te Hedikhuijsen (in 1742) en pastoor te Heeswijk, van 1750 tot 1784. Ook was hij tijdelijk deservitor te Dinther. In 1773 verkreeg hij verlof om assistentie te nemen.
 5. Cornelis, gedoopt te Tilburg op de 31-3-1708;
 6. Anna Catharina, gedoopt te Tilburg op de 6-3-1709;
 7. Andreas, volgt onder XIII D;
 8. Catharina, gedoopt te Tilburg op de 3-10-1718 en aldaar begraven op de 11-12-1728.
 9. Gregorius van Dijk, gedoopt te Tilburg op de 10-5-1718 en overleden te Rotterdam op de 20-9-1749, alwaar hij woonde aan de Delftse Vaart.
Hij trouwt te Rotterdam op de 5-6-1748 Petronella Post, uit Nijmegen. Hun enig kind overlijdt op de 12-4-1749.

Kinderen uit het tweede huwelijk :

12. Goverdina, gedoopt te Tilburg op de 16-5-1735 en aldaar begraven op de 1-3-1764;
13. Catharina, gedoopt te Tilburg op de 28-2-1737 en aldaar begraven op de 18-9-1756;
14. Balthazar, volgt onder XIII E.

XII C. Jan Dionysius van Dijck, geboren te Hoeven rond 1689, en begraven te Tilburg op de 7-11-1740, trouwt te Tilburg op de 21-4-1721 Mechelina van de Wagenberg, dochter van Floris Jacobs van de Wagenberg en Angelina Peter Aert Voskens, weduwe Arnold Wynants, geboren rond 1698 te

Wagenberg en begraven te Tilburg op de 19-3-1766.

Hun kinderen zijn :

1. Florentius, gedoopt te Tilburg op de 17-1-1724 en aldaar begraven op de 27-1-1733;
2. Dympna, gedoopt te Tilburg op de 31-5-1725 en aldaar begraven 18-4-1730;
3. Gijsbert, gedoopt te Tilburg op de 21-12-1726 en aldaar begraven op de 25-11-1737;
4. Helena, gedoopt te Tilburg op de 10-2-1729, trouwt.... met Dominicus Jan Pessers;
5. Dympna, gedoopt te Tilburg op de 21-12-1730 en aldaar begraven op de 4-6-1734;
6. Sebastiaan, volgt onder XIII F;
7. Florentius, gedoopt te Tilburg op de 28-11-1734 en aldaar begraven op de 26-2-1763;
8. Henricus, volgt onder XIII G.

XIII A. Jan Laurens Hensen, gedoopt te Tilburg op de 13de september 1726 en overleden op de 13de maart 1798, trouwt te Tilburg op de 24ste januari 1751 Hendrica Van Riel.

Kinderen :

1. Adriaan Jan Hensen, landbouwer te Tilburg, gedoopt te Tilburg op de 7-10-1754 ondertrouwt te Riel op de 23-1-1790 Joanna Stopen.

Hun kinderen zijn :

- a. Henrica, gedoopt te Tilburg op de 12-1-1791;
 - b. Jan, gedoopt te Tilburg op de 13-2-1792;
 - c. Henricus, gedoopt op de 17-5-1793;
 - d. Cornelia, gedoopt op de 26-12-1795;
 - e. Johanna, gedoopt op de 6-6-1797;
 - f. Gerard, gedoopt op de 24-10-1798 en overleden op de 29-10-1829;
 - g. Jan, gedoopt op de 31-12-1799;
 - h. Johanna Catharina, gedoopt op de 27-9-1801;
 - i. Sebastiaan, gedoopt op de 6-1-1803.
2. Adriana, gedoopt op de 31-10-1758;
 3. Johanna, gedoopt op de 23-3-1761;
 4. Laurens, volgt onder XIV A;
 5. Jan Jan Hensen, landbouwer te Tilburg, gedoopt op de

18-1-1765, trouwt te Tilburg op de 27-4-1801 Maria Van Hees, geboortig van Udenhout.

Hun kinderen zijn :

a. Jan Baptist, gedoopt te Tilburg op de 15-2-1802;

b. Johanna Maria, gedoopt op de 20-12-1803;

c. Henricus, gedoopt op de 7-8-1805;

d. Wilhelma, gedoopt op de 23-3-1807;

e. Wilhelma, gedoopt op de 9-3-1809.

6. Thomas Norbert, gedoopt te Goirle op de 8-7-1767, en begraven te Tilburg op de 2-1-1811, trouwt Johanna Verhof, geboortig van Alphen.

XIII B. Petrus Laurens Hensen, gedoopt te Tilburg op de 17-1-1733, wordt in 1794 vermeld als krankzinnig, trouwt.... op de 17-2-1760 Willemina de Cort.

Kinderen :

1. Laurens Peter Hensen, wever, gedoopt op de 14-12-1760 trouwt te Tilburg op de 27-4-1801 Anna Maria Clijsen.

Uit hun huwelijk werden geen kinderen achtergelaten.

2. Adriana Maria, gedoopt te Tilburg op de 27-10-1762;

3. Adriaen Peter Hensen, landbouwer, gedoopt te Tilburg op de 4-11-1765, trouwt te Tilburg op de 27-4-1801 Anna Maria Luybregts, uit Westelbeers, alwaar zij omtrent 1774 werd geboren.

Kinderen :

a. Petrus, gedoopt te Tilburg op de 18-1-1802;

b. Jan Willem, gedoopt te Tilburg op de 12-11-1803;

c. Willem Gerard, gedoopt te Tilburg op de 21-3-1805;

d. Petronella, gedoopt te Tilburg op de 25-2-1808;

e. Jan Baptist, gedoopt te Tilburg op de 7-7-1810.

4. Gerard, gedoopt te Tilburg op de 15-3-1768;

5. Gertruda, gedoopt te Tilburg op de 11-4-1770, trouwt te Tilburg op de 3-5-1795 Lambert van Haren;

6. Jan Baptist, gedoopt te Tilburg op de 19-10-1772;

7. Maria Josepha, gedoopt te Tilburg op de 16-1-1775.

XIII C. Adriaen Nicolaes van Dijk, in 1746 wonend in de Wil-deman op den Heuvel in Tilburg, eigendom van zijn heer-oom Walterus Colen, gedoopt te Tilburg op de 18-9-1703 en aldaar begraven op de 24-7-1780, trouwt te Tilburg op

de 18-12-1732 Elisabeth Herkye, geboortig van Breda (rond 1699) en begraven te Tilburg op de 9-1-1740, hertrouwt te Tilburg op de 4-4-1741 Catharina van den Megdenberg.

Kinderen uit het eerste huwelijk :

1. Anna Catharina, gedoopt te Tilburg op de 23-9-1733;
2. Cornelia Waltera, gedoopt te Tilburg op de 26-1-1734 en aldaar ongehuwd overleden op de 6-2-1827.

Kind uit het tweede huwelijk :

3. Georgius van Dijk, eerst broodbakker aan den Heuvel, later herbergier aan de Veldhoven op het Goirke, waar later café Daniels was gevestigd, tussen de Houtstraat en de Korte Hoefstraat onder Tilburg, gedoopt te Tilburg op de 3-3-1746 en aldaar overleden op de 22-1-1830, trouwt te Tilburg op de 19-6-1797 Engelina van Dijk, zie onder XIII G, gedoopt te Tilburg op de 17-11-1765 en aldaar overleden op de 29-12-1838.

Hun kinderen zijn :

- a. Catharina Maria, gedoopt te Tilburg op de 8-9-1800, trouwt Peter van Dun;
- b. Henricus, gedoopt te Tilburg op de 15-9-1801;
- c. Waltera, begraven op de 14-9-1802;
- d. Adriaan Peter, gedoopt te Tilburg op de 23-12-1803 en aldaar overleden op de 28-3-1829;
- e. Maria Anna, gedoopt te Tilburg op de 25-1-1804;
- f. Walter Theodorus, gedoopt te Tilburg op de 2-5-1805 en aldaar begraven op de 21-12-1805;
- g. Jan Cornelis, gedoopt te Tilburg op de 30-5-1806 en aldaar begraven op de 5-1-1832.

XIII D. Andries Nicolaes van Dijk, gedoopt te Tilburg op de 17-2-1712 en aldaar begraven op de 8-10-1783, trouwt te Rotterdam op de 9-11-1738 Maria van Poeldijk, begraven te Tilburg op de 19-6-1786.

Kinderen :

1. Walterus, gedoopt te Rotterdam op de 28-1-1739;
2. Cornelis van Dijk, gedoopt te Rotterdam op de 1-4-1740 en trouwt te Rotterdam op de 9-2-1766 Gerarda Schepers, uit Rotterdam.

Hun kinderen zijn :

- a. Andreas, gedoopt te Rotterdam op de 11-2-1767;
- b. Joseph Maria, gedoopt te Rotterdam op de 25-9-1768;

- c. Albert Gerard, tweelingbroeder van voorgaande;
- d. Hendrika Waltera, gedoopt te Rotterdam op de 9-10-1771;
- e. Antonius, gedoopt te Rotterdam op de 21-6-1773 en aldaar begraven op de 2-9-1780;
- f. Walter, gedoopt te Rotterdam op de 15-7-1775 en aldaar begraven op de 29-6-1776;
- g. Alida Catharina, gedoopt te Rotterdam op de 22-11-1777;
- h. Cornelia, gedoopt te Rotterdam op de 23-10-1779 en aldaar begraven op de 6-11-1779;
- i. Gerard Antoon, gedoopt te Rotterdam op de 13-11-1780;
- j. Antonius Johannes, gedoopt te Rotterdam op de 2-7-1782 en aldaar begraven op de 7-2-1784;
- k. Adriaan Gregorius, gedoopt te Rotterdam op de 7-2-1785;
- l. Cornelia Waltera, gedoopt te Rotterdam op de 9-6-1787 en aldaar begraven op de 30-6-1787.
- 3. Theodorus Walterus, gedoopt te Rotterdam op de 23-2-1743;
- 4. Anna Catharina, gedoopt te Rotterdam op de 4-6-1745;
- 5. Waltera, gedoopt te Rotterdam op de 31-3-1747 en aldaar begraven op de 6-5-1747;
- 6. Henricus, gedoopt te Rotterdam op de 21-9-1748 en aldaar begraven op de
- 7. Waltera, gedoopt te Rotterdam op de 24-10-1749 en aldaar overleden op de 23-3-1833, trouwt met Gerard Drossaerts;
- 8. Henricus Petrus, gedoopt te Rotterdam op de 2-3-1752.

XIII E. Baltazar Nicolaes van Dijk, fabrikier van wollen lakens aan de Veldhoven onder Tilburg, gedoopt te Tilburg op de 6-1-1739 en aldaar begraven op de 7-10-1801, trouwt te Tilburg op de 12-6-1768 Elisabeth van den Bosch, dochter van Petrus van den Bosch en Maria Linssen, gedoopt te Tilburg op de 22-9-1741 en aldaar overleden op de 29-6-1819. Hun kinderen zijn :

- 1. Maria Anna, gedoopt te Tilburg op de 20-2-1770, en overleden vóór 1806, trouwt te Tilburg op de 25-4-1803 Johan Symons, uit Grave.

Uit hun huwelijk werd één kind geboren (in 1805): Johanna.

2. Petronella, gedoopt te Tilburg op de 17-11-1771, trouwt met Kees van den Heuvel, fabrikant van wollen lakens op de Veldhoven. Hij heeft één zoon: Balthus welke op de 22-7-1839 naar Antwerpen vertrekt, gevolgd op de 7-4-1856 door Cornelis zelf, welke dan weduwnaar is.
3. Petrus Cornelis, volgt onder XIV B;
4. Maria Elisabeth, gedoopt te Tilburg op de 3-10-1777, trouwt te Tilburg op de 27-4-1801 met Hendrik Michielssen, weduwnaar van Elisabeth van den Heuvel.
Nadat uit het huwelijk zes kinderen zijn geboren, wordt dit gescheiden voor tafel en bed.
5. Clasina, gedoopt te Tilburg op de 16-5-1782 en aldaar begraven op de 14-11-1782.

(Wordt vervolgd)

GENEALOGIE VAN GHERT

door

JAC. J. M. HEEREN †

(Vervolg van pag. 140)

- VII a. 3. *Ottilie Maria Josephina van Ghert* 23), geb. 4 aug. 1816 te Amsterdam.
Zij huwde met N.N. *La Chapelle* 23a).
4. *Florent Melchior Jean van Ghert*, die volgt VIII b;
5. *Jean Balthazar Florent van Ghert*, geb. Brussel leefde nog in 1840;
6. *Charles Leon Alexandre Bartholomeus van Ghert*, volgt VIII c.
- VII b. *Mr. Johan van Ghert*, (zoon van Peter C. en M. C. van Baal) geb. Baarle-Nassau 25-1-1784, overl. te Oss op zijn 68e verjaardag 25-1-1852.
Hij werd in 1806 benoemd tot commies ten kantore der be-

23) Zij heeft een belangrijk cahier met herinneringen aan haar vader nagelaten, dat eveneens berust in Gem. Archief Den Haag.

23a) Mr. Ph. Lachapelle, was een nakomeling van haar.

schreven middelen over het arrondissement Oss, in 1809 procureur bij de schepensbank van Oss, in 1810 in het graafschap Megen.

Hij werd in hetzelfde jaar maire der gemeente Oss en het volgende jaar, suppliant en daarop griffier van het vrederecht aldaar.

In 1815 werd hij Burgemeester van Oss en 1817 Vrederechter van het kanton Oss²⁴).

Voor zijn benoeming tot Schout van Oss in 1820 moest hij bedanken „als incompatabel met het ambt van vrederechter. Wel aanvaardde hij in datzelfde jaar het ambt van secretaris van die gemeente.

Daarnaast was hij sinds 1852, kapitein bij de 6e Compagnie van het 2e Batt. der eerste afdeling, Noordbrabant, rustende Schutterij.

Hij was een van de eerste leden van het Genootschap van Kunsten en Wetenschappen der provincie Noord-Brabant (1837) en sedert 1849 correspondent van het Ned. Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen.

Bij al deze functies was hij vele jaren, sinds 1827 Schoolopziender der 2e afd. van het eerste district in de Prov. Noord-Brabant²⁵).

Volgens het rapport van de Opper Inspecteur van het Onderwijs, Wijnbeek aan Z.Ex. de Minister van B.Z. te 's-Gravenhage (1844) was van Ghert ijverig in het schoolbezoek, doch niet op de hoogte van het verbeterd onderwijs". Het district, dat hij had te bezoeken strekte zich uit over het stadje Megen en 14 landgemeenten²⁶).

Hij was 7-1-1807 te Oss gehuwd met *Maria Anna de Louw* dr. van de molenaar Adrianus de Louw en van *Maria Anna* van der Meulen, geb. Reek (bij Grave) 11-9-1781, overl. 29-5-1843 te Oss.

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Adriana Maria Anna van Ghert*, geb. 22-8-1807 te Oss. Gedurende 53 jaren „stichtsvrouwe in *Maria Catharina* van Doorn's Vrouwengesticht van Weldadigheid" en overleden 23-1-1887 te Rotterdam.

24) J. Cunen. Geschiedenis van Oss en Biogr. Wdb van Oss, blz. 27; Nieuw Ned. Biogr. Wdb I, kol. 938; VIII, kol. 602; Br. Leeuw II (1953) blz. 70.

25) Data en functies op zijn bidprentje.

26) *Varia Historica Brabantica* II (1966) blz. 273.

2. *Johanna Petronella van Ghert*, geb. 5-2-1810 te Oss, aldaar overl. 28-1-1881, ongehuwd.
3. *Johannes Dominicus van Ghert*, die volgt VIII d.
4. *Carolina Donata van Ghert*, geb. 13-7-1813 te Oss, overl. 1892 aldaar, ongehuwd.
5. *Petrus Aloysius van Ghert*, geb. 19-10-1814 te Oss, overl. 20-11-1814 d.a.v.
6. *Maria Catharina van Ghert*, geb. 8-11-1815 te Oss.
7. *Petronella Maria Aloysa van Ghert*, geb. 16-10-1817 te Oss.
8. *Petrus Johannes van Ghert*, geb. 19-4-1819 te Oss, overleed 7-12-1875 aldaar; ongehuwd. Hij volgde zijn vader na diens dood op als secretaris van Oss.
9. *Antonius Franciscus van Ghert*, volgt VIII e.
10. *Adrianus Petrus van Ghert*, geb. 31-7-1823 te Oss overl. aldaar 31-7-1848; ongehuwd.

VII c. *Adrianus van Ghert* (zoon van Peter Corn. v. G. en M. C. van Baal) geb. 25-2-1792 te Baarle-Hertog, was jarenlang hoofd der school te Nieuwkuijk (na 1935 Gem. Vlijmen). Hij was (mogelijk) drie maal gehuwd :
 1e met *Adriana Meesters* van wie in het bevolkingsregister van Nieuwkuijk niets nader te vinden is.
 2e voor 1826 met *Maria Elisabeth Ophoff* (dr van Lambert en van Maria Mapie), geb. ca. 1796 te Vught overl. 28-2-1833 te Nieuwkuijk;
 3e met *Maria van Son* (dr van Simon van Son en van Anna Maria van Hoven), geb. 23-12-1802 te Herpt overl. 21-6-1884 te Heusden. Dit huwelijk werd gesloten 31 Januari 1834 te Nieuwkuijk.

Kinderen uit het tweede huwelijk :

1. *Petrus Cornelis van Ghert*, volgt VIII f;
2. *Lambertus van Ghert*, volgt VIII g;
3. *Johannes van Ghert*, geb. 16-1-1833 te Nieuwkuijk, overl. ald. 19-6-1883;

Uit het derde huwelijk :

4. *Maria Elisabeth van Ghert*, geb. Nieuwkuijk 8-11-1834;
5. *Francijna van Ghert*, geb. 11-2-1836 te Nieuwkuijk gehuwd met N. N. Lammers uit Antwerpen;
6. *Frederik van Ghert*, geb. 21-2-1838 te Nieuwkuijk, overl. ongeh.;

7. *Paulina van Ghert*, geb. 7-11-1839 te Nieuwkuijk, overl. 4-2-1909 te Heusden ongh.;
8. *Antoinette van Ghert*, geb. 30-10-1841 te Nieuwkuijk, overl. 16-10-1927 te Heusden. Zij huwde 12 febr. 1868 te Heusden met : *Franciscus Scheepers*, (zoon van Jacobus S. en Cornelia van Helvoort), overl. 13-10-1874 te Heusden. Kinderen :
 - a. *Maria Josephina Scheepers*, geb. 11-11-1868 te Heusden;
 - b. *Jacoba Cornelia Scheepers*, geb. 21-4-1871 te Heusden;
 - c. *Jacobus Adrianus Scheepers*, geb. 15-12-1872 te Heusden.
 Zij hertrouwde 27-10-1875 te Heusden met *Petrus Leijten* (zn. van Petrus L. en Joa. van de Griendt), overl. te Heusden 9-12-1908.
 Kinderen :
 - a. *Franciscus Petrus Leijten*, geb. 27-6-1876 te Heusden.
 - b. *Pieterella Antonia Leijten*, geb. 30-6-1877 te Heusden.
 - c. *Adriana Maria Anna Leijten*, geb. eveneens 30-6-1877 te Heusden.
 - d. *Anna Paulina Leijten*, geb. 9-11-1879 te Heusden.
 - e. *Hendrikus Adrianus Leijten*, geb. 31-3-1881 te Heusden.
9. *Eulalia van Ghert*, geb. 7-12-1844 te Nieuwkuijk, overl. te Heusden 21-9-1921; ongehuwd.

VII d. *Johannes Petrus van Ghert*, (zn van Petrus Cornelis van G. en van M. T. van der Schoot), geb. 10-12-1794 te Baarle-Nassau, overleden in 1869 te Hoogstraten. Hij diende in het leger van Keizer Napoleon I en maakte de tocht over de Beresina mee. Te voet trok hij westwaarts, van toren tot toren zich richtend, tot hij aankwam in Boxmeer, en daar op het kasteel verpleegd werd. Op 2 Mei 1858 kreeg hij van Keizer Napoleon III de medaille van „Keizer Napoleon van St. Helena in 1821”.

Hij bleef in het leger van het koninkrijk der Nederlanden ³¹⁾.

Hij huwde na 1814 met : *Francisca Helena Adriana van Odenhoven* (dr. van Engelbertus Josephus van O. en Elisabeth van Meerwijk) geb. 1793 te Boxmeer, overl. 1-4-1854 te Antwerpen.

Hieruit werden 3 of 4 kinderen geboren.

1. *Petrus Cornelius van Ghert*, volgt VIII k;
2. een dochter, gehuwd met *Alexis Julius Devreese*, klerk der secretarie, stad Antwerpen (1854).

VII e. *Jacobus Arnoldus van Ghert* (zn van Peter Corn. en P. C. v. d. Schoot) geb. 23-5-1803 te Baarle-Nassau. Was enige tijd Rijksontvanger der Registratie in Den Haag en Bewaarder van het buitengewoon zegel.

VIII a. *Mr. Petrus Cornelis Johannes van Ghert* (genoemd *Pedro*) (zoon van Pieter Gabriel en Johanna Catharina Kemps). Hij werd geboren omstreeks 1810 te Amsterdam en overleed 4 januari 1883 te 's-Gravenhage.

Hij was adjunct-commies bij het Ministerie van Finantiën te 's-Gravenhage (1841), ontvanger der directe belasting te 's-Gravenhage en te Nijmegen (1868).

Hij huwde 4 juni 1841 te Goes met *Maria Soetebier* (dr van notaris Jan Soetebier en Elisabeth Oversluijs) geb. 1-2-1815 te Goes.

Hieruit werden in het Bev. Reg. 1859-1879 te 's-Gravenhage 4 kinderen opgetekend :

1. *Mr. Petrus Gabriël Johannes van Ghert*, geb. 5 mei 1842 te 's-Gravenhage; werkzaam als substituut-griffier bij het Hooggerechtshof van Ned. Indië; plotseling overleden, 2 februari 1868 te Batavia.
2. *Elisabeth Maria Johanna Petronella van Ghert*, geb. 4-12-1848 te 's-Gravenhage, na een korte ongesteldheid na 1883 overleden; ongehuwd.
3. *Cornelis van Ghert*, zie IX a;
4. *Frederik Jacobus Maria van Ghert*, geb. 29 mei 1852 te 's-Gravenhage, was enige tijd klerk bij het Ministerie van Koloniën.

VIII b. *Florent Melchior Jean van Ghert* (zn van Peter Gabriël en J. Kemps) geb. 5 januari 1819 te Brussel. Hij werd Rijksontvanger in diverse plaatsen : Hoorn, Wamel, Monster, Hallum, Hazerswoude (1866-1876) en Brielle. Hij huwde 19-4-1860 te Monster met : *Joanna Maria Louise Herckenrath* (dr van burgemeester Leonardus Johan. H. en Juliette Louise Mac Cornick de Magnan), geb. 7-6-1838 te Monster. Hieruit werden geboren :

1. *Johanna Juliette van Ghert*, geb. 10-2-1861 te Monster, overl. 18-8-1868 te Hazerswoude;
2. *Emma Theodora Maria van Ghert*, geb. 30-11-1862 te Hallum (Fr.) overl. 18-12-1937 te 's-Gravenhage en werd op Driehuis-Westerveld verast.
Zij huwde te Hoorn in januari 1889 met *J. W. van Riet*, ontvanger der Directe Belastingen.

Kinderen :

- a. *W. F. M. F. van Riet* die in 1937 te Bandoeng woonde.
3. *Florent Paul Leon Marie van Ghert*, die volgt IX b;
4. *Maria Cornelia van Ghert*, geb. 18-8-1877 te Hazerswoude.
5. *Herman Leon Marie*, die volgt IX c;
6. *Serena Louisa Maria*, geb. 26-9-1872 Hazerswoude. Zij huwde met *J. F. R. Opwijrda* die in 1916 te Arnhem woonde;
7. *Hortense Louise Maria*, geb. 8-4-1876 te Hazerswoude, woonde in 1940 te Nijmegen. Zij huwde met *Lodewijk Theodoor van Berckel*, geb. 1866 overl. te Nijmegen 21-1-1940, was oud-hoofdamtenaar van de Semarang-Cheribon-Stoomtram-My.

Bij zijn overlijden werden zijn kinderen vermeld :

- a. *F. A. van Berckel en echtgenote* te Den Haag.
- b. *A. v. Berckel* te Arnhem.
- c. *M. E. van Berckel*.
- d. *F. L. van Berckel*, gehuwd met *J. A. W. Verheijen* te Den Haag.

VIII c. *Charles Alexander Bartholomeus Leon van Ghert*, (zn van Pieter Gabriel van G. en J. M. Kemps), werd geboren 23-8-1823 te Brussel. Hij was achtereenvolgens Rijksontvanger der registratie te Gennep, Enkhuizen (2-3-1854—19-12-1855) en Heusden. Hij huwde met *Catharina Henriette Steger*, geb. 15-3-1830 's-Gravenhage.

Hieruit :

1. *Gabrielle Johanna Nicola Maria van Ghert*, geb. 27-12-1853 te Gennep (L.), overl. 5-9-1854 te Enkhuizen.
2. *Nicolaus Jacobus Marie van Ghert*, geb. 16 mrt 1855 te Enkhuizen, overl. 29-6-1887 te 's-Gravenhage.

VIII d. *Johannes Dominicus van Ghert* (zn van Johan en M. A. de Louw), geb. 8-12-1811 te Oss, overl. 1885 te Ravenstein; was jarenlang een befaamd „heel en vroedmeester” te Ravenstein. Hij huwde 27-2-1841 te Ravenstein met *Johanna de Bruijn* (dr van de veerman te Ravenstein (1841) Arnoldus de Bruijn en van Johanna Eeuwens), geb. 7 mrt 1818 te Niel (Pr.).

Uit dit huwelijk :

1. *Johan Dominicus Arnold van Ghert*, geb. 8-12-1841 te Ravenstein, studeerde in de medicijnen te Amsterdam en is 18-5-1875 te Ravenstein ongehuwd overleden.
2. *Eduard Maria Aloysius van Ghert*, geb. 21-5-1843 te Ravenstein, overl. 18-5-1867 te Amsterdam.
3. *Johanna Maria Aloysia van Ghert*, geb. 27-5-1845 te Ravenstein.
4. *Louisa Theodora Adelaïda van Ghert*, geb. 11-2-1847 te Ravenstein. Zij trad 25-12-1868 als zuster *Maria Eduarda* te Tilburg in de Congregatie van de Zusters van Liefde en overleed 14-1-1900 in het klooster te Hilvarenbeek.
5. *Bernardina Maria Anna van Ghert*, geb. 18-2-1849 te Ravenstein, overl. 12-5-1867 aldaar.
6. *Maria Anna Catharina van Ghert*, geb. 21-7-1850 te Ravenstein. Zij huwde 29-1-1873 te Ravenstein met *Andries Verschuren*.
7. *Adriana Antonia Carolina van Ghert*, geb. 10-9-1852 te Ravenstein, overl. 18-10-1925 aldaar; ongehuwd.
8. *Maria Cecilia Antonia van Ghert*, geb. 22-11-1853 te Ravenstein, overl. 7-9-1889 aldaar; ongehuwd.
9. *Wilhelmina Aloysia Maria van Ghert*, geb. 5-6-1855 te Ravenstein. Zij huwde 6-4-1880 te Ravenstein met *Johannes Bartholdus Hubertus Moubis*, officier-paardenarts.

VIII e. *Antonius Franciscus van Ghert* (zn van Johan en van M. A. de Louw), geb. 10-6-1821, overl. 20-11-1887 te Den Haag. Hij was kapitein-paardenarts 1e klas bij het 1e regiment huzaren. Hij woonde, na zijn pensionering, te Ubbergen (1869) en later in Den Haag. Hij huwde 30-12-1869 te Ubbergen met *Ernesta Vlug* (dr van Willem en van Oetje Stenfoort, weduwe van Willem de Sturler). Zij is geboren 7-2-1824 te Amersfoort en woonde in 1887 in Den Haag.

(Wordt vervolgd)

HAARLEMSE BRABANDERS

(Vervolg van pag. 144)

- 2-5-1734 Francis van Santvoord j.g. v. 's-Bosch x Marytje Pietersz van Herpen j.d. v. Haarlem
- 16-5-1734 Mathys Woutersz j.g. v. Haarlem x Dirkje Smits j.d. v. 's-Bosch
- 27-6-1734 Jan van der Ven wedr v. de Meijerij x Catharina Smeyers j.d. v. Haarlem
- 4-7-1734 Jan van Riet wedr v. Nederweert x Hendrina Gerrids Verhoeven wed v. Erp
- 18-7-1734 Dirk Gillisz j.g. v. Erp x Hendrina Joppe Dijkmans j.d. v. Erp
- 25-7-1734 Gerard Wolfs wedr v. 's-Bosch x Constantia Theresia van der Meren wed v. Antwerpen
- 8-8-1734 Dirk van Scheindel wedr v. 's-Bosch x Grietje Verhage j.d. v. Overveen
- 29-8-1734 Pieter Wolfs wedr v. 's-Bosch x Jannetje Keun j.d. v. Haarlem
- 26-9-1734 Andries Croonenburg j.g. v. Woensel x Lena Goversz j.d. v. Weert
- 19-9-1734 Hendrik van Batenburg wedr v. Helmond x Antje Coenraeds wed v. Haarlem
- 7-11-1734 Jan van den Broeck wedr v. Geffen x Antje Jansz j.d. v. Haarlem
- 19-11-1734 Jan van den Meerakker j.g. v. 's-Bosch x Catharina van der Heyden j.d. v. de Meijerij
- 21-11-1734 Mathijs van de Meerakker j.g. v. de Meijerij x Jannetje van der Straten j.d. v. de Meijerij
- 21-11-1734 Jacobus Breukel j.g. v. 's-Bosch x Lena van Eef j.d. v. Amersfoort
- 28-11-1734 Cornelis de Laet j.g. v. 's-Bosch x Lodewina Fisel j.d. v. 's-Bosch
- 26-12-1734 Anthony Pereboom j.g. v. 's-Bosch x Johanna Post j.d. v. Haarlem
- 26-12-1734 Rut Coenen j.g. v. de Meijerij x Marij Gerrits van den Elden j.d. v. de Meijerij
- 9-1-1735 Francois van Meurs j.g. v. 's-Bosch x Anna van den Bogaart wed v. Haarlem
- 23-1-1735 Jan Jansz van den Bogaart j.g. v. Gestel x Jannetje Teunis Nieuwbeek j.d. v. Amersfoort
- 20-2-1735 Leurens den Otter j.g. v. de Meijerij x Aaltje van Raven j.d. van Waart
- 24-4-1735 Jan Bogerts j.g. v. Eindhoven x Jannetje Tijsz wed v. Eindhoven
- 24-4-1735 Jan Perdon j.g. van het land van Kleef x Catharina Clercq j.d. v. de Meijerij
- 8-5-1735 Jan Teunisz van Handel j.g. v. Gemert x Maria Geertruy van der Schuuren j.d. v. Roermond
- 15-5-1735 Johannes Schalk j.g. v. 's-Bosch x Geertruy van Meeden j.d. v. Gog
- 29-5-1735 Jan Krouwels j.g. v. 's-Bosch x Kaatje van Hamont j.d. v. Haarlem

- 24-7-1735 Cornelis van Santvoort j.g. v. 's-Bosch x Anne Mie van Hoorn
j.d. v. de Graaf
- 31-7-1735 Hendrik Adamsz Verhoeven wedr v. 's-Bosch x Jannetje Huy-
berts wed. v. Haarlem
- 10-8-1735 Reynier Dirksz j.g. v. Dongen x Maria Jans van de Ven j.d. v.
Oirschot
- 6-11-1735 Hendrik van Stiften j.g. v. Haarlem x Antje Fellingiers j.d. v.
's-Bosch
- 20-11-1735 Huybert Verhaak j.g. v. de Meijerij x Elisabeth Loorberge j.d. v.
Nijmegen
- 1-1-1736 Johannes Oploop j.g. v. de Meijerij x Geertruyd Jansz wed v.
Haarlem
- 15-1-1736 Gerardus Johannes Hulst j.g. v. Breda x Margaretha Bordewis
j.d. v. Beverwijk
- 15-1-1736 Jan Hendriksz van der Stroomen j.g. v. Helmond x Geertruyd
Jans j.d. v. Nederweert
- 12-2-1736 Gysbert de Bruyn j.g. v. Haarlem x Jacoba Schalk wed v. 's-Bosch
- 20-5-1736 Jan Jansz Smits j.g. v. 's-Bosch x Francyntje Karsteling j.d. v.
Haarlem
- 24-6-1736 Joost Joosten Raesse wedr v. Helmond x Saartje Joosten Bos-
sier wed v. Haarlem
- 19-8-1736 Jan Visel j.g. v. 's-Bosch x Dorothea Dirksz Vermeulen j.d. v.
Haarlem
- 23-9-1736 Philippus van Leent wedr v. de Meijerij x Marytje Florentee wed
v. Haarlem
- 28-10-1736 Hendrik Roose wedr v. Waart x Marytje Hendriks van Dijk wed
v. Balkom
- 23-12-1736 Pieter Sney wedr v. Haarlem x Jannetje Scholle j.d. v. de
Meijerij
- 27-1-1737 Cornelis van Dijk wedr v. de Meijerij x Lena Harmens j.d. v.
Lingen
- 10-2-1737 Joost Raesse wedr v. Helmond x Marytje Leemans wed v. Haar-
lem
- 24-2-1737 Michiel Hartjes j.g. v. Haarlem x Johanna Kuyper j.d. v. Bergen
op Zoom
- 3-3-1737 Jan van der Linde j.g. v. Stratum x Hendryntje Janse wed v.
Neer
- 28-4-1737 Jan Stevensz Broele wedr v. de Meijerij x Cornelia van Ouden-
aarden j.d. v. Haarlem
- 12-5-1737 Johannes van Os wedr v. 's-Bosch x Geertrui van Wetten j.d. v.
Nijmegen
- 26-5-1737 Willem van de Putte wedr v. de Meijerij x Sytje Lammerts van
den Bungen wed v. de Meijerij
- 16-6-1737 Pieter Bystervelt wedr v. Helmond x Marytje Jans de Groot wed
v. Haarlem
- 23-7-1737 Jan Kraijvelt j.g. v. de Meijerij x Aaltje Dirks wed v. Osnabrück
- 7-7-1737 Lambert Fransz wedr v. Beek in het land van Luik x Antje Bie-
rink j.d. v. Valkenswaard (= Bierens ?)

- 18-8-1737 Jan Timmermans j.g. v. de Meijerij x Neeltje Leendertsz j.d. v. Nederweert
- 22-9-1737 Gabriel Pietersz Siso j.g. v. Haarlem x Hendryntje Clercqsz j.d. v. de Meijerij
- 29-9-1737 Hendrik Rigts wedr v. 's-Bosch x Caatie Gose van Beek j.d. v. Geertruidenberg
- 3-11-1737 Francis van Mierlo j.g. v. Helmond x Teuntje Thysz j.d. v. Weerdt
- 13-11-1737 Dirk Bosman wedr v. Haarlem x Marytie van den Bogaart j.d. v. Boxmeer
- 17-11-1737 Anthony van Munster j.g. v. 's-Bosch x Maria van Bogelaar j.d. v. Amsterdam
- 1-12-1737 Arnoldus Meerwijk j.g. v. 's-Bosch x Elisabet Velthoven wed v. Haarlem
- 22-12-1737 Jan Vlinkelvuugel j.g. v. 's-Bosch x Marytie Fiesel j.d. v. 's-Bosch
- 12-1-1738 Gerrit Hamaker j.g. v. de Meijerij x Catie Jansz wed v. Nederweert
- 19-1-1738 Jan Dormalen wedr v. Oirschot x Catje de Graaf j.d. v. Santvaart
- 17-2-1738 Hendrick Mansveldt wedr v. 's-Bosch x Marytje Senewijk j.d. v. Haarlem
- 13-4-1738 Pieter van Dijk wedr v. de Meijerij x Marytje Cuypers j.d. v. de Meijerij
- 4-5-1738 Gerrit Pools j.g. v. het land van Kleef x Johanna Bogaarts j.d. v. Eindhoven
- 18-5-1738 Claas Alewijnz j.g. v. Eersel x Grietje Pools j.d. v. Haarlem
- 18-5-1738 Jan van Hoek j.g. v. het land van Cuyk x Geertruy Spiering j.d. v. Geffen
- 10-8-1738 Adriaan van der Waart wedr v. Bergen op Zoom x Maria de Bruyn j.d. v. Haarlem
- 10-8-1738 Jacobus Ritschaart wedr v. 's-Bosch x Geertruy Welvaart wed v. Haarlem
- 17-8-1738 Hendrik Govertsz van der Schreur j.g. v. Helmond x Lysje Lammerstsz wed v. Weerdt
- 21-9-1738 Bastiaan Maas wedr v. Leende x Heyltje Weyners j.d. v. Nederweert
- 5-10-1738 Arnoldus Handschoemaker wedr v. de Meijerij x Marytje Franse van Lenbregt j.d. v. Haarlem
- 10-10-1738 Emanuel Robinson wedr v. Rotterdam x Johanna Lemmings wed v. 's-Bosch
- 23-11-1738 Jan Timmers j.g. v. Brey x Anna van Hilten j.d. v. Etten
- 7-12-1738 Pieter van Laarhoven wedr v. Helmond x Marytje van Royenacker wed v. Haarlem
- 11-1-1739 Hendrik Croes j.g. v. Helmond x Marytje van der Heyde j.d. v. Haarlem
- 11-1-1739 Anthony Verschriebeling wedr v. Zwolle x Petronella Nikes j.d. v. Hintham

(wordt vervolgd)

Culemborg.

L. G. van Dijk osa.

DE TILBURGSE GESLACHTEN VAN DIJK EN HENSEN

door

JOS. VAN DIJK

(Vervolg van pag. 151)

XIII F. Sebastiaan van Dijk, herbergier in het Groene Woud aan het Ezelsven op Broekhoven onder Tilburg, is gedoopt te Tilburg op de 22-2-1733 en trouwt te Tilburg op de 16-4-1757 Catarina dochter van Govert Claassen, uit Enschoot.

Hun kinderen zijn :

1. Joanna Maria, gedoopt te Tilburg op de 26-5-1758, trouwt met Adriaan Hutten;
2. Arnold, volgt onder XIV C;
3. Angela, gedoopt te Tilburg op de 11-3-1761;
4. Adriana Maria, gedoopt te Tilburg op de 2-12-1762, en aldaar overleden op de 23-2-1816, trouwt met Johannes van Esch;
5. Anna, gedoopt te Tilburg op de 20-10-1765 en aldaar op 't Goirke overleden (?) op de 7-1-1768;
6. Cornelis van Dijk, gedoopt te Tilburg op de 4-1-1768 en aldaar ongehuwd overleden en begraven op de 5-5-1809;
7. Gosewinus, gedoopt te Tilburg op de 20-4-1770 en aldaar overleden op de 17-7-1771;
8. Anna, gedoopt te Tilburg op de 11-5-1772.

XIII G. Henricus van Dijk, gedoopt te Tilburg op de 15-10-1736 en aldaar begraven op de 8-10-1776, trouwt 1e te Tilburg op de 13-12-1757 Cornelia de Leeuw, geboren te Udenhout, rond 1733, begraven te Tilburg op de 26-4-1762, hertrouwt te Tilburg op de 23-8-1762 Peternel, dochter van Wouter Piggen, begraven te Tilburg op de 31-3-1796.

Kinderen uit het eerste huwelijk :

1. Joanna Maria, gedoopt te Tilburg op de 7-2-1759, trouwt met Johannes Cornelis Dekkers;
2. Joannes, gedoopt te Tilburg op de 22-8-1760, en aldaar begraven op de 19-1-1762;
3. Maria Elisabeth, gedoopt te Tilburg op de 31-3-1762 en aldaar begraven op de 5-4-1762.

Kinderen uit het tweede huwelijk :

4. Waltera, gedoopt te Tilburg op de 27-5-1764 en aldaar begraven op de 16-8-1785;
5. Angela van Dijk, trouwt met George van Dijk, hiervoor onder XIII C vermeld;
6. Jan Baptist, gedoopt te Tilburg op de 11-1-1767 en aldaar diezelfde dag overleden;
7. Jan Frans, gedoopt te Tilburg op de 20-3-1768 en aldaar begraven op de 21-8-1795;
8. Hendrik, gedoopt te Tilburg op de 24-12-1769 en aldaar begraven op de 5-7-1773;
9. Dionijs, gedoopt te Tilburg op de 31-8-1771 en aldaar begraven op de 21-10-1771.

XIV A. Laurens Jan Hensen, landbouwer aan de Stokhasselt onder Tilburg, gedoopt te Tilburg op de 31-7-1763 en aldaar overleden op de 17-6-1843, trouwt te Tilburg op de 28-4-1793 Maria Anna de Weys, dochter van Adriaen de Weys en Clasina Donders, gedoopt te Tilburg op de 10-9-1771. Hun kinderen zijn :

1. Henrica, gedoopt te Tilburg op de 26-2-1794, trouwt te Tilburg op de 20-6-1825 met Johan van Casteren.
2. Cornelis, volgt onder XV A;
3. Henricus, gedoopt te Tilburg op de 27-10-1797;
4. Nicolaa, gedoopt te Tilburg op de 18-8-1799;
5. Johanna, gedoopt te Tilburg op de 22-3-1802;
6. Adriaen, volgt onder XV B;
7. Maria Cornelia, gedoopt te Tilburg op de 22-12-1806;
8. Anna Catharina, gedoopt te Tilburg op de 24-9-1808, trouwt met Gerard Nieuwlands.

XIV B. Petrus Cornelis van Dijk, fabrikant van wollen lakens op het Goirke onder Tilburg, gedoopt te Tilburg op de 1-4-1774 en aldaar overleden op de 24-12-1844, trouwt te Tilburg op de 3-5-1802 Petronella Dams, gedoopt te Tilburg op de 17-4-1781 en aldaar overleden op de 16-1-1871, dochter van Gabriel en Digna van der Loo.

Tussen 1848 en 1853 werkten er in het bedrijf der firma C. van Dijk en Zoonen 140 volwassenen en 50 kinderen. Er staan 5 grote getouwen, 5 kleine baaigetouwen en 9 dimetgetouwen. Verder zijn er een droogscheerderij en een verwerij met handkunstwerktuigen.

Kinderen :

1. Balthazar Jozef van Dijk, wollenstoffenfabrikant, lid der firma C. van Dijk en Zoonen, volgt onder XV C;
2. Maria Digna, trouwt met Jan Baptist Smits, eigenaar ener stoomwolspinnerij waarin 20 volwassenen en 11 kinderen werk vonden.

Hij liet een flinke erfenis na, welke door zijn zoons is verbrast. Dientengevolge is de spinnerij gekomen in handen van de familie Mannaerts uit Gheel, nu een geslacht van schoenfabrikanten.

3. Gabriel van Dijk, wollenstoffenfabrikant, associeert zich met Franken en heeft een fabriek met stoomkracht aan het Julianapark, waarin een 30-tal mensen werken. Wanneer Gabriel in 1862 komt te overlijden zijn zijn zoons nog te jong voor opvolging in de zaak, ten gevolge waarvan Franken alleen de zaak voortzet. Volgt onder XV D.

XIV C. Arnold van Dijk, woont op Oerle, vanwaar hij op de 9-11-1782 vertrekt naar Riel om op de 29-1-1800 terug te keren naar Tilburg. Hij is gedoopt te Tilburg op de 31-7-1759 en aldaar overleden op de 10-8-1818; trouwt te Riel Petronella van Boxtel, weduwe van Paulus Hasenburg, omtrent 1756 te Riel geboren.

Hun kinderen zijn :

1. Jan Baptist van Dijk, dagloner, geboren te Riel omtrent 1784 en overleden te Tilburg op de 29-8-1856, trouwt te Tilburg op de 24-2-1813 Maria Catharina Donders, hertrouwt rond 1826 Elisabeth Moelandts, uit Hapert, geboren rond 1791.

Uit het eerste huwelijk :

- a. Kees, geboren te Tilburg op de 11-10-1813;
- b. Adriaan, geboren te Tilburg op de 7-7-1817;
- c. Petrus, geboren te Tilburg op de 31-12-1815;
- d. Adriana Catharina, geboren te Tilburg op de 19-1-1819;
- e. Arnold dagloner, in 1850 knecht bij Johanna Brekelmans, weduwe van Jan van Roessel, geboren te Tilburg op de 21-2-1821, trouwt Maria Michiels;
- f. Jan, geboren te Tilburg op de 6-10-1823 en aldaar overleden op de 1-11-1824;

Uit het tweede huwelijk :

- g. Jan, geboren te Tilburg op de 2-12-1828;

- h. Johanna Cornelia, geboren te Tilburg op de 2-5-1831, trouwt met Adriaan Schreppers.
 2. Maria van Dijk, geboren te Riel omtrent 1789 trouwt met Willem Beeris;
 3. Antonie, geboren te Riel en begraven te Tilburg op de 24-4-1802;
 4. Huberdina, geboren te Riel in 1796 trouwt met Jan Franken.
- XV A. Cornelis Hensen, gedoopt te Tilburg op de 14-7-1795 en overleden te Udenhout op de 12-11-1832, trouwt Anna Maria Brants, gedoopt te Udenhout op de 6-4-1802.
Kind :
1. Cornelis, volgt onder XVI A.
- XV B. Adriaan Hensen, gedoopt te Tilburg op de 23-10-1804, trouwt te Tilburg op de 24-4-1834 Adriana Stokkermans, gedoopt te Tilburg op de 3-11-1799.
Kind :
1. Laurens, volgt onder XVI B.
- XV C. Baltazar Jozef van Dijk, wollenstoffenfabrikant, geboren te Tilburg op de 18-5-1804 en aldaar overleden op de 7-8-1871, trouwt te Tilburg op de 5-6-1851 Johanna Cornelia Daniels, dochter van Hendrik Daniels en Maria van den Broek, geboren te Tilburg op de 17-1-1821.
Hun kinderen zijn :
1. Cornelis Hendrik van Dijk, geboren te Tilburg op de 10-8-1853 en als theoloogant overleden te Haaren op de 22-12-1874.
2. Hendrik Walter van Dijk, pastoor te Esbeek, geboren te Tilburg op de 26-4-1856 en plotseling overleden te Haaren tijdens een retraite op de 26-8-1903.
3. Petrus Joannes, geboren te Tilburg op de 27-9-1857 en aldaar overleden op de 2-5-1858.
4. Bernard Walter, volgt onder XVI C.
- XV D. Gabriel van Dijk, wollenstoffenfabrikant, mede-oprichter van de Kamer van Koophandel te Tilburg, lid van

de Gemeenteraad aldaar, geboren te Tilburg op de 20-1-1811 en aldaar overleden op de 13-11-1862, trouwt te Tilburg op de 31-10-1839, Johanna Maria de Wijs, dochter van Lambert de Wijs en Maria Swerts, geboren te Tilburg op de 24-12-1816 en aldaar overleden op de 1-11-1868. (Over haar voorgeslacht in de Brabantse Leeuw).

Hun kinderen zijn :

1. Cornelia, geboren te Tilburg op de 12-10-1840 en aldaar overleden op de 30-10-1909, trouwt Louis D'Helft, uit Brugge, musicus, organist en handelaar in piano's.
2. Maria Anna, geboren te Tilburg op de 27-10-1841 en aldaar overleden op de 28-1-1910, trouwt Adriaan Franken, wollenstoffenfabrikant.
3. Anna Philimena, geboren te Tilburg op de 1-8-1844 en aldaar overleden op de 19-12-1884, trouwt Henri Eras, wollenstoffenfabrikant, lid van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.
4. Louise, geboren te Tilburg op de 24-6-1847, en overleden te Oudenbosch op de 28-11-1827, trouwt Willem de Rooij, wollenstoffenfabrikant.
5. Cornelis Petrus van Dijk, gedoopt te Tilburg op de 9-7-1850 en aldaar overleden op de 30-3-1874.
6. Josephus Lambertus Adrianus, volgt onder XVII D.

XVI A. Cornelis Hensen, geboren te Tilburg op de 2-5-1832 en aldaar overleden op de 4-7-1892, trouwt Anna Cornelia van Wezel, geboren te Riel op de 4-4-1839 en overleden te Tilburg op de 10-11-1906.

Kind :

1. Johannes Cornelis, volgt onder XVII A.

XVI B. Laurens Hensen, geboren te Tilburg op de 25-6-1836 en aldaar overleden op de 4-6-1895, trouwt te Tilburg op de 15-5-1873 Johanna Schoenmakers, geboren te Tilburg op de 3-7-1841 en aldaar overleden op de 22-12-1914.

Kind :

1. Johannes Antonius, geboren te Tilburg op de 20-1-1881 en aldaar overleden op de 29-4-1959, trouwt op de 15-7-1919 Joanna Maria Josepha Fransen, geboren te Meerle op de 30-1-1894.

(Wordt vervolgd)

GENEALOGIE VAN GHERT

door

JAC. J. M. HEEREN †

((Vervolg van pag. 157))

VIII f. *Peter Cornelis van Ghert* (zn van Adriaan en van Elisabeth Ophoff) geb. 11-6-1826 te Nieuwkuijk. Werd hoofdonderwijzer in Ned. Oost-Indië en keerde, na zijn pensioering, in Nederland terug. Hij woonde toen achtereenvolgens te Vught, te Schoten en van 1878-1885 te Haarlem, waar hij verbonden was aan het Instituut Prinsen-Geerlings. Zijn laatste jaren bracht hij door in 's-Gravenhage, waar hij in 1892 is overleden. Hij huwde N.N. en hertrouwde circa 1875 met *Gerhardina Wilhelmina Bakker*, geb. 17-1-1850 te Breda.

Uit 1e huwelijk :

1. *Karel van Ghert*, administrateur van een handelsonderneming in het Soekaboemisch, geb. circa 1867, overl. vóór 1941.
2. een zoon, geb. ca. 1875 eveneens vóór 1941 overl. in Oost-Indië.

Uit 2e huwelijk :

3. *Frederik Adrianus van Ghert*, geb. in Den Haag, overl. vóór 1939; handelsreiziger.
4. *Eduard Peter Cornelis van Ghert*, volgt IX d.

VIII g. *Lambertus van Ghert* (zn. van Adriaan en Eliza ophoff), geb. 2-7-1830 te Nieuwkuik, overl. 8-7-1907 te Gestel (Eindhoven); Rijksontvanger. Hij huwde 21 April 1864 te Huijbergen met *Anna Cornelia Briels* (dr van Adrianus Briels en Maria Louisa Anna Catharina Boyaval), geb. 23-1-1835 te Bergen op Zoom, overl. 25-10-1901 te Woensel Eindhoven).

Hieruit werden geboren :

1. *Maria Elisabeth Anna van Ghert*, geb. 19-6-1864 te Huijbergen, overl. 31-7-1951 te Gemert, begraven 3 Augustus daaraanvolgende, gehuwd met *Willem van Puijenbroek* uit Goirle, brigadier van de Rijksveldwacht te Maas-tricht.

2. *Henrietta Petronella van Ghert*, geb. 10-5-1866 te Huijbergen, en overleed 3-11-1906 te Antwerpen. Zij huwde 9 November 1889 met *Jacobus Charlier* (zn van Simon Lambert Ch. en van Johanna Cornelia Mahag), geb. 11-4-1860 te Berchem (pr. Antwerpen), overl. 7-1-1935 te Antwerpen.

Hieruit werden te Antwerpen geboren :

- a. *Josephus Joannes Maria Charlier*, geb. 15-8-1890.
 - b. *Theodorus Joanna Lambertus Charlier*, geb. 2-7-1892, overl. 7-12-1964 te Merksem.
 - c. *Maria Charlier*, geb. 10-8-1893, overl. 1-8-1894 te Antwerpen.
 - d. *Rosalie Oscar Joanna Charlier*, geb. 25-5-1895.
 - e. *Josephus Aloysius Charlier*, geb. 21-8-1897, overl. 20-2-1898 te Antwerpen.
 - f. *Cornelia Wilhelmina Charlier*, geb. 29-3-1899, overl. 27-8-1899 te Antwerpen.
 - g. *Lambertus Josephus Charlier*, geb. 13-7-1900.
 - h. *Albertina Petronella Charlier*, geb. 5-11-1902.
 - i. *Clementine Augustine Charlier*, geb. 3-4-1905 te Merksem, overl. 24-8-1905.
3. *Catharina Antoinetta van Ghert*, geb. te Heusden 29-7-1868. Zij is als *Zuster Callista* van de Franciscanessen uit Heijthuijzen, 44-6-1898 vertrokken naar Oost-Indië.
4. *Cornelia Clara van Ghert*, geb. 23-8-1871, St. Oederode, overl. te Gemert 15-4-1937. Huwde 5-9-1892 te Gestel met : *Johannes Hendrikus Keijzers* (zn van Hubertus Corn Keijzers en Wilhelmina van de Ven), geb. 21-2-1869 te Woensel, overl. 18-12-1916 te Gemert.
- Hij was van 2 april 1892 onderwijzer te Handel (gem. Gemert) en werd in het jaar van zijn overlijden benoemd tot hoofd der school te Gemert, doch was daar slechts één dag werkzaam geweest.
- Uit dit huwelijk werden 12 kinderen geboren :
- a. *Hubertus Cornelis Keijzers*, geb. 28-6-1893 te Gemert, thans wonende te Helmond, huwde 10-10-1922 te Gemert met *Gertruda Maria Kalkhoven*. Hieruit werden 5 kinderen te Gemert geboren.
 - b. *Anna Cornelia Keijzers*, geb. 19-7-1894, overl. te Nijmegen 31-3-1950 gehuwd 10-4-1921 te Gemert met *Franciscus J. A. v. d. Meeren*.

Hieruit 8 kinderen.

- c. *Henricus Wilhelmus Keijzers*, geb. 1-4-1896, gehuwd 10-5-1921 te Nijmegen met *Wilhelmina J. Leenders*.

Hieruit 8 kinderen.

- d. *Louis Josephus Keijzers*, geb. 21-10-1897, gehuwd te Helmond 15-5-1926 met *Rosalie A. J. Peeters*, wonende te Mierlo Hout.

Hieruit 4 kinderen.

- e. *Maria Elisabeth Hendrika Keijzers*, geb. 25-4-1899, gehuwd te Vught 22-6-1939 met de weduwnaar *Petrus W. J. de Leeuw*.

- f. *Wilhelmina Johanna Keijzers*, geb. 27-7-1901, werd als zuster „Emanuel Marie” geprofest te Esch 30 oktober 1927 in de orde van de zusters van Kardinaal de Lavignerie. Zij is 38 jaar in Afrika werkzaam geweest en overleed aldaar 5-9-1965 te Sumbawang.

- g. *Johannes Wilhelmus Keijzers*, geb. eveneens op 27-7-1901, huwde te Woensel 2-2-1937 *Helena A. Stax*.

- h. *Wilhelmus Keijzers*, jong gestorven.

- j. *Elisabeth Maria Keijzers*, geb. 17-9-1904, huwde te Helmond 25-9-1933 met *Jan Dekker*.

- k. *Marinus Thomas Maria Keijzers*, jong gestorven.

- l. *Catharina Maria Keijzers*, geb. 6-5-1907, trad als zuster „Callista” in de orde der zusters van Bethanië en deed 21-12-1943 haar eeuwige geloften.

- m. *Cornelia Clara Keijzers*, geb. 2-12-1908, huwde te Helmond 24-7-1934 met *Herman A. Bosch*.

Hieruit 10 kinderen.

5. *Wilhelmina Jacoba van Ghert*, (dr van Lambertus en van Antonia Cornelia Briels), geb. 14-12-1874 te Deurne en Liessel, overl. 22-3-1953 te Helmond. Zij huwde 15 november 1894 te Gestel (Eindhoven) met *Joannes Petrus van Oppen* (zn van Augustus Eduardus Johannes Michael van Oppen en Maria Theresia Tasse), geb. 24-1-1872 te Dordrecht, overl. 1 sept. 1944 te Mierlo-Hout.

Hij was chef electro-technische dienst van het Sanatorium Berg en Bosch, toen gevestigd te Apeldoorn.

Uit dit huwelijk werden o.m. geboren :

- a. *Maria Josephina Antonia van Oppen*, geb. 11 mei 1898 te Dordrecht en wonende te Bilthoven, gehuwd met *Gerardus Lambertus Slot*, geb. 15 Mrt 1899 te Voorst.

b. *Adriana Johanna van Oppen*, geboren 13-11-1901, onhuwd, wonende te Helmond.

VIII h. *Petrus Cornelius van Ghert* (zn van Johan Peter en Fr. Oldenhoven), geboren 15 aug. 1816 op het kasteel van Boxmeer, overleden 25 maart 1912 te Oude-God, Mortsel (B.). Hij was luitenant-kolonel der artillerie in het Belgische leger, commandant in de Citadel van Antwerpen in de oorlog 1870-1871.

Hij huwde 19 juli 1856 met *Octovie Euphenia Haseleer*, geb. 16 juli 1838 Kamp van Beverlo en overleden 30 maart 1870 te Antwerpen.

Hij was leraar aan de krijgsschool en medewerker bij de Fonderies Royales de canons te Luile. Hij werkte met generaal Brialmont aan de grote versterkingen rondom Antwerpen.

Hij was zeer bekwaam in Mathematiek, Staatskunde en Krijgskunde. Als Adjudant van Koning Leopold I poseerde hij in diens plaats voor het schilderen van zijn officieel portret, omdat hij dezelfde gestalte had als Z.M.

Hij was drager van diverse onderscheidingen o.a. het Groot lint van Medidjé van Turkije (3 April 1850) Ridder in de Orde van Leopold I 27).

Uit hun huwelijk werd één dochter geboren :

1. *Cornelia Victorine van Ghert*, geb. 3 mei 1858 te Oostende, overleden 23 dec. 1935 te Grave. Zij huwde met *Johannes Gerardus Sebastiaan Arntz*, Kapitein-paardenarts bij het 2e reg. Veld artillerie, en overleed 14-12-1931 te 's-Gravenhage.

Zij hertrouwde 10 april 1883 met *Anton Vetter*.

Uit dit huwelijk werd één dochter geboren :

- a. *Stephanie Vetter*, die in 1912 huwde met de bekende romanschrijver *Ernest Claes*, die in november 1965 zijn tachtigste verjaardag vierde. Zij wonen in Brussel, Wassingtonstraat 163 28).

(wordt vervolgd)

27) Mededeling van zijn kleindochter Mevr. Claes-Vetter.

28) Mij meegedeeld in 1965 door laatstgenoemde Mevr. S. Claes-Vetter. Zij schonk alle papieren, onderscheidingen, medailles, decoraties, eervolle vermeldingen der van Gherts aan het musée Militaire te Brussel, Cinquartenaire.

HERINCX (*Eindhoven*)

De door Juten, van de Mortel en Heeren gepubliceerde fragmenten betreffende dit geslacht in *Taxandria* 1921, 1942 en *Brabantse Leeuw* 1963, zijn, voor wat de Eindhovense tak betreft, onvolledig en niet correct.

De schepen-president Marcelis Herincx, die in de Volderstraat te Eindhoven woonde, huwde eerstens de Eindhovense Catharina van den Heuvel, dochter van Gerard en van Heylke N. (R. 48, f. 108, jan. 1667). Hij huwt vervolgens te 's-Hertogenbosch op 25-11-1618 Anna, dochter van Pauwel Wynants van Rosan en van Barbara Wijtmans (Br. L. 1963, p. 148 en *Tax.* 1921, p. 24). Ten derde male huwt hij de Eindhovense Johanna van Taterbeeck, dochter van Mathijs en van Johanna van Luytelaar (Br. L. 1963, p. 148). Marcelis overleed waarschijnlijk rond het jaar 1658 (R. 46, f. 354).

Kinderen uit het eerste huwelijk (1-3), en uit het tweede huwelijk (4-5), terwijl het derde huwelijk geen kinderen voortbracht :

- 1) Henrik Herincx, huwt te 's-Hertogenbosch op 22-6-1638 Catharina Doncquers, dochter van Melchior en Heylwich van den Graeve (Sasse van Ysselt, *Voorname huizen* I, p. 241). Deze wollenlakenverwer te Eindhoven had drie kinderen:
 - a) Heer Melchior, kanunnik te Eindhoven, aldaar geboren en gedoopt op 22 april 1640.
 - b) Catharina, gedoopt te Eindhoven 16 februari 1639 (?).
 - c) Helena (R. 49, f. 56, 16-2-1666), gehuwd met Melchior Doncquers.Nadat Heer Melchior reeds in 1666 afstand had gedaan van zijn erfrecht, gaan de twee zusters de erfdeling aan in januari 1667 (R. 49, f. 56 en f. 108).
- 2) Catharina de Oude, huwt eerstens Peter van Flodrop, secretaris van Helmond, en tweedens Jan Dirk Simon Colen te Helmond.
- 3) Johanna, huwt Johan Jacobs, president-schepen van Tongelre (R. 46, f. 354). Een overzicht van de door hem nagelaten goederen geeft Tongelre R 53.
- 4) Catharina de Jonge, huwt haar stiefbroer Mathias Bunnens, zoon van Johan en van Johanna van Taterbeeck (Br. L. 1963, p. 148). Zij schenkt haar man een zoon, nl. Marcelis Bunnens (N. 1230, nr. 144).
- 5) Josina, huwt Johan Brants. Hun enige (?) dochter Helena Brants was begijn op het begijnhof te Leuven (N. 1233, nr. 181).

Ik vermoed dat nr. 4, Catharina de Jonge dezelfde is die te 's-Hertogenbosch in 1666 huwt met Mr. Johan Naegelmackers (Sasse van Ysselt, Voornamen huizen, II, p. 171).

Blijft nu nog de vraag: Wie was de Eindhovense kanunnik Henricus Herincx? Wie zijn ouders zijn is me nog niet duidelijk geworden, maar waarschijnlijk waren het de Bossenaren Willem Herincx en Andrieske Hendrik Goyarts (cfr. Tax. 1921, p. 34). Wat wel zeker is, is het feit dat Hendrik drie zusters had en een broer, nl.:

- a) Anna, gehuwd met Gerard Lievens te 's-Hertogenbosch;
- b) Henrina, gehuwd met Mathijs van Heusden te 's-Hertogenbosch;
- c) Magdalena, gehuwd met Matheus van Kessel te 's-Hertogenbosch;
- d) Peeter, burger te Luik.

Zij allen compareren te Eindhoven op 21 juli 1638, omdat hun broer Henrik in Brussel zijnde „aldaer bij Godt den heere gevisiteert ende crancksinnich geworden is”! (R 120).

Wat wapentjes betreft moeten we opmerken dat het wapen van Marcellus Herincx overeenkomt met Taxandria 1910, p. 57 en 1921, p. 24, met dien verstande dat de haring niet naar rechts maar naar links gekeerd is (R 416, 4-9-1647). Het wapen Brants luidt: Doorsneden, boven: twee molenijzers, onder: een dubbele adelaar (N. 1234, 6-12-1686). Ook zegelt een Mechteld Brants te Eindhoven met een huismerk plus de initialen C B (N. 1231, 18-5-1675).

Culemborg.

p. L. G. van Dijk osa.

NOG EENS „HET WAPEN VAN MGR. J. BLUYSSSEN,
BISSCHOP VAN 'HERTOGENBOSCH

door Mr. Dr. J. P. W. A. SMIT,

Van Dom C. Coebergh van de St. Paulus-abdij te Oosterhout ontving ik een toevoeging omtrent de geschiedenis van de adelaar van St. Jan Evangelist.

„In het sacramentarium van Gellone, een Frankisch document van de 8ste eeuw, staat St. Jan op zijn Egyptisch (evenals de goden met dierenhoofden) met een adelaarshoofd afgebeeld. Vermoedelijk invloed van de devotie der Egyptische monnikenwoestijnvaders”.

In de tekst is sub noot 22 en omtrent de stadsarchivaris Ebeling een drukfout ingeslopen. In plaats van de „standsboom” moet de „stadsboom” van 's-Hertogenbosch gelezen worden.

HAARLEMSE BRABANDERS

(Vervolg van pag. 160)

- 11-1-1739 Caspar van der Velde j.g. v. Valkenswaard x Lysbet Oosterman
j.d. v. Munsterland
- 18-1-1739 Adriaan van Deurse j.g. v. Helmond x Hendrina Willemsz j.d. v.
Balen
- 25-1-1739 Anthony Gerritsz van Genhoves j.g. v. Bree x Hester Maas j.d. v.
Ravenstein
- 25-1-1739 Christiaan Halfhuys j.g. v. Munsterland x Willemtyntje van den
Heuvel wed. v. Erp
- 1-2-1739 Dirk van Weert j.g. v. Helmond x Tryntje Gerritsz j.d. v. Harlingen
- 1-2-1739 Jan van Nassouw j.g. v. Haarlem x Lena Cats j.d. v. 's-Bosch
- 26-4-1739 Hendrik Jansz j.g. v. der Horst in Brandenburg x Grietje Pietersz
van den Berg j.d. v. Erp
- 3-5-1739 Jacobus Vlockaart j.g. v. Haarlem x Marytje Gerrits Verhoeven
j.d. v. de Meijerij
- 17-5-1739 Adriaan de Boom j.g. v. 's-Bosch x Anna van Dijk j.d. v. Haarlem
- 17-5-1739 Gysbert van Tongeren j.g. v. 's-Bosch x Elisabeth Maartens j.d.
v. Haarlem
- 16-8-1739 Christiaan van Doorn j.g. v. de Meijerij x Mary van der Steen j.d.
v. Dongen
- 23-8-1739 Bartholomeus van Westerhoven j.g. v. de Meijerij x Geertruyd
de Boom j.d. v. de Meijerij
- 27-12-1739 Jan Smit j.g. v. Erp x Anna Vos j.d. v. Haarlem
- 3-1-1740 Cornelis van Zijl wedr. v. Haarlem x Maria Steenders j.d. v. Val-
kenswaard
- 21-9-1740 Claas van den Berg wedr. v. de Meijerij x Elsje Joosten j.d. v.
de Meijerij
- 8-5-1740 Barend Smits wedr. v. de Meijerij x Marytje van Olmen j.d. v.
Haarlem
- 18-5-1740 Pieter van den Langendonk j.g. v. Helmond x Christina Manders
j.d. v. Helmond
- 31-7-1740 Hendrik Rijnkouts wedr. v. Helmond x Maria de Baar j.d. v. Hel-
mond
- 18-9-1740 Hendrik Leerbergen j.g. v. Haarlem x Barber Deckers j.d. v.
's-Bosch
- 23-10-1740 Jacob Ridders j.g. v. Geertruidenberg x Marytje Andries j.d. v.
Haarlem
- 6-11-1740 Govert Roes j.g. v. Helmond x Ariaantje Wouters Weymans j.d.
v. Aarle-Beek
- 13-11-1740 Pieter van Gemert j.g. v. Gemert x Maria Anna van Os j.d. v.
Helmond
- 27-11-1740 Pieter van Hogenhof j.g. v. 's-Bosch x Grietje Vermeulen j.d. v.
Haarlem
- 28-12-1740 Jan Verschuur j.g. v. Liempde x Cytje Pieters j.d. v. Haarlem

- 3-4-1741 Jan Scheentjes wedr v. 's-Bosch x Kaatje Tresenier j.d. v. Haarlem
- 3-4-1741 Harmen Gieske wed v. Lingen x Aaltje van der Sprang j.d. v. Vlijmen
- 9-4-1741 Jan Hendriksz Roosakkers j.g. v. Erp x Ariaantje Timmermans j.d. v. Liempde
- 16-4-1741 Constant de Jong j.g. v. 's-Bosch x Anna van Bos j.d. v. Wijk bij Duurstede
- 30-4-1741 Pieter de Louw wedr v. de Meijerij x Jannetje Hunskes j.d. v. Delden
- 14-5-1741 Jan Bakermans j.g. v. de Meijerij x Tryntje Hendriks j.d. v. Loon
- 18-6-1741 Hendrik Jan Geene j.g. v. de Meijerij x Jannetje Thijssen wed v. Haarlemmerliede
- 18-6-1741 Jan Palmert j.g. uyt Luykerland x Helena van Genen wed v. de Meijerij
- 6-8-1741 Gerrit van de Leur j.g. v. Eindhoven x Pleuntje Vietaille j.d. v. Haarlem
- 20-8-1741 Harme Rumker j.g. v. Osnabrück x Anna Maria van Lee j.d. v. Hees
- 19-11-1741 Cornelis Pieterse Snoeks wedr v. 's-Bosch x Martyntje Pietersz j.d. v. Weert
- 19-11-1741 Arnoldus Bisschop wedr v. Helmond x Marytje Antoniez van Hees j.d. v. Helmond
- 15-4-1742 Jan Janse Reysiger wedr uyt het graafschap Lingen x Gesyntje Hendriksz van Galen j.d. v. Heeze
- 22-4-1742 Jan van Os j.g. v. Helmond x Claartje van Boxel j.d. v. Haarlem
- 29-4-1742 Gerrit van der Leur wedr v. Eindhoven x Judith Dulkes j.d. v. Haarlem
- 6-5-1742 Adriaan de Boom wedr v. 's-Bosch x Theodora Dirkz j.d.v. Kranenburg
- 3-6-1742 Cornelis van Lit wedr v. 's-Bosch x Johanna Grosse wed v. Geertruidenberg
- 10-6-1742 Antony van de Laar j.g. v. Helmond x Willemyn van de Kerkhoff j.d. v. Woensel
- 29-7-1742 Hendrik Schema wedr v. Munsterland x Wilhelmina Pereboom j.d. v. 's-Bosch
- 5-8-1742 Pieter Jansz Rodenaker wedr v. Helmond x Geertruy Jansz de Vos j.d. v. Haarlem
- 19-8-1742 Joost Timmermans wedr v. de Meijerij x Aaltje Hendriksz Ruttes j.d. v. het land van Kleef
- 2-9-1742 Arnoldus Kranenbroek j.g. v. Helmond x Roelofje van den Berg wed v. Haarlem
- 30-9-1742 Arnoldus Beijne j.g. v. Bergeik x Anna van Beek j.d.v. Haarlem
- 18-11-1742 Jan Brant wedr v. Helmond x Geertruyd Kanters j.d. v. Stevensweerd
- 9-12-1742 Antony Sierman wedr v. 's-Bosch x Hendrina van Hees j.d. v. 's-Bosch
- 13-1-1743 Lieve Moerbeek wedr v. Breda x Anna Markus wed v. Antwerpen

- 17-2-1743 Hendrik van den Berk j.g. v. Asten x Steyntje Versteegen j.d. v. Haarlem
- 17-2-1743 Jan van Rixel j.g. v. 's-Bosch x Grietje Jans j.d. v. Helmond
- 21-7-1743 Willem van der Velden j.g. v. Kessel x Jannetje Pieters j.d. v. Weert
- 11-8-1743 Joost van Gennip j.g. v. Woensel x Tryntje Willems wed. v. Balen
- 15-9-1743 Gerrit van de Leur wedr. v. Eindhoven x Agneesje Kuypers j.d. v. Haarlem
- 22-9-1743 Jan Scheentjes wedr. v. 's-Bosch x Marytje Prins wed. v. Haarlem
- 27-10-1743 Gerrit Gerritz j.g. v. Haarlem x Jacomyntje van Os j.d. v. Helmond
- 24-11-1743 Jan Moespas j.g. v. 's-Bosch x Marytje Drieling wed. v. Leiderdorp
- 1-12-1743 Pieter Groening j.g. v. 's-Bosch x Helena Schoudee j.d. v. Leeuwarden
- 15-12-1743 Frans Jan Raasse j.g. v. Helmond x Magtelt Kanters j.d. v. Stevensweerd
- 5-1-1744 Pieter Eynouts j.g. v. Helmond x Caatje Buyt wed. v. Haarlem
- 2-2-1744 Matheys van den Bogaart j.g. v. Woensel x Willemijntje Kluys j.d. v. Weert
- 2-2-1744 Abraham Pietersz van de Graaf j.g. v. Heemstede x Lysbeth Pieters van den Heuvel j.d. v. de Meijerij
- 23-2-1744 Willem van der Aa wedr. v. de Meijerij x Maria Adriaanse j.d. v. Ravenstein
- 14-4-1744 Willem van Hool j.g. v. de Meijerij x Josyntje Dirks j.d. v. de Meijerij
- 10-5-1744 Engel Arisz j.g. v. Heythuizen x Marytje Spiering j.d. v. Gestel
- 21-6-1744 Antoni Houbrake j.g. v. de Meijerij x Maria van der Hugt j.d. v. Bergeik
- 23-8-1744 Jan Snoek j.g. v. Tongelre x Agie Janz van der Velden j.d. v. Heemstede
- 6-9-1744 Jan van der Verze j.g. v. Helmond x Swaantje Wentels j.d. v. Munsterland
- 23-11-1744 Pieter Jans van der Vesten j.g. v. 's-Bosch x Pieternelletje Gerrits van Aalen j.d. v. 's-Bosch
- 23-11-1744 Nicolaas Deinen j.g. v. Vierlingsbeek x Marytje Roes j.d. v. Helmond
- 6-12-1744 Gerrit van der Aa j.g. v. 's-Bosch x Johanna Jans van Haren j.d. v. 's-Bosch
- 19-12-1744 Mathijs Hendriks Kemps j.g. v. de Meijerij x Gerritje Hendriks Wallekers j.d. v. Nederweert
- 30-1-1745 Pieter Koopsman j.g. v. het land van Luik x Johanna van der Linden j.d. v. de Meijerij
- 21-2-1745 Pieter Wylaarts j.g. v. Someren x Maria de Groot j.d. v. Munsterland
- 28-2-1745 Mathys van Dommelen j.g. v. 's-Bosch x Lysbeth Coningsbrugge j.d. Haarlem

(wordt vervolgd)

Culemborg.

L. G. van Dijk o.s.

Vragen en antwoorden

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.
Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Nieuwe vragen

- a) Huwelijksdatum en plaats van Lambertus Joannes Manders ged. Erp 18-12-1755 en Schey Elisabeth Niclara geb. Boekel 15-7-1786;
- b) Huwelijksdatum en plaats van Antonius Scheij geb. Horst (L.) 23-1-1782 en Elisabeth Manders geb. Erp 1-12-1788;
- c) Huwelijksdatum en plaats van Pieter Bogaers ged. Helmond 30-9-1735 en Judith Verkuyten geb. Helmond 22-2-1736;
- d) Huwelijksdatum en plaats van Anthonis Guilielmus van Baar geb. Oirschot 4-3-1754 en Maria Petronella Pynenburg ged. Hilvarenbeek 23-4-1756.
- e) Huwelijksdatum en plaats van Petrus Jacobi Maas ged. Leende 23-4-1748 en Joanna Catharina Klaassen ged. Leende omstr. 1748.
- f) Geboorten, huwelijk en overlijden van het echtpaar Egidius Sanders en Johanna Maria Schepers. Ouders van Maria Catharina Sanders geb. Helmond 7-12-1775, overl. Helmond 30-7-1858.

Bazel, Hubgaesschen 6.

P. M. H. BREUKERS.

Wie kan mij nadere inlichtingen geven omtrent echtgenote, ouders, grootouders etc. van :

- a) HENRI VAN LITH, geb. te Nijmegen 24-6-1825, overleden te Breda in 1913. Henri van Lith is tweemaal getrouwd geweest a Weyergang geb. 21-11-1842 in Ned. Oost-Indië, overl. 23-2-1874, b Parmentier. Henri van Lith was gepensioneerd kolonel (?) K.N.I.L. Ook omtrent het familiewapen der van Lith's en aangetrouwde familie's.
- b) JOHANNES HANEGRAAFF, IN LEVEN HOOGHEEMRAAD VAN LAND VAN ALTENA, een zijner kinderen was Agatha Hendrica Hanegraaff geb. te „de Werken” 25-10-1822 en overleden te Teteringen 22-6-1901, gehuwd met Benjamin Adriaan van der Colff te de Werken 3-10-1845. Wie kan mij nadere gegevens verstrekken omtrent Johannes Hanegraaff, zijn ouders, grootouders etc. etc. alsmede familiewapens.
- c) Wie kan mij nadere gegevens omtrent ouders, grootouders, overgrootouders etc. etc. alsmede familiewapens verstrekken van : WILHELMINA HELENA VAN HOOFF, geb. 8-1-1852 te Bergen op Zoom en aldaar gestorven 3-2-1936.
- d) ARNOLD BURTON, geb. te Guigoven (Belg. Limb.) gedoopt 13-4-1761 overl. te Hasselt 19-4-1813, gehuwd te Maastricht met Anna Maria Ghysen geb. overl. te Hasselt 27-9-1812. Gaarne nadere gegevens omtrent gemelde personen, ouders, grootouders etc. etc. alsmede familiewapens.
- e) MARIA JOSEPHA SPITZ, geb. te Epe Wittem 4-12-1830 en overl. te Breda 22-10-1928 gehuwd met Louis Nicolaas Hubert Burton geb. te Oud-Vroenhoven 6-12-1832 en te Geleen overl. 15-7-1912.

's-Hertogenbosch, Bilderdijkstraat 21.

B. A. JISKOOT.

Antwoorden

(Br. L. XVI, 48). Het wapen van de familie HOPPENBROUWER(S), oorspronkelijk uit Oirschot, luidt : Drie palen van rood op zilver, het schildhoofd van blauw beladen met twee geknopte en gepunte rozen. Zie ms. Provinciaal Genootschap te 's-Bosch „Genealogie van der Velde gezegd Honselaer”.

Petrus Hoppenbrouwers te Eindhoven voert als wapen in 1666 : „Eenen schilt met een wapen met 3 ballen en keu 2 roosen daar tusschen en helf op iets” aldus het weinig duidelijke beeld, zoals vermeld in J. A. M. de Haan, Archief van het St. Catharinagilde te Eindhoven, Eindhoven 1966, deel 1, p. 25. De familie Hoppenbrouwers heeft zich gevestigd in Eindhoven, Rotterdam, Haarlem, Amsterdam, Antwerpen, Maastricht en Breda.

Culemborg.

p. L. G. VAN DIJCK osa.

VAN DUN (Br. L., VII, 32). — LIVINUS VAN DUN(NE), de latere licentiaat in de rechten te Oisterwijk, werd anno 1620 in de Leuvense matrikel ingeschreven als „Turnhoutanus” (Dr. A. Schillings, Matricule de l'Université de Louvain, dl. V, p. 62, nr. 438), zodat hij vermoedelijk omstreeks 1600 te Turnhout werd geboren. En volgens een Oisterwijkse notariële akte (Notariële archieven in Noord-Brabant, Nr. 5261, anno 1658, folio 1 verso) was zijn vader Jan van Dunne. In het (onvolledige) doopboek der St. Pieterskerk van Turnhout, berustend op het stadsarchief aldaar, is zijn doopinschrijving echter (nog) niet gevonden. Maar blijkens de gegevens van de heer Raymond Peeters, stadsarchivaris van Turnhout, was hij (o.a. volgens zeker manuaal in het dossier „Van Cauwegom”) de zoon van JAN VAN DUNNE, schepen van Turnhout, overleden 13 maart 1626, en MARTIJNTJE VAN DEN EYGENE, overleden 2 april 1628, achterlatende drie kinderen : Livinus, Elisabeth en Aleth van Dunne. En Livinus' vader JAN VAN DUNNE, wiens zuster trouwde met een van Cauwegom, zou volgens deze gegevens de zoon zijn van CORNELIS VAN DUNNE (overleden 1579) en ALETH LEMMENS (overleden 1608).

Omtrent de bezitters van Brabantse leengoederen (en cijnsgoederen) te Turnhout — Livinus' enige erfdochter MARTIJNTJE VAN DUNNE trouwde namelijk met Jonker Engelbert van Cannart — raadplege men ook kanunnik J. E. Jansen O.Praem., Turnhout in het verleden en het heden (Turnhout 1904), deel II, blz. 105 e.a.

Een voorgenomen artikel door genoemde stadsarchivaris van Turnhout over de familie VAN CAUWEGOM uit Geel zal t.z.t. hopelijk tevens een nadere uitwerking bevatten omtrent de aanverwante familie van Dun(ne), die als familiewapen voerde : in rood drie zilveren rozen. Met het bovenstaande kan intussen ook de kwartierstaat 29 (Becc-van Cannart) van het „Kwartierstatenboek” ('s-Gravenhage 1958) t.a.v. Livinus van Dun worden aangevuld.

Hilvarenbeek, Herlaerstraat 41.

J. A. J. BECC.

DE TILBURGSE GESLACHTEN VAN DIJK EN HENSEN

door
JOS. VAN DIJK

(Vervolg van pag. 165)

XVIC. Bernard Walter van Dijk, wollenstoffenfabrikant, geboren te Tilburg op de 20-8-1859 en aldaar overleden op de 23-10-1938, trouwt te Tilburg op de 3-5-1887 Cornelia Hendrika Adriana van Roessel, dochter van Willem van Roessel en Norberta Jansen, geboren te Tilburg op de 25-7-1860 en aldaar overleden op de 4-11-1926.

Hun kinderen zijn :

1. Norberta Joanna Anna Maria, geboren te Tilburg op de 4-5-1893 en aldaar overleden in 1894.
2. Henricus Franciscus Antonius Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 27-4-1894 trouwt te Tilburg op de 8-11-1939 Agatha van Beckhoven.
3. Anna Maria Francisca Cornelia van Dijk, geboren te Tilburg op de 27-7-1895, trouwt W. Mentinck, uit Amsterdam.
4. Josephus Baltazar Antonius Cornelis Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 6-7-1897, trouwt 1949, weduwe geboren te Tilburg op de 6-7-1897, trouwt 1949, een weduwe te Oss.
5. Maria Henrica Norberta Cornelia van Dijk, geboren te Tilburg op de 5-8-1898, overleden te Oisterwijk in 1944 trouwt te Tilburg op de 14-10-1941 Johannes Leonardus Roozen, geboren te Oisterwijk op de 15-3-1906.
6. Cornelia Maria Antonia van Dijk, geboren te Tilburg op de 21-12-1899, trouwt N.N. Nooteboom, uit den Haag.
7. Wilhelmus Adrianus Cornelis Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 16-8-1903, ongehuwd.
8. Antonius Wilhelmus Cornelis Maria, geboren te Tilburg op de 16-1-1905 en aldaar overleden in 1906.
9. Norberta Felicitas Joanna Catharina Maria, geboren te Tilburg op de 14-7-1901 en aldaar overleden in 1913.

Bernard Walter van Dijk heeft onder zijn kleinkinderen geen stamhouder.

XVID. Josephus Lambertus Adrianus van Dijk, wolhandelaar, lid van de firma Gebr. van Dijk, op het Goirke onder

Tilburg, geboren te Tilburg op de 17-5-1853 en aldaar overleden op de 6-4-1895, trouwt te Tilburg op de 24-8-1881 Maria Anna van Roessel, dochter van Jan van Roessel en Cornelia Pessers, geboren te Tilburg op de 12-4-1857 en aldaar overleden op de 24-12-1900.

Hun kinderen zijn :

1. Constance Cornelia Johanna Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 7-11-1882 en aldaar overleden ten gevolge van een duitse vliegende bom welke op de 2-2-1945 op de kapel van het pension Mariengaerde is gevallen. Ook Constances zuster Anna werd bij dit voorval gedood.
2. Gabriel Ludovicus Josephus van Dijk, pastoor en deken te Schijndel, officier in de Orde van Oranje Nassau, geboren te Tilburg op de 16-11-1883, overleden te Schijndel 27-10-1967.
3. Joannes Fredericus Maria Josephus van Dijk, lid van de congregatie der Broeders van Liefde, was gedurende 37 jaar overste van een drietal gestichten voor geesteszieken te Sint Truiden, Gent en Selsaete, geboren te Tilburg op de 11-10-1885.
4. Maria Anna Johanna, geboren te Tilburg op de 3-1-1887.
5. Wilhelmus Aloysius Johannes Josephus van Dijk, geboren te Tilburg op de 24-6-1888, trouwt te 's-Gravenhage op de 31-1-1917 Petronella van Broekhuysen, dochter van Henricus van Broekhuysen en Catharina Waterreus, geboren te 's-Gravenhage op de 7-1-1882 en overleden te Tilburg op de 1-2-1955.

Zij hebben twee dochters :

- a. Maria, Constance van Dijk, geboren te Tilburg op de 16-1-1918, trouwt te Tilburg op de 25-5-1948 Frans Schutte, zoon van Petrus Schutte en Wijnanda Mulder, geboren te Tilburg op de 14-5-1921.
Uit dit huwelijk geen kinderen.
- b. Catharina Leonarda Maria Josepha van Dijk, geboren te Tilburg op de 15-3-1932, trouwt te Tilburg op de 27-11-1948 Herman Legdeur.
Uit dit huwelijk zijn geboren : 2 zoons (Gerard op de 20-9-1949 en Willem op de 12-3-1951) en een dochter Maria (op de 12-5-1953).
6. Aloysius Norbertus Maria Josephus van Dijk, ridder in de Orde van Oranje Nassau, pastoor te Gestel, onder Eindhoven, geboren te Tilburg op de 13-12-1889.

7. Anna Philomena Constantia Maria, geboren te Tilburg op de 22-9-1891 en aldaar overleden op de 2-2-1945.
8. Josephus Joannes Maria, volgt onder XVII B.
9. Cornelis Alphonsus Josephus Maria, volgt onder XVII C.

XVII A. Johannes Cornelis Hensen, geboren te Tilburg op de 6-1-1870, trouwt te Tilburg op de 13-1-1897 Adriana Clara Van Dijk, geboren te Tilburg op de 21-6-1867 en aldaar overleden op de 21-7-1934.

Kind :

1. Petrus Cornelis Nicolaas Hensen, geboren te Tilburg op de 25-3-1899 en overleden te Voerendaal op de 11-8-1964, trouwt te Tilburg op de 19-4-1927 Henrica Maria Johanna Verhagen, geboren te Tilburg op de 1-4-1903.

XVII B. Josephus Joannes Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 10-7-1893, trouwt te Tilburg op de 3-2-1921 Maria Gerarda Alphonsina van Meerendonk, dochter van Alphonsus Waltherus van Meerendonk en Maria Petronella Bannenberg, geboren te Tilburg op de 17-8-1900.

Hun kinderen zijn :

1. Josephus Alphonsus Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 24-10-1921, trouwt te Tilburg op de 12-8-1947 Maria de Gouw, dochter van Pieter de Gouw en Anna Maria Schellekens, geboren te Gemonde op de 14-7-1921.

Hun kinderen zijn :

- a. Maria, geboren te Tilburg op de 29-5-1948;
- b. Theresia, geboren te Tilburg op de 27-8-1949;
- c. Jos, geboren te Tilburg op de 18-12-1950;
- d. Petronella, geboren te Tilburg op de 21-10-1952.
2. Johannes Cornelis Josephus Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 9-2-1923, trouwt te Oude Tonge op de 20-7-1955 Magda Maria Theresia Lambert, dochter van Cornelis Lambert en Everdina Heintjes, geboren te Oude Tonge op de 30-8-1928.

Hun kinderen zijn :

- a. Josephus Johannes Maria, geboren te Kaatsheuvel op de 3-8-1956;
- b. Cornelis Johannes Maria, geboren te Kaatsheuvel op de 5-10-1957;
- c. Johannes Jeroen Maria, geboren te Kaatsheuvel op de 3-10-1959,
- d. Marcus Constantinus Johannes, geboren te Wateringen op de 26-3-1965.

3. Maria Cornelia Josepha van Dijk, geboren te Tilburg op de 11-5-1924, trouwt te Tilburg op de 22-4-1952 met Josephus Amandus Willibrordus Maria van Loon, zoon van Adriaan Willem van Loon en Maria Gijsselhart, geboren te Tilburg op de 12-5-1922.
4. Petronella Wilhelmina Josepha Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 30-9-1925, trouwt te Tilburg op de 21-10-1953 met Willem Nieuwlands.
5. Johanna Maria Theresia Josepha van Dijk, geboren te Tilburg op de 28-10-1926.
6. Cornelia Jacoba Johanna Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 19-9-1928, trouwt te Tilburg op de 4-2-1966 (kerkelijk; burgerlijk huwelijk in den Haag) Augustinus Otto.
7. Aloysius Peter Josephus Maria van Dijk, onderwijzer te Helmond geboren te Tilburg op de 12-2-1930, trouwt te Tilburg (kerkelijk- op de 24-11-1960 Cornelia Adriana Elisabeth Verbraak, dochter van Johannes Adrianus Verbraak en Adriana Henrica Cornelia Brans, geboren te Tilburg op de 2-10-1933.
Kinderen :
 - a. Aloysius Johannes Maria, geboren te Tilburg op de 6-4-1962;
 - b. Maria Theresia Josepha, geboren te Helmond op de 7-3-1963;
 - c. Koenraad Johannes Josephus Maria, geboren te Helmond op de 9-5-1965;
8. René Herman Joseph Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 7-4-1931, trouwt Oisterwijk op de 26-6-1962 Johanna Cecilia Aloysia Maria Beyloos, dochter van Carolus Josephus Maria Beyloos en Johanna Steendijk, geboren te Tilburg op de 44-8-1937.
Kinderen :
 - a. Esther Gabriela Johanna Maria, geboren te Tilburg op de 6-4-1963;
 - b. René Carolus Maria, geboren te Tilburg op de 27-7-1965.
9. Leonardus Johannes Josephus Maria van Dijk, onderwijzer te Ouderamstel, geboren te Tilburg op de 24-8-1932, trouwt te Ouderamstel op de 26-9-1961 Maria Henrica van Harteveld dochter van Jacobus van Harteveld en Ludovica Adriana Cornelia Jansen geboren te Amsterdam op de 9-9-1934.
Kinderen :
 - a. Martinus, geboren te Ouderamstel op de 19-8-1962;

- b. Beatrix Maria, geboren te Ouderamstel op de 1-10-1963;
- c. Paulus Maria, geboren te Ouderamstel op de 11-8-1965.
- 10. Wilhelmina Maria Josepha van Dijk, geboren te Tilburg op de 18-9-1933, trouwt te Tilburg op de 1-5-1958 (kerkelijk op de 12-5-1958- met Antonius Biemans, zoon van Wilhelmus Biemans en Josina de Laat, geboren te Tilburg op de 18-12-1933;
- 11. Bernard Cornelis Josephus Maria van Dijk, journalist geboren te Tilburg op de 25-11-1934, trouwt te Tilburg op de 10-5-1960 Anna Adriana Catharina Maria Akkermans, dochter van Adrianus Akkermans en Wilhelmina Wouters, geboren te Tilburg op de 17-7-1936.
Kinderen :
 - a. Gabriel Antonius Josephus Maria, geboren te Tilburg op de 28-5-1961;
 - b. Heilken Gabriela Francisca Maria, geboren te Tilburg op de 14-7-1964;
 - c. Thomas Wilhelmus Constantinus, geboren te Tilburg op de 25-10-1965;
- 12. Gabriella Anna Josepha Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 6-3-1936;
- 13. Constantinus Aloysius Josephus Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 25-4-1937, trouwt te Tilburg op de 18-1-1962 Wilhelmina Coppens, dochter van Christiaan Coppens en Jacqueline Looyens;
- 14. Richardus Josephus Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 20-6-1939;
- 15. Jeroen Cornelis Jozef van Dijk, geboren te Tilburg op de 4-12-1943.

XVII C. Cornelis Alphonsus Josephus Maria van Dijk, geboren te Tilburg op de 20-12-1894, overleden aldaar op de 1-3-1957, trouwt te Tilburg op de 19-2-1946 Henriette Anna Gertrudis Segers, dochter van Hendricus Alphonsus Segers en Gertruda Henriette Maria Huismans, geboren te Gilze op de 11-5-1922.

Hun kinderen zijn :

- 1. Josephus Alphonsus Gabriel Maria, geboren te Tilburg op de 29-2-1948;
- 2. Gertruda Henriette Louise Maria, geboren te Tilburg op de 9-7-1949;
- 3. Cornelis Wilhelmus Josephus Alphonsus, geboren te Tilburg op de 5-11-1950.

GENEALOGIE VAN GHERT

door

JAC. J. M. HEEREN †

(Vervolg van pag. 169)

- IX a. *Cornelis van Ghert*, zn. van Peter G. J. en M. Soetebier ged. Ned. Herv. Kerk te 's-Gravenhage 22 juli 1850, was van december 1877 te 's-Hertogenbosch commies der posten en vertrok 24 febr. 1891 naar Zwolle ²⁹⁾. Hij huwde 21 januari 1889 met *Louisa Suzanna van Versendaal*, ged. 27-12-1857 in Ned. Herv. Kerk te Meerkerk.
- IX b. *Florent Paul Leon Maria van Ghert* (zn v. Florent en J. Herckenroth), geb. 6 maart 1865 te Hallum (Fr.), overleden voor haar. Hij was gehuwd met *Anna Johanna Suzanna Carolina Weitzel*, overl. 25-2-1916 te Wageningen. Hieruit werd geboren een zoon, die 18 dec. 1890 woonde op de plantage „Catharina Sophia” te Suriname.
- IX c. *Herman Leon Marie van Ghert* (zn van Florent M. J. en J. M. L. Herckenroth), geb. 17-8-1869 te Hazerswoude, overl. 22-1-1944 te Arnhem. De crematie had op Westerveld plaats.

Hij bezocht omstreeks 1892-1895 de cadettenschool te Haarlem, was van 1896-1899 dedetacheerd bij de landmacht in Suriname, als 1e luitenant bij de infanterie, en vertrok in 1904 naar Oost-Indië, waar hij in de rang van kapitein werd gepensioneerd. Hij was, zoals hij zelf schreef, „niet met hart en ziel militair en voelde zich meer aangetrokken tot handel en industrie”. Van 1916 tot 1920 was hij administrateur van het Pasaarwezen in de residentie Kediri, vertrok via Australië en Noord-Amerika naar Europa, doch keerde in 1921 weer naar Indië terug. Korte tijd daarna werd hij administrateur en directeur van de veevoederfabriek „Excelsior”, welke fabriek eigendom was van een oud-collega, van zijn vrouw en van hem zelf. Om gezondheidsredenen moest hij omstreeks 1928 naar Europa terugkeren en liet de fabriek aan zijn vrouw over, „die met het bedrijf volkomen op de hoogte was en die in 1930 nog steeds bedrijf-

29) Bev. Register 's Hertogenbosch C 1c 1870-1890 F. 1464 en 1597.

leidster was, terwijl zijn oud-collega de administratie voerde".

Sedert juni 1929 was hij in Holland terug, doch op advies van prof. Kuenen uit Leiden moest hij het vochtige klimaat verlaten, waarna hij enige tijd in Luxemburg, in Zwitserland en daarna in Nice (1930) verbleef. Hij keerde weer naar Nederland terug, waar hij zich met zijn echtgenote in Arnhem vestigde³⁰⁾.

Op 22-1-1944 overleed hij en werd in Westerveld gecremeerd.

Hij was 16 mei 1915 te Djokjakarta (Ned. O.-Indië) gehuwd met *Frederika Louisa Kraag*, geb. 1 sept. 1881 te Djokjakarta. Zij is, na het overlijden van haar man, 21-2-1944 van Arnhem naar 's-Gravenhage vertrokken.

Uit dit huwelijk zijn geen kinderen geboren.

IX d. *Eduard Petrus Cornelis van Ghert* (zn. van Peter Cornelis en Gerhardina W. Bakker) geb. 29-9-1880 te Haarlem, overl. 4-3-1948 te Helmond en daarna te Westerveld gecremeerd.

Hij was sinds 1903 journalist geweest in Oost-Indië (Deli) en was daarvan zestien jaar Hoofdredacteur van de Nieuwe Surabajase Courant. Om een volslagen doofheid werd hij gepensioneerd. Sedert 1923 was hij in den Haag gevestigd, als vertegenwoordiger van een groep Indische bladen. Hij was waarschijnlijk de auteur van een reeks stukjes „Mondain Den Haag” en schreef onder pseudoniem een roman, getiteld: „Winden waaien over Indië”.

Tijdens de tweede wereldoorlog kwam hij naar het Zuiden, woonde in 1942 te Mierlo en sinds 1943 te Helmond, waar hij zich nog steeds met journalistieke arbeid bezig hield tot aan zijn dood.

Hij huwde met volmacht, 15 juni 1908 te Surabaja met *Maria Caroline Drège*, geb. 27 mei 1887 te Batavia. Dit huwelijk werd bij vonnis van 19 mei 1924 te 's-Gravenhage ontbonden.

Uit dit huwelijk werden twee dochters geboren:

1. *Kitty van Ghert*, geb. 9 april 1909 te Surabaja, wonende (1965) te 's-Gravenhage, Statenlaan 108.

Huwde 7 september 1935 te 's-Gravenhage met *Evert van*

30) Gegevens in een brief van hem zelf, d.d. 9-3-1930.

der Horst, geb. 21 mei 1910 te 's-Gravenhage, overl. 23 febr. 1953 aldaar. Hij was accountant N.I.v.A.

Uit dit huwelijk werden geboren :

a. *Nico v. d. Horst*, geb. 17 dec. 1936 te 's-Gravenhage, woonde in 1966 te Amsterdam;

b. *Eline Johanna v. d. Horst*, geb. 30 sept. 1938 te 's-Gravenhage, ongehuwd.

c. *Rudi v. d. Horst*, geb. 29 febr. 1940 te Djakarta, vertrokken in 1962 naar Amsterdam;

d. *Joke van der Horst*.

2. *Geraldine Maria van Ghert*, geb. 27 aug. 1911 te Surabaya. Huwde vóór 1941 met *Gerrit van Kempen*, geb. Rotterdam, 11 dec. 1898.

Zij vertrokken 2 april 1952 uit Dordrecht naar Bribane, (Australië).

Tak B.

VII. *Joachim van Ghert*, (zie VI b.), zn van Jan en Petra Zeilmans), geb. 13-2-1763 te Baarle-Nassau.

Hij was kuiper van beroep te Baarle-Nassau (1789). Hij huwde 5-7-1789 te Baarle-Nassau :

1e *Catharina Verbrugge*, geb. Oudenbosch.

2e *Maria Isabella Joris*, overl. Antwerpen 10-5-1820.

3e gehuwd 1 mei 1826 te Baarle-Nassau, met *Johanna Peters*, dr van Peter Marcelissen en van Anna Maria Janssen), geb. 7-3-1779 te Rijen (Gilze) wed. van *Henrik Antonissen*.

Uit het eerste huwelijk :

1. *Anna Cornelia van Ghert*, ged. 8-12-1786 te Baarle-Nassau,

2. *Johannes Franciscus van Ghert*, die volgt VII a,

3. *Adrianus*, die volgt VII b.

VII a. *Johannes Franciscus van Ghert*, (zn van Joachim en Cath. Verbruggen), ged. 10-9-1788 te Baarle-Nassau, overl. 18-9-1841 te Oudenbosch; kuiper aldaar.

Hij huwde ca. 1809-1810 met *Johanna Dalemans*.

Hieruit werden geboren :

1. *Joachim van Ghert*, die volgt VIII a.

2. *Jeanne van Ghert*, geb. 23-9-1812 te Oudenbosch.

3. *Johanna Catharina van Ghert*, geb. 2-6-1816 te Oudenbosch.
4. *Maria Lucia van Ghert*, geb. 6-8-1818 te Oudenbosch.
5. *Anna Cornelia van Ghert*, geb. 14-7-1820 te Oudenbosch.
6. *Johanna van Ghert*, geb. 11-6-1822 te Oudenbosch.
7. *Kornelis van Ghert*, geb. 2-1-1824 te Oudenbosch.
8. *Johanna Elizabeth van Ghert*, geb. 13-1-1827 te Oudenbosch.
9. *Anna Catharina van Ghert*, geb. 13-1-1827 te Oudenbosch.
10. *Maria Louisa van Ghert*, geb. 15-5-1831 te Oudenbosch.

VII b. *Adrianus van Ghert* (zn van Joachim en Catharina Verbruggen), ged. 10-8-1792 te Baarle-Nassau, overl. 3-1-1841 te Antwerpen.

Was evenals zijn vader kuiper, te Antwerpen.

Hij huwde met *Elisabeth Wegman*, geb. ca. 1827 te Amsterdam, overl. vóór 1850.

Hieruit werden geboren :

1. *Joachim van Ghert*, die volgt VIII b;
2. *Franciscus Adrianus Anna van Ghert*, geb. 7-10-1822 te Antwerpen. Was huwelijksgetuige bij zijn broer Joachim (1850), van beroep dienstknecht.
3. *Anna Catharina van Ghert*, geb. 4-10-1822 te Antwerpen.

VIII a. *Joachim van Ghert*, (zoon van Johan Frans en Johanna Dalemans), geb. 7-9-1810 Oudenbosch, overl. 18-2-1904 aldaar.

Hij was kuiper te Oudenbosch. Hij huwde 7-5-1840 te Oudenbosch met *Maria Gielen* (dr van kleermaker Thomas Gielen en Lucia Buijs), dienstbode, geb. 14-10-1817 te Oudenbosch. Overl. 4-1-1853 te Oudenbosch.

2e 13-11-1853 te Oudenbosch met : *Adriana Vervaart*, geb. 20-2-1817 te Oudenbosch, overl. aldaar 27-10-1860.

3e 8-1-1866 te Oudenbosch met *Anna Cornelia Moerkens*, geb. 16-9-1822 te Oudenbosch, overl. 4-3-1899 aldaar.

Kinderen uit 1e huwelijk :

1. *Johannes Franciscus van Ghert*, volgt IX a.
2. *Thomas van Ghert*, volgt IX b.
3. *Jacobus Johannes van Ghert*, geb. 1-3-1845 te Oudenbosch, overl. 22-3-1845 aldaar.

4. *Petronella van Ghert*, geb. 16-10-1847 te Oudenbosch, overl. 16-4-1848, aldaar.
5. *Lucia Joanna van Ghert*, geb. 1-9-1846 te Oudenbosch, overl. 31-12-1924 te Breda. Zij huwde met *Marinus Nuijten*. Hieruit werden meerdere kinderen geboren.
6. *Adriana van Ghert*, geb. 19-12-1848 te Oudenbosch, overl. 1-2-1943 te Zevenbergen, ten huize van haar dochter, *Johanna van Schendel-v. d. Broek*. Deze huwde met *Cornelis van den Broek*, geb. 13-2-1847 te Heusdenhout, overl. 8-4-1921 te Halsteren.
Hieruit zijn meerdere kinderen geboren o.m. *Johanna van den Broek*, zij huwde met *J. van Schendel*, Hoofd der school te Zevenbergen. Zij woont (1965) Huize „Media-matrix” v. d. Spiegelstraat 63, Breda.
7. *Helena van Ghert*, geb. 3-7-1850 te Oudenbosch.
8. *Aloysius Maria van Ghert* (Louis), volgt IX b.
9. *Cornelia van Ghert*, geb. 27-12-1852 te Oudenbosch.
Uit het tweede huwelijk :
10. *Cornelis van Ghert*, die volgt IX d.
11. *Maria Johanna van Ghert*, geb. 24-7-1857 te Oudenbosch
Uit het 3e huwelijk :
12. *Anna Cornelia van Ghert*, geb. 7-3-1867 te Oudenbosch, huwde met *N.N. Graumans* uit Ginneken.

VIII b. *Joachim van Ghert*, (zn van *Adrianus* en *Elisabeth Wegman*), geb. 15-12-1818 te Antwerpen, overl. 2-11-1858. Hij was koopman, evenals zijn vader, in Antwerpen.

Hij huwde 16-1-1850 te Antwerpen met : *Anna Vos*, (dr. v. *Henricus Matheus Vos* en van *Anna Theresia Lemmens*), geb. 29-10-1819 te Sichem (pr. Brabant), dienstbode (1850) te Antwerpen.

Hieruit werden geboren :

1. *Maria Theresia van Ghert*, geb. 11-2-1851 te Antwerpen;
2. *Johannes van Ghert*, geb. 1853 te Antwerpen;
3. *Aloisa van Ghert*, geb. 1854 te Antwerpen;
4. *Carolus van Ghert*, geb. in 1855 te Antwerpen, overl. 1856 aldaar.
5. *Anna van Ghert*, geb. 1857 te Antwerpen, overl. in 1857 aldaar.

(Wordt vervolgd)

ERRATA

De regels 8 t/m 11 v.o. pag. 187, Brabantse Leeuw, afl. 12, jrg. 16, behoren als volgt te luiden :

Godevaert van Haestricht 11 augustus 1553, bij doode Wil-
lems van Haestrecht sijns bruders voorschreven.

Joncker Paulus van Haestricht 17 augustus 1587, bij dode
joncker Godevaert van Haestrecht zijn vader voorschreven.

HET GESLACHT VAN HAASTRECHT EN ZIJN NOORD-BRABANTSE LEENGOEDEREN

Een hoogst interessante bijdrage omtrent deze familie verscheen van de hand van Dr. A. W. E. Dek, in de Nederlandsche Leeuw van het jaar 1966 (jrg 83). Toen ik op een later tijdstip het leenregister Strickgriffier ten rijksarchieve te 's-Hertogenbosch, voor andere doeleinden vluchtig doorbladerde, noteerde ik ook leengoederen welke in het bezit zijn geweest van dit van oorsprong Arkelse geslacht. Het resultaat van mijn aantekeningen maakt het mogelijk, enkele aanvullingen op die publicatie in de Nederl. Leeuw, te geven.

De kolomnummers welke ik hierna zal aanhalen zijn die, van de Nederl. Leeuw 1966. De aanduidingen „fol.” hebben betrekking op het leenregister Strickgriffier, ten rijksarchieve te 's-Hertogenbosch.

Kol. 357, X. Willem van Haestrecht. Uit een tweetal leenvermeldingen in „Strickgriffier” blijkt, dat ook tot zijn kinderen gerekend kunnen worden, nog een zoon Willem genaamd, Francois, Bertrandt en Katherijn.

Op fol. 247 staat, Peter Janssoene 23 juni 1506 tot behoef jouffr. Bertruyden van Wijck, wed. Willems van Haestricht bij cope bijder selver jouffr. Bertrude, tegen Claese van Essche, houdt die gruyte ende 't gruytgelt van Druynen.

Willem van Haestricht 15 juni 1529, bij doode Joffr. Bertruyden van Wijck zijn moeder.

Willem van Haestrecht de oude, Godevaert, Francois, Willem de jonge, joffr. Bertrandt ende Katherijnen van Haestricht, in bruederlijken ende susterlijcken rechten ultima april 1535, bij doode Willems heurs vaders.

Godevaert van Haestricht 11 augustus 1553, bij doode Wiljoncker Godevaert van Haestricht zijn vader voorschreven.

Joncker Paulus van Haestricht 17 augustus 1587, bij dode Godevaert van Haestricht zijn vader voorschreven.

Fol. 248. Willem van Haestrecht doude, Godevaert, Francois, Willem, joffr. Bertrudt ende Katherijn van Haestrecht, bruederen ende susteren in bruederlijken en susterlijken rechte ultima aprilis anno 1535, bij doode Willems van Haestrecht heurs vaders, houden zeven hont lants gelegen inden lande van Huesden ter plaetssen geheeten Herpter broeck opt Moelenhuyxken enz.

Godevaert van Haestricht 11 augustus 1553 bij doode Willems van Haestricht sijns brueders voorschreven.

Joncker Paulus van Haestricht 17 augustus 1587, bij doode joncker Godevaerts van Haestricht zijns vaders voorschreven.

Kol. 360, IX. Roelof van Haestrecht had nog drie zonen meer, n.l. Lenaert, Willem en Jan van Haestrecht en allerwaarschijnlijkst ook een dochter Oda, gehuwd met Daniel Martens vanden Horrick (= van den Hurk).

Fol. 164. Roelof van Haestricht bij cope tegen Janne vander Weteringen hout het goed, geheyten ten Noel, streckende langs die Dommel met een zijde, andere zijde die cleijne hoeve tot Rysinghen, 10 buunder akkerland, 7 bunder weylants, 6 bunder hoylants, nog een stuk land 1/2 bunder in de cleyne hoeve tot Rysingen enz. (te St. Oedenrode gelegen).

Paulus van Haestricht ¹⁾ bij dode Roelofs zijn vader, anno 1443.

Roelof van Haestricht 22 apr. 1485, bij doode Pauwels van Haestricht zijns vaders.

Lenaert, Pauwels, Willen ende Jan van Haestricht 17 maart 1533, bij doode wijlen Roelof van Haestricht heurs vaders voors.

Jan Millinck wijlen Janszone, maart 1551, bij cope tegen Lenaert van Haestricht voors.

Uit de Bossche schepenprotocollen is mij gebleken, dat laatstbedoelde overdracht op 15 december 1552 werd vernaderd door Daniel, zoon van wijlen Martens vanden Horrick, als wettig man van Oda zijn huisvrouw, dochter wijlen Roelandus van Haestrecht Pauwelsz. ²⁾.

Lenaert, zoon van wijlen Roelof van Haestricht was in 1545, weduwnaar van Margriet, dochter van wijlen Peter van Balen; Margriet was eerder gehuwd geweest met Jan van Haren Willemsz. ³⁾.

In een schepenprotocol van 's-Hertogenbosch, wordt in het jaar 1549 genoemd, Petrus, zoon van wijlen Roelof van Haestrecht, wettig man van Barbara, dochter Andree, gezegd de Cuyper ⁴⁾.

¹⁾ Op 15 juli 1481, was Pauwels van Haestrecht schepen van St. Oedenrode (zie Het Oud-archief van het Groot-Ziekengasthuis te 's-Hertogenbosch, 2e deel, regest 1487).

²⁾ Den Bosch R. 1363, fol. 46. ³⁾ Den Bosch R. 1345, fol. 402.

⁴⁾ Den Bosch, R. 1352, f. 410. In 1550 wordt genoemd Petrus, zoon wijlen Roelof Pauwelsz. van Haestrecht, als bezitter van een huis en land, te St. Oedenrode gelegen (Den Bosch R. 1353, f. 540v.). In de Bossche schepenprotocollen is ongetwijfeld nog veel te vinden omtrent deze familie.

In „Strickgriffier” zag ik op fol. 240, Margrita Tsbyen (= de Bye) 25 juli 1468, tot behoef Roelof van Haestricht heurs soens, die zij heeft van Willem heuren eersten man, een huysken te Drunen. Misschien was zij de vrouw van Willem van Haestrecht, genoemd kol. 359, onder VIIbis, 4 van de Nederl. Leeuw 1966.

Wellicht heeft het zin, om de erfopvolging in het volgende leengoed te laten volgen.

Fol. 219v (Strickgriffier). Heer Pauwels van Haestricht, ridder, houdt dat derdendeel van den goeden van Goerle (Goirle) in heyden ende in chijnsgoeden mit omtr. 28 saet ackerlants ende omtr. twee buenderen beempts ende der heyden, mach sijn omtr. 50 buenderen ende is een volle leen.

Dierick van Haestricht soene was heeren Pauwels voorz.

Pauwels van Haestricht bij doode Dierickx sijns vaders voors, anno 1440.

Hubrecht Janssoene 25 mei 1474 tot behoef joufr. Gijsbrechten van Haestricht, bij doode wijlen Pauwels van Haestricht heurs vaders.

Jouffr. Marie van Haestricht, anno 1508, bij doode wijlen jouffr. Gijsbrechten van Haestricht voors.

Met het oog op het vorenstaande wordt verwezen naar de kol. 351-354 en 357 (VI-VIII) van de Nederl. Leeuw.

Overigens is mij dit nog bekend. In 1479/80 verscheen voor schepenen van Den Bosch, Roelof van Haestricht, nat. zn van Paulus van Haestricht, als man van Geertruyt, dochter wijlen Henrick, nat. zn. va Lodewych van den Elsbroede⁵). Voor schepenen van Boxtel verscheen in 1477, Roelof, nat. zn. van Paulus van Haestrecht, als man van Gheertruyden, wettige dochter wijlen Henrix Loywychsz. Hij verdeelde met Lijsbeth en Heylwich, zijn vrouws zusters, bepaalde goederen, o.a. het huis geheten „inden Leuwe” gelegen te Boxtel⁶).

Roelof, de bastaardzn. van Paulus van Haestrecht, zou een nat. zn. kunnen zijn van de heer van Loon op Zand, vermeld onder VIII, kol. 353 of een bastaard van Paulus van Haestrecht, genoemd VIII, kol. 359.

Schijndel.

A. v. Bokhoven.

5) Den Bosch, fol. 45v. van het algemeen schepenprotocol 1479/80. (Deze gegevens van de heer F. W. Smulders verkregen).

6) Boxtel R. 55, f. 254.

WOUTER HAMEL

Op blz. 7 van jaargang 8 (1959) van dit tijdschrift noemde ik onder (IV) a, Wouter Hamel, die een dochter Marie had. Op het algemeen rijksarchief vond ik in het sententie-register nr. 759, sententie nr. 23, dd. 25 september 1654, (archief Hof van Holland), een beroepszaak tussen Cornelis Hamel en joe Maria Hamels, impetranten en Jan Boom, wonende te Woudrichem, voor hem „selven ende t exploit geaccepteert hebbende” voor Johan Philips van Nederveen, gestelde curatoren bij „den gerechte van Woudrichem” over den boedel van wijlen Adriaen Sprongh, in leven ambachtsheer van Rijswijk, gedaagden.

Voor de „impetranten” werd o.m. verklaard, dat staande het huwelijk tussen wijlen Wouter Hamel en joe Catarina Gijssels, der impetranten vader en moeder, deselve Wouter Hamel, in 1625 geleend en geteld had aan wijlen Adriaen Spronck, 1500 car. guldens en op 31 december, 2100 gulden. In het verdere hier geallegeerde wordt ook gesproken over de latere vermogenspositie van deze familie Hamel.

Uit het vorenstaande blijkt, dat Wouter Hamel, uit zijn aangehaald huwelijk, ook een zoon Cornelis had. Echter rest nog de volle bevestiging, dat deze Wouter Hamel dezelfde was als die genoemd wordt op de voormelde blz van de Brabantse Leeuw.

Schijndel.

A. v. B.

HAARLEMSE BRABANDERS

(Vervolg van pag. 177)

9-5-1745	Ary Maas j.g. uyt de Santpoort x Willemijntje van Dommelen j.d. v. 's-Bosch
4-7-1745	Hendrik Librex wedr v. de Meijerij x Marytje Spierings j.d. v. de Meijerij
11-7-1745	Hendrik van Schendel j.g. v. de Meijerij x Catje Simons wed v. de Waart
11-7-1745	Leendert Dirkze Verhoeven j.g. v. de Meijerij x Marytje Lakemans wed. v. Haarlem
25-7-1745	Barend Luurman wedr v. Munsterland x Steintje Gertier j.d. v. 's-Bosch
15-8-1745	Ary van der Linden wedr v. de Meijerij x Marytje Pieters j.d. v. Beverwijk

- 24-10-1745 Lammert van der Velden j.g. v. Kessel x Antje Gerdeniers j.d. v. Thoor
- 31-10-1745 Pieter de Louw wedr v. de Meijerij x Catje Jans j.d. v. Haarlem
- 16-1-1746 Michiel Hendriks j.g. v. Munsterland x Marytje Schagen j.d. v. 's-Bosch
- 30-1-1746 Pieter Bakker wedr v. Oudelsteert x Pieternelletje Bovenlaart j.d. v. 's-Bosch
- 6-2-1746 Jacobus Mockaart wedr v. Haarlem x Lena van den Bogaart j.d. v. de Meijerij
- 1-5-1746 Cornelis van Handel j.g. v. Gemert x Andrea van Vredenburg j.d. v. Kampen
- 1-5-1746 Gerrit Spelder j.g. v. Vrere x Marytje van Heeswijk wed v. de Meijerij
- 1-5-1746 Pieter Bystervelt wedr v. Helmond x Catje Niemans j.d. v. Haarlem
- 15-5-1746 Wouter Cornelisse van Sprang j.g. v. Vlijmen x Leysje Hendriks j.d. v. Nijmegen
- 26-6-1746 Pieter Bex j.g. v. Helmond x Maria Laros j.d. v. 's-Bosch
- 30-10-1746 Willem van den Berg j.g. v. Valkenswaard x Anna Diders j.d. v. Schalen
- 6-11-1746 Jan van Dijk wedr v. Balkom x Maria Lansing j.d. v. Witmarsum
- 13-11-1746 Antoni Royacker j.g. v. de Meijerij x Margareta Smits j.d. v. Budel
- 27-11-1746 Adrianus van der Veeken j.g. v. Breda x Hermina Kox j.d. v. Gennip
- 25-12-1746 Hermanus van Lunen j.g. uit het land van Cuyk x Hendrina Bom, j.d. uit het land van Cuyk
- 8-1-1747 Cornelis Creyne j.g. v. Heemskerk x Josina Hendriks van Gaalen wed. v. Heeze
- 29-11-1747 Govert Roes wedr v. Helmond x Anna Koks wed v. Kleef
- 29-1-1747 Adriaan van den Heuvel j.g. v. de Meijerij x Jannetje Pieter Marchelenbach j.d. v. Eersel
- 23-4-1747 Jan van den Reek wedr v. Helmond x Jannetje de Pré wed v. Haarlem
- 14-5-1747 Jan Snoek wedr v. de Meijerij x Johanna Reyniers Hakkers j.d. v. Thoor
- 4-6-1747 Nicolaas van Dijk wedr v. Berlicum x Helena Harmanus Heremans j.d. v. Haarlem
- 16-7-1747 Jan van Hees wedr v. Haarlem x Josina Claas van der Linden wed v. de Meijerij
- 6-8-1747 Wouter de Visel wedr v. 's-Bosch x Catharina Boers j.d. v. Wessem
- 24-9-1747 Joost Raase wedr v. Helmond x Alida van de Castele wed v. Haarlem
- 5-11-1747 Dirk Hulst j.g. v. Haarlem x Lysje Lauwerts j.d. v. Eindhoven
- 19-11-1747 Franciscus van Meurs wedr v. 's-Bosch x Anna Claas Rijkmans wed v. Haarlem
- 28-1-1748 Gerrit van Empelen wedr v. 's-Bosch x Marytje Pesh j.d. v. Haarlem

- 4-2-1748 Johannes van Geenen j.g. v. Eindhoven x Maria van Steenwijk j.d. v. Haarlem
- 18-2-1748 Andries Dirkse j.g. v. de Meijerij x Hendrina van Dijk j.d. v. de Meijerij
- 25-2-1748 Andries Kronenburg wedr v. Woensel x Catharina van der Hulst j.d. v. Nederweert
- 4-8-1748 Gysbert Lomers (= Somers ?) wedr v. Helmond x Geertruyd Kanters wed v. Stevensweerd
- 18-8-1748 Hendrik Daames j.g. v. Rijswijk x Engeltje van Os j.d. v. Helmond
- 17-11-1748 Rombout van Sleuwen j.g. v. het land van Ravenstein x Anne Gerbrants wed v. Vriesland
- 17-11-1748 Mathijs van der Aasdonk j.g. v. de Meijerij x Maria Jansen j.d. v. de Meijerij
- 24-11-1748 Hendrik van Rijt j.g. v. de Meijerij x Marytje Droese j.d. v. Oirschot
- 5-12-1748 Dirk Hendrikse van de Graaf wedr v. Budel x Allegonda Teunisse j.d. v. Budel
- 5-12-1748 Henrik Mockaart wedr v. Haarlem x Catharina Schenkers j.d. v. de Meijerij
- 8-12-1748 Balthus van Genneber wedr v. de Meijerij x Grietje Wessel j.d. v. Munsterland
- 2-2-1749 Franciscus Platman j.g. v. de Meijerij x Margareta Jansen j.d. uyt 't ampt van Lingen
- 9-2-1749 Cornelis Smits wedr v. Helmond x Jacoba van der Vijver j.d. v. Leiden
- 16-2-1749 Jan Schotty wedr v. Haarlem x Francyntie Passches j.d. v. 's-Bosch
- 16-2-1749 Thomas Keetelaar j.g. v. Valkenswaard x Rijmpie Grewel wed. v. Zwolle
- 27-4-1749 Willem Hoppenbrouwer j.g. v. Eindhoven x Anna Kopperiol j.d. v. Haarlem
- 11-5-1749 Johannes Hendricus Peereboom j.g. v. 's-Bosch x Maria Agnes Webbels j.d. uyt Munsterland
- 11-5-1749 Paulus Tevens j.g. v. Haarlem x Anna Maria van Duynnove j.d. v. Gemert
- 25-5-1749 Govert Croonenburg j.g. v. Woensel x Marytie Hofsteede j.d. v. Heemstede
- 8-6-1749 Pieter van Stiphout j.g. v. de Meijerij x Marytie van Rooyenaker wed v. Haarlem
- 6-7-1749 Govert Roes wedr v. Helmond x Aagie Schuurmans wed v. Haarlem
- 13-7-1749 Jan van Deyk wedr v. de Meijerij x Geertruy van der Ploeg j.d. v. Voorschoten
- 3-8-1749 Jan Reynier Kuyper j.g. v. Budel x Elisabeth Tilburg j.d. v. Bergeik

(Wordt vervolgd)

p. L. G. van Dijk.

INHOUDSOPGAVE

	blz.
Johan van Rijswijck Generaal der Fortificatiën, door Dr. J. Bejonje ..	1
De portretten en wapens der oudste Hertogen en Hertoginnen van Brabant, door Dr. F. A. Brekelmans	9
Gerardi, door L. G. van Dijck, o.s.a.	12
Haarlemse Brabanders, door L. G. van Dijck, o.s.a. 14, 30, 46, 93, 108, 126, 141, 158, 172, 190	
Van Roessel, door Jos van Dijk	17, 49, 73
Het Brabantse geslacht van Beckum, door H. J. A. van Beckum	25
Oude Brabantse familie's, (7) Houtappel, door B. W. van Schijndel, ..	33
Een achtergebleven gebied in de heraldiek, de gemeentewapens van Noord-Brabant, door F. van Ettro	39, 55
Graven van Oost-Friesland in de Zuid-Nederlanden, door Gérard Coomans	62
Het wapen van Mgr. J. Bluysen, Bisshop van 's-Hertogenbosch, door Mr. Dr. J. P. W. A. Smit	65
Aanvulling eenealogie Verbeeck, door L. G. van Dijck o.s.a.	79
Litteratuur, door G. B.	80
Stichting van Mr. Goord van Diepenbeek, door A. Frenken	81, 97
De Heerlijkheid Heeswijk. De van Berghens in Heeswijk, door Gérard Coomans	85
Kwartierstaat van Mr. B. J. M. van Spaendonck, samengesteld ten gemeente-archieff van Tilburg	88
Collemans, door Dr. A. J. Teychiné Stakenburg	102
Tybosch, door B. de Roy van Zuidewijn	105
Nogmaals Tegenbosch, door J. A. M. P. Biesen	107
De Tilburgse geslachten van Dijk en Hensen, door Jos van Dijk 113, 129, 145, 161, 177	

	blz.
Kwartierstaat van Marinus Petrus Josephus van Kempen, door L. Canjels	120
Genealogie van Ghert, door Jac. J. M. Heeren †	122, 134, 151, 166, 182
Herincx (Eindhoven), door L. G. van Dijck o.s.a.	170
Nog eens „Het wapen van Mgr. J. Bluysen, Bisschop van 's-Hertogen- bosch”, door Mr. Dr. J. P. W. A. Smit	171
Het geslacht van Haastrecht en zijn Noord-Brabantse Leengoederen, door A. v. Bokhoven	187
Wouter Hamel, door A. v. B.	190

Inhoudsopgave en naamregister werden wederom samengesteld door de heer A. J. L. van Bokhoven te Schijndel, voor welk werk de Redactie hem zeer erkentelijk is.

N A A M R E G I S T E R

Aa v. d., 19, 174 — Aal v., 111 — Aalen v., 174 — Aalst v., 52, 110, 120 — Aardweg v. d., 144 — Aasdonk v.d., 192 — Aatele v., 111 — Abeele v., 21 — Abeelen v.d., 24 — Abrahams, 32 — Achelen v., 35 — Ackers, 126 — Adams, 83, 92 — Adolfs, 95 — Adriaens, 93, 118 — Aeken v., 94 — Aelberts, 15 — Aelen v., 47 — Aelst v., 38, 50 — Aersen v., 31 — Aerts, 84, 119 — Aeste v., 96 — Aghten v.d., 141 — Ake v., 31 — Akkermans, 181 — Alewijns, 160 — Alphen v., 93, 125 — Alst v., 122 — Amstel v., 109 — Amsterdam v., 46 — Ancker v.d., 105 — Andel v., 128 — Andries(se), 16, 96, 108, 128 — Angerhausen, 26 — Ankon v., 144 — Ansems, 82 — Antonissen, 52 — Appels, 37, 38 — Ardts, 48 — Arents, 14 — d'Argenteau, 63 — Ariaens, 30 — Arisz, 174 — Arnts, 169 — Asse, 14 — Asselbergs, 38 — Assendorp v., 142 — Aste(n) v., 20, 30, 48, 80, 83, 96 — Avennen v., 43

Baaden, 143 — Baakx, 109 — Baal v., 153 — Baar d., 172 — Baar v., 175 — Baardwijk v., 76 — Baast v., 50 — Bac, 34 — Bac genaemt Wijtfliet, 38 — Backer, 144 — Baccx, 38 — Bael v., 136 — Baerens, 94 — Baerle v., 38 — Baesten, 89, 91 — Bakens, 30 — Bakermans, 47, 173 — Bakes, 144 — Bakker, 104, 166, 183, 191 — Balcum v., 15 — Balen v., 188 — Bailechem v., 16 — Balthoven v., 18 — Bannenberg, 179 — Bardoel, 15, 30 — Barends, 7, 14 — Barlet, 47 — Bartels, 31 — Barts, 46 — Bastiaens, 31 — Batenburg(h) (v.), 46, 111, 143, 158 — Bataillee, 128 — Baume d. l., 64 — Bayens, 131 — Beckhoven v., 177 — Beckum v., 25-29 — Becx, 18, 82, 83, 84, 112 — Beda, 15, 110 — Beeck v.d., 32 — Beek v., 127, 142, 160, 173 — Beeker, 96 — Beekman, 128 — Beelkens, 96 — Beels, 32 — Beer d., 24, 113, 114, 115 — Beerens, 96 — Beeris, 164 — Beers v., 21 — Bek, 109 — Beke v.d., 38 — Beks, 143 — Bekx, 110 — Bellas, 47 — Beljaers, 38 — Bemmel v., 31, 46 — Berch v.d., 14 — Berckel v., 156 — Berdoel, 15 — Berg v.d., 22, 47, 128, 141, 142, 143, 172, 173, 191 — Bergen v., 47, 94, 108 — Bergen v.d., 93 — Bergh v.d., 15, 46, 80, 87, 95, 108, 111 — Bergh, graaf v.d., 63 — Berghe v.d., 31 — Berghen v., 86, 87 — Bergmans, 51 — Berk v.d., 174 — Berkel, 96 — Berkel v., 143 — Bertens, 90, 91 — Besschaert v., 30 — Betten, 103 — Beunis, 74 — Beurden v., 108, 119, 131 — Beurde v.d., 95 — Bevers, 48 — Bex, 191 — Bey, 113 — Beyen, 114 — Beyloos, 180 — Beijne, 173 — Bie d., 16, 189 — Biemans, 181 — Bierens, 96, 159 — Bierink, 159 — Biese (d.) (v.), 107 — Biestraten, 130 — Biggen, 145 — Bikkes, 95 — Bisschop, 173 — Blaker d., 109 — Blocx, 38 — Blom, 110 — Bluys(s)en(s), 65, 92, 171 — Bockhoven v., 15 — Bockx, 14, 16 — Boeck, 47 — Boecop, 40 — Boedberghe v., 31 — Boel, 127 — Boer v.d., 21 — Boers, 191 — Boert v., 96 — Boesbergen v., 94 — Boetbergen, 96 — Boex, 15, 47 — Bogaert v.d., 94, 136, 158, 160, 174,

191 — Bogaarts, 160 — Bogaers, 80, 175 — Bogaerts, 14, 30 — Bogert v.d., 143 — Bogelaar v., 160 — Bogerts, 158 — Bokkelen v., 103 — Bom, 191 — Bombaay v., 141 — Bombaje, 96 — Bombay v., 95, 108 — Boningen v., 36 — Bonne, 14, 3 — Bont d., 116, 119, 131 — Bonte, 114 — Boogaard v.d. 121, 122 — Boogs, 142 — Boom (d.), 31, 142, 143, 172, 173, 190 — Boom v.d., 95 — Boomen v.d., 127 — Boone, 102 — Boort v., 94, 95, 127, 111 — Boots, 85 — Borchgrave d., 36 — Borchgrave d'Altena d., 36 — Borchmans, 38, 118 — Bordewis, 159 — Borghaerts, 18 — Borkel v., 6 — Bos (v.), 15, 173 — Bos v.d., 32 — Bosch (v.d.), 14, 21, 83, 109, 150, 168 — Bosman, 160 — Bossier, 159 — Bot d., 53 — Bouchee, 111 — Boudewijns, 117 — Bout, 31 — Boutershem v., 45, 55 — Bouwman, 110 — Bovenart, 191 — Box(t)el v., 6, 79, 131, 133, 163, 173 — Boxmeer v., 130 — Boyaval, 166 — Braak (v.)d., 78, 96 — Brabant, hertog v., 9-11, 42 — Brabo, 11 — Braeckhuysen, 91, 92 — Brakel v., 4 — Brand v.d., 97, 120, 122 — Brans, 180 — Brant(s), 164, 170, 171, 173 — Brantz, 95 — Brekel v.d., 17, 49, 52 — Brekelmans, 163 — Brelik v., 143 — Bremen v., 30 — Brenders, 91 — Bresser d., 74 — Breugel, 128, 142 — Breukel, 158 — Briels, 166, 168 — Brievincx, 118 — Brocy d., 13 — Broeck v.d., 31, 141, 158 — Broecke v.d., 16, 30, 46 — Broeckhoven v., 114 — Broeckx, 38 — Broek v.d., 47, 128, 164, 186 — Broeken v.d., 111 — Broekhoven v., 17 — Broekhuysen v., 178 — Broele, 159 — Broers, 125 — Bronkhort Batenburg v., 62 — Brouwer(s), 14, 22, 28, 30 — Brugge v.(d.), 46, 47 — Bruin d., 17, 49 — Bruins, 74 — Brussel v., 83, 93, 122 — Bruyn d., 16, 31, 32, 46, 93, 142, 157, 159, 160 — Bruijninck, 108 — Bucht v., 4 — Bunnens, 170 — Burton, 175 — Bussel v., 30, 46, 122 — Busselen v., 14 — Buul v., 96 — Buyl, 174 — Buijs, 185 — Bystervelt, 159, 191.

Cervaessen, 107 — Chapelle l', 151 — Charlier, 106, 167 — Chattelijn, 128 (zie voorts bij de letter K).

Daames, 192 — Daems, 92 — Dal v., 23 — Dale v., 38 — Dalemans, 184, 185 — Damer, 46 — Damme v., 46, 94 — Dams, 131, 162 — Daneels, 114 — Daniels, 117, 164 — Decker(s), 90, 108, 127, 128, 172 — Dienen, 174 — Dekens, 114 — Dekker(s), 53, 75, 95, 110, 161, 168 — Denen, 15 — Deurne v., 47 — Deurse(n) v., 18, 30, 127, 143, 172 — Devreese, 155 — Deyk v., 192 — Diders, 191 — Diepen v., 80 — Diepenbeek v., 81-85, 96, 97, 100, 101, 105 — Diercx, 117 — Diessen v., 50, 37, 75 — Dir(c)k(x)(s), 32, 47, 94, 96, 128, 143, 159, 173, 174, 192 — Ditker, 95 — Doerne v., 40 — Doeschate, 29 — Dogge, 143 — Dominicus, 15, 93 — Dommelen (v.), 31, 108, 174, 190 — Don v.d., 127 — Donck v.(d.), 37, 46 — Doncquers, 170 — Donders, 162, 163 — Donk v., 127 — Donkertz, 143 — Doolemaele v., 16 — Dooren v., 121 — Dooremale(n) v., 31, 50 — Doorn v., 96, 172 — Doremale v., 16 — Doremaele, 94 — Dorene v., 111 — Doremafen (v.), 37, 160 — Dorre v., 94 — Dort v., 16 — Douremale, 30 — Drabbe, 76 — Drège, 183 — Driel v., 141 —

Drieling, 174 — Driessen, 115 — Droese, 192 — Drossaerts, 150 — Drunen v., 21, 77, 90 — Dubrocy, 13 — Duglas, 142 — Duiveland v., 104 — Dulkes, 173 — Dun(ne) v., 149, 176 — Dunghe v., 15 — Dungen v.d., 23, 73, 159 — Duppen v., 94 — Duynnove v., 192 — Dijck v.(d.), 31, 48, 93, 94, 95, 101, 109, 113, 119, 128, 129-133, 141-151, 159, 160, 161-165, 172, 177-181, 191, 192 — Dijkmans, 158.

Echt v., 123 — Echten v., 15 — Eef v., 158 — Eek v., 128 — Eel(e) v., 33-35, 37 — Eelkens, 115 — Eethen v., 15 — Eeuwens, 157 — Effelt v., 127 — Egelas, 108 — Egeren v., 14 — Egmond, graaf v., 87 — Elden v.d., 158 — Elderen v., 141, 142 — Eldrum v., 141 — Elias, 38 — Ellieul, 103 — Elsbosch, 110 — Elsbroeck v.d., 189 — Elsbroede v.d., 189 — Elshout v.d., 133 — Elst v.d., 37, 96, 111, 142, 144 — Empel v., 19, 21, 77 — Empelen v., 191 — Engele(n) v., 15, 106, 118 — Engels, 47 — Enkhuysen v., 110 — Eras, 165 — Erdongh, 46 — Erven v., 90, 91 — Es(ch) v., 12, 48, 92, 94, 109, 129, 142, 143, 161 — Esdonck v., 16 — Essche v., 187 — Essens, 92 — Etten v., 38, 122, 141 — Eyck v., 112 — Eygene v.d., 176 — Eyndhoven v., 77 — Eynhout, 142 — Eynouts, 174.

Fasen, 107 — Febry, 105 — Fellingiers, 159 — Fick, 28 — Fiddelaer, 96 — Fiesal, 160 — Fisel, 141, 158 — Flockhoven, 30 — Flodrop v., 170 — Florentee, 159 — Florevill, 15 — Foelen, 117 — Forstenbosch, 144 — Franken, 104, 163-165 — Frans, 94 — Fransen, 24 — Friso, 96 — Fuchs, 24.

Gaalen v., 191 — Gabriels, 15 — Gael v., 93 — Galen v., 173 — Gangele v., 31 — Gassel v., 83 — Gast, 105 — Gavers, 48 — Geel v., 123 — Geelhuys, 32 — Geene, 173 — Geenen v., 192 — Geerte v., 123 — Geffen v., 106 — Gelden v., 15 — Geldrop v., 30 — Gemer v., 110 — Gemert v., 83, 106, 128, 142, 172 — Genen v., 173 — Genhoes v., 172 — Genneber v., 192 — Gennep v., 16, 174 — Gerardi, 12, 13 — Gerbrants, 192 — Gerdeniers, 191 — Gerits, 115, 116, 118 — Gerrit(s)(z), 16, 96, 127, 172, 174 — Gerritsen, 113, 114 — Gerritze, 47 — Gertier, 190 — Gerven v., 95, 96, 110 — Gerwe(n) v., 32, 46 — Gestel v., 94 — Geverts, 14 — Ghenen, 115, 116 — Gherits, 116 — Ghert v., 122-126, 134-140, 151-157, 166-169, 182-186 — Ghysen, 175 — Gielen, 185 — Gies(s)en v.(d.), 110, 111 — Gieske, 173 — Gillisz., 158 — Gils v., 54, 93, 121, 132, 145 — Gins v., 109 — Gis v., 16 — Glavimans, 80, 145 — Glymes (v.), 40, 45, 55 — Goben, 82 — Godfree, 144 — Goes, 93 — Goede d., 76 — Goensel v., 14 — Goessens, 38 — Gogh v., 47, 120, 122 — Goirle v., 36, 114 — Goossens, 115 — Gorem, 117, 118 — Gorkum v., 106 — Gorop v., 38 — Gorp v., 90, 116 — Gouw d., 179 — Gover(t)s, 46, 95, 109 — Goya(e)rts, 115, 171 — Graaf (v.)d., 48 — Graaft v.d., 141 — Graaf d., 160 — Graaf v. d., 174, 192 — Graeff d., 141 — Graet d., 93 — Graeve v.d., 170 — Graft

v.d., 106 — Gras, 46 — Grasdorck v., 48 — Graumans, 186 — Grewer, 192 — Griendt v., 154 — Grinsven v., 52, 110, 128 — Groenaert, 127 — Groenendonck v., 79 — Groening(en), 30, 174 — Groot d., 14, 28, 94, 95, 116, 117; 118, 159, 174 — Groothuis, 109 — Grosse, 173 — Gruyter d., 16, 46, 95, 96 — Gunst v., 121, 122 — Gijselers, 190 — Gijselhart, 180 — Gijsen, 116.

Haaren v., 20, 21 — Haeck, 14 — Haefen v., 4 — Haen d., 95, 111 — Haendel v., 82 — Haer v.d., 31 — Haestrecht v., 187-189 — Hagen v., 27 — Haggies, 128 — Hagjes, 127 — Hakkers, 191 — Halfhuys, 172 — Halle v., 96 — Hallemonts, 127 — Ham v.d., 4, 108 — Hamaker, 160 — Hamel, 190 — Hamers, 22, 51, 54, 142, 144 — Hamont v., 158 — Handel v., 158, 191 — Handschoenmakers, 144, 160 — Hanegraaff, 175 — Hansewits, 133 — Hapert v., 96 — Haren v., 148, 174, 188 — Harking, 128 — Harkins, 110 — Harmans, 30 — Harmens(e), 95, 109, 128, 141, 159 — Harre v., 108 — Harteveld, 180 — Hartjes, 159 — Hasebosch v., 14 — Haselberch, 38 — Haseleer, 169 — Hasenburg, 163 — Hasevelt, 142 — Hassinck, 106 — Hassel v., 122 — Hassels, 46 — Hasselman, 96 — Hecke v., 16 — Hee v.d., 104 — Heedel v., 16 — Heemskerck, 93 — Heerweerden v., 144 — Hees v., 16, 94, 111, 144, 148, 173, 191 — Heeswij(c)k v., 108, 109, 111, 191 — Heintjes, 179 — Hekkers, 126 — Helde v., 31 — D'Heift, 165 — Helie, 38 — Helmont v., 15, 46, 94 — Helsemans, 91, 92 — Helvoirt v., 52, 154 — Hendri(c)k(s), 14, 16, 30, 32, 46, 48, 50, 87, 93, 94, 96, 108, 134, 173 — Henebe v., 6 — Hensen (v.), 113; 117; 119, 129-133, 145-151, 161-165, 177-181 — Herckenrath, 155 — Herckenroth, 182 — Heremans, 191 — Herinx, 170, 171 — Herkye, 149 — Hermans, 38 — Herpe(n) v., 95, 108, 111, 158 — Hessels, 127 — Heukelom v., 90, 91 — Heule v., 141 — Heumen v., 96 — Heusden v., 171 — Heuvel v.d., 14, 31, 144, 151, 170, 172, 174, 191 — Heyblom, 124 — Heijde(n) v.d., 31, 32, 48, 96, 112, 128, 158, 160 — Heyst v., 116, 117, 131 — Hillen, 127 — Hiltén v., 160 — Hintem v., 30 — Hintom v., 46 — Hobes, 127 — Hockers, 84 — Hoeck v.(d.), 15, 16, 31, 83, 84, 94, 97-101 — Hoedemaecker, 128 — Hoek v.; 160 — Hoekelen v., 46 — Hoeken v., 108 — Hoeks, 146 — Hoesen v., 104 — Hoeven v.d., 16 — Hoffmans, 94 — Hofsteede, 192 — Holbeek v., 110 — Holeman, 32 — Holland en Henegouwen, graven v., 43 — Honingmans, 104 — Hooff v., 175 — Hoogenhof v., 172 — Hooghbraken, 108 — Hool v., 174 — Hoorn v., 47, 159 — Hoppenbrouwer(s), 47, 48, 96, 176, 192 — Horrick v.d., 188 — Horst v.d., 128, 184 — Horstman, 142 — Hösli, 103 — Hossade v., 128 — Houben, 88 — Houbrake, 174 — Houds, 144 — Hout v.(d.), 23, 74, 95, 121; 122 — Houtappel, 33-38 — Houtappel get. Appels, 37 — Houtappel gt. Bac, 34 — Houten v., 110, 143 — Houtik v., 144 — Houweling v., 104 — Hoven v., 153 — Huben, 114 — Huberti, 83 — Hugt v.d., 174 — Hugten v., 127 — Huibers, 83 — Huismans, 181 — Huisel v., 141 — Hulst (v.d.), 159, 191, 192 — Hunbraecken, 30 — Hunskes, 173 — Hurck v., 141 — Hutten, 131, 161 — Huyberts, 31, 159 — Huygers, 15 — Hijbers, 96 — Hijlaa, 93.

Iersel v., 23, 49-51, 85, 90, 132, 145 — Igens, 7 — Immen v., 110 — Ingenatie, 93 — Inkhuyzen v., 110 — Intros, 144 — Intvelt, 30 — Intvos, 144 — Ysaaqz, 93.

Jacobs, 15, 31, 47, 95, 96, 170 — Jans, 14-16, 31, 32, 46, 94, 95 — Jans(s)en, 27, 47, 90, 91, 108, 116, 177, 180 — Janssens, 88-91 — Jaspers, 121, 122 — Jatte v.d., 14 — Jegerings, 78 — Jenniskens, 101 — Jonckbloet, 101 — Jong(h) d., 15, 32, 52, 53, 111, 173 — Jonge d., 31 — Jongh v.d. Nieuwenhuysse d., 12 — Jonker, 127 — Jonkers, 111 — Joosten, 108-111, 119, 127, 142, 172 — Joris, 184 — Josephs, 83.

Kalf, 104 — Calis, 110 — Kalkhoven, 167 — Camberg v., 127 — Camer, 93 — Campen v., 136 — Campenhoudt, 109 — Kams, 143 — Cannart v., 176 — Cansen, 35 — Kanters, 173, 174, 192 — Capelle l', 139 — Carelaardoo, 127 — Carels, 95, 142 — Karsteling, 159 — Casseel, 144 — Castele d', 191 — Castelijns, 76 — Kasteren v., 79, 162 — Casterling, 127 — Kat d', 103 — Cats, 172 — Cauwegom v., 176 — Keetelaar, 192 — Kemenaar, 104 — Kemp(s), 30, 95, 140, 155, 156, 174 — Kempen v., 120, 122, 184 — Kerckhof, 15 — Kerckhoven v., 47 — Keremans, 136 — Kerkers, 129 — Kerkhoff v.d., 173 — Kessel v., 108, 171 — Ketelaers, 118 — Kets, 31, 32 — Keun, 158 — Keunen, 77 — Keijzers, 167 — Kieboom, 125 — Kievit d., 144 — Kil v., 141 — Kittelaer, 108 — Kivits, 73 — Claarhout, 143 — Claes(sen) 14, 30, 46, 48, 74, 108, 127, 144, 161, 169, 175 — Kleef, hertog v., 61 — Kleef, graaf v., 61 — Klerckx, 20, 91, 143, 158, 160 — Cleysen, 51 — Clumper, 30 — Klumpers, 16 — Kluys, 174 — Cluytmans, 143, 144 — Clijnen, 148 — Kock, 47 — Coelberts, 112 — Coenen, 128, 158 — Coenraeds, 158 — Coerssel v., 95, 96, 108 — Coesel v., 108 — Koesenhof, 109 — Kok(z), 25, 93 — Col, 95 — Cole(n), 50, 91, 127, 132, 145, 148, 170 — Colff v.d., 175 — Collemans, 102-104, Comans, 30, 32, 109 — Comen, 47 — Koninck, 30 — Coningh d., 14, 127 — Conings, 15, 48 — Coningsbrugge, 1744 — Kool, 96 — Coole(n), 16, 110, 111 — Koolhaas, 103 — Koon, 111 — Koopmans, 174 — Kop, 124 — Koppens, 192 — Coppens, 181 — Cores, 112 — Cornelis, 14, 32, 93, 95, 115 — Corstiaens(e), 108, 109 — Cort d., 50, 128, 142, 148 — Courts, 114 — Kossers, 141 — Coster(s), 93, 143 — Coudel, 127 — Coudenhove, 87 — Couerkercke v., 31 — Couning, 93 — Coursel v., 46 — Court d.l., 97 — Couthoff, 47 — Kouweler, 133 — Couwenberg(h), 18, 90, 91 — Kox, 191 — Koy, 110 — Coven, 90 — Kraag, 183 — Kraey, 111 — Cramer(s), 15, 27, 95 — Kranenbroek, 173 — Cranenburgh v., 24 — Crayvelt, 143, 159 — Creijl v., 82 — Creyne, 191 — Crillaerts, 38, 116, 123 — Xrispijens, 38 — Croes (v.d.), 31, 93, 160 — Krol, 122 — Crom d., 130 — Kronenburg, 192 — Croon, 96 — Croonenburg, 158, 192 — Krouwels, 158 — Crugten v., 32 — Crul, 93 — Krijgsmans, 15 — Kubbes, 142 — Kusters, 98 — Cuijck v., 6, 35, 38, 77 — Kuyl v.d., 141 — Cuyper d., 188 — Kuiper(s), 159, 160, 174, 192.

Laak v.d., 141 — Laan v.d., 127 — Laanen v., 47 — Laar v.d., 19, 173 —
 Laarhoven v., 49, 160 — Laat d., 22, 181 — La Chappelle, 139, 151 — Laen
 v.d., 108 — Laer v.d., 46 — Laet d., 46, 158 — Lakebroek, 144 — Lakemans,
 190 — Lalaing (d.)(v.), 62, 86 — Lambert, 179 — Lammers, 153 — Landen
 v., 9-10 — Langendonck v., 95, 172 — Lansing(h), 96, 191 — Laros, 191 —
 Latlage, 14 — Laure d., 94 — Lauw d., 90, 94, 109 — Lauwerts, 191 — Lee
 v., 173 — Leemans, 47, 159 — Leempoel v.d., 35 — Leender(t)s, 127, 142,
 168 — Leent v., 159 — Leerbergen, 172 — Leeuw d., 119, 129, 161, 168 —
 Leeven, 142 — Lefort v., 64 — Legdeur, 178 — Leijveld, 144 — Lemans,
 46 — Lemmens, 176, 186 — Lemmings, 160 — Lenbregt v., 160 — Lepper
 d., 24 — Leur v.d., 173, 174 — Leurs, 142 — Leuven, graaf v., 44 — Leijen,
 48 — Leyssits, 124 — Leyten, 155, 116, 124, 125, 154 — Libregts, 22, 144 —
 Librex, 190 — Liebergen, 109 — Liebregt, 47, 93, 95 — Liempde v., 122 —
 Liempt v., 101 — Lierop v., 111 — Lieshout v., 78, 97, 98, 122, 128, 142 —
 Lieven(s), 144, 171 — Linge-Barbaçon, prins v., 63 — Linde(n) v.d., 14-3, 144,
 159, 174, 190, 191 — Linge d., 63 — Linssen, 150 — Lip v., 111 — Lippe,
 graaf v., 6-8 — Lips, 102 — Lit(h) v., 48, 173, 175 — Lom v., 104 — Lomaers,
 15 — Lomans, 32, 96 — Lomers, 192 — Lommelaars, 89, 91, 92 — Loo v.d.,
 110, 118, 162 — Loon v., 145, 180 — Loorberge, 159 — Looyens, 181 —
 Lourens, 96 — Louw d., 83, 152, 157, 173, 191 — Louwen, 143 — Loven, 38
 — Lowijse, 111 — Lucas, 37 — Lüneburg, hertog v., 7 — Lunen v., 191 —
 Luurman, 190 — Luxemburg, hertog v., 42 — Luybregts, 148 — Luy(c)k v.,
 111, 127 — Luijkes, 128, 141 — Luytelaar v., 94, 170 — Luyten, 38.

Maartens, 172 — Maas, 115, 131, 160, 172, 175, 190 — Mac Corninck de
 Magnan, 155 — Maertens, 31 — Magers, 127 — Magis, 144 — Mahag, 167
 — Maire l., 124 — Mallens, 74 — Man d., 31 — Manders, 110, 172, 175 —
 Mannaerts, 163 — Mansvelt, 110, 141, 160 — Manters, 46 — Manties, 15 —
 Mapie, 153 — Marcellis, 16, 94 — Marchelenbach, 191 — Markus, 173 —
 Martens, 107, 116, 117, 118 — Marthoos, 128 — Matak, 80 — Matthijs(sen),
 16, 21 — Maximiliaan, keizer, 86 — Mayen, 22 — Mazezele, 34 — Meeden
 v., 158 — Meerakker v.d., 158 — Meerberg v.d., 129 — Meeren v.d., 167 —
 Meerendonk v., 179 — Meerpoel, 46 — Meerwijk (v.), 154, 160 — Meesters,
 153 — Megdenberg v.d., 149 — Meigers, 144 — Melis, 38 — Mentinck, 177
 Meren v.d., 158 — Merkx, 24 — Merode v., 112 — Merode Houffalise d., 63,
 86 — Merode Schlossberg v., 112 — Mes, 141 — Mese, 94 — Meulders, 89
 — Meulen v.d., 152 — Meurs, 158, 191 — Meussen, 76 — Meuwssen, 76 —
 Mey (v.)d., 110, 130, 131 — Meydenberg v.d., 23 — Meyer(s), 48, 141, 143 —
 Meynaerts, 116 — Meynders, 97 — Meys d., 21 — Michiels(en), 38, 96, 107,
 151, 163 — Middeldorp, 127, 141 — Mierlo v., 16, 128, 160 — Miers v., 111
 Miert v., 111 — Mighiels, 30 — Millinck, 188 — Milt d., 15 — Minen, 122 —
 Mirandolle, 125 — Mychelen d., 47 — Mockaart, 191, 192 — Mocquard, 47
 — Moelandts, 163 — Moerbe(c)k, 93, 141, 173 — Moerkens, 185 — Moer-

kerken v., 93 — Moespas, 174 — Moonen, 101, 130, 131 — Moors, 87 — Moorsel v., 85, 99, 100 — Mol (d.)(v.), 83, 108, 136 — Mol Becx d., 83-85 — Molenkamp, 128 — Molenschot, 75 — Molier, 110 — Monincx, 125 — Monnekée, 142 — Moros, 32 — Mortel v.d., 100 — Mos v.d., 95 — Mosse-
laar v.d., 51 — Moubis, 157 — Mulder(s), 23, 92, 178 — Muller, 85 — Mun-
delaars, 82 — Munster v., 160 — Musly, 28 — Mutsaer(t)s, 75, 77, 90, 91, 116,
131, 133 — Muysjes, 109 — Myers, 95 — Mijnderts, 30 — Myter (d.), 48, 96.

Nagelmaeckers, 171 — Nassau, graaf v., 7 — Nassauw v., 172 — Nauwen,
38 — Nederveen v., 190 — Neelen, 100 — Nelemansen, 80 — Nie v., 37 —
Nieks, 144 — Niel v., 105, 106 — Niemans, 191 — Nierop, 109 — Nieuhoff,
106 — Nieuwbeek, 158 — Nieuwenhoff v.d., 142 — Nieuwenhuys, 109 —
Nieuwenhuysen v., 16 — Nieuwenhuysen v.d., 120, 122 — Nieuwlands, 162,
180 — Nikes, 127, 160 — Nobels, 93 — Noe, 31 — Noort v., 48, 95 —
Noorthof v., 30 — Nootboom, 177 — Notelaers, 105 — Noyens, 20 — Nu-
jons, 94 — Nunen v., 129, 143 — Nuwen, 113 — Nuys v., 19 — Nuyten, 186
— Nijs d., 108.

Odenhoven v., 154 — Oeckelen v., 47 — Oesterzele v., 36 — Oetelaar v.d.,
77 — Oirschot v., 54 — Oldenhoven, 169 — Olifiers, 99 — Olmen v., 172 —
Olsteyn v., 144 — Ommen v., 14 — Oom(s), 14, 46 — Oorschot v., 30, 95 —
Oosterwijk v., 62, 86 — Oosterman, 172 — Oost Friesland, graaf v., 62-64,
86, 87 — Ooyen v., 90 — Ophoff, 153, 166 — Oploop, 159 — Oppen v., 168
— Opwijrda, 156 — Oranje, prins v., 63 — Os(ch) v., 15, 96, 110, 118, 121,
122, 142, 144, 159, 172, 173, 174, 192 — Ostgens, 122 — Ot(t)gens, 121, 131
Otten, 38, 115 — Otter d., 158 — Otterdijck v., 16 — Otterspoor d., 15, 32 —
Otto, 180 — Oudenaarden v., 159 — Oudenhoven v., 32 — Oversluijs, 155.

Paersmans, 16 — Palier, 80 — Palm, 33 — Palmert, 173 — Panis, 88, 91 —
Parmentier, 175 — Parijs v., 32 — Pasch v.d., 20 — Passches, 192 — Pau-
lus, 16, 91, 92 — Pausé v., 104 — Pax, 104 — Pe(e)ters, 50, 92, 115, 168, 184
— Pelt v., 119 — Pennings, 32 — Perdon, 158 — Pereboom, 158, 173, 192 —
Pesh, 191 — Pessers, 147, 178 — Philips(e), 15, 109, 141 — Piels, 16 —
Pieters(e), 14, 15, 30, 47, 94, 95, 96, 108 — Pieterse, 127 — Piggen, 161 —
Pistorius, 102, 103 — Platman, 192 — Ploeg v.d., 192 — Poeldijk v., 149 —
Pol v.d., 92, 88, 90, 142 — Pool, 16 — Pools, 160 — Poorters, 83 — Porten-
ge, 128 — Porters, 48 — Portier, 12 — Post, 108, 146, 158 — Potey, 106 —
Pré d', 191 — Prenger, 109 — Priems, 19 — Prince, 31 — Prins, 47, 174 —
Prinssen, 89, 92 — Pulle v., 38 — Putte(n) v.d., 94, 159 — Puvree, 16 —
Puijenbroek, 166 — Pijls, 16, 32, 110 — Pijlizer, 4 — Pijnenburg, 24, 77, 175
— Pijpers, 24.

Raak v., 22 — Raas(s)e, 96, 159, 174, 191 — Raay v., 104 — Raaymakers, 122 — Raedsen, 143 — Raet d., 12 — Raet v.d. Voort, 12 — Raven v., 158 — Ravensteyn, 106 — Ree v., 53 — Reek v.(d.), 109, 191 — Rel, 94 — Relou, 144 — Remis, 90 — Renders, 143 — Rennenburg, graaf v., 62 — Rensum, 15 — Res, 94 — Ressen, 94 — Reunen v., 46 — Reus d., 95, 127, 141 — Reuselaar, 143 — Reuvsen, 110 — Reuversz., 94 — Reijnders, 121, 122 — Reysiger, 173 — Ridder d., 141 — Ridderinckhof v., 96 — Ridders, 172 — Riel(e) v., 35, 51, 53, 83, 130, 147 — Riet v., 156, 158 — Rietberg, graaf v., 87 — Rigt(s), 144, 160 — Rintvelt, 30 — Ritschaart, 160 — Rixel v., 174 — Robben, 17, 49, 50 — Robinson, 160 — Robreghts, 114 — Rodenaker, 173 — Roede v., 38 — Roeffs, 108 — Roelants, 102 — Roermond v., 93 — Roes, 172, 174, 191, 192 — Roesier, 111 — Roessel v., 17-24, 49-54, 73-79, 163, 177, 178 — Roeters, 90, 91 — Roiaecker, 96 — Roodakkers, 93 — Roos(e), 31, 159 — Roosakkers, 173 — Roosen, 92 — Rooij (v.)(d.), 142, 165 — Rooijenakker v., 192 — Roozen, 177 — Rosenecq d', 12 — Rosmalen v., 128 — Rouppe v.d. Voort, 80 — Rouwens, 48 — Rovers, 32, 78 — Roy (d.)(v.), 13, 31, 32, 46, 94, 108, 118, 131, 133, 141 — Royacker, 191 — Royeken, 93 — Royenakker (v.), 128, 160 — Rumker, 173 — Russelaar, 143 — Rutten, 48, 119, 122 — Ruijsen, 103, 104 — Ruyssemer, 38 — Ruytermans, 46 — Ruttes, 173 — Rijck v., 94 — Rijcke, 16 — Reyen v.d., 38 — Rijers, 95 — Rijke, 103 — Rijkmans, 191 — Rijnders, 121 — Rijniers, 94 — Rijnkouts, 172 — Rijswijk(c)k v., 1-8, 54 — Rijswijk tot Altena v., 6 — Rijt v., 192 — Rijzingen v., 120, 122.

Salm v., 61 — Salomons, 31 — Sanders, 15, 84, 99, 175 — Sant, 30 — Santen v., 109 — Santvoort (d.)(v.), 30, 158, 159 — Schagen, 93, 191 — Schalk, 142, 158, 159 — Scharpenseel v., 110 — Schaten v., 109 — Schauwe v.d., 14 — Scheele, 144 — Scheendel v., 144 — Scheentjes, 173, 174 — Scheepens, 154 — Schellekens, 78, 179 — Schema, 173 — Schendel v., 143, 144, 186, 190 — Schenkers, 77, 88, 90, 92, 192 — Schepers, 149, 175 — Scharpenseel v., 110 — Schey, 175 — Schie v., 103 — Schilderman, 109 — Schmitz, 27 — Schoenmakers, 92, 165 — Schol, 116 — Scholasters, 81 — Scholl(e), 14, 159 — Scholten, 94 — Schoot v.d., 75, 122, 136, 154, 155 — Schot, 109 — Schotty, 192 — Schoude, 174 — Schreppers, 164 — Schreur v.d., 160 — Schuller, 103 — Schulte, 144 — Schutte, 178 — Schuuren v.d., 158 — Schuuring, 141 — Schuurmans, 144, 192 — Schijndel v., 143, 144, 158 — Segers, 181 — Segertz, 47 — Sele, 94 — Senewijk, 160 — Seteren v., 63 — Serclaes t', 63 — Serclaes d. Tilly t', 87 — Servaessen, 107 — Seyl v.d., 30 — Sielmans, 128 — Sierman, 173 — S(i)(y)moens, 38, 111, 116, 117, 132, 150, 190 — Siso, 127, 160 — Slaggers, 95 — Sleuwen v., 192 — Slood(s), 142 — Slot, 168 — Slotiens, 18 — Sluys v.d., 143 — Sluyter, 109 — Smets, 127 — Smeyers, 158 — Smit, 109, 172 — Smith d., 96 — Smits, 24, 30, 104, 111, 128, 142, 158, 159, 163, 172, 191, 192 — Smitten, 116 — Smolders, 117 —

Smulders, 23, 130 — Snack, 16 — Sneld-erwaart v., 108 — Snellaert(s), 14, 15, 32, 95, 116 — Snep, 25 — Sney, 159 — Snoe(c)k, 94, 174, 191 — Snoeks, 173 — Snijders, 23 — Soetebier, 155, 182 — Soetes, 30 — Somburg, 143 — Somers, 132, 192 — Sommers, 47, 141 — Son v., 32, 111, 127, 144, 153 — Sonnevelt, 111 — Soomeren v., 142 — Spaendonck v., 88, 90 — Span, 52 — Spangien v., 108, 109 — Spelder, 191 — Spiegel(s), 128 — Spier, 46 — Spiering(s), 144, 160, 174, 190 — Spiers, 46 — Spillemans, 34 — Spitz, 175 — Spoorenberg, 100 — Spontin, 63 — Sprang v.(d.), 173, 191 — Sprongh, 190 — Spijckers, 13 — Staernemans, 15 — Staf v., 128 — Stagnes, 31 — Stakenburg, 132 — Stam, 110 — Stammers, 110 — Stangenet, 31 — Stangenis, 48 — Stappers, 142 — Staps, 88-91 — Star(r), v.d., 96, 108, 111 — Starne-mans, 15 — Stax, 168 — Steegh t', 142 — Steen v.d., 141, 172 — Steen-beeck, 14 — Steenbergen v., 48 — Steenders, 172 — Steendijk, 180 — Steenhof, 31 — Steens, 109, 110 — Steenwijk v., 192 — Steinman, 32 — Steger, 156 — Stelle v.d., 109 — Stenfoort, 157 — Stercke, 127 — Sterk, 93, 110 — Sterre v.d., 19, 108 — Sterren v.d., 12 — Sterts, 114 — Stevens, 118, 141 — Stiften v., 159 — Stigtermans, 109 — Stiphout, 46 — Stiphout v., 93, 110, 192 — Stoffels, 109 — Stokkermans, 164 — Stokkum v., 93 — Stooopen, 147 — Storimans, 24 — Storm, 34 — Straatman, 142 — Straten v.d., 158 — Strebos, 109 — Streibos, 95 — Strengers, 88 — Strog, 141 — Stroom v.d., 47, 93, 95, 110, 111 — Stroomen v.d., 159 — Stuaert, 46 — Stur-ler, 157 — Stuyck, 14 — Stuyf, 32 — Strijbosch, 47 — Strijdhoven v., 21 — Strijp v., 21, 93 — Summers, 143 — Sunius, 15 — Surendonck, 127 — Suys, 88 — Swaenberge v., 31 — Swagemakers, 88, 90, 117 — Sweens, 80 — Sweets, 112 — Swerts, 165 — Swinkels, 99, 100, 144 — Sijkens, 51.

Tabbers, 145 — Taminiau, 89 — Tasse, 168 — Taterbeek v., 170 — Tegen-bosch, 107 — Terwee, 108 — Tesaer, 46 — Teulings, 80, 130 — Teunis(se), 14, 192 — Tevens, 192 — Theunis(se), 47, 93, 95 — Thiel v., 14 — Thienen v., 87 — Thomasse, 48 — Thijssen, 128, 173 — Tibosch, 105, 106 — Tiele-mans, 14, 32, 90, 91 — Tienen, 15 — Tilburg, 192 — Tilly, 97 — Tilly, graaf d', 87 — Timbelria, 37 — Timmermans, 21, 38, 110, 111, 141, 143, 160, 173 — Tymmers, 38, 160 — Timpel v.d., 38 — Tresenier, 173 — Triegt v., 142 — Trier v., 130 — Trigt v., 128, 142 — Tolenaars, 103 — Tongeren v., 31, 172 — Toor v., 110 — Trouvé, 127 — Tuuk v.d., 125 — Tuyck v.d., 48 — Tijler v., 16 — Tyse, 142, 143 — Tijssen, 144.

Uithoven v., 146 — Uitregt, 104 — Unigas, 108 — Unnen v., 111 — Urchel, 16 — Uijen v., 128.

Vaerscot, 16 — Valck, 47 — Valckenier, 14 — Valentijn, 128 — Valken-burg v., 61 — Vandt Ackers, 31 — Vannys, 37 — Veeken v.d., 191 — Veen (v.)(d.), 94, 104, 108, 142, 143 — Veggel v., 30, 127 — Velde v.d., 93, 172 —

Velde v.d., gezegd Honselaer, 176 — Veldekkers, 47 — Velden v.d., 77, 130, 122, 141, 174, 191 — Veltackers, 16, 31 — Velthoven v., 31, 160 — Veltmans, 95 — Ven v.d., 15, 20, 21, 22, 93, 142, 144, 158, 159, 167 — Venesoen, 143 — Venne v.d., 110, 141, 144 — Verasdonck v., 16 — Verassen, 91 — Verbaarne, 94 — Verbaarschot, 16, 30 — Verbee(c)k, 79, 111, 141 — Verbernen, 96 — Verbiest, 100 — Verbraak, 180 — Verbrugge, 184, 185 — Verbunt, 89, 91 — Vergeest, 28 — Verhaak, 159 — Verhage(n), 30, 51, 90, 92, 109, 158, 179 — Verhey(d)en, 91, 109, 112, 156 — Verhiel, 23 — Verhoeven, 18, 51, 53, 74, 116, 143, 158, 159, 172, 190 — Verhof, 148 — Verhouten, 143 — Verkam, 30 — Verkamp, 15 — Verkuyten, 175 — Vermee, 115 — Vermelis, 54 — Vermeulen, 31, 90, 143, 159, 172 — Vermoeten, 95 — Vermolt, 16 — Verriël, 23 — Verrooten, 48 — Verschout, 15, 109, 110 — Verschriebeling, 160 — Verschuren, 28, 117, 157 — Verschuur, 172 — Versendaal, 182 — Verspadyck, 95 — Verstappen, 25 — Versteegen, 174 — Verstraten, 111, 127 — Verthoien, 112 — Vervaart, 185 — Verwers, 47 — Verweij, 104 — Verze v.d., 174 — Vesten v.d., 174 — Vet d., 94, 141 — Vetter, 169 — Veylen, 127 — Vezel, 47 — Vietaille, 173 — Vinne v.d., 93, 128, 141 — Visel (v.), 127, 128, 144, 159, 191 — Vissert, 142 — Vlinkelvleugel, 160 — Vlockaart, 172 — Vlug, 157 — Vlucht v., 110 — Voermans, 120, 122 — Vogel, 47 — Vondelmans, 108 — Voorden v.d., 14, 30 — Voort 't, 31 — Voort v.d., 111, 142 — Vorst v.d., 33 — Vorstenbosch, 144 — Vos (d.), 14, 96, 122, 172, 173, 186 — Voskens, 74, 146 — Vosman, 46 — Vreede v., 30 — Vredenburg v., 191 — Vrenssen, 76 — Vriends, 19 — Vriendt d., 142 — Vriens, 76 — Vrient(s), 109, 127 — Vries d., 103 — Vriesleeuwen, 16 — Vrind d., 143 — Vrins, 136 — Vroomans, 47 — Vrij d., 128 — Vrijkenhorst v., 111 — Vucht v., 122 — Vugts, 73 — Vuterhellicht, 38 — Vijffeycken v., 81 — Vijver v.d., 192.

Waardeman, 109 — Waart v.d., 160 — Wael d., 110 — Wagemans, 14 — Wagenberg v.d., 146 — Wall v.d., 93 — Wallekers, 174 — Wallen v.d., 84 — Wallijs, 47 — Wamaerts, 31 — Wanroy v., 142 — Warnaearts, 31 — Wasse-na(e)r v., 143 — Wateria v.d., 31 — Waterlaet v., 95, 109 — Waterreus, 178 — Waters, 37 — Watrin, 136 — Webbels, 192 — Weder d', 112 — Wee t., 94 — Weert v., 172 — Wees v., 96 — Wegeman, 185, 186 — Weimar, 26 — Weitzel, 182 — Wel v.(d.), 14, 95 — Welvaart, 160 — Wentels, 174 — Werd d., 101 — Werkman, 144 — Wessel(s), 108, 144, 192 — Westerhoven v., 172 — Weteringen v.d., 188 — Wetten v., 128, 159 — Weyer v.d., 112 — Weljen v.d., 47 — Weygang, 175 — Weymans, 172 — Weyners, 160 — Weys d., 162 — Wezel v., 165 — Wicke, 108 — Wierix, 30 — Wigmans, 142 — Willems, 14, 16, 93, 94, 108, 116 — Winde v.d., 110 — Winkelman(s), 103, 111 — Wit(t) d., 36, 90, 91, 93, 95, 102 — Woestenberg, 51 — Wolbeeecke v., 128 — Wolf d., 28 — Wolfs, 110, 158 — Wolfswinkel v., 105 — Wolmans, — Wusterhout v., 109 — Wijck v., 124, 187 — Wylaarts, 174 — Wynakker v., 47 — Wouters, 15, 114, 117, 118, 181 — Wout-Vlugt v., 110 — Woutvugt, 93

93 — Wijnants, 91, 146 — Wynants v. Rosan, 170 — Wynders, 32 — Wyne-
kes, 46 — Wijngaard, 141 — Wytfliet v., 38 — Wijtman, 116 — Wijs d., 165
— Wijsse d., 115 — Wysscherver, 109.

Ysendoorn v., 95.

Zande(n) v.d., 24, 96 — Zappels, 37 — Zaris, 47 — Zeeldrayer, 143 — Zee-
straate, 128 — Zegers, 35 — Zeilman(s), 126, 134, 184 — Zevenbergen v.,
86 — Zibben, 36 — Zon v., 38 — Zijl v., 172.
